

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA
MARIBOR**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

BOČ

**2022–2031
OSNUTEK**

Štev.:12-19/22

VSEBINA:

0	UVOD	10
1	SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	11
1.1	Opis naravnih razmer	11
1.1.1	<i>Lega</i>	11
1.1.2	<i>Relief</i>	13
1.1.3	<i>Podnebne značilnosti</i>	13
1.1.4	<i>Hidrološke razmere</i>	13
1.1.5	<i>Matična podlaga in tla</i>	13
1.1.6	<i>Krajinski tipi, gozdnatost</i>	14
1.1.7	<i>Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote</i>	16
1.1.8	<i>Živalski svet</i>	20
1.2	Površina in lastništvo gozdov	22
1.3	Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa.....	23
1.4	Družbeno gospodarske razmere	25
1.5	Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom.....	26
1.5.1	<i>Lovstvo</i>	26
1.5.2	<i>Kmetijstvo</i>	26
1.5.3	<i>Infrastruktura</i>	27
1.5.4	<i>Druge aktivnosti v prostoru</i>	27
1.6	Požarno ogroženi gozdovi	27
1.7	Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote.....	28
1.8	Organiziranost javne gozdarske službe.....	28
2	PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	29
2.1	Ekološke funkcije	30
2.2	Socialne funkcije.....	38
2.3	Proizvodne funkcije.....	42
3	OPIS STANJA GOZDOV	43
3.1	Gospodarske kategorije gozdov	43
3.2	Lesna zaloga	44
3.3	Prirastek.....	46
3.4	Razvojne faze oz. zgradbe sestojev	47
3.5	Tipi sestojev	48
3.6	Ohranjenost gozdov.....	49
3.7	Kakovost drevja	49
3.8	Poškodovanost drevja	49
3.9	Objedenost gozdnega mladja	50
3.10	Odmrlo drevje	51
4	ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	52
4.1	Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti	52
4.2	Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju.....	52
4.2.1	<i>Posek</i>	52
4.2.2	<i>Gojitvena in varstvena dela</i>	56
4.2.3	<i>Gradnja gozdnih prometnic</i>	56
4.2.4	<i>Opravljen dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov</i>	57
4.2.5	<i>Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012 – 2021</i>	57
4.2.6	<i>Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012 – 2022</i>	57
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	60
5.1	Razvoj gozdnih fondov	60
5.1.1	<i>Površina</i>	60
5.1.2	<i>Lesna zaloga , prirastek in možni posek</i>	60
5.2	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti	62

5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	62
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	63
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI.....	64
6.1	Splošni cilji	64
6.2	Usmeritve.....	65
6.2.1	Splošne usmeritve	65
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	69
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	87
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.....	88
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	89
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....	90
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	90
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	91
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih	93
6.3	Ukrepi.....	94
6.3.1	Možni posek.....	94
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	95
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	96
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	97
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic.....	97
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	99
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE ...	100
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	103
9.1	Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov	103
9.2	Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	104
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatih - 05012.....	104
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012.....	111
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Gorska bukovja na karbonatih - 07012	117
9.2.4	Rastiščnogojitveni razred: Jelovja - 16012	124
9.2.5	Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 20005	130
9.2.6	Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012.....	134
10	LITERATURA.....	136
11	NAČRT SO IZDELALI.....	138
12	PRILOGE.....	139
12.1	Preglednice v prilogah	139
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	139
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda.....	142
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah	159
12.2	Seznam tarif po odsekih	163
12.3	Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih	165
12.4	Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE	165
12.5	Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje	166
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA.....	167
13.1	Stanje in razvoj gozdnih površin	167
13.2	Večfunkcionalna območja.....	167
13.3	Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.....	168
13.4	Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	169
13.5	Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja	169

13.6	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti	169
13.6.1	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali.....	169
13.6.2	Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave	169
13.7	Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	170
13.8	Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.....	171
13.9	Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru ...	171
13.9.1	Odprtost gozdov s prometnicami.....	171
13.9.2	Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest.....	171
13.9.3	Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak.....	171

KAZALO PREGLEDNIC:

LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

D-KG: Gozdni fondi po lastniških kategorijah gozdov (v m³)

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	11
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)	14
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	15
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč.....	16
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi.....	21
Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000	21
Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	22
Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov).....	23
Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)	23
Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov).....	23
Preglednica 11/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila).....	24
Preglednica 12/D-C: Odprtost gozdov s cestami	24
Preglednica 13: Pregled gozdnih cest v gospodarski enoti.....	24
Preglednica 14/D-LD: Pregled lovišč.....	26
Preglednica 15/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami.....	30
Preglednica 16: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000	31
Preglednica 17/N-SPA : Natura SPA (POV) in SAC (POO) območje	33
Preglednica 18/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	34
Preglednica 19/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE	35
Preglednica 20: Seznam zavarovanih območij	38
Preglednica 21: Seznam naravnih vrednot v gozdu	38
Preglednica 22: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot.....	40
Preglednica 23: Seznam kulturne dediščine v gozdnem prostoru	41
Preglednica 24/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	43
Preglednica 25/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	43
Preglednica 26/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih.....	44
Preglednica 27/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	45
Preglednica 28/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	46
Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih.....	46
Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	47
Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	48
Preglednica 32/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	48
Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	48
Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	48
Preglednica 35/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	49
Preglednica 36/K: Kakovost drevja.....	49
Preglednica 37/PSD: Poškodovanost drevja.....	49
Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	50
Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	51

Preglednica 40/OD: Odmrlo drevje.....	51
Preglednica 41/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	52
Preglednica 42: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	53
Preglednica 43: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP	53
Preglednica 44/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	53
Preglednica 45/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah.....	54
Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah.....	54
Preglednica 47/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	55
Preglednica 48/PDR: Posek po debelinskih razredih.....	55
Preglednica 49/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno....	56
Preglednica 50: Pregled dinamike građenj gozdnih vlak.....	57
Preglednica 51/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2012 do 2021 po namenu.....	57
Preglednica 52: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del.....	58
Preglednica 53: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem .	58
Preglednica 54: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo	58
Preglednica 55/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021	60
Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1992 do 2022	60
Preglednica 57/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	61
Preglednica 58/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah	61
Preglednica 59/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	62
Preglednica 60: Konkretno varstvene usmeritve za zavarovana območja.....	81
Preglednica 61: Konkretno varstvene usmeritve za naravne vrednote.....	82
Preglednica 62: Varstvene usmeritve za enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru.....	85
Preglednica 63: Registrirani semenski sestoji v GGE	90
Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	94
Preglednica 65: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastiščnogojitvenih razredih.....	95
Preglednica 66/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	96
Preglednica 67/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR	104
Preglednica 68/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	104
Preglednica 69/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	105
Preglednica 70/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	105
Preglednica 71/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	105
Preglednica 72/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	106
Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	107
Preglednica 74/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022.....	107
Preglednica 75/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	108
Preglednica 76/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	110
Preglednica 77/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	110
Preglednica 78/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	110
Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	111
Preglednica 80/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	111
Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	112
Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	112
Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	112
Preglednica 84/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	113
Preglednica 85/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022.....	114
Preglednica 86/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	114
Preglednica 87/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	116
Preglednica 88/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	116
Preglednica 89/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	116
Preglednica 90/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	117
Preglednica 91/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	117
Preglednica 92/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	118
Preglednica 93/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	118
Preglednica 94/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	118
Preglednica 95/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	119
Preglednica 96/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022.....	120
Preglednica 97/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	120

Preglednica 98/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	122
Preglednica 99/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	122
Preglednica 100/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	123
Preglednica 101/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	124
Preglednica 102/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	124
Preglednica 103/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	124
Preglednica 104/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	125
Preglednica 105/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	125
Preglednica 106/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	126
Preglednica 107/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022.....	126
Preglednica 108/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	127
Preglednica 109/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	128
Preglednica 110/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	129
Preglednica 111/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	129
Preglednica 112/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	130
Preglednica 113/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	130
Preglednica 114/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	130
Preglednica 115/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	131
Preglednica 116/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	131
Preglednica 117/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	131
Preglednica 118/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022.....	132
Preglednica 119/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR	132
Preglednica 120/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	133
Preglednica 121/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	133
Preglednica 122/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	133
Preglednica 123/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	134
Preglednica 124/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	134
Preglednica 125/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	134
Preglednica 126/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	135
Preglednica 127/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022.....	135
Preglednica 128/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR	135
Preglednica 129: Stanje in razvoj gozdnih površin.....	167
Preglednica 130: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	167
Preglednica 131: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.	168
Preglednica 132: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	168
Preglednica 133: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.	169
Preglednica 134: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.....	169
Preglednica 135: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	170
Preglednica 136: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	170
Preglednica 137: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	171

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD,D-PGR,PDV,PDR, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

GRAFIKONI

Grafikon 1: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE	45
Grafikon 2: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja.....	55
Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah.....	62
Grafikon 4: Delež posameznih rastiščno-gojitvenih razredov v GGE.....	103
Grafikon 5: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	106
Grafikon 6: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	107

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev ..	108
Grafikon 8: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	112
Grafikon 9: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	113
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	115
Grafikon 11: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	118
Grafikon 12: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	119
Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	121
Grafikon 14: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	125
Grafikon 15: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	126
Grafikon 16: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	127
Grafikon 17: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	131

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote.....	12
Karta 2: Krajinski tipi.....	15
Karta 3: Pregledna karta lovišč.....	26

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	1.864,89	939,89	2.804,78
Delež (%)	66,5	33,5	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	1.139,28	18,6	324,1	342,7	0,43	6,97	7,39	20,4	21,4	21,4	99,1
GPN z načrtovanim posekom	1.516,19	57,7	324,6	382,4	1,48	6,81	8,30	21,5	22,0	22,0	101,0
GPN brez načrtovanega poseka	21,09	39,6	443,2	482,8	1,02	8,40	9,42				
Varovalni gozdovi	128,22	14,0	343,8	357,7	0,36	6,61	6,97	23,2	10,9	11,4	58,4
Skupaj vsi gozdovi	2.804,78	39,7	326,2	365,9	1,00	6,88	7,88	21,2	21,0	21,1	97,8
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	942,69	16,7	332,8	349,5	0,38	7,16	7,54	21,2	21,0	21,0	97,5
GPN z načrtovanim posekom	848,11	35,2	345,4	380,6	0,91	7,34	8,25	19,9	20,7	20,6	95,0
GPN brez načrtovanega poseka	5,90	0,0	297,5	297,5	0,00	6,31	6,31				
Varovalni gozdovi	68,19	19,0	385,5	404,4	0,50	7,05	7,55	20,7	10,6	11,1	59,3
Skupaj vsi gozdovi	1.864,89	25,2	340,3	365,5	0,63	7,23	7,86	20,3	20,4	20,4	94,7
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	196,59	27,3	282,8	310,0	0,64	6,06	6,70	18,2	23,8	23,3	108,0
GPN z načrtovanim posekom	668,08	86,4	298,3	384,6	2,21	6,14	8,35	22,4	24,0	23,7	109,0
GPN brez načrtovanega poseka	15,19	55,0	499,8	554,8	1,41	9,21	10,63				
Varovalni gozdovi	60,03	8,2	296,5	304,7	0,19	6,12	6,31	29,8	11,3	11,8	57,2
Skupaj vsi gozdovi	939,89	68,5	298,2	366,7	1,74	6,17	7,91	21,8	22,5	22,4	104,0

Gozdnogospodarska enota Boč obsega gozdove na severnih pobočjih bočkega pogorja in v zahodnem delu Haloz. V gozdnogospodarski enoti je 40,1 % večnamenskih gozdov in 54,0 % gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni. Velik del GGE Boč namreč sodi v območje krajinskega parka Boč–Donačka gora.

Skupna površina območja gozdnogospodarske enote je 4.197,86 ha, od tega je 2.804,78 ha gozdov. Gozdnatost je 66,8 %.

Za gozdne sestoje v enoti je značilna reliefna, rastiščna in vrstna pestrost, ki zahteva mikrorastiščno prilagajanje gospodarjenja na spremembe v prostoru. Gozdovi imajo relativno ohranjeno drevesno sestavo, kar prispeva k njihovi bioekološki stabilnosti.

Povprečna lesna zaloga gozdov v enoti znaša 365,9 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci, kateri delež znaša 89,2 %. Drevje debelejšje od 30 cm predstavlja 77,7 % delež od skupne lesne zaloge. Letni prirastek znaša 7,88 m³/ha.

Načrtovani ukrepi so usmerjeni k naravni obnovi gozdov. Pomladitvene sečnje predstavljajo 63 % od skupno 216.014 m³ načrtovanega poseka. Načrt ne predvideva povečanja povprečne lesne zaloge. Ukrepi so načrtovani tako, da omogočajo ohranjanje oz. izboljšanje stanja habitatov redkih ter ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. V ekocelicah je naravnemu razvoju prepuščenih dobrih 47 ha gozdov.

Gozdni ekosistem so življenjske združbe rastlin in živali ter njihovi življenjski prostori z vsemi soodvisnostmi (vplivi okolja na te življenjske združbe in obratno) (Zakon o gozdovih, 3. člen, 3. odstavek).

0 UVOD

Načrt je izdelan na osnovi določil Zakona o gozdovih (1993 in nasl.), Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in nasl.), Pravilnika o varstvu gozdov (2009 in nasl.), Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.), Resolucije o nacionalnem gozdnem programu (2007), Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2011–2020 (2011), osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2021) ter drugih strokovnih usmeritev (Naravovarstvene smernice za GGE Boč (2022), in Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov (2020)).

Načrt je izdelan v skladu s priročnikom za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot Zavoda za gozdove Slovenije (2013).

Gozdnogospodarski načrt GGE Boč 2022-2031 obravnava vse gozdove v enoti, ne glede na lastništvo. Območje GGE je ostalo nespremenjeno.

Gozdnogospodarski načrt je skladno z Operativnim programom – Programom upravljanja območij NATURA 2000 za obdobje 2015 do 2020 določen kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov vrst.

V načrtu se nekateri izrazi pogosto uporabljajo, zato so zanje uporabljene okrajšave, kot npr.:

- CGP – celotni gozdni prostor,
- DOF – digitalni ortofoto posnetek,
- Dr. tr. lst. – drugi trdi listavci,
- EPO – ekološko pomembna območja,
- GGE – gozdnogospodarska enota,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- GPN – gozdovi s posebnim namenom,
- GRT – gozdni rastiščni tip,
- LZ – lesna zaloga,
- Meh. lst. – mehki listavci,
- MP – možni posek,
- P – prirastek,
- Pl. lst. – plemeniti listavci,
- POO (SAC) – posebno ohranitveno območje, ki ga je Slovenija opredelila na podlagi direktive o habitatih,
- POV (SPA) – posebno območje varstva, ki ga je Slovenija opredelila na podlagi direktive o ptičih,
- PUN – program upravljanja NATURE 2000
- RGR – rastiščnogojitveni razred,
- SVP – stalne vzorčne ploskve,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- ZG – Zakon o gozdovih,
- ZRSVN – Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

1 Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Gozdnogospodarska enota Boč leži na južnem delu mariborskega gozdnogospodarskega območja in zajema zahodni del Haloz in severno pobočje pogorja Boč, ki sega do reke Dravinje. Masiv je povsod ostro ločen od obdajajočega ravninskega sveta. Izjema je vzhodni del, kjer skoraj neopazno preide v haloško hribovje.

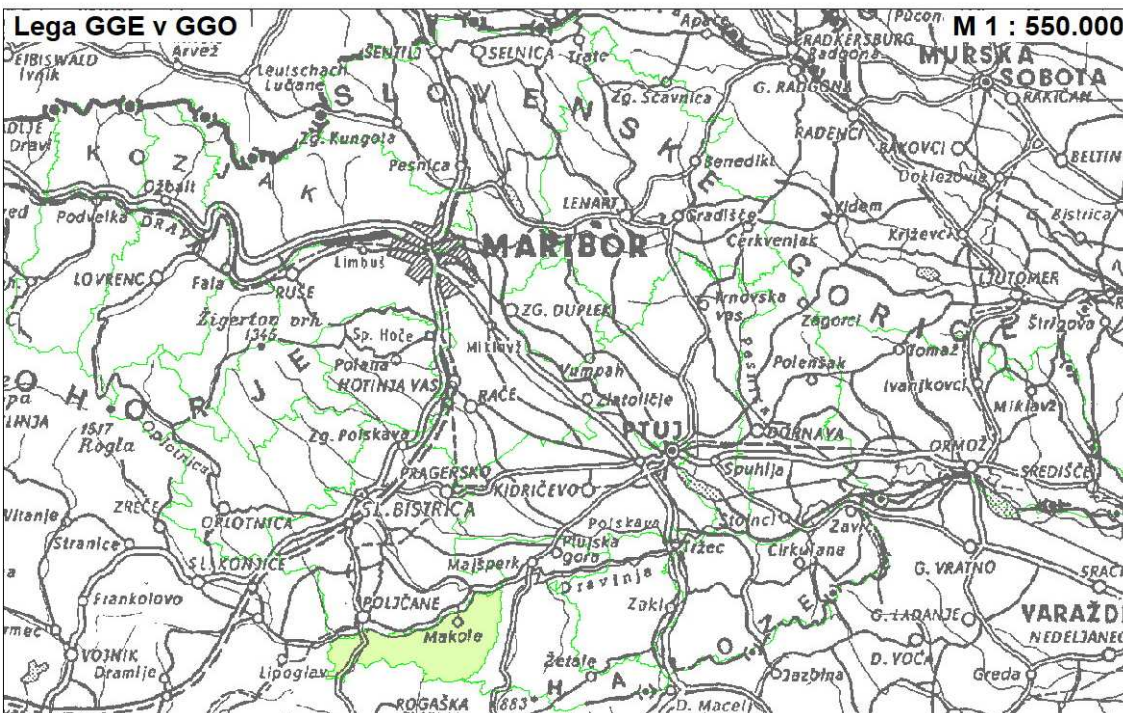
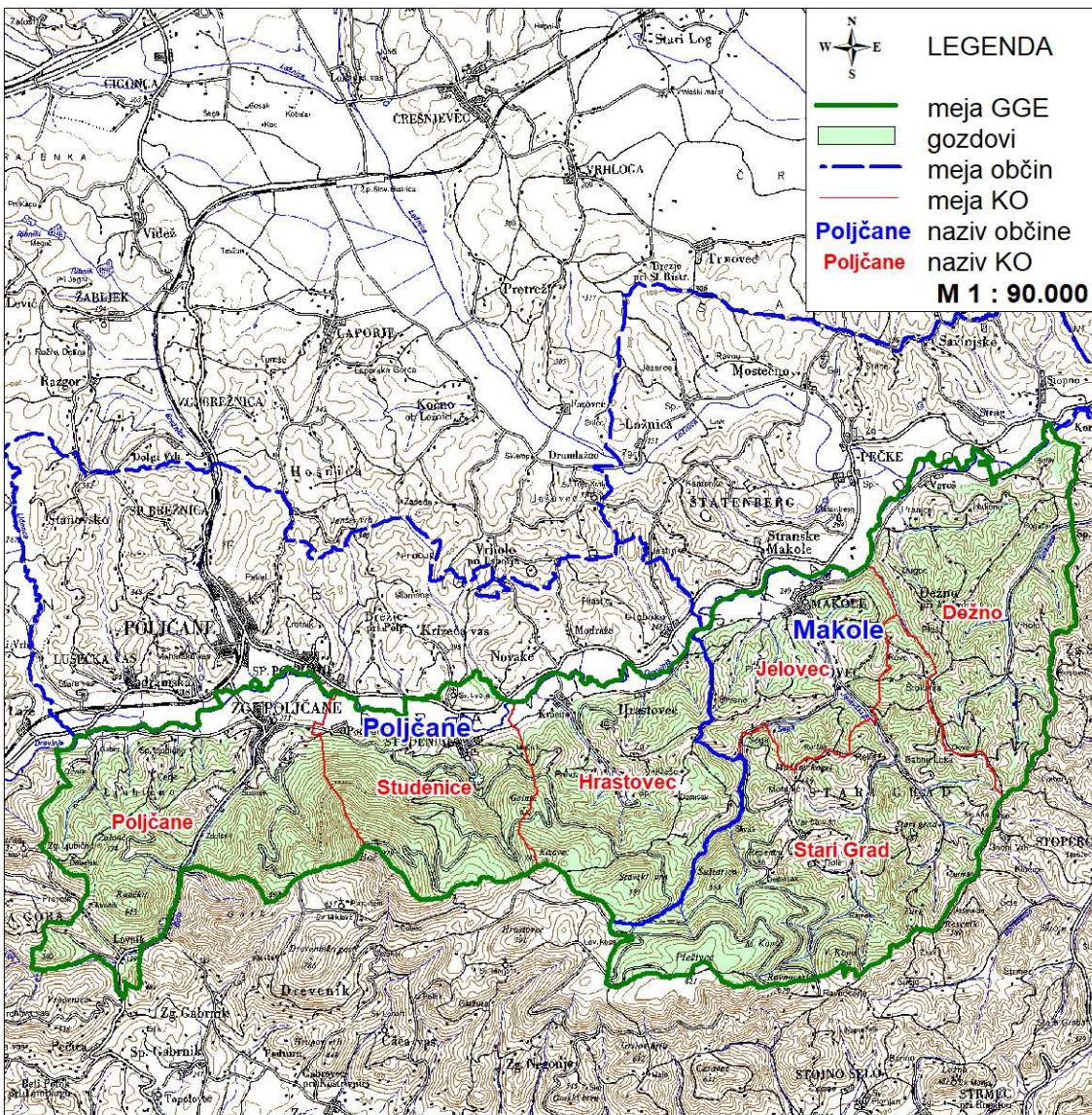
Vzhodni gričevnat del enote je širši in nižji. Proti zahodu se območje GGE zoži in doseže najvišje nadmorske višine.

Enota leži v celoti v občinah Makole (vzhodni del) in Poljčane (zahodni del); skoraj natančno polovica gozdov v vsaki od obeh občin. Na vzhodu enota meji na gozdnogospodarsko enoto Lešje in občino Majšperk, na severu na gozdnogospodarsko enoto Slovenska Bistrica in občino Slovenska Bistrica. Na zahodu in jugu poteka meja s celjskim gozdnogospodarsko območje (občine Slovenske Konjice, Šmarje pri Jelšah in Rogaška Slatina).

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
Makole			1.394,84	
	0775	Dežno	440,24	
	0776	Jelovec	240,77	
	0785	Stari Grad	713,83	
Poljčane			1.409,94	
	0782	Poljčane	567,71	
	0783	Studenice	377,37	
	0784	Hrastovec	464,86	
		Skupaj	2.804,78	

Detajlna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (Karta št.1: Pregledna karta).

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.2 Relief

V tektonsko geografskem podaljšku Karavank je Boč najlažje prepoznavna gora v boško-konjiškem pogorju. Skoraj tisočak na robu Panonske nižine izrazito izstopa z raztegnjenim in kupolasto izoblikovanim vrhom. Z vidika konfiguracije tal in geološke sestave je izredno raznolik. Višji deli so iz apnenčastih kamnin, ki dajejo površju značilen gorsko kraški značaj. Nižji deli so iz paleozojskih kamnin, za vodo slabo prepustnih slojev, ki hitreje preperevajo ter oblikujejo manj strmo in bolj zaobljeno obliko reliefa.

Najvišja točka gozdnogospodarske enote Boč je vrh gore Boč z nadmorsko višino 980 metrov. Najnižji predel, kjer enota doseže najnižjo točko (240 m), se nahaja v vzhodnem delu, ob reki Dravinji. Razlika med maksimalno in minimalno nadmorsko višino je 740 metrov.

Pobočja so strma, v glavnem porasla s strnjnimi gozdovi. V preteklosti so jih tamkajšnji prebivalci - predvsem v nižjih, lažje dostopnih predelih - posekali in si na krčevini pridelovali hrano, zgradili hiše, svetišča, vasi, trge in gradove, ki so v sozvočju z naravo razkošna zbirka ustvarjalnega duha naših prednikov.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Obraavnana enota leži v prehodnem klimatskem področju, kjer se srečujeta alpska in panonska klima. Značilno subpanonsko podnebje karakterizirajo topla poletja, suha sončna zgodnja jesen in ostra zima. Nihanja v temperaturi so velika. Razporeditev in količina padavin je ugodna. Pogosti so vdori mrzlih kontinentalnih vetrov. V ozkih in zaprtih dolinicah in jarkih se klima zaostrejuje s povečevanjem globine doline. Mikroklima ima velik vpliv na vegetacijo.

1.1.4 Hidrološke razmere

Osnovna značilnost enote je, da zahodni del enote nima odtoka površinske vode. Domnevajo, da je območje nad izviro pri kamnolomu v Studenicah velik zbiralnik padavinske vode na severnem pobočju Boča. V enoti so naravni studenci in izviri zelo redki. Kapilare hidrografske mreže tvorijo manjši, kratki, brezimni potočki in jarki, po katerih odteka voda le ob nalivih. Zaradi kratkih in strmih pobočij padavinska voda odteka zelo hitro, zato prihaja do močne erozije. Takrat dobijo hudourniški značaj. Od večjih potokov naj omenimo Belo, Šego, Dežnico in Jelovski potok.

Po glavnem hrbtu masiva, oziroma po južni meji obraavnane enote, teče meja dravskega in savskega vodnega sistema, saj se Dravinja že izliva v Dravo. Vodo z južne strani zbira Sotla in jo odvaja v Savo.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Matična podlaga

Za gozdnogospodarsko enoto je značilna zelo pestra geološka sestava. V zahodnem in osrednjem delu prevladujeta apnenec in dolomit, ki dajeta močan značaj rastišču. Na apnencu so se razvili pestri kraški pojavi. Dolomit je zanimiv za gospodarsko izkoriščanje v kamnolomih v dolini potoka Bela.

V vzhodnem delu enote je masiven apnenec zastopan le na manjših površinah v okolici bivšega rudnika premoga v Šegi. Preostanek enote - vzhodni gričevnat del in ozek pas, ki se vleče od skrajnega zahodnega dela enote, je zgrajen iz mehkejših kamenin: laporjev, peščenjakov in konglomeratov.

Omembe vreden delež med matičnimi kamninami predstavljajo še vijolično rdečkast in zelenkast peščenjak, glinovec in breče (groedenski skladi) po skoraj celotni površini Stavskega vrha. Po nastanku so te kamnine precej starejšega izvora.

Tla

Za obravnavano enoto je značilna izjemna pestrost tal in posledično tudi vegetacije: od najplitkejših kamnitih tal, poraščenih zgolj s skromnim grmiščnim gozdom, do najrodovitnejših globokih rjavih tal, pokritih z mešanimi gozdovi jelke, bukve in plemenitih listavcev.

V odvisnosti od številnih dejavnikov (petrografska osnova, lega, nagib, propustnost, nadmorska višina, padavine, vegetacija) so razviti naslednji talni tipi:

Rendzina - zelo plitva tla na karbonatih, občutljiva na erozijske procese; biološka aktivnost in produkcijska sposobnost majhni; gre za rastišča, kjer zelo dobro uspevajo črni gaber, mali jesen in puhasti hrast.

Rjava pokarbonatna tla - srednje do globoka tla na karbonatih, mestoma skeletoidna; biološko aktivna in mineralno zelo bogata ter visoko produktivna; poraščena s čistimi sestoji bukve ali z mešanimi sestoji bukve, jelke in plemenitih listavcev.

Kisla rjava tla - srednje do globoka tla na peščenjakih in glinovcih; zmerno biološko aktivna, a slabo preskrbljena z minerali; poraščajo jo čisti sestoji bukve, mešani sestoji bukve, gradna in domačega kostanja ter jelovi sestoji.

Evtrična rjava tla - globoka tla na laporjih; biološko zelo aktivna in z minerali bogata tla; visoko produktivna, pokrita s sestoji bukve, ki so ji posamično ali šopasto primešani graden, domači kostanj in plemeniti listavci.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Površina celotnega območja gozdnogospodarske enote obsega 4.197,86 ha. Od tega je 2.804,78 ha gozdov. Gozdnatost je 66,8 %.

Obravnavano območje je razdeljeno v dva tipa krajin:

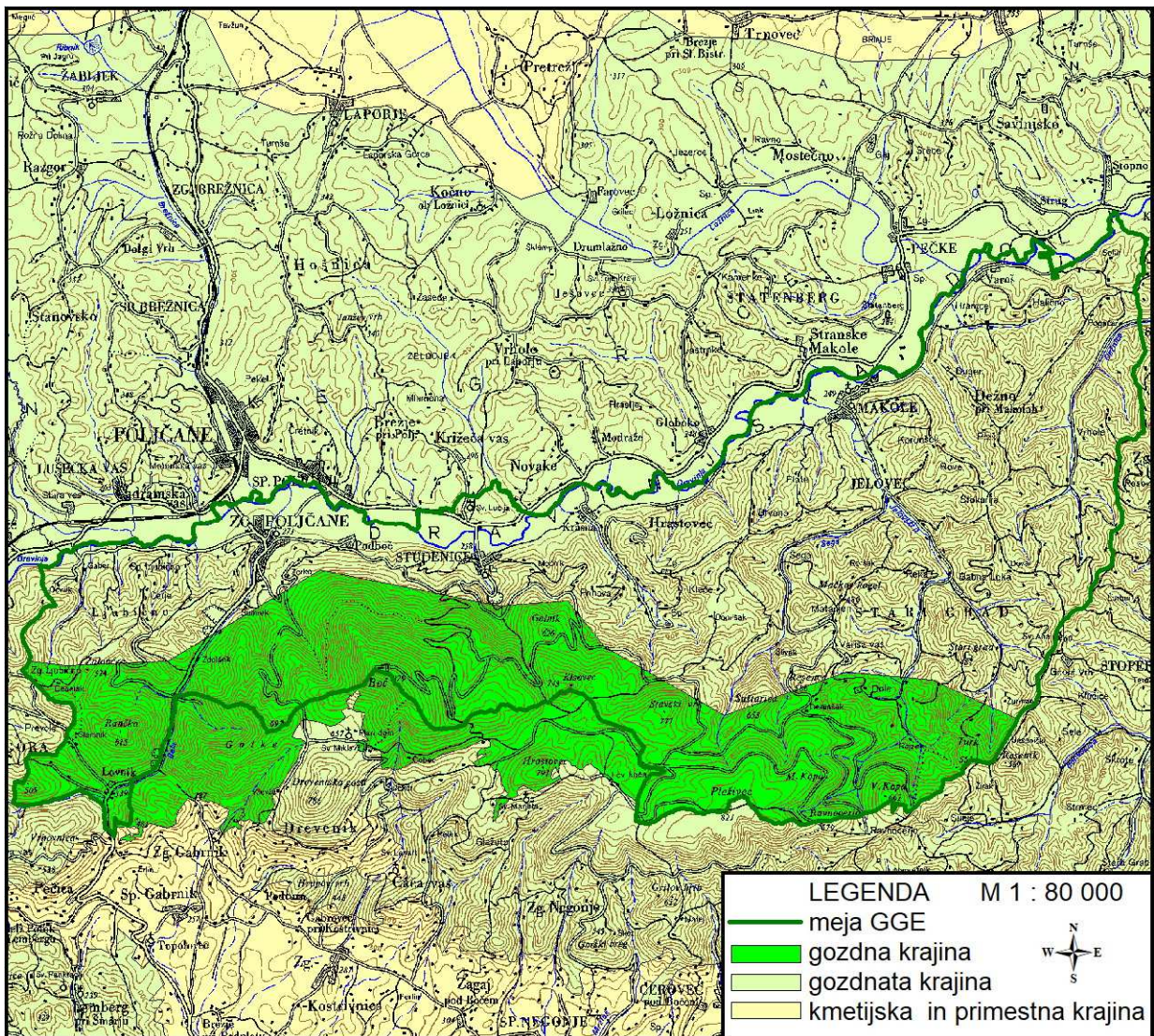
- gozdna krajina - območja v gorskem in podgorskem pasu s posameznimi kmetijami, obsega 43,0 % površin gozdov, gozdnatost je večja od 85 % (90,2 %);
- gozdnata krajina - območja v podgorskem in nižinskem pasu, gozdnatost je 50-85 % (55,9%), obsega 57,0 % površin, gozd se prepleta s pretežno kmetijskimi rabami tal.

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
Gozdna	1.206,73	1.337,69	90,2	43,0
Gozdnata	1.598,05	2.860,17	55,9	57,0
Skupaj	2.804,78	4.197,86	66,8	100,0

Ostalih površin znotraj gozdnega prostora je 81,18 ha. Od tega je: zaraščajočih površin znotraj gozdnega prostora 53,78 ha in infrastrukturnih objektov znotraj gozdnega prostora 27,40 ha.

Med ostalimi gozdnimi zemljišči na površini je 22,20 ha daljnovodov.

Karta 2: Krajinski tipi

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	4.197,86	100,0
Gozd	2.804,78	66,81
Ostala gozdna zemljišča	22,20	0,53
- daljnovodi	22,20	0,53
- obore	-	-
- rušje	-	-
Gozdni prostor	81,18	1,93
- močvirja	-	-
- pobočni grušči	-	-
- skalovja in površine nad gozdno mejo	-	-
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	-	-
- zaraščajoče površine	53,78	1,28
- infrastrukturni objekti	27,40	0,65
- drugo (vodotoki..)	-	-
Negozdni prostor	-	-
- zaraščajoče površine	-	-
- ostale površine znotraj gozda	-	-

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Gozdovi gozdnogospodarske enote Boč so bili detajlno fitocenološko kartirani ob obnovi načrta leta 1989. Izdelane so bile tudi fitocenološke karte v merilu 1:5.000, ki so bile leta 2008 z digitalizacijo prenesene v elektronsko obliko. Gozdne združbe so določene na nivoju sestojev na podlagi omenjenih fitocenoloških kart.

Gozdovi obravnavane enote ležijo v celoti v predpanonskem obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija (povzeto po Koširju, 1994), po fitogeografski razdelitvi (povzeto po Wraberju, 1969) pa v subpanonskem fitogeografskem območju.

Za enoto je značilna velika pestrost gozdnih rastiščnih tipov (v nadaljevanju: GRT), katero pogojujejo pestra kamninska sestava, ugodni klimatski pogoji ter oblikovanost reliefa. Na zahodnem in v osrednjem delu enote je fitocenološka sestava zaradi karbonatne podlage zelo pestra. GRT si sledijo conalno. Izjeme so tam, kjer so poudarjene specifične edafske razmere, kot so skalni lomi, nanaseni osnovni material, potencirana sušnost ali vlažnost v odvisnosti od nagiba in lege, depresije in podobno. Površinsko prevladuje Preddinarsko gorsko bukovje. V zgornjem delu masiva Boča se razprostira Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico, v ozkem pasu pod vrhom pa Bukovje s polžarko. V osrednjem delu enote se na kisljih tleh pojavlja Jelovje s praprotni. V neposrednem zaledju kmetijskih obdelovalnih zemljišč se nahaja Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje. Panjevsko izkoriščanje teh gozdov in čezmerno steljarjenje v preteklosti je njihovo prvobitno podobo in donosnost zelo spremenilo. Nižinski gričevnati del enote je v fitocenološki sestavi bolj siromašen kot masiv Boča. Površinsko prevladujeta Gradnovo bukovje na izpranih tleh ter Kisloljubno gradnovo bukovje. Oba GRT se pojavljata aconalno.

Sintaksonomska nomenklatura je privzeta iz gozdarskega informacijskega sistema (GIS) (ZGS, 2009; 2011) ter skladna s Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012). Poimenovanje praprotnic in semenk je povzeto po Mali flori Slovenije (Martinčič in sod., 2007).

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
22	Dobova-belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	19,12	0,7
531	Dobovje in dobrovo belogabrovje	19,12	0,7
25	Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	977,01	34,9
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	246,10	8,8
554	Gradnovo bukovje na izpranih tleh	730,91	26,1
26	Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	861,31	30,7
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	861,31	30,7
27	Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	629,52	22,4
631	Preddinarsko gorsko bukovje	544,45	19,4
636	Bukovje s polžarko	6,37	0,2
681	Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko	78,70	2,8
30	Javorovja, velikojesenovja in lipovja	73,83	2,6
651	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	73,83	2,6
31	Toploljubna bukovja	87,66	3,1
591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	87,66	3,1
34	Bazoljubna rdečeborovja in črnoborovja	10,13	0,4
621	Bazoljubno rdečeborovje	10,13	0,4
36	Jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah	146,20	5,2
771	Jelovje s praprotni	146,20	5,2
	Skupaj	2.804,78	100,0

Karta rastišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 3).

Opis pomembnejših gozdnih rastiščnih tipov

731 - Kisloljubno gradново bukovje¹

Latinsko ime²: *Quercu-Luzulo-Fagetum*, syn.: *Castaneo-Fagetum*.

Površina: 861,31 ha (30,7 %).

Razširjenost: Dravsko polje, Haloze.

Rastišče: Prisojna, srednje strma do strma pobočja z nadmorsko višino od 300 do 600 metrov, v katera so ponekod vrezani globoki jarki. Rastišča so sušna, temperaturni ekstremi so izrazitejši.

Talni tip in matična podlaga: Na položnejših terenih prevladujejo srednje globoka do globoka distrična rjava tla, na strmih pa plitev distrični ranker s prhnino in mestoma s surovim humusom. Tla so na prisojnih legah razmeroma sušna. Razvoj tal je zato oviran in prihaja do nastanka surovega humusa. Rodovitnost tal je močno odvisna od njihove globine in vlažnostnih razmer. Na splošno gre za labilna tla.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), dob (*Quercus robur*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), navadna smreka (*Picea abies*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*) idr.

Grmovna plast je slabo razvita. Pojavljajo se: rdeči dren (*Cornus sanguinea*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), navadni brin (*Juniperus communis*), srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*) idr.

Zeliščna plast: gozdna šašulica (*Calamagrostis arundinacea*), jesenska resa (*Calluna vulgaris*), ciklama (*Cyclamen purpurascens*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), savojska škržolica (*Hieracium sabaudum*), belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense*), škrlatnordeča zajčica (*Prenanthes purpurea*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), navadna zlata rozga (*Solidago virgaurea*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*) idr.

Rastiščni koeficient: 9.

554 – Gradново bukovje na izpranih tleh¹

Latinsko ime²: *Quercu-Fagetum*

Površina: 730,91 ha (26,1 %).

Razširjenost: V subpanonskem območju gričevnatega sveta.

Rastišče: Nižje lege gričevnatega sveta v nadmorskih višinah od 250 do 500 m. Valovit relief brez večjih strmin in izrazitih grebenov. Združba je lokalno klimatsko pogojena in spada med aconalna bukovja.

Talni tip: Talne oblike so rjava pokarbonatna tla na apnencu, izprana evtrična rjava tla na laporju ter na mešanem substratu.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), divja češnja (*Prunus avium*), maklen (*Acer campestre*), brek (*Sorbus torminalis*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*).

Grmovna plast: bršljan (*Hedera helix*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), mali jesen (*Fraxinus ornus*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), robida (*Rubus* sp.).

Zeliščna plast: dišeča lakota (*Galium odoratum*), zimzelen (*Vinca minor*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), gozdni šaš (*Carex sylvatica*), prstasti šaš (*Carex*

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu ZGS (ZGS, 2009; 2011).

digitata), gozdna vijolica (*Viola reichenbachiana*), gozdna glota (*Brachypodium sylvaticum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), navadna rumenka (*Galeobdolon flavidum*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), koprivasta zvončica (*Campanula trachelium*), širokolistna grašica (*Vicia oroboides*) idr.

Rastiščni koeficient: 11.

631 – Preddinarsko gorsko bukovje¹

Latinsko ime²: *Enneaphyllo-Fagetum*

Površina: 544,45 ha (19,4 %).

Razširjenost: Preddinarski fitoklimatski teritorij.

Rastišče: V vegetacijskem pasu od 600 do 900 m n.v., v hladnejših legah se lahko spusti do 400 m, v zmernih in strmih nagibih (20-35°). Vedno v hladnih legah, pobočja so razbrazdana s plitvimi jarki.

Talni tip: Rjava pokarbovatna tla, evtrična rjava tla in evtrični rankerji.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: (pokrovnost 100 %): bukev (*Fagus sylvatica*), gorski brest (*Ulmus glabra*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*).

Grmovna plast: (pokrovnost do 30 %): navadni volčin (*Daphne mezereum*), širokolistna trdoleska (*Euonymus latifolia*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), malina (*Rubus idaeus*).

Zeliščna plast: (pokrovnost 60 %): navadna črnoga (*Actaea spicata*), podlesna vetrnica (*Anemone nemorosa*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), ciklama (*Cyclamen purpurascens*), gozdni šaš (*Carex sylvatica*), brstična konopnica (*Cardamine bulbifera*), deveterolistna konopnica (*Cardamine enneaphyllos*), navadna glistovnica (*Dryopteris filix-mas*), velecvetna mrtva kopriva (*Lamium orvala*), čemaž (*Allium ursinum*), volčja jagoda (*Paris quadrifolia*), idr.

Rastiščni koeficient: 9.

551 – Preddinarsko podgorsko bukovje¹

Latinsko ime²: *Hacquetio-Fagetum*

Površina: 246,10 ha (8,8 %).

Razširjenost: Preddinarski fitoklimatski teritorij.

Rastišče: Gričevje in hribovje v nadmorskih višinah od 200 do 600 m. Blago nagnjena do strma pobočja v vseh legah. Umirjena mezoklima, kjer je čutiti vpliv celinske klime.

Talni tip: Rjava pokarbovatna tla in izprana pokarbovatna tla.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), češnja (*Prunus avium*), smreka (*Picea abies*), maklen (*Acer campestre*), beli gaber (*Carpinus betulus*), brek (*Sorbus torminalis*).

Grmovna plast: navadni češmin (*Berberis vulgaris*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), njivni šipek (*Rosa arvensis*), kalina (*Ligustrum vulgare*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), dobrovita (*Viburnum lantana*), brogovita (*Viburnum opulus*), bradavičasta trdoleska (*Euonymus verrucosa*), bršljan (*Hedera helix*), mali jesen (*Fraxinus ornus*), širokolistna lobodika (*Ruscus hypoglossum*).

Zeliščna plast: podlesna vetrnica (*Anemone nemorosa*), svinjska laknica (*Aposeris foetida*), navadni strček (*Aremonia agrimonoides*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), sinjezeleni šaš (*Carex flacca*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), navadna trobentica (*Primula vulgaris*), črni teloh (*Helleborus niger*) idr.

Rastiščni koeficient: 9.

771 - Jelovje s praprotmi¹

Latinsko ime²: *Dryopterido-Abietetum*, syn.³: *Galio rotundifolii-Abietetum*.

Površina: 146,20 ha (5,2 %).

Razširjenost: Naseljuje hladna severna pobočja ter globlje in senčne jarke.

Rastišče: Razprostira se v nadmorskih višinah od 300 do 900 m, kjer prevladujejo hladne lege, strma do zmerno nagnjena pobočja, vlažni jarki s poudarjeno orografsko pogojeno zračno vlago. Gre za visoko produktivna rastišča.

Talni tip: Distrična rjava tla na filitu in distrična rjava tla na miocenskih peskih, peščenjakih in konglomeratih, s sprsteninasto in prhninasto-sprsteninasto obliko humusa. Matična podlaga je ponavadi zmes nekarbonatnih in karbonatnih kamnin. Tla so rahla, ilovnata, sveža, skeletoidna, bogata z rastlinam dostopnimi hranilnimi snovmi. Ugodne talne in zračne vlažnostne razmere pogojujejo bujno rast vegetacije.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna bukev (*Fagus sylvatica*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*).

Grmovna plast: v njej se pojavlja pomladek drevesnih vrst. Med grmovnimi vrstami so pogostejše: srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*), leska (*Corylus avellana*), malinjak (*Rubus idaeus*), črni bezeg (*Sambucus nigra*).

Zeliščna plast: navadna pižnica (*Adoxa moschatellina*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), borerjeva glistovnica (*Dryopteris affinis subsp. borrieri*), neprava glistovnica (*Dryopteris affinis subsp. affinis*), bodičnata glistovnica (*Dryopteris carthusiana*), širokolistna glistovnica (*Dryopteris dilatata*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*), hrastovka (*Gymnocarpium dryopteris*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), rumenkasta bekica (*Luzula luzulina*), dvolistna senčnica (*Maianthemum bifolium*), trpežni golšec (*Mercurialis perennis*), bukovičica (*Phegopteris connectilis*), luskastodlakava podlesnica (*Polystichum setiferum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), bukova krpača (*Thelypteris limbosperma*).

Mahovna plast: *Eurynchium striatum*, *Thuidium tamariscinum*, *Atrichum undulatum*, *Mnium cuspidatum*, *Mnium undulatum*, *Marchantia polymorpha*, *Plagiochila asplenioides*.

Rastiščni koeficient: 17.

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

1.1.8 Živalski svet

V GGE Boč so najpogosteje prisotne naslednje vrste divjadi: srnjad, divji prašič, muflon, gams, poljski zajec, lisica, kuna belica in zlatica, navadni polh, jazbec, fazan, raca mlakarica, pižmovka, šoja, sraka in siva vrana. Občasno se pojavljata še navadni jelen in damjak, katerih prisotnost je pogojena predvsem s pobegom iz slabo vzdrževanih obor za rejo divjadi.

Od zavarovanih vrst prostoživečih živali so v enoti dobro zastopane: kanja, kragulj, skobec, navadna postovka, krokar, lesna sova, mala uharica, veverica, hermelin, mala podlasica, dihur, siva čaplja in golob grivar. Redkeje ali občasno pa se v enoti pojavljajo še poljska vrana, čuk, velika uharica, poljska jerebica, bela štorclja, labod grbec, črna liska, regeljc, kreheljc, čopasti ponirek, grlica, veliki kljunač in kozica, ter številne vrste ptic pevk. V zadnjem desetletju je očitna širitev vidre in bobra po vodotokih v GGE.

Življenjski pogoji za divjad so v večjem delu enote dokaj ugodni. Zaradi pestrega življenjskega okolja in s tem pogojeno ponudbo naravne hrane v nižinskem delu GGE, primerne deleža gozdnega roba in raznoliko drevesno ter grmovno sestavo gozdov so prehranski pogoji za prostoživeče živali zadovoljivi. Ocenjujemo da so zaradi primerne gozdnatosti, zadovoljivega deleža grmišč in mlajših razvojnih faz ugodni tudi habitatni pogoji za živalstvo. Nekoliko slabši življenjski pogoji so v okolici večjih naselij, kjer je vpliv urbanizacije, industrije in obrti moteč.

Kmetijstvo v enoti je v veliki večini ekstenzivno usmerjeno, pogosto temelji na malo površinski pridelavi poljščin. Precej moteče so škode na divjadi, predvsem srnjadi in mali divjadi, zaradi zgodnje spomladanske košnje. Glavni dejavnik nenaravnih izgub divjadi še vedno predstavlja povoz na javnih prometnicah, ki se z leti povečuje, kar je predvsem posledica gostitve motornega prometa, višjega deleža asfaltnih cest in posledično večjih hitrosti vozil. S stališča omejevanja življenjskega prostora divjadi je potrebno omeniti še ograjevanje kmetijskih površin z nameni paše drobnice, ki se je v zadnjih desetletjih precej razširilo, predvsem tam, kjer je zaradi večjih naklonov terena težja košnja travnikov.

Dobri življenjski pogoji za divjad so v območju gozdnate krajine, kjer kmetijstvo ni tako intenzivno. To je pretežno v hribovitem delu GGE, predvsem pod Bočem in Plešivcem. Ob vznožju gozdnih masivov se gozd mozaično prepleta z drugimi rabami prostora. Tu je številčnost divjadi največja, kar je pogojeno s pestrostjo okolja in prehransko ponudbo.

Nižinski predeli v enoti v dolini reke Dravinje imajo dovolj pitne vode, ki jo zagotavlja gosta mreža vodotokov. Tudi številni manjši izviri in ostala vodna telesa v naravi prispevajo k pestrosti življenjskega okolja (mokrišča, kaluže, jarki, ostali vodni viri...). Reka Dravinja spada s svojo širšo okolico med dobro raziskana ornitološka območja. Na ornitološki pomen Dravinje v tem delu toka, kaže tudi seznam nahajališč različnih vrst ptic v Atlasu ptic Slovenije (popis gnezdil 2002 - 2017, DOPPS, Ljubljana, 2019).

V opisu živalskega sveta se omejujemo samo na kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Boč, ki so na območju Natura 2000 (Naravovarstvene smernice, 2022) in na najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova.

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Evropska srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Prehransko pester gozdni rob, gozdnata krajina, travišča, mirne cone, zimovališča, raznomerni gozdovi z dovolj mladovij, mir v območjih gostitve	stabilna	Premajhen delež gozdnih mladovij, (posledično lokalno škode v gozdovih), zadovoljiv delež gozdnega roba, ugodno stanje glede miru v habitatu	Vzpostavitev modelnega stanja razvojnih faz gozda, kontrola človekovih vplivov v okolju – naravovarstveni nadzor
Muflon (<i>Ovis ammon musimon</i>)	Gozdna krajina s posamičnimi travniki - pasišči, raznovrstna drevesna sestava, mirne cone, zimovališča	Stabilna / naraščajoča	Primerna (naravna) drevesna sestava, premajhen delež travnih površin v gozdni krajini, nemir v habitatu	Vzpostavitev modelnega stanja gozdov v pogledu trajnosti, predvsem starostna in vrstna sestava gozdov. Naravovarstveni nadzor, ohranjanje in osnivanje pasišč na pogorju Boča
Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	Prehransko primerna, skalovita območja, mir v habitatu.	stabilna	Nemir v območjih prisotnosti vrste – predvsem pozimi in v času kotitve (posledično izgube divjadi, bolezni,...)	Zagotavljanje miru v zimsko pomladnih mesecih (pohodništvo, vožnja z motornimi vozili, sečnja, ...),
Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	Večji gozdni kompleksi, raznovrstna drevesna sestava – plodonsne vrste, kaluže, koridorji za prehajanje med ekosistemi, gozdna mladovja	nihajoča	Premajhen delež gozdnih mladovij, nemir v območjih prisotnosti vrste	Vzpostavitev modelnega stanja razvojnih faz gozda, kontrola človekovih vplivov v okolju – naravovarstveni nadzor. Uravnavanje številčnosti z odstrelom. Kontrola krmljenja.
Zveri – lisica, kune	Biotsko raznovrstni in fragmentirani habitati, območja lisičin, prehranskih virov	Stabilna / nihajoča	Negativni vplivi človeka	Naravovarstveni nadzor, kontrola človekovih vplivov
Mala divjad in ptice	Biotska in krajinska pestrost, hrana, skrivališča, gnezdišča, mirne cone, zimovališča.	Stabilna / nihajoča	Vpliv kmetijstva, gozdarstva, prometa, človekovih dejavnosti v okolju.	Naravovarstveni nadzor, splošna osveščenost javnosti, ohranjanje naravnih habitatov vrst (remiz, grmišč, močvirij, gozdnih ostankov, ...)

Kvalifikacijske vrste območij NATURE 2000 v GGE Boč

Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Hrošči			
Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	POO Boč– Haloze– Donačka gora (SI3000118) UC: Cona koščaka – potoki CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Zamočvirjeni gozdovi v ravninah, v kolinski ter montanski coni, ki so večinoma porasli s črno ali sivo jelšo.	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnabearinus</i>)	UC: Cona Boč – bukovi gozdovi	Živijo pod lubjem starejših in odmrlih stoječih ali ležečih dreves, zlasti topolov (<i>Populus</i>), vrb (<i>Salix</i>), brestov (<i>Ulmus</i>), hrastov (<i>Quercus</i>), jesenov (<i>Fraxinus</i>), javorjev (<i>Acer</i>) in divjega kostanja (<i>Aesculus</i>), pa tudi drugih, celo iglastih drevesnih vrst.	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	UC Boč – bukovi gozdovi CGP Boč – Haloze - Donačka gora CGP Dravinja s pritoki	Stari sestoji listavcev, predvsem hrastov, na toplih legah z visokim deležem mrtvega lesa v nižinah in gričevju.	Ugodno stanje ohranjenosti (FV)
Bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	UC: Cona Boč – bukovi gozdovi	Bistven habitat: listnati in jelovi gozdovi v starejših razvojnih fazah in večjim deležem odmrle lesne mase listavcev in jelke.	Ugodno stanje ohranjenosti (FV)
Alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)	UC: Cona Boč – bukovi gozdovi	Bistven habitat: sklenjeni zreli bukovi gozdovi z več odmrle lesne mase bukovega lesa.	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>)	UC: Cona Boč – brazdar	Bistven habitat: jelovo bukovi gozdovi s slojem grmičevja in prisotnimi dupli in nizkimi drevesi.	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Metulji			
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Listnati do mešani presvetljeni gozdovi od nižin do 1.000 m nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem in vrstno bogatimi travniki v bližini gozdov.	Ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
Dvoživke			
Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Bistven habitat: habitati v zgodnjem stadiju naravne sukcesije v gozdu (mlake, luže ipd.). Nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda.	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Netopirji			
Veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>)	CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Bistven habitat: jelovo bukovi gozdovi s siljem grmičevja in prisotnimi dupli in nizkimi drevesi.	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Bistven habitat: jame, drevesa z dupli + prehranjevalni habitat (presvetljen gozd, vodotoki).	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Raki			
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	UC: Cona koščaka – potoki	Bistven habitat: naravno ohranjeni potoki.	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

** Poročilo 2019 - ocene stanja ohranjenosti rastlinskih in živalskih vrst (poročanje po habitatni direktivi). Vir: Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013; PUN2000 iz leta 2014). Opombe: ** na celotnem območju celinske biogeografske regije;

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina gozdov ob zadnjem urejanju je bila ugotovljena z digitalizacijo gozdnega roba načrtanega ob terenskem popisu gozdov, s pomočjo DOF (CAS 2019) in digitalnega modela krošenj lidarskega skeniranja leta 2014. V zadnjem ureditvenem obdobju se je površina gozdov zmanjšala za 0,83 ha. Do sprememb je prišlo zaradi natančnejše digitalizacije gozdnega roba, zaraščanja in krčitev, ki jih je bilo 3,58 ha (za kmetijske namene).

Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	1.864,89	939,89	2.804,78
Delež (%)	66,5	33,5	100,0

V GGE prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 66,5 %. Delež državnih gozdov se je glede na stanje ob urejanju pred desetimi leti povečal za 9,1 odstotne točke oz. 256,48 ha.

Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov).

Velikost gozdne posesti	Število posesti	Površina ha	Delež %	Pov. posest ha
do 1 ha	655	190,75	10,2	0,29
1 do 5 ha	307	694,97	37,3	2,26
5 do 10 ha	60	414,65	22,2	6,91
10 do 30 ha	18	241,58	13,0	13,42
30 do 100 ha	2	78,86	4,2	39,43
nad 100 ha	2	243,85	13,1	121,92
Skupaj:	1044	1864,64	100,0	1,79

Ob zanemarjanju delov parcel, ki so manjši od 10 m², je skupno število vseh zasebnih posesti 1.044. Posesti večje od 10 ha obsegajo 30,3 % površin zasebnih gozdov. Povprečna gozdna posest meri 1,79 ha in se je v primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem zmanjšala za 0,53 ha. Število posesti je naraslo za 130.

Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	83,4	83,4	28,7	28,7
1 do 5 ha	15,3	98,7	44,8	73,6
5 do 10 ha	0,8	99,5	7,6	81,2
10 do 30 ha	0,3	99,8	5,8	87,0
30 do 100 ha	0,2	100,0	13,1	100,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0		100,0	

Podatki o lastništvu gozdnih posesti kažejo, da je gozdna posest močno razdrobljena, saj ima 2.327 oseb (83,4% lastnikov) v lasti gozdno posest, ki ne meri več kot 1 hektar. Naslednjih 427 lastnikov (15,3 % lastnikov) ima v lasti gozd, ki je večji od 1 hektarja, a manjši od 5 hektarjev. Skupaj ima 98,7 % lastnikov gozdno posest manjšo od 5 hektarjev. Le 23 lastnikov ima posest veliko med 5 in 10 hektarji. 7 je takšnih, ki so lastniki posesti velikosti med 10 in 30 ha. Le 6 jih gospodarji z gozdom v skupni površini med 30 in 100.

Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto 2012	Delež (%) Leto 2022	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	76,8	83,4	2.327	2.327
1 do 5 ha	20,3	15,3	427	2.754
5 do 10 ha	2,0	0,8	23	2.777
10 do 30 ha	0,6	0,3	7	2.784
30 do 100 ha	0,2	0,2	6	2.790
nad 100 ha	0,1	0,0	0	2.790

Razmeroma neugodna posestna struktura predstavlja oviro za načrtno gospodarjenje z gozdom.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Na odprtost gozdnega prostora s prometnicami bistveno vplivajo orografske značilnosti enote. Zahodni hriboviti del enote je manj poseljen in bolj gozdnat, ter zato manj prepreden s prometnicami kot vzhodni gričevnati del. Glavni prometni žili v enoti sta državni cesti Ziče–Poljčane–Majšperk ter Poljčane–Podplat. Razen manjšega dela enote, kjer les gravitira proti Rogaški slatini, se vse ostale ceste navezujejo na ti dve.

Preglednica 11/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	1.999,66	74,0	11,7	37,8	39,0	9,9	1,6	0,0
Z žičnico	71,89	2,7	0,0	22,3	45,9	16,7	15,1	0,0
Kombinirano	627,70	23,3	5,5	55,7	36,1	0,0	2,7	0,0
Skupaj	2.699,25	100,0	10,0	41,5	38,5	7,8	2,2	0,0

Preglednica 12/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	28,1	0	28,1	10,4
Javne ceste	106,3		106,3	39,4
Skupaj	134,4		134,4	49,8

Opomba: pri izračunu cestnega omrežja so upošteevane samo produktivne ceste

Gostota produktivnih cest, to je tistih, ki potekajo skozi gozd ali v bližini gozda (do 200 metrov) in je na njih mogoče nakladati les, znaša 46,9 m/ha ter zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi. Gostota cest se je v zadnjem desetletju le malo spremenila, saj so manjše podeželske občine (Poljčane, Makole) v prvem obdobju svojega nastanka v svojih razvojnih programih poudarile predvsem razvoj infrastrukture. Predvsem se je izboljšala kakovost javnega cestnega omrežja, saj so številne vaške poti z rekonstrukcijami in asfaltiranjem spremenili v gosto preprejeno cestno omrežje. Zaradi orografsko zelo razgibanega terena s strmimi pobočji v gričevnatem in hribovitem delu enote, predstavljajo vsakoletni problem škode na cestnem omrežju ob obilnejših padavinah, v zadnjem obdobju predvsem poletna neurja. Opozoriti je potrebno še, da so javne ceste le pogojno primerne za gospodarjenje z gozdovi, saj je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo pri delih v varovalnem pasu oziroma na cestnem telesu.

Preglednica 13: Pregled gozdnih cest v gospodarski enoti

Šifra	Potek	Dolžina (m)
120639	Boč - beli kamen	853
120640	Poljčane - stolp	9.315
120642	Golnik - most	2.746
120643	Boč - drevesnica	594
120644	Kleče - Stare	1.923
120645	Plešivec - greben	266
120646	Stavsko sedlo - Plešivec	3.578
120647	Dedni vrh - Kopa	3.272
120648	Dedni vrh - Ravno cerje	2.223
120649	Velika raven - Volčja jama	867
120672	Formile	215
120673	Stavsko sedlo - Cerovec	840
120674	Ravno cerje - Veliki potok	772
120676	Satler	659
	Skupaj	28.123

Gozdne ceste so v občini Poljčane (16,6 km) in v občini Makole (11,5 km). V zasebnih gozdovih je 19,1 km gozdnih cest, v državnih gozdovih pa 9,0 km gozdnih cest.

Glede na namen, rabo in tehnične elemente se gozdne ceste razvrščajo v naslednje kategorije:

- 37 % je razvrščenih v kategorijo G2 (gozdne ceste, ki odpirajo več kot 1000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi.). Na teh gozdnih cestah se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetij.
- 63 % je razvrščenih v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Na teh gozdnih cestah se zagotavlja vzdrževanje po potrebi.

V enoti prevladuje traktorsko spravilo (97,3 %), s tem da je na slabi četrtini površine (23,3 %) traktorsko spravilo kombinirano še z ročnim predspravilom. Povprečna spravilna razdalja znaša

preko 400 metrov. Slabih 3 % površine enote je zaradi visokih naklonov terena primerna za spravilo lesa z žičnico.

V zasebnih gozdovih pri spravilu lesa prevladujejo kmetijski traktorji z zelo različno stopnjo prilagoditev za delo v gozdu. Tipi traktorjev različnih starosti, so zelo raznoliki in se v zadnjem obdobju povečujejo tako po dimenzijah kot tudi po moči motorja. Če so v preteklem obdobju še prevladovali traktorji z močjo 35-65 kW, je danes večina v razponu 60-100 kW. Ti traktorji so večinoma opremljeni z montažnimi tritočkovnimi vitli, na katerih je vse pogosteje montiran daljinski radijski upravljalnik. Vse pogosteje se les spravlja iz gozda s traktorskimi prikolicami z nakladalnim dvigalom, katerih število se je v zadnjih letih močno povečalo. Lastniki traktorjev opremljenih z vitli opravijo spravilo lesa tudi v okviru med soseske pomoči ali kot dopolnilno dejavnost na kmetiji. Sečnjo v večini primerov večji lastniki opravijo sami, v drobni posesti pa je vse bolj prisotno najemanje storitve sečnje in spravila.

V državnih gozdovih se za spravilo lesa uporabljajo adaptirani kmetijski traktorji s pogonom na vsa kolesa, opremljeni z daljinsko vodenimi več bobenskimi vitli in v zadnjem času vse pogosteje kombinacije strojne in ročne sečnje ter spravila.

Na terenih, kjer je predvideno spravilo lesa z žičnicami se dejansko sečnja in spravilo le redko izvaja. Glavni razlog za razkorak med objektivnimi spravnimi razmerami in realizacijo spravila je velika razdrobljenost gozdnih posesti ter nepovezanost lastnikov. Zaradi tega trenutno spravilo lesa z žičnico za lastnike ni ekonomično. Sedanji lastniki tako bodisi ne izvajajo sečenj na teh terenih, bodisi raje spravljajo les s traktorji v kombinaciji z dolgim ročnim predspravilom.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Enota je dokaj redko poseljena. Značilna je slemenska poseljenost. V dolinah najdemo gručasta naselja in posamezne hiše (kmetije). Še do nedavnega so bile Haloze pojem odročnosti, revščine in gospodarske nerazvitosti. S svojo upornostjo so ljudje kljubovali slabšim življenjskim razmeram in kljub vsem težavam obstali na svoji zemlji. Manjše kmetije obdelujejo predvsem starejši ljudje, mladi ostajajo le na večjih. Mlajši praviloma najdejo zaposlitev v bližnjih krajih. Na temeljih starih zidanic so zrastle počitniške hišice, ki dajejo vtis večje poseljenosti, kot je v resnici. Večji lastniki gozdov, ki so dobili vrnjene gozdove z denacionalizacijo, živijo v večjih mestih oziroma v tujini (Ljubljana, Maribor, Dunaj, Zagreb ...). Viden napredek krajem sta prinesli novoustanovljeni občini Makole in Poljčane, ki sta uspeli v kratkem času obnoviti krajevno infrastrukturo (prometnice, vodovod, kanalizacija), obnovljene so bile tudi stavbe javnih ustanov.

S prehodom na tržno ekonomijo so se po letu 1991 za gozdne posestnike močno spremenile razmere gospodarjenja z gozdovi. Prejšnjo obvezno prodajo gozdnih lesnih sortimentov družbeni gozdnogospodarski organizaciji, v tem primeru Gozdnemu gospodarstvu Maribor - TOK Slovenska Bistrica, je v letih 1991–1993 nasledila v veliki meri nenadzorovana sečnja in prosta prodaja lesa lesnim trgovcem. Po začetni poplavi le-teh so obstali le redki - predvsem tisti najzanesljivejši. Z ustanovitvijo Zavoda za gozdove Slovenije, ki je postal zadolžen za izvajanje javne gozdarske službe, so lastniki gozdov pridobili službo, ki skrbi za strokovno gospodarjenje z gozdovi. Prav tako je zadolžena za izobraževanje lastnikov gozdov, ki so z novo ureditvijo prevzeli tudi vso odgovornost za izvedbo del v svojih gozdovih.

Razvojne možnosti območja so predvsem na področju turizma (kmečki turizem, vinske ceste, vinotoči ...), a pomemben dejavnik ostaja tudi gozd. Tukaj najdemo kar nekaj kulturnih znamenitosti: župnijska cerkev sv. Križa v Poljčanah (12. stoletje), nunski samostan v Studenicah (začetki segajo v leto 1237), trg Makole in cerkev sv. Andreja (15. stoletje), dvorec Štatenberg (v letih 1720-1740 so ga zgradili grofje Attems). Med naravnimi znamenitostmi prevladuje Boč, ki je bogat z gozdnimi sadeži (gobe, borovnice, pravi kostanj). To je eden od vzrokov, da predstavlja najbolj obiskano točko v enoti.

Skozi gozdove gozdnogospodarske enote je speljanih veliko označenih planinskih poti, ki z vrhom Boča povezujejo kraje ob njegovem vznožju. Prav tako je s planinsko potjo povezan Boč z Donačko goro. Za vzdrževanje poti skrbijo planinska društva. Na vrhu Boča stoji 20 m visok razgledni stolp in še precej višji telekomunikacijski stolp, po katerem je Boč zlahka prepoznaven od zelo daleč.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

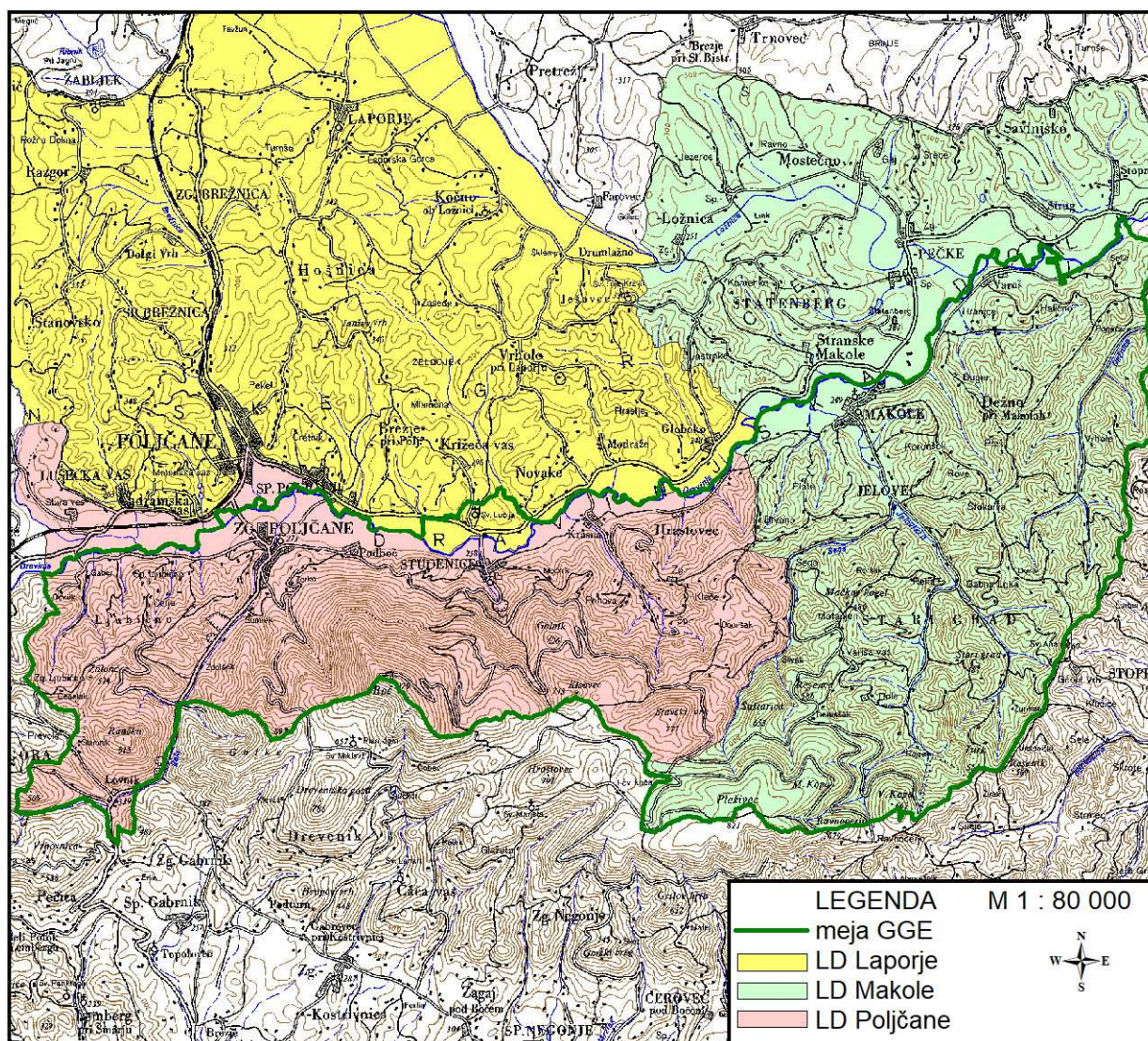
1.5.1 Lovstvo

Na območju gozdnogospodarske enote z divjadjo upravljajo tri lovske družine. Dve lovišči spadata v Ptujsko-Ormoško lovsko upravljavsko območje (LD Poljčane in LD Makole), eno lovišče pa v X. Slovensko goriško lovsko upravljavsko območje (LD Laporje).

Najpomembnejša vrsta divjadi je srnjad, sledijo pa še divji prašič, muflon in gams. Od male divjadi so številčnejše prisotni še lisica, kuna belica in siva vrana.

Preglednica 14/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
1023	Laporje	5,43	del
1524	Makole	1.394,84	del
1529	Poljčane	1.404,51	skoraj v celoti
	Skupaj	2.804,78	

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Zahodni del enote je zaradi orografskih značilnosti manj poseljen in manj primeren za kmetijstvo. Vzhodni del je večinoma poseljen po slemenih. Vmes najdemo posamezne samotne kmetije. Čiste kmetije so zaradi majhne posesti zelo redke. Lastniki zemlje se ukvarjajo z živinorejo (govedo,

prašiči, perutnina) in vinogradništvom. S pridelki v glavnem pokrivajo le lastne potrebe, manjši delež pridelkov je namenjen prodaji na trgu.

Razen v višjih predelih in na severnih pobočjih ozkih dolin je podnebje primerno tudi za gojitev vinske trte. Prevladujejo manjši lastniki, ki pridelujejo kvalitetna vina predvsem za lastno porabo.

1.5.3 Infrastruktura

Vse do leta 1960 v območju enote ni bilo nobene utrjene ceste. Po strmih in ozkih kolovozih so konjarji v dolino vozili les, apno in oglje. Z vrha Boča sta vodili le dve kolovozni poti: severna je vodila s Formil v Studenice in od tam naprej po dolini Dravinje, južna pa po dolini Jelovec mimo nekdanje glažute do Rogaške Slatine. Danes so ceste proti vrhu Boča speljane domala iz vsakega večjega naselja v dolini.

Gozdovi oziroma gozdni prostor gozdnogospodarske enote je glede na zahtevno konfiguracijo terena primerno odprt s prometnicami, saj je na tem območju okrog 120 km cest. Prevladujejo občinske ceste. Gozdnih je 24 %. Ceste so utrjene in skozi celo leto normalno prevozne. Težave se pojavljajo le na tistih z velikimi nakloni (Dežno). Zaradi orografskih značilnosti in manjše poseljenosti je v zahodnem delu manj cest, kot v vzhodnem.

Po območju poteka več koridorjev, po katerih tečejo elektrovodne linije. Močnejša visokonapetostna daljnovoda (220 kV, 110 kV) preseka enoto v njenem vzhodnem delu pri Dežnem.

1.5.4 Druge aktivnosti v prostoru

V dolini potoka Bele, ob cesti Poljčane–Rogaška Slatina, najdemo dva kamnoloma, ki izkoriščata tamkajšnji dolomit. Večji kamnolom s separacijo je v lasti podjetja Granit Slovenska Bistrica TRIK kamenine in je opremljen z drobilcem kamnine in napravami za separacijo. Ob dveh delujočih je tukaj še nekaj manjših - opuščenih. V njih se dolomit ne koplje več in se počasi zaraščajo. Zato pa obstoječa kamnoloma povečujeta svoj obseg in za pričakovati je, da bo pobočje, zahodno od ceste Poljčane–Rogaška Slatina v bližnji bodočnosti priča nadaljnjih krčitev gozda v korist širjenja kamnolomov.

Na vrhu Boča je ograjen vojaški objekt s telekomunikacijskim stolpom. Zraven njega je še nekoliko višji telekomunikacijski stolp, na katerem so nameščene antene za posredovanje radijskega, televizijskega, poštnega in telefonskega signala.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Za načrtovanje ukrepov varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti, in sicer:

- 1. stopnja požarne ogroženosti: zelo velika ogroženost;
- 2. stopnja požarne ogroženosti: velika ogroženost;
- 3. stopnja požarne ogroženosti: srednja ogroženost;
- 4. stopnja požarne ogroženosti: majhna ogroženost.

Stopnje požarne ogroženosti se določajo po odsekih, pri čemer se upoštevajo:

- lastnosti gozda: sestava drevesnih vrst, razvojna faza,
- dejavniki zunaj gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki povečujejo požarno ogroženost.

Gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo v gozdnogospodarski enoti ni, gozdov z veliko požarno ogroženostjo pa je 158,53 ha. V gozdnogospodarski enoti prevladuje srednja požarna ogroženost (2.390,22 ha gozdov), nekaj je tudi gozdov z majhno požarno ogroženostjo (256,03 ha gozdov).

Povečana požarna ogroženost naravnega okolja se pojavlja ob pomanjkanju padavin v času mirovanja vegetacije (november - marec) in v dolgih sušnih obdobjih v poletnem času, ko je tudi največji obisk ljudi v gozdovih. Problematično je izvajanje kmečkih opravil v času sušnih in vetrovnih

obdobji, zlasti zažiganje travnišč ter velik obisk turistov in rekreativcev v času poletne sezone (junij, julij, avgust). V poletni sezoni se obiskovalci gozdov pogosto odločajo za kurjenje (pikniki) v gozdnem okolju. Nadzor nad to dejavnostjo je zelo težaven, saj je težko napovedati, kdaj in kje se bodo obiskovalci odločili za pripravo ognja. Močnejše obiskana območja so zlasti planinske poti, gozdna učna pot, okolica Planinskega doma Boč in okolica stolpa na Boču.

Karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (Karta 12).

V preteklem desetletnem obdobju smo v gozdnogospodarski enoti zabeležili dva manjša gozdna požara:

- avgusta 2017 je prišlo do talnega požara v odseku 28F na površini 0,37 hektarja. Vzrok je bil neznan. Požar ni povzročil večje škode v gozdu.
- aprila 2020 je prišlo do talnega požara v odseku 9C na površini 0,23 hektarja. Vzrok je bila nepazljivost turistov. Požar ni povzročil večje škode v gozdu.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Meje gozdnogospodarske enote so, glede na prejšnje ureditveno obdobje, ostale nespremenjene. Gozdnogospodarska enota je razdeljena na 38 oddelkov s povprečno površino 73,83 ha in na 167 odsekov s povprečno površino 16,80 ha.

Meje ureditvenih enot praviloma potekajo po naravnih mejah (grebeni, jarki, potoki) in infrastrukturnih objektih (ceste, vlake) tako, da načeloma ne sekajo mej parcel. Praviloma so v odsek združene parcele ene vrste lastništva (zasebni gozdovi, državni gozdovi), obstaja pa manjše število izjem. Meje odsekov so se spreminjale le minimalno, večinoma kot posledica prilagajanja gozdnemu robu.

Pri obnovi načrta smo tvorili nekaj novih sestojev tako, da vsi zajemajo samo zasebni ali državni sektor lastništva – tudi pri tem je (zaradi majhnih in/ali ozkih parcel) ostalo nekaj izjem.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Javno gozdarsko službo opravlja Zavod za gozdove Slovenije s sedežem v Ljubljani. Gozdnogospodarska enota Boč spada v krajevno in stvarno pristojnost Območne enote Maribor, Krajevne enote Haloze. V gozdnogospodarski enoti je v skladu s svojimi pooblastili krajevno in stvarno pristojen republiški gozdarski inšpektor s sedežem v Mariboru.

Območje gozdnogospodarske enote pokriva en gozdni revir – Boč.

2 Prikaz funkcij gozdov

Pokrajinsko-ekološki pečat dajeta gozdnogospodarski enoti gorski kompleks Boč, gričevnat del v vzhodnem in skrajno zahodnem delu gozdnogospodarske enote in ravninski del Dravinjske doline. Geografske značilnosti pokrajinsko ekoloških enot, raznolikost v rabi tal in njihov način izkoriščanja v veliki meri vplivajo na funkcije, ki so v gozdovih poudarjene. Da bi gozdovi lahko izpolnjevali zahteve gozdnih posestnikov in drugih uporabnikov prostora, smo pri izdelavi načrta ovrednotili funkcije gozdov, ugotovili nasprotja med različnimi rabami prostora ter nakazali smernice za rabo gozdov. Vrednotenje posameznih funkcij je povzeto po osnutku Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2021). Upoštevane so bile Naravovarstvene smernice ... (2022), Smernice s področja upravljanja z vodami ... (2020), grafični sloji portala e-vode in eVRD.

Ekološke funkcije so na 1. stopnji poudarjene na 1.877,19 ha in na 2. stopnji na 741,07 ha.

Ekološke funkcije so poudarjene v zahodnem in osrednjem delu enote. Na strmih pobočjih z nakloni nad 35° in na rastiščih bazofilnih borovih gozdov, ter v gozdovih s skalovitostjo nad 70 % je poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev 1. stopnje prav tako je na prvi stopnji zaradi erodibilne oz. plazljive matične podlage poudarjena v vzhodnem delu enote, v gozdovih z nakloni nad 25°. Na rastiščih termofilnih bukovih gozdov, na rastiščih sušnih leg s kserofilno vegetacijo in v gozdovih na plitvih tleh je poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na 2. stopnji. Na območjih s kserofilno vegetacijo in na območjih gozdnih rezervatov je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti 1. stopnje. Na območjih EPO, Natura in mirnih con je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti 2. stopnje. Hidrološka funkcija 2. stopnje je poudarjena ob vodotokih in na širšem vodovarstvenem območju. Dolžina vseh vodotokov v enoti je slabih 88 km.

Socialne funkcije so na 1. stopnji poudarjene na 66,17 ha in na 2. stopnji na 1.811,60 ha.

Socialne funkcije so prav tako poudarjene predvsem v zahodnem in osrednjem delu enote. Zaščitna funkcija je poudarjena ob cesti Poljčane – Rogaška Slatina, obrambna na vrhu Boča ob stolpu. Zaradi dobre dostopnosti, slikovitosti pokrajine, pestrosti vegetacije in odličnega razgleda privablja gora Boč tekom leta številne planince in druge obiskovalce. Do planinskega doma na Boču in razglednega stolpa na vrhu Boča vodi dobro vzdrževana cesta in planinske poti. Največ obiskovalcev se sprehodi po Detičkovi planinski poti. V neposredni bližini planinskih poti, v bližini planinskega doma in razglednega stolpa na Boču je poudarjena rekreacijska, estetska in turistična vloga gozdov. Po južnem pobočju Boča poteka po planinski poti tudi gozdna učna pot. Ob njej je poudarjena poučna funkcija. Raziskovalna funkcija je poudarjena v gozdnih rezervatih Boč, Boč – Plešivec in v gozdnem rezervatu Kolarnici. Po naravovarstvenih kriterijih je na površini 1.676 ha gozdnih površin poudarjena funkcija varovanja naravnih vrednot. Po površini prevladuje krajinski park Boč – Donačka gora. S svojo pojavnostjo v prostoru ima Boč tudi pomembno estetsko vlogo.

Proizvodne funkcije so na 1. stopnji poudarjene na 2.634,70 ha in na 2. stopnji na 10,12 ha.

Gozdovi na Boču predstavljajo osnovo za proizvodnjo kvalitetnih sortimentov, imajo poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo. Na 1. stopnji, kjer je mogoče dolgoročno sekati letno nad 5 m³bruto lesne mase na hektar, ima lesnoproizvodno funkcijo poudarjeno 93,6 % gozdov (2.626 ha). Na površini 10 ha gozdov je lesnoproizvodna funkcija 2. stopnje poudarjenosti, v njih je mogoče dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m³bruto lesne mase na hektar. Na površini 113 ha gozdov je lesnoproizvodna funkcija 3. stopnje poudarjenosti, kjer je mogoče dolgoročno sekati letno do 2 m³bruto lesne mase na hektar.

Na površini 36 ha so gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju. To so območja gozdnih in naravnih rezervatov ter ekocelic, ki povezujejo gozdove s posebnim namenom v ekološko mrežo.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti :

1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom;
2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom;
3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Funkcije so ovrednotene in prikazane po funkcijskih plasteh in zajemajo gozd ter druga negozdna zemljišča, ki so z gozdom ekološko povezana (gozdni prostor) ter skupaj z gozdom zagotavljajo uresničevanje funkcij.

Objekti s površino manjšo od 0,25 ha so obravnavani točkovno, dolgi linijski objekti (potoki, reke) pa linijsko, če niso širši od 150 m.

Preglednica 15/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	1.184,79	40,7	40,7	158,65	5,5	5,5	1.564,73	53,8	53,8	2.908,17
Hidrološka funkcija	0,00	0,00	0,0	918,25	31,6	31,6	1.989,92	68,4	68,4	2.908,17
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	799,89	27,5	27,5	915,56	31,5	31,5	1.192,72	41,0	41,0	2.908,17
Klimatska funkcija	33,83	1,2	1,2	346,58	11,9	11,9	2.527,76	86,9	86,9	2.908,17
Zaščitna funkcija	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0				0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	358,70	12,3	12,3	2.549,47	87,7	87,7	2.908,17
Obrambna funkcija	2,72	100,0	0,1	0,00	0,00	0,0				2,72
Rekreacijska funkcija	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	2.890,18	100,0	99,4	2.890,18
Turistična funkcija	0,00	0,00	0,0	50,81	1,8	1,7	2.839,37	98,2	97,6	2.890,18
Poučna funkcija	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	2.890,18	100,0	99,4	2.890,18
Raziskovalna funkcija	15,18	100,0	0,5							15,18
Funkcija varovanja naravnih vrednot	27,19	1,6	0,9	1.663,60	98,4	57,2				1.690,79
Funkcija varovanja kulturne dediščine	1,86	15,1	0,1	10,43	84,9	0,4				12,29
Estetska funkcija	36,25	100,0	1,2	0,00	0,0	0,0				36,25
Lesnoproizvodna funkcija	2.645,52	94,3	91,0	10,12	0,4	0,3	113,22	4,0	3,9	2.804,78
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	207,96	57,1	7,2	156,36	42,9	5,4				364,32
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0				0,00

2.1 Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti na 1.184,79 ha gozdnega prostora.

Gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom terena nad 35°, gozdovi s skalovitostjo oziroma kamenitostjo nad 70 % površine in gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom nad 25°.

2. stopnja poudarjenosti na 158,65 ha gozdnega prostora.

gozdovi na sušnih legah s kserofilno vegetacijo, gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom 15-25° in gozdovi s skalovitostjo oziroma kamenitostjo na 50-70 % površine.

Hidrološka funkcija

1. stopnja poudarjenosti

Točkovno, na območjih 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode, na ožjih območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov, nad podzemnimi jamami in brezni ter v okolici vhodov vanje, v okolici izvirov vode ali črpališč z izdatnostjo nad 5 l/s (okolica 50 m).

2. stopnja poudarjenosti na površini 918,25 ha gozdnega prostora.

Na širšem vodozbirnem območju (območja 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti pitne vode) in na območju karbonatnega kraškega sveta s podzemnimi kraškimi jamami in podzemnimi vodnimi tokovi.

Klimatska funkcija**1. stopnja poudarjenosti** na površini 33,83 ha gozdnega prostora.

Gozd v odsekih, kjer je na 2. stopnji delno hkrati poudarjena tudi turistična funkcija. Ob poti čez Babo na vrh Boča (9C in 11D) in ob samostanu v Studenicah (14A in 16B).

2. stopnja poudarjenosti na površini 346,58 ha gozdnega prostora.

Gozd v okolici večjega strnjenegega naselja Poljčane.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti**1. stopnja poudarjenosti** na površini 799,89 ha gozdnega prostora.

Območja naravnih spomenikov, gozdnih in naravnih rezervatov, območja termofilne flore in favne ter na območju »ekocelic«. V »ekocelice« se vključujejo območja gozdnih rezervatov in območij gozdnega prostora, ki povezujejo gozdove s posebnim namenom v ekološko mrežo. Območja naravnih vrednot Boč pri Poljčanah, Šodergraben–osameli kras, Boč–gozd na ovršnem delu, Boč–Plešivec–pragozd in Kolarnica–gozd.

2. stopnja poudarjenosti na površini 915,56 ha gozdnega prostora.

Gozdni prostor na območji Nature 2000, EPO (Preglednica 16), mirnih con in zimovališč, ki so pomembna za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prostoživečih živali. Linijsko je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena ob vodotokih (v 50-metrskem pasu na vsako stran vodotoka), ki spadajo med Natura in EPO območja, ob valorizaciji funkcij pa ti vodotoki niso bili ovrednoteni kot ploskovni objekti.

Območja EPO in Natura 2000 se delno prekrivajo.

Preglednica 16: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000

	Ime	Identifikacijska številka/koda	Površina v GGE (ha)	Površina gozd (ha)
EPO	Zbelovska gora	17200	1,73	0,48
	Boč - Haloze - Donačka gora	41600	2.167,87	1.686,87
	Dravinjska dolina	44100	354,76	10,42
	Ljubična - Zgornje Poljčane	49800	0,30	0,02
EPO skupaj			2.524,66	1.697,79
NATURA 2000	SPA - Dravinjska dolina	SI5000005	319,50	1,86
	SAC - Boč - Haloze - Donačka gora	SI3000118	2.169,48	1.687,35
	SAC - Dravinja s pritoki	SI3000306	171,35	9,35
NATURA 2000 skupaj			2.660,33	1.698,56

EPO Boč – Haloze – Donačka gora

Haloze so območje močno razgibanih, nizkih terciarnih goric panonske Slovenije. Na severu pokrajino obrobata reki Dravinja in Drava, na zahodu pa jo omejuje gozdnati Boč. Zahodni del Haloze pokrivajo pretežno ohranjeni bukovi gozdovi, znotraj katerih se na pobočnih gruščih mozaično pojavljajo javorovi gozdovi. Na jugu Haloze zaključuje Donačka gora s silikatnimi pobočji in redko in endemično vegetacijo skalnih razpok. Porasla je pretežno z ilirskimi bukovimi gozdovi.

Na območju se stikajo submediteranski, srednjeevropski (prevladujejo), ilirski in panonski florni elementi. Na območju izstopata vzpetini Boč in Donačka gora.

Boč je izoliran gorski kompleks s karbonatno geološko podlago in izjemno pestrostjo življenjskih razmer. Obsežni gozdni sestoji, strme, skalnate južne stene, vlažnejše doline in območja z antropogenimi vplivi se odražajo v izredno raznolikih habitatnih tipih. Tu je nahajališče redkih in ogroženih rastlinskih vrst npr. velikonočnice, rastlinskih združb suhih travnikov (*Bromo-*

Plantaginetum) s številnimi zavarovanimi vrstami kukavičevk in eno najbolj SV ležečih rastišč ilirske gozdne vegetacije v Sloveniji. Številne rastline dosegajo na Boču severovzhodno mejo svoje slovenske razširjenosti, npr. jesenček in navadni kloček. Tu uspevajo tudi ledenodobni alpski relikti, kot sta avrikelj in sršajevka Javorkova slatinka.

Donačka gora izstopa iz ostalih Haloz tako po nadmorski višini, kot po geološki sestavi in razgibanem (strmem) reliefu. Greben Donačke gore je izrazito oster, orientacija grebena V - Z pogojuje izredno raznolike življenjske razmere na severnem in južnem pobočju. Severna pobočja prekriva mezofilna bazofilna gozdna vegetacija z ilirskim vplivom, na južnih pobočjih pa je vegetacija bolj termofilna. Gozd je deloma izkrčen, zato se ob vznožju razvili suhi ekstenzivni travniki, bogati s kukavičevkami (*Mesobromion*) in nekaterimi drugimi ogroženimi vrstami, npr. navadni kosmatinec, kranjska lilija idr.

Poseben življenjski prostor so prepadne skalne stene, predvsem na vzhodnem delu, kjer na skalnih policah in v razpokah rastejo mnoge redke rastline, med temi hrvaška perunika, Hoppejev klinček, Juvanov netresk. Slednji je endemit, ki poleg Donačke gore raste samo še na bližnjem Reseniku. Posebnost so še drugi alpski relikti na severnih skalnatih pobočjih npr. vednozelená gladnica, alpski repnjak in planinski srobot.

Gozdni sestoji so v ugodnem ohranitvenem stanju najpomembnejše območje v severovzhodni Sloveniji za kar pet ogroženih in mednarodno varovanih saproksilnih vrst hroščev: alpskega in bukovega kozlička, rogača in brazdarja, ki se pojavlja v najbolj ohranjenih naravnih gozdnih pragozdnega značaja. Na območju se v ohranjenih gozdnih potokih in grapah pojavlja rak navadni koščak. Med metulji se pojavljajo ranljive in zavarovane vrste veliki mravljiščar, travniški postavnež, petelinček, močvirski cekinček, Scopolijev zlatook, črni apolon idr. Od kačjih pastirjev velja izpostaviti mednarodno varovanega velikega studenčarja. Med dvoživkami se pojavlja hribski urh. Prepadne stene so pomembno gnezdišče sokola selca. V gozdnem prostoru, predvsem rezervatih se pojavljajo pivka, srednji detel, belovrati muhar, golob duplar in vijeglavka. Od zanimivih vrst se pojavlja še grmovščica, ki sicer ni varstveno pomembna vrsta, je pa v vzhodnem delu Slovenije dokaj redka gnezdilka.

EPO Zbelovska gora

Zbelovska gora na jugu Dravinjskih goric povezuje Konjiško goro in Boč. Njen jugovzhodni del je porasel s srednjeevropskimi kisloljubnimi in ilirskimi bukovimi gozdovi. Na območje GGE Boč sega samo manjši del EPO – del potoka Lovniški graben, ki ima povirni del pod Zbelovsko goro je življenjski prostor raka koščaka.

EPO Dravinjska dolina

Reka Dravinja je eden redkih nižinskih vodotokov severovzhodne Slovenije, z na večjem delu ohranjeno naravno strugo in obrečno zarastjo. Je edini, v dokajšnjem delu ne reguliran nižinski pritok reke Drave, ki ga poudarjata mednarodno varovana habitatna tipa vodotoka v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez *Ranunculon fluitantis* in *Callitricho-Batrachion* ter reke z muljastimi obrežji z vegetacijo zvez *Chenpodion rubri* p.p. in *Bidention* p.p.. Ohranjena rečna dinamika omogoča obstoj pestrih hidromorfoloških struktur. Poplavno območje prekrivajo ekstenzivni travniki različnih tipov, ki z mejicami, drevesnimi osamelci, vrbami glavačami, zaraščenimi mrtvimi rokavi, okljuki in depresijami ter močvirji tvorijo tipično kulturno krajino območja. Nekateri pritoki so pomemben habitat koščaka. Nižinski ekstenzivno gojeni travniki z zdravilno strašnico in nižinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem so območja izjemnega pomena za redke in ogrožene vrste metuljev mednarodnega pomena, močvirskega cekinčka, temnega mravljiščarja, strašničinega mravljiščarja, ter kačjih pastirjev, ki jih je na območju več kot 20 vrst. Med temi se pojavljajo mednarodno varovane vrste: kačji potočnik, koščični škratec, redkeje veliki studenčar. Mejice in avtohtona obrežna zarast ter ohranjeni gozdni otoki so habitat rogača. Zaradi naravne ohranjenosti predstavlja reka življenjski prostor mnogim avtohtonim vrstam rib, med katerimi so naravovarstveno pomembne pohra, platnica, zlata nežica, pojavlja se ukrajinski potočni piškur. Dravinjska dolina predstavlja življenjski prostor redkim in ogroženim vrstam ptic. Ob Dravinji in pritokih je pogost vodomec, na travnikih pa bela štoklja in rjavi srakoper. V preteklosti je dolino naseljeval tudi kosec, občasno se pojavlja smrdokavra. Od sesalcev se na območju pojavlja vidra in več vrst netopirjev. Za malega podkovnjaka je območje mednarodnega pomena.

EPO Ljubična – Zgornje Poljčane

Rastišče velikonočnice na travnatem pobočju, nad potokom Belo v Zgornjih Poljčanah, predstavlja poleg rastišč velikonočnice na Ponikvi in Boču, edino poznano rastišče te stepske rastline pri nas. Rastišče je majhno ter izpostavljeno.

Območja EPO in Natura so bila kriterij pri izločevanju funkcijskih enot, 2. stopnje poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Območja EPO in NATURA so navedena po odsekih v Obrazcu E 4 - Opis gozda pod opombami.

Območja EPO in Natura 2000 so prikazana v kartnem delu načrta, Prostorski del načrta, KARTA 6.b.

Posebna varstvena območja (območja NATURA 2000)

V preglednicah so navedeni habitatni tipi, ter rastlinske in živalske vrste, ki so vezane na gozdne površine v GGE, ki so bili kriterij za izločevanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000).

Preglednica 17/N-SPA : Natura SPA (POV) in SAC (POO) območje

Koda in ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor
SI3000118 Boč – Haloze – Donačka gora	SAC (POO)	<p><u>Habitatni tipi:</u> Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih* Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica (Aremonio-fagion)</i>)</p> <p><u>Hrošči:</u> močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) rogač (<i>Lucanus cervus</i>) bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>) brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>)</p> <p><u>Netopirji:</u> veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteinii</i>) širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)</p> <p><u>Metulji:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*)</p> <p><u>Raki:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>*)</p> <p><u>Dvoživke:</u> hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)</p>
SI3000306 Dravinja s pritoki	SPA (POO)	<p><u>Hrošči:</u> rogač (<i>Lucanus cervus</i>)</p> <p><u>Raki:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>*)</p>
SI5000005 Dravinjska dolina	SPA (POO)	Habitatov vrst ni v gozdnem prostoru, zato tega območja v nadaljevanju ne obravnavamo.

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT.

Preglednica 18/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip/vrsta	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone (ha) znotraj SAC	velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju
Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih*	POO Boč–Haloze–Donačka gora (SI3000118) UC: Cona Boč – javorovi gozdovi	Razširjenost od submotanskega pasu (400m) do visokogorskega pasu (1200m). Pojavljajo se mozaično znotraj bukovih združb znotraj jelovih in gorskih bukovij na vlažnih pobočjih ter tudi v skalnatih jarkih in v vrtačah. Pretežno na karbonatni podlagi. Sestoji teh združb se pojavljajo na svežih do vlažnih rastiščih, ki so ponekod precej skrajna za uspevanje gozda (velika skalnatost in strmina). Drevesna plast: gorski javor (<i>Acer pseudoplatanus</i>), ostrolistni javor (<i>Acer platanoides</i>), gorski brest (<i>Ulmus glabra</i>), veliki jesen (<i>Fraxinus excelsior</i>), bukev (<i>Fagus sylvatica</i>), jelka (<i>Abies alba</i>) posamično.	Obstoječa conacija: 852,96 ha. Predlog nove conacije***: 308,72 ha.	Obstoječa conacija: 422,92 ha. Predlog nove conacije***: 230,38 ha.	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	POO Boč–Haloze–Donačka gora (SI3000118) UC: Cona Boč – bukovi gozdovi	Razširjenost od nižin do zgornje gozdne meje. Nekarbonatna matična podlaga. Distrična rjava tla. Večkrat prisojna pobočja (nekatero združbe). Značilnice za kisló podlago v vseh slojih drevesni – pravi kostanj (<i>Castanea sativa</i>), grmovna sicer slabo razvita – čistilna krhlika, zeliščni tudi slabo razvit - borovnica (<i>Vaccinium myrtillus</i>), orlova praprot – (<i>Pteridium aquilinum</i>), idr.	2.510,97 ha	324,40 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio – fagion</i>))	POO Boč–Haloze–Donačka gora (SI3000118) UC: Cona Boč – bukovi gozdovi	Bukovi gozdovi Dinaridov, obrobja jugovzhodnih Alp in v subpanonskem gričevju. Pogostejše vrste v podrasti so mlaja (<i>Dentaria spp.</i>), navadna ciklama (<i>Cyclamen purpurascens</i>), navadno tevje (<i>Hacquetia epipactis</i>), velecvetna mrtva kopriva (<i>Lamium orvala</i>) idr.	2.319,73 ha	904,05 ha	ugodno stanje ohranjenosti (FV)

Opomba:

*: Z * so označeni prednostni kvalifikacijski HT;

** Poročilo HT 2019 – poročanje po habitatni direktivi (** na celotnem območju celinske biogeografske regije); Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013; PUN2000 iz leta 2014).

***: Osnova za predlog nove conacije za HT 9180* se opira na podatke podane s strani ZGS in NIB. Vir: Poročilo o evidentiranju izhodiščnega stanja izbranih vrst in habitatnih tipov na IP območjih - Akcija A.1.2 (Območje Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) HT 9180* – končno poročilo.

Preglednica 19/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Habitatni tip/vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj SAC	velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	Habitat vrste so zamočvirjeni gozdovi ob izlivih potokov, nabrežja potokov v širini 25 metrov pod 1200 metri n.v. POO Boč–Haloze–Donačka gora (SI3000118) UC: Cona koščaka – potoki CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	5.192,07 ha	1.036,20 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	Vrsta se pojavlja predvsem na JZ območju POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118) na območju ohranjenih in negospodarjenih gozdov z veliko odmrle drevesne mase. UC: Cona Boč – bukovi gozdovi	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	5.008,14 ha	1.495,79 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118). UC: Boč – bukovi gozdovi CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	7.409,18 ha	1.722,54 ha	ugodno stanje ohranjenosti (FV)
Rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju POO Dravinja s pritoki (SI3000306). CGP Dravinja s pritoki	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	77,09 ha	31,00 ha	ugodno stanje ohranjenosti (FV)
Bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118) v listnatih in jelovih gozdovih v starejših razvojnih fazah in večjim deležem odmrle lesne mase listavcev in jelke. UC: Cona Boč – bukovi gozdovi	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet			ugodno stanje ohranjenosti (FV)
Alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)	Vrsta se nahaja na območju bukovih gozdov POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118), z vsaj 30 % lesno zalogo bukve. Na območju se pojavlja vse od nižin do ovršnih predelov Boča. UC: Cona Boč – bukovi gozdovi	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	6.642,29 ha	1.549,13 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>)	Vrsta se pojavlja na ovršnem območju POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118) na območju ohranjenih in negospodarjenih gozdov z veliko odmrle drevesne mase (gozdni rezervati, varovalni gozdovi, ekocelice). UC: Cona Boč – brazdar	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	obstoječa conacija: 336,76 ha predlog nove conacije***: 2561,66 ha	obstoječa conacija: 64,48 ha predlog nove conacije***: 1383,10 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

Prikaz funkcij gozdov

Habitatni tip/vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj SAC	velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
Veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteinii</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118). CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	8.483,53 ha	1.905,55 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118). CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	8.628,47 ha	1.874,93 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *)	Vrsta se pojavlja na vsem območju POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118); predvsem ob prometnicah in gozdnih robovih ter jasah. CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	3.094,39 ha	470,67 ha	ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *)	Vrsta se nahaja na v večini potokov kjer je strmec v okviru opredeljenih ekoloških zahtev, z večinskim delom populacije pod nadmorsko višino 600 metrov. POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118) UC: Cona koščaka – potoki	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	226,18 ha	42,52 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *)	Vrsta se nahaja na v večini potokov kjer je strmec v okviru opredeljenih ekoloških zahtev, z večinskim delom populacije pod nadmorsko višino 600 metrov. POO Dravinja s pritoki (SI3000306) UC: Cona koščaka - potoki	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	53,94 ha	22,97 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju POO Boč-Haloze-Donačka gora (SI3000118), zlasti na območjih mokrišč, občasnih vodnih teles (luže, z vodo zapolnjene kolesnice). CGP Boč – Haloze - Donačka gora	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	10.882,28 ha	2.169,50 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

Opomba:

*: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste;

** Poročilo 2019 - ocene stanja ohranjenosti rastlinskih in živalskih vrst (poročanje po habitatni direktivi). Vir: Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013; PUN2000 iz leta 2014). Opombe: ** na celotnem območju celinske biogeografske regije;

***: Osnova za predlog nove conacije za vrsto brazdar (*Rhysodes sulcatus*) se opira na podatke podane s strani NIB, ki pa je bila modificirana (predlagano območje cone je bilo zmanjšano na najbolj pomembna območja nahajanja vrste). Vir: Poročilo o evidentiranju izhodiščnega stanja izbranih vrst in habitatnih tipov na IP območjih - Akcija A.1.2 (Območje Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) Brazdar (*Rhysodes sulcatus*)) – končno poročilo.

Znotraj območij Natura so bile izločene upravljavske cone:

Celoten gozdni prostor SAC (POO) Boč (Boč – Haloze - Donačka gora 3000118, Dravinja s pritoki 3000306)

Površina: 1.690,30 ha.

Kvalifikacijske vrste: rogač (*Lucanus cervus*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria**), hribski urh (*Bombina variegata*), veliki navadni netopir (*Myotis bechsteinii*), širokouhi netopir (*Barbastella barbastellus*).

Konkretne varstvene usmeritve za vrsto močvirski krešič (*Carabus variolosus*) veljajo za naslednje odseke v 25 metrskem pasu ob vodotokih:

8A, 8B, 8C, 9A, 9B, 9C, 9D, 10A, 11A, 11B, 13B, 14A, 14B, 14C, 15A, 15B, 15C, 15D, 16A, 16B, 17C, 18A, 18C, 18D, 18E, 18F, 18G, 20A, 21A

Celoten gozdni prostor SAC (POO) Cona koščaka - potoki

Površina: 49,06 ha.

Vrste: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium**), močvirski krešič (*Carabus variolosus*).

Cona obsega vodotoke ter pas vegetacije ob njih. Znotraj cone želimo ohranjati naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine. V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000118 Boč – Haloze – Donačka gora, SI3000306 Dravinja s pritoki.

Izven območja poudarjenosti funkcije na 1. stopnji cona koščaka poteka ob večini potokov v KO Hrastovec, KO Stari grad in KO Makole

Upravljavska cona Cona Boč – javorovi gozdovi

Površina: 230,38 ha.

Kvalifikacijske vrste: 9180* Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih.

Cona vsebuje sestoje gozdnih združb *Tilio-Aceretum*, *Ulm-Aceretum* in *Aceri-Fraxinetum*. Pojavlja se fragmentirano ob potokih in grapah. Habitatni tip je ogrožen zaradi: velike konkurenčnosti bukve, sušenje ključnih drevesnih vrst, pospeševanja iglavcev v preteklosti, tujerodnih drevesnih vrst, spreminjanja drevesne sestave (zabukovljeni in zasmrečeni sestoji), sečnje semenjakov plemenitih listavcev ter prešteviline rastlinojede divjadi, ki otežuje pomlajevanje ključnih vrst (javor, brest, lipa). V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna varstvena območja Nature 2000: SI3000118 Boč – Haloze – Donačka gora.

Upravljavska cona Boč – bukovni gozdovi

Površina: 1129,48 ha.

Habitatni tip: 9110 Bukovni gozdovi (*Luzulo-Fagetum*), 91K0 Ilirski bukovni gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)).

Kvalifikacijske vrste: alpski kozliček (*Rosalia alpina*), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*), bukov kozliček (*Morimus funereus*).

Habitatni tip bukovnih gozdov se pojavlja na večini območja Boča. Habitatni tip je pomemben tudi za zagotavljanje dovolj visoke mase odmrlega drevja (hrošči). V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000118 Boč – Haloze – Donačka gora.

Upravljavska cona Boč – suha travišča

Površina: 124,24 ha.

Habitatni tip: 6210* Pol naravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco Brometalia*) (* pomembna rastišča kukavičevk).

Cona obsega suha travišča in grmovne faze na karbonatnih tleh na območju Boča, Donačke gore in Haloz. S preprečevanjem zaraščanja oz. vzdrževanjem obstoječih košenic želimo izboljšati stanje

suih travišč. V upravljavsko cono so zajeta naslednja območja Nature 2000: SI3000118 Boč-Haloze-Donačka gora.

Upravljavska cona Boč - brazdar

Površina: 879,02 ha.

Kvalifikacijske vrste: brazdar (*Rhysodes sulcatus*)

Cona obsega življenjske prostore hrošča brazdarja na območju Boča, Donačke gore in Haloz, ki potrebuje večje količine ležeče odmrle lesne mase. V upravljavsko cono so zajeta naslednja območja Nature 2000: SI3000118 Boč-Haloze-Donačka gora.

2.2 Socialne funkcije

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnja poudarjenosti na površini 27,19 ha gozdnega prostora.

Gozdovi na zavarovanih območjih in naravnih vrednot v katerih ne gospodarimo, so prepuščeni naravnemu razvoju, ali pa je gospodarjenje omejeno.

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.663,60 ha gozdnega prostora.

Gozdovi na območju zavarovanih območij (krajinski park, naravni spomeniki) in na območjih naravnih vrednot državnega in lokalnega pomena, v katerih se gospodarji po predpisanih režimih.

Drevesa naravne vrednote in druge naravne vrednote, ki so v gozdu in katerih površina je manjša od 3 ha, so prikazane točkovno.

Območje pričakovanih naravnih vrednot (OPNV), nahajališče redkih kamnin in mineralov Haloze, obsega večji del GGE, razen manjših površin v skrajnem severovzhodnem, in jugozahodnem delu GGE. Območje ni prikazano na kartah.

Preglednica 20: Seznam zavarovanih območij

Zap. št.	Ime	Uradna objava	Status	Odsek
279	Gozdni rezervat Boč	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih ter zgodovinskih spomenikov na območju občine Slovenske Bistrica (Ur.l. RS, 21/1992)	NR	11C, 13E
280	Gozdni rezervat Boč Plešivec		NR	25B
283	Gozdni rezervat v soteski Kolarnici		NR	23B
290	Šodergraben		NR	23B, 28H
291	Leneš, območje osamelega krasa		NR	20E

Preglednica 21: Seznam naravnih vrednot v gozdu

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Odsek
6133	Šodrski slap	Slap v soteski Kolarnice, južno od Makol	GEOMORF, HIDR	NVLP	23B
6245	Stari grad - zimzeleni hrast	Zimzeleni hrast pri cerkvi sv. Ane v Starem gradu, vzhodno od Poljčan	DREV	NVDP	30B
6147	Močnikovi tisi	Tisi pri domačiji Močnik nad Studenicami, vzhodno od Poljčan	DREV	NVLP	16C
7094OP	Zgornje Poljčane - rastišče velikonočnice	Rastišče velikonočnice (<i>Pulsatilla grandis</i>) na Duričevem bregu v Zgornjih Poljčanah, severno od Poljčan	BOT	NVDP	6C
7319	Šuštarica - nahajališče apnencev s fosili	Nahajališče eocenskih apnencev s fosili na Šuštarici pri Makolah, vzhodno od Poljčan	GEOL	NVLP	23A
7355	Hrastovec pod Bočem - nahajališče premoga in sige	Nahajališče premoga in sige v opuščnem premogovniku v Hrastovcu pod Bočem, vzhodno od Poljčan	GEOL	NVLP	17C

Prikaz funkcij gozdov

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Odsek
14V	Boč pri Poljčanah	Travniki in gozd na vršnem delu Boča in Plešivca	GEOMORF, BOT	NVDP	Več odsekov, ovršni del Boča
698	Studenice - kraški izvir	Kraški izvir nad samostanom v Studenicah, vzhodno od Poljčan	HIDR, GEOMORF	NVDP	16B
744	Šodergraben - osameli kras	Območje osamelega krasa v Šodergrabnu, jugozahodno od Makol	GEOMORF, EKOS, (HIDR), (GEOMORFP)	NVDP	23B, 28H
6118	Boč - gozd na ovršnem delu	Naravno ohranjen gozd na ovršju Boča	EKOS, BOT	NVDP	11C, 12H, 13E
6119	Boč - Plešivec - pragozd	Sestoj pragozdnega značaja na grebenu Boča in Plešivca	EKOS, BOT	NVDP	25B
6120	Kolarnica - gozd	Gozd v soteski Kolarnice, jugozahodno od Makol	GEOMORF, EKOS, BOT	NVDP	23B
6140	Bela - habitat ogroženih živalskih vrst	Življenjski prostor ogroženih živalskih vrst v mlakah opuščenega kamnoloma v dolini Bele, jugozahodno od Poljčan	ZOOL	NVLP	2A, 2C
7358	Bela - rastišče termofilne flore 2	Rastišče termofilne flore v opuščenem kamnolomu v dolini Bele, jugozahodno od Spodnjih Poljčan, vzhodno od Poljčan	BOT	NVLP	7B
7332	Bela - rastišče termofilne flore 1	Bela - rastišče termofilne flore 1	BOT	NVLP	6C
7356	Štodrež	Desni pritok Dravinje vzhodno od Makol, vzhodno od Poljčan	HIDR	NVLP	Več odsekov, prikazano linijsko
6125	Leneš - osameli kras	Območje osamelega krasa na Lenešu, jugozahodno od Makol	GEOMORF, (GEOMORFP)	NVDP	20E
6139	Novake - trstišče 1	Trstišče v Novakah ob Dravinji, vzhodno od Poljčan	EKOS, BOT	NVLP	16B
4495V	Dravinja	Desni pritok Drave, vzhodno od Majšperka, južno od Ptuja	ZOOL, HIDR	NVLP	Več odsekov, prikazano linijsko
6115	Studenice - mokrišče				12G
6274	Novake - mlinščica	Stara mlinščica ob Dravinji, vzhodno od Poljčan	HIDR, BOT, EKOS	NVLP	19A
6461	Globoko - mrtvica	Del stare struge Dravinje pri Globokem, jugozahodno od Majšperka	ZOOL, EKOS, BOT	NVLP	19B
6564	Modraže - mrtvica	Mrtvica ob Dravinji v Modražah, vzhodno od Poljčan	BOT, EKOS	NVLP	19A
6736	Varoš - mrtvica 3	Mrtvica ob Dravinji v Varošu, vzhodno od Poljčan	EKOS, BOT, ZOOL, HIDR	NVLP	36D
7108	Poljčane - mrtvica	Mrtvica ob Dravinji v Poljčanah	HIDR, ZOOL, EKOS, BOT	NVLP	6C
7110	Novake - mrtvica	Mrtvica ob Dravinji, vzhodno od Poljčan	ZOOL, BOT, EKOS	NVLP	16B
7433	Štatenberg - mokrotni travniki	Habitat ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter pestrih habitatnih tipov v poplavnem območju Dravinje, vzhodno od gradu Štatenberg med Majšperkom in Poljčanami	BOT, EKOS, ZOOL	NVDP	36C
7434	Globoko - mokrotni travniki	Habitat ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter pestrih habitatnih tipov v poplavnem območju Dravinje, južno od vasi Globoko med Majšperkom in Poljčanami	BOT, EKOS, ZOOL	NVLP	19B, 19C, 19F, 33A

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Odsek
7435	Makole - mokrotni travniki	Habitat ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter pestrih habitatnih tipov v poplavnem območju Dravinje, severozahodno od Makol med Majšperkom in Poljčanami	ZOOL, EKOS, BOT	NVLP	33A
7439	Krasna - mokrotni travniki	Habitat ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter pestrih habitatnih tipov v poplavnem območju Dravinje pri Krasni med Poljčanami in Majšperkom	EKOS, BOT, ZOOL	NVLP	19A
7440	Župjek - mokrotni travniki	Habitat ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter pestrih habitatnih tipov v poplavnem območju Dravinje, severozahodno od Studenic pri Poljčanah	EKOS, ZOOL, BOT	NVLP	12G
7441	Loke - mokrotni travniki	Habitat ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter pestrih habitatnih tipov v poplavnem območju Dravinje, severovzhodno od Studenic pri Poljčanah	ZOOL, EKOS, BOT	NVLP	16B
40252	Jama v kamnolomu nad Studenicami	Jama z breznom in etažami, poševna jama		NVDP	16B
41731	Jama pod kamnolomom pri Studenicah	Spodmol, kevdrc		NVDP	14A
42204	Belojača	Jama stalni izvir		NVDP	20E
43379	Brezno pod Domišaki	Jama stalni ponor, Jamski sistem		NVDP	20E
44659	Belikovka	Jama z breznom in etažami, poševna jama		NVDP	23B
44660	Spodnja Resenca	Brezno		NVDP	28H
44661	Zgornja Resenca	Brezno		NVDP	28E
44662	Šoštarca	Brezno		NVDP	23A
44663	Kolarnica	Spodmol, kevdrc		NVDP	23B
44664	Zgornja Belikovka	Jama z breznom in etažami, poševna jama		NVDP	23B
48403	Stari grad 3 (Resenca)	Brezno		NVDP	28E
48404	Stari grad 4 (Resenca)	Brezno		NVDP	28E
48405	Stari grad 5 (Resenca)	Spodmol, kevdrc		NVDP	28E
48709	Stari Grad 1	Jama z breznom in etažami, poševna jama		NVDP	28B
48710	Stari Grad 2	Spodmol, kevdrc		NVDP	28B
48923	Stari grad 6	Brezno		NVDP	23B
48924	Stari grad 7	Vodoravna jama		NVDP	28E

Opomba: NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena.

Preglednica 22: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot

Zap. št.	Ime	Kratka oznaka
1	Haloze	nahajališče miocenskih fosilov (školjk, polžev, rakovic)
2	Karbonati	nahajališče karbonatnih kamnin

Funkcija varovanja kulturne dediščine

1. stopnja poudarjenosti na površini 1,86 ha gozdnega prostora v območju razvalin starega gradu Štatenberg

2. stopnja poudarjenosti na površini 10,43 ha gozdnega prostora. Vplivna območja kulturne dediščine. Kulturni spomeniki so obravnavani točkovno.

V spodnji preglednici so povzeti objekti kulturne dediščine, ki ležijo v gozdnem prostoru ali vanj segajo s svojim vplivnim območjem.

Preglednica 23: Seznam kulturne dediščine v gozdnem prostoru

ID enote	Ime	Režim	Tip	Odsek
10196	Zbelovska Gora - Cerkev Matere božje	vplivno območje		4A
6981	Dežno pri Makolah - Znamenje	dediščina	stavbna dediščina	na meji med 36D in 37A
3399	Studenice - Cerkev sv. Lucije	vplivno območje spomenika		16B, 16F
6915	Stari Grad - Grad Štatenberg	spomenik		29B
3132	Stari Grad - Cerkev sv. Ane	vplivno območje spomenika		30B
20224	Stari Grad - Kapelica pri cerkvi sv. Ane	dediščina	stavbna dediščina	30B
15284	Studenice - Vaško jedro	spomenik		12G, 14A, 14E, 16B
707	Studenice - Samostan dominikank	spomenik		14A, 16B
6988	Ljubično - Znamenje	spomenik		3A
20223	Stari Grad - Jermanska kapelica	dediščina	stavbna dediščina	31G

Raziskovalna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 15,18 ha gozdnega prostora.

Gozdni rezervat Boč (odsek 11 C, 13 E) in gozdni rezervat Boč-Plešivec (odsek 25 B).

Estetska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 36,25 ha gozdnega prostora.

Gozdovi ob planinskih poteh in ob gozdni učni poti, v bližini planinskega doma in razglednega stolpa na Boču ter v okolici samostana v Studenicah. Ob planinskih poteh je funkcija poudarjena linijsko, 50 metrov na vsako stran poti.

Turistična funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 50,81 ha gozdnega prostora.

Gozdovi ob planinskih poteh in ob gozdni učni poti, v bližini planinskega doma in razglednega stolpa na Boču ter v okolici samostana v Studenicah. Ob najbolj obiskanih poteh je funkcija poudarjena linijsko, 50 metrov na vsako stran poti.

Higiensko-zdravstvena funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 358,70 ha gozdnega prostora.

Gozd v okolici večjega strnjenegega naselja, Poljčane.

Obrambna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 2,72 ha gozdnega prostora.

Gozd v neposredni okolici vojaškega objekta na vrhu Boča.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 2.645,52 ha gozdov.

Gozdovi tistih RGR v katerih je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³/ha.

2. stopnja poudarjenosti na površini 10,12 ha gozdov.

Gozdovi v katerih je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m³/ha.

3. stopnja poudarjenosti Na površini 113,22 ha gozdov.

Gozdovi tistih RGR v katerih je možno dolgoročno sekati letno do 2 m³/ha. V Obravnavani GGE je lesnoproizvodna funkcija na 3. stopnji poudarjenosti v RGR Varovalni gozdovi.

V gozdnih rezervatih in (s soglasjem lastnikov izločenih) ekocelicah brez ukrepanja se stopnja lesnoproizvodne funkcije ne določa.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

1. stopnja poudarjenosti na površini 207,96 ha.

Semenski sestoj Boč - Formile (3.0388 Acer pseudoplatanus), (3.0389 Acer platanoides), (3.0390 Fraxinus excelsior), (3.0391 Ulmus glabra). Točkovno na stojiščih čebelnjakov.

2. stopnja poudarjenosti na površini 156,36 ha.

Območje gozdne čebelje paše in gozdni sestoji z deležem kostanja nad 25 %.

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 7)

3 Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Gozdovi v GGE Boč so bili uvrščeni v štiri gospodarske kategorije. Prevladujejo GPN, v katerih so ukrepi dovoljeni (54,1 % gozdne površine) in pa večnamenski gozdovi (40,6 % gozdne površine). Med gozdove s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, so uvrščeni gozdovi na območju krajinskega parka Boč-Donačka gora. Gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni, je 21,09 ha, to sta gozdni rezervat Boč in Boč-Plešivec ter naravni rezervat Kolarnica. Varovalnih gozdov je v enoti 128,22 ha, gre pa za gozdove na strmih legah (odseki: 11 A, B, E, 12 A, B, C, 14 B, 20 E in 28 H).

Preglednica 24/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Večnamenski gozdovi	942,69	196,59	1.139,28
GPN, ukrepi so dovoljeni	848,11	668,08	1.516,19
GPN, ukrepi niso dovoljeni	5,90	15,19	21,09
Varovalni gozdovi	68,19	60,03	128,22
Skupaj	1.864,89	939,89	2.804,78

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4)

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani znotraj območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju so upoštevani: sorodni rastiščni pogoji, razvojne težnje v pogledu drevesne sestave in zgradbe gozdov, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti ter način in intenzivnost gospodarjenja.

Vsi rastiščnogojitveni razredi znotraj kategorij večnamenskih gozdov in gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni so oblikovani po skupinah sorodnih rastišč. Rastiščnogojitvena razreda »Gozdni rezervati« in »Gozdovi na strmih legah« pa sta oblikovana na podlagi reliefnih značilnosti oz. funkcij, ki jih ti gozdovi opravljajo.

Preglednica 25/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
05012-Podgorska bukovja na karbonatih	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	19,12	3,0
	551-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	81,97	12,9
	554-Gradnovo bukovje na izpranih tleh	469,53	74,1
	591-Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	44,50	7,0
	621-Bazoljubno rdečeborovje	10,13	1,6
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	8,24	1,3
Skupaj RGR		633,49	100,0
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	554-Gradnovo bukovje na izpranih tleh	4,90	1,0
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	468,78	99,0
Skupaj RGR		473,68	100,0
07012-Gorska bukovja na karbonatih	631-Preddinarsko gorsko bukovje	32,11	100,0
Skupaj RGR		32,11	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		1.139,28	100,0
05012-Podgorska bukovja na karbonatih	551-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	162,16	38,5
	554-Gradnovo bukovje na izpranih tleh	256,48	60,9
	631-Preddinarsko gorsko bukovje	2,60	0,6
Skupaj RGR		421,24	100,0
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	361,27	99,8
	771-Jelovje s praprotmi	0,76	0,2
Skupaj RGR		362,03	100,0
07012-Gorska bukovja na karbonatih	631-Preddinarsko gorsko bukovje	433,61	73,6
	636-Bukovje s polžarko	2,58	0,4
	651-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	73,83	12,5
	681-Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	78,70	13,4
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	0,53	0,1

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
Skupaj RGR		589,25	100,0
16012-Jelovja	771-Jelovje s praprotmi	143,67	100,0
Skupaj RGR		143,67	100,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI		1.516,19	100,0
05012-Podgorska bukovja na karbonatih	591-Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	5,90	100,0
Skupaj RGR		5,90	100,0
21012-Gozdni rezervati	631-Preddinarsko gorsko bukovje	11,40	75,0
	636-Bukovje s polžarko	3,79	25,0
Skupaj RGR		15,19	100,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		21,09	100,0
20005-Gozdovi na strmih legah	551-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1,97	1,5
	591-Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	37,26	29,1
	631-Preddinarsko gorsko bukovje	64,73	50,5
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	22,49	17,5
	771-Jelovje s praprotmi	1,77	1,4
Skupaj RGR		128,22	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		128,22	100,0
Skupaj vsi gozdovi		2.804,78	100,0

Rastiščnogojitveni razredi in prostorska razporeditev le-teh v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 5).

3.2 Lesna zaloga

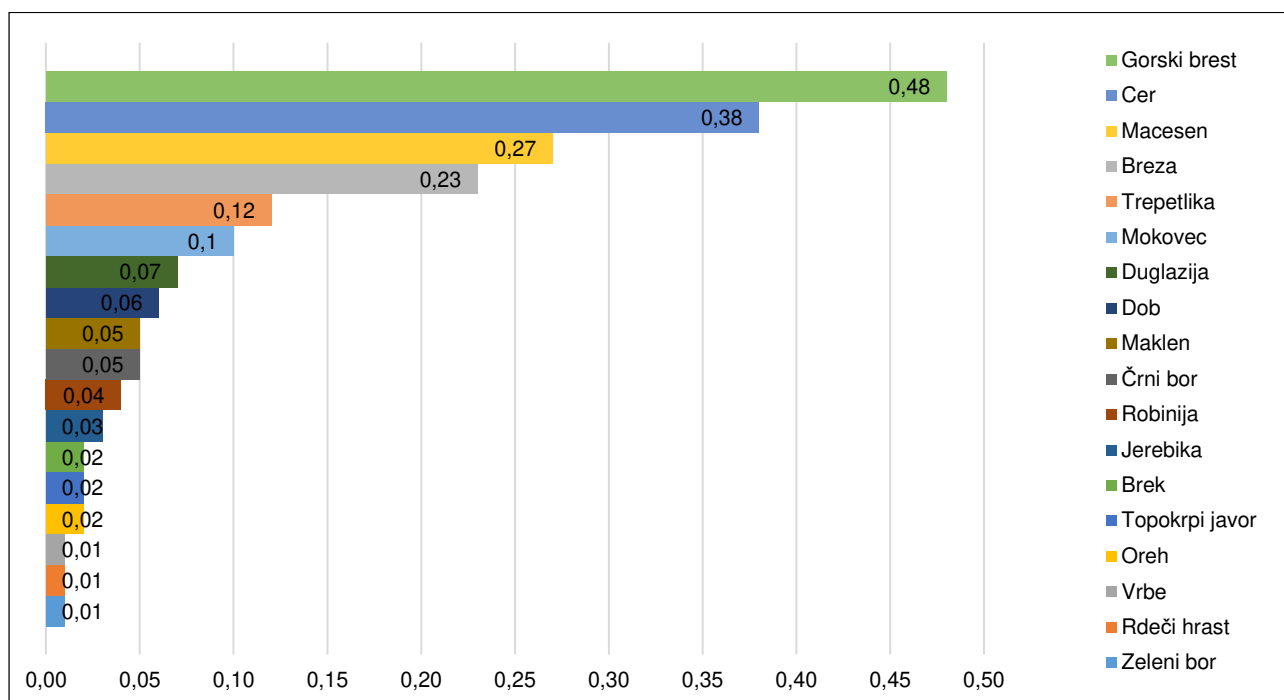
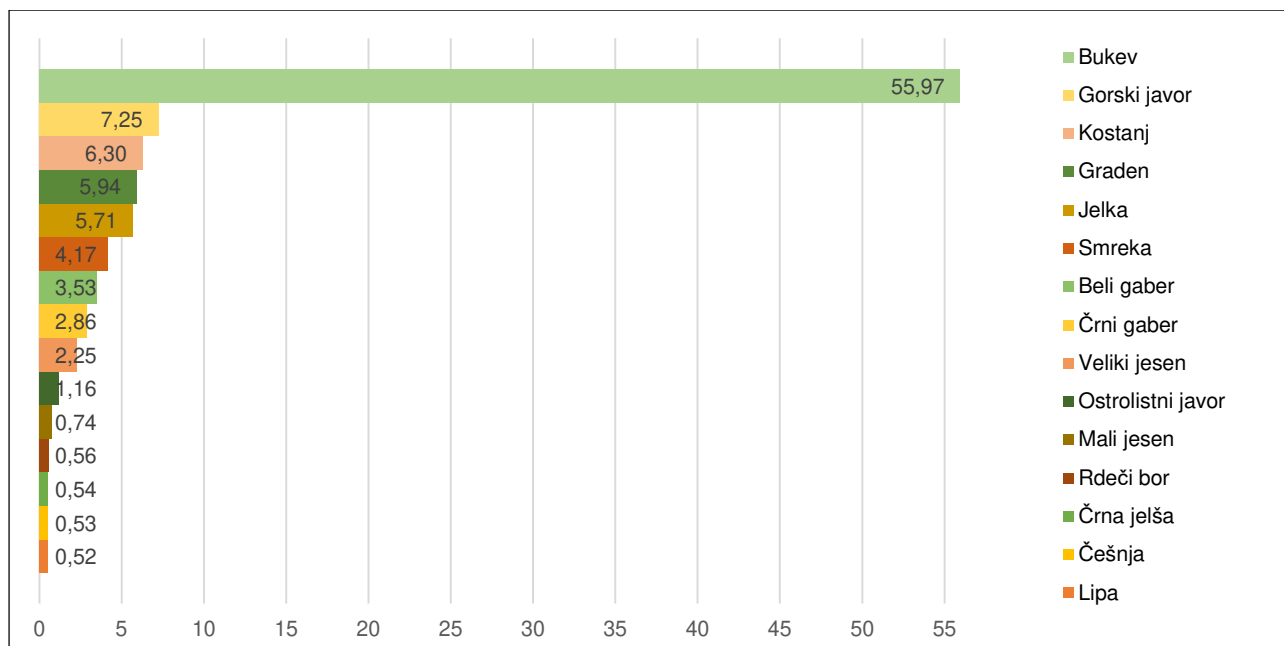
Povprečna lesna zaloga gozdov v GGE je 365,9 m³/ha. Od tega je 89,2 % listavcev. Lesna zaloga drevja debelejšega od 30 cm predstavlja 77,7 % od skupne lesne zaloge. 58,1 % lesne zaloge predstavlja drevje debelejšega od 40 cm. Delež lesne zaloge v višjih debelinskih razredih je pri iglavcih nekoliko višji kot pri listavcih.

Preglednica 26/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	7,3	17,0	23,6	20,0	32,1	15,3	4,2
Jelka	3,6	8,9	15,8	21,7	50,0	20,9	5,7
Bor	10,2	20,7	27,8	16,7	24,6	2,2	0,6
Macesen	8,6	20,4	27,5	17,9	25,6	1,0	0,3
Ostali igl.	7,7	13,9	23,2	21,9	33,3	0,3	0,1
Bukev	6,4	14,9	19,0	20,7	39,0	204,9	56,0
Hrast	6,9	16,6	22,1	22,0	32,4	21,9	6,0
Pl. lst.	8,5	15,7	17,9	17,4	40,5	44,7	12,2
Dr. tr. lst.	8,2	17,9	22,0	20,4	31,5	51,3	14,0
Meh. lst.	9,0	21,1	24,1	18,3	27,5	3,4	0,9
Iglavci	5,6	13,0	19,8	20,7	40,9	39,7	10,8
Listavci	7,1	15,7	19,6	20,3	37,3	326,2	89,2
Skupaj	6,9	15,4	19,6	20,3	37,8	365,9	100,0

V lesni zalogi prevladuje bukev (56,0 %), sledi gorski javor (7,3 %), kostanj (6,3 %), graden (6,0 %), jelka (5,7 %), smreka (4,2 %), beli gaber (3,5 %), črni gaber (2,9 %), veliki jesen (2,3 %) in ostrolistni javor (1,2 %). Z deleži pod enim odstotkom se v sestojih pojavljajo še: mali jesen (0,8 %), rdeči bor (0,6 %), črna jelša (0,5 %), češnja (0,5 %), lipa in lipovec (0,5 %), gorski brest (0,5 %), cer (0,4 %), macesen (0,3 %), breza (0,2 %), trepetlika (0,1 %) in mokovec (0,1 %). Z deleži pod 0,1 % se pojavljajo še duglazija, dob, črni bor, maklen, robinija, jerebika, oreh, topokrpi javor, brek, zeleni bor, rdeči hrast in vrbe.

Opis stanja gozdov

Grafikon 1: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE

Opomba: Grafikon zgoraj prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 0,5 %, grafikon spodaj pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 0,5 %.

Povprečna lesna zaloga državnih gozdov je 366,7 m³/ha in je nekoliko višja kot v zasebnih gozdovih (365,5 m³/ha). Delež listavcev v državnih gozdovih je 81,3 %, medtem ko je v zasebnih gozdovih 93,1 %.

Preglednica 27/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	111.302	46.913	64.389
	m ³ /ha	39,7	25,2	68,5
Listavci	m ³	914.889	634.654	280.235
	m ³ /ha	326,2	340,3	298,2
Skupaj	m³	1.026.191	681.567	344.624
	m ³ /ha	365,9	365,5	366,7

Način ugotavljanja lesnih zalog

Lesne zaloge po sestojih so bile ugotovljene z okularno cenitvijo opisovalcev pri terenskem opisovanju sestojev. Tako ocenjene lesne zaloge sestojev so bile korigirane s kvocienti med oceno lesne zaloge dobljeno z metodo SVP in povprečno okularno oceno lesne zaloge na nivoju stratumov, ločeno za iglavce in listavce. Povprečna ocenjena lesna zaloga je znašala 397,2 m³/ha, po SVP pa 364,1 m³/ha. Stalne vzorčne ploskve so bile postavljene na mreži 500 x 200 m. Pri izračunih smo sestoje združili v tri stratume. V prvem stratumu je rastiščnogojitveni razred Podgorska bukovja na karbonatih, v drugem Podgorska kisloljubna bukovja, v tretjem pa Gorska bukovja na karbonatih, Jelovja, Gozdovi na strmih legah in Gozdni rezervati.

V prvem stratumu so bile lesne zaloge iglavcev po sestojih v povprečju izravnane s faktorjem 0,963 in listavcev s faktorjem 0,862, v drugem stratumu lesne zaloge iglavcev s faktorjem 1,158 in listavcev s faktorjem 0,891 ter v tretjem lesne zaloge iglavcev s faktorjem 1,014 in listavcev s faktorjem 0,991.

Preglednica 28/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+E (%) po RGR	+E (%) po strat
STALNE VZORČNE PLOSKVE							
1	05012	Podgorska bukovja na karbonatih	1.060,63	336,0	111	9,3	9,3
2	06012	Podgorska kisloljubna bukovja	835,71	355,7	89	11,6	11,6
3	07012	Gorska bukovja na karbonatih	621,36	408,9	67	12,6	10,6
3	16012	Jelovja	143,67	414,9	17	28,7	
3	20005	Gozdovi na strmih legah	128,22	371,2	10	32,8	
3	21012	Gozdni rezervati	15,19	-	-	-	
Skupaj			2.804,78	364,4	294	6,1	6,1
OKULARNA OCENA							
1	05012	Podgorska bukovja na karbonatih	1.060,63	389,7			
2	06012	Podgorska kisloljubna bukovja	835,71	395,1			
3	07012	Gorska bukovja na karbonatih	621,36	409,3			
3	16012	Jelovja	143,67	427,3			
3	20005	Gozdovi na strmih legah	128,22	360,7			
3	21012	Gozdni rezervati	15,19	558,5			
Skupaj			2.804,78	397,2			

Način ugotavljanja tarif

Tarife so bile v celoti povzete iz prejšnjega načrta. Pri primerjavi z novimi podatki o drevesih s stalnih vzorčnih ploskev na ravni RGR in GGE ni bilo zaznani večjih sprememb. Povsod so bile uporabljene vmesne tarife.

Uporabljene tarife so prikazane v prilogi načrta.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 7,88 m³/ha/leto. Delež listavcev v prirastku je 87,3 % in je nižji kot njihov delež v lesni zalogi. Pri iglavcih in listavcih je prirastek največji v petem debelinskem razredu.

Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,10	0,15	0,19	0,19	0,37	1,00	12,7
Listavci	0,95	1,36	1,37	1,26	1,94	6,88	87,3
Skupaj:	1,05	1,51	1,56	1,45	2,31	7,88	100,0

Povprečen prirastek v državnih gozdovih je nižji kot v zasebnih gozdovih.

Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.
Iglavci	m ³	2.804	1.168	1.637
	m ³ /ha	1,00	0,63	1,74
Listavci	m ³	19.291	13.491	5.801
	m ³ /ha	6,88	7,23	6,17
Skupaj	m³	22.096	14.658	7.437
	m ³ /ha	7,88	7,86	7,91

Način ugotavljanja prirastka

Prirastek je bil izračunan s pomočjo prirastnih nizov, ki smo jih izračunali na podlagi ponovljenih meritev dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V obdelavo so bila zajeta samo drevesa s korektno izmerjenimi premeri ob obeh meritvah. Prirastne nize smo dobili z izravnavo posameznih (za vsako drevo) volumenskih prirastnih odstotkov po starih premerih (neodvisna spremenljivka) za vsako glavno skupino drevesnih vrst po rastiščnogojitvenih razredih, oz. stratumih ali za celo gozdnogospodarsko enoto, če za katero od skupin drevesnih vrst ni bilo dovolj podatkov. Volumenski prirastni odstotki za vsako v obdelavo vzeto drevo so bili izračunani po formuli za Presslerjev odstotni volumenski prirastek: $I_{V\%press} = (V_2 - V_1) \cdot 100 / ((V_2 + V_1) / 2)$.

Uporabljeni prirastni nizi so prikazani v prilogi načrta (poglavje 12.3).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatki opisov sestojev so pridobljeni z neposrednim opisovanjem na terenu. Pri opisovanju sestojev so se uporabljali: digitalni ortofoto načrti (DOF025) izdelani leta 2019 (Baza ..., 2020), LIDAR posnetki izdelani leta 2016 (Baza ..., 2021), digitalni katastrski načrti, povzeti po GURS iz leta 2019 (Baza ..., 2021) ter rabe tal povzete po MKGP iz leta 2019 (Baza ..., 2021). Več prostorsko ločenih sestojev (znotraj enega odseka) je ponekod opisanih z enim samim opisom. Sestoji so izločeni na podlagi razlik v razvojnih fazah, drevesni sestavi, negovanosti, zasnovi, sklepu, vrsti sečnje, lesni zalogi in usmeritvi gospodarjenja.

Razvojne faze so bile izločene na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020). Izločenih je bilo 961 sestojev s povprečno površino 2,92 ha (pred 10 leti 772 sestojev s povprečno površino 3,63 ha). Izločeni sestoji so uvrščeni v 4 razvojne faze.

Prevladujejo debeljaki na 60,3 % od vseh površin gozdov, drogovnjakov je 20,4 %, sestojev v obnovi 14,7 % in mladovij 4,6 %.

Srednji premeri po razvojnih fazah so majhni zaradi upoštevanja tanjšega podstojnega drevja.

Podmladek je bil popisane v sestojih, v katerih je ta v skladu z gozdnogojitvenimi cilji pomemben za njihov nadaljnji razvoj. Podmladek z dobro sestojno zasnovo, ki prevladuje, predstavlja ugodno osnovo bodočemu razvoju sestojev.

Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha	Število SVP	± E %	Srednji premer cm
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4				
Mladovje	128,51	4,6								13		
Drogovnjak	572,49	20,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	342,1	64	12,7	20
Debeljak	1.692,54	60,3	71,76	4,2	13,6	57,8	27,6	1,0	414,7	167	7,3	27
Sestoj v obnovi	411,24	14,7	225,08	54,7	4,5	65,9	25,8	3,8	312,3	50	17,2	24
Skupaj	2.804,78	100,0	296,84	10,6						295	6,1	24

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izvirajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah

V ugodni drevesni sestavi podmladka prevladujejo: bukev, plemeniti listavci, drugi trdi listavci in jelka.

Preglednica 32/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	3,83	18,94	0,00	0,00	0,00	212,65	1,89	31,01	28,07	0,45	296,84
%	1,29	6,38	0,00	0,00	0,00	71,64	0,64	10,45	9,46	0,15	100,00

V mladovjih prevladujeta bogata in dobra sestojna zasnova (skupaj 60,5 %), pomanjkljiva negovanost in tesen sklep krošenj. V drogovnjakih prevladuje dobra zasnova, tesen sklep krošenj ter pomanjkljiva negovanost. Debeljaki in sestoji v obnovi so večinoma pomanjkljivo negovani, vendar bolje kot drogovnjaki. Pri debeljaki prevladuje normalen sklep krošenj.

Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	128,51	32,4	28,1	27,8	11,7	6,9	57,5	27,6	8,0	58,1	6,9	13,7	21,3
Drogovnjak	572,49	17,6	51,5	24,5	6,4	7,5	55,6	36,9	0,0	68,6	24,2	6,4	0,8
Debeljak	1.692,54					16,1	75,4	8,5	0,0	21,5	50,8	24,6	3,1
Sestoj v obnovi	411,24					13,6	69,5	16,9	0,0				
Skupaj	2.804,78					13,5	69,7	16,4	0,4				

3.5 Tipi sestojev

V GGE prevladuje tip »Drugi pretežno listnati gozdovi« z 59,3 % površine. V teh sestojih je delež listavcev višji od 75 %, nobena od kriterijalnih drevesnih vrst pa samostojno, oz. v kombinaciji z drugo kriterijalno drevesno vrsto ne dosega te meje. S 27,1 % mu sledi tip »Bukovi gozdovi«, kjer je delež bukve višji od 75 %. Sledi tip »Drugi gozdovi iglavcev in listavcev« z 7,8 %. V ta tip sodijo mešani gozdovi smreke, rdečega bora, bukve in hrasta, vendar nobena od teh vrst ne prevladuje. Gozdov »bukve in jelke«, kjer delež bukve in jelke presega 75%, nobena od omenjenih vrst pa samostojno ne dosega te meje je v enoti 2,3 %. Ostalih gozdov je skupaj 3,5 %.

Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	1,52	0,1
Gozdovi bukve in hrasta	27,69	1,0
Bukovi gozdovi	759,10	27,1
Drugi pretežno listnati gozdovi	1.664,83	59,3
Gozdovi bukve in jelke	64,84	2,3
Gozdovi bukve in smreke	5,63	0,2
Smrekovi gozdovi	13,03	0,5
Borovi gozdovi	0,45	0,0
Drugi pretežno iglasti gozdovi	48,37	1,7
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	219,32	7,8
Skupaj	2.804,78	100,0

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 2)

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnega rastišča tuje ali so redko prisotne. Ohranjenost gozdov je izračunana za vsak odsek posebej na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo.

Prevladujejo spremenjeni in ohranjeni gozdovi. 30,4 % gozdov ima močno spremenjeno ali izmenjano drevesno sestavo.

Preglednica 35/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	517,37	45,4	605,44	53,2	14,93	1,3	1,54	0,1	1.139,28	40,6
GPN, ukrepi niso dovoljeni	517,39	34,1	962,84	63,5	35,96	2,4	0,00	0,0	1.516,19	54,0
Varovalni gozdovi	11,40	54,0	5,90	28,0	3,79	18,0	0,00	0,0	21,09	0,8
Skupaj vsi gozdovi	78,92	61,6	10,27	8,0	39,03	30,4	0,00	0,0	128,22	4,6

3.7 Kakovost drevja

Kakovost je ocenjena v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020) ter s Pravilnikom o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (2011) na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevju debelejšem od 30 cm.

Kakovost drevja je bila ocenjena 1.834 drevesom.

Prevladuje povprečna kakovost drevja (63,1 %). Drevja odlične kakovosti je 5,9 %, drevja prav dobre kakovosti 14,7 %. Delež drevja zadovoljive kakovosti je 16,1 %. Pri listavcih se kakovost drevja porazdeljuje v širši zvonasti porazdelitvi kot pri iglavcih; več drevja boljše kakovosti, pa tudi več drevja slabše kakovosti. V celoti gledano je kakovost drevja tako pri iglavcih kot pri listavcih podpovprečna, saj je več kot dve tretjini drevja v tretjem ali samo v četrtem kakovostnem razredu. V povprečju je najboljša kakovost ocenjena pri hrastu in plemenitih listavcih.

Preglednica 36/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	69	0,0	10,1	84,1	5,8	0,0
Jelka	124	3,2	9,7	83,1	4,0	0,0
Bor	15	0,0	0,0	26,7	73,3	0,0
Macesen	16	0,0	31,3	68,7	0,0	0,0
Bukev	922	6,2	15,1	66,1	12,4	0,2
Hrast	97	12,4	21,6	53,6	12,4	0,0
Pl. lst.	306	10,8	25,2	53,5	10,5	0,0
Dr. tr. lst.	264	0,4	3,0	53,4	42,8	0,4
Meh. lst.	21	4,8	4,8	66,6	23,8	0,0
Skupaj iglavci	224	1,8	10,7	78,6	8,9	0,0
Skupaj listavci	1.610	6,5	15,3	60,9	17,1	0,2
Skupaj	1.834	5,9	14,7	63,1	16,1	0,2

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanega drevja je na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah 5,3 %. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku, ki nastajajo pretežno ob sečnji in spravi, na strmih pobočjih pa tudi zaradi kotaljenja skal.

Preglednica 37/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreničnik	5,0
Veje/krošnja	0,3
Osutost	0,0
Skupaj	5,3

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2020 je bil opravljen četrti popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni in racionalnejši metodi, ki na podlagi dolgoročnega in periodičnega spremljanja omogoča korektnije analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote, ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi, združujejo med seboj podobne GGE glede na območne rastiščnogojitvene tipe.

GGE Boč spada v popisno enoto Haloze, ki leži v dveh GGO (Celje in Maribor). Na osnovi popisa objedenosti znotraj popisne enote ugotavljamo predvsem trende preraščanja pomembnejših drevesnih vrst graditeljic sestojev iz mlajših razredov v starejše. V nadaljevanju so tako prikazani podatki o popisu objedenosti 2020 znotraj celotne popisne enote Haloze na območju GGO Maribor. Treba je poudariti, da je bil popis izveden na 40 vzorčnih ploskvah, od tega je bilo na območju GGE Boč popisanih 14 ploskev, kar predstavljaj le majhen delež celotne površine GGE. Analiza je bila opravljena na podlagi preraščanja deležev posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z višinsko rastjo se je število osebkov na hektar zmanjšalo. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebki niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k zeleni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (100–150 cm) osnovo posameznih drevesnih vrst za nadaljnji razvoj.

Preglednica prikazuje, da se število osebkov na hektar z višinsko rastjo zmanjšuje. Skupna objedenost gozdnega mladja znaša 20,9 %. Najvišja je v razredu 4 (27,6 %), najnižja pa v razredu 5 (17,2 %). Relativno visoko objedenost v razredu 3 in 4 je moč pripisati lokalno povečani prisotnosti rastlinojedov (srnjadi in muflonu) in vplivu vremenskih razmer v času nastajanja poškodb.

Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	105.197	
2. 16-30 cm	56.018	18,3
3. 31-60 cm	25.688	24,0
4. 61-100 cm	11.762	27,6
5. 101-150 cm	4.474	17,2
Skupaj 2–5	97.941	20,9

Pri posameznih drevesnih vrstah oziroma skupinah drevesnih vrst vidimo očitne razlike v priljubljenosti za objedanje. Objedenost z višanjem mladja narašča pri plemenitih listavcih (zlasti gorski javor in veliki jesen) in ostalih trdih listavcih. Pri teh drevesnih vrstah je najvišja stopnja objedenosti v razredu 61-100 centimetrov. To dejstvo gre zlasti pripisati lokalno visokim gostotam muflona, ki očitno v tem višinskem razredu mladovja odločilno vpliva na njegovo preraščanje.

Pri ostalih drevesnih vrstah, zlasti pri bukvi, pa objedenost z rastjo mladja ne narašča.

S preraščanjem mladja v višje razrede se povečuje delež bukve, zmanjšuje pa se delež plemenitih in drugih trdih listavcev. To vsekakor kaže na večjo priljubljenost bolj objedenih vrst s strani rastlinojede divjadi. Stopnja objedenosti med iglavci in listavci ni bistveno različna. Treba je poudariti, da je popis zaznal prisotnost iglavcev v mladovju na 13 od 40 ploskev, prisotnost listavcev pa na vseh 40 ploskvah. Bukev je prisotna na vseh popisnih ploskvah, plemeniti listavci na 35 ploskvah in drugi trdi listavci na 32 ploskvah.

Če bi sklepali le na osnovi analiziranih podatkov popisa objedenosti, je stanje mestoma zaskrbljujoče. Težavo ponekod predstavlja dejstvo, da v razredu 101–150 cm ni več prisotnih plemenitih listavcev in hrasta. Vse zagotovo ne gre na račun objedanja s strani rastlinojede divjadi, vsaj pri hrastu zagotovo ne. Vemo pa, da iz ostalih podatkov o stanju sestojev v mladovjih, situacija ni tako kritična. Čeprav prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja s tesnim sklepom krošenj, je zasnova teh mladovij ugodna (62 % je mladovij z bogato in dobro zasnovo) in predstavlja ob primerno izvedenih ukrepih nege velik potencial za nadaljnjo rast gozda.

K tolikšnemu vplivu rastlinojede divjadi na mladovje v enoti poleg lokalno povečanih gostot rastlinojedcev prispeva tudi dejstvo, da je razmerje razvojnih faz neusklajeno z modelnim stanjem. Močno primanjkuje mladovij in posledično je pritisk v obliki objedanja nanje visok.

Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (%)				Objedenost (%)
	15 do 30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	1	0	0	0	0,0
Jelka	1	0	0	0	-
Bukev	58	81	87	92	11,3
Hrasti	6	1	0	1	8,7
Plemeniti listavci	25	10	3	1	45,7
Drugi trdi listavci	9	7	10	6	52,2
Mehki listavci	0	0	0	0	-
Iglavci	1	4	6	10	27,6
Listavci	99	96	94	90	20,8
Skupaj					20,9

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju so dobljeni s popisov na stalnih vzorčnih ploskvah in se nanašajo samo na večnamenske gozdove. V popis niso zajeti panji in veje, tako, da je dejanska količina odmrlega lesa še nekoliko večja. V GGE je bilo evidentiranih 15,65 odmrlih dreves na hektar, oz. 13,93 m³/ha.

Pravilnik o varstvu gozdov (2009 in 2016) določa, da je potrebno zagotoviti vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščnogojitvenem razredu. Tako bi v obravnavani GGE ob povprečni lesni zalogi večnamenskih gozdov 343 m³/ha morale biti v gozdu vsaj 10,3 m³ odmrlega lesa na hektar. Količina odmrlega drevja v GGE je večja od te zahteve.

Največ odmrlih dreves je v prvem (10–29 cm) razširjenem debelinskem razredu, kjer je odmiranje drevja rezultat močnega naravnega izločanja v mlajših razvojnih fazah, lastniki pa imajo zaradi tanjših sortimentov manjši interes po njihovem izkoristku. Največ odmrle lesne mase je sicer v drugem razširjenem debelinskem razredu (47,9 %). Preostala odmrta lesna masa je v prvem (33,1%) in tretjem (19,0 %) razširjenem debelinskem razredu.

Preglednica 40/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	0,95	7,25	8,20	0,41	2,64	3,05	1,36	9,89	11,25
	m ³ /ha	0,35	3,06	3,41	0,14	1,06	1,20	0,49	4,12	4,61
30 - 49 cm	št./ha	0,07	2,98	3,05	0,07	0,54	0,61	0,14	3,52	3,66
	m ³ /ha	0,11	5,41	5,52	0,12	1,03	1,15	0,23	6,44	6,67
50 in več cm	št./ha	0,00	0,54	0,54	0,00	0,20	0,20	0,00	0,74	0,74
	m ³ /ha	0,00	1,93	1,93	0,00	0,72	0,72	0,00	2,65	2,65
Skupaj	št./ha	1,02	10,77	11,79	0,48	3,38	3,86	1,50	14,15	15,65
	m³/ha	0,46	10,40	10,86	0,26	2,81	3,07	0,72	13,21	13,93

4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Gospodarjenje z gozdovi v enoti je bilo vedno odraz družbenih potreb po lesu. V preteklosti so veleposestniki gospodarili po večini s sečnjami na golo. Tako je leta 1873 takratni lastnik studeniške graščine prodal les na panju. Sečnja je bila izvršena v desetih letih, obnovo goljav pa so prepustili naravi. Kljub temu so gozdovi na vrhnjem delu Boča ohranili strukturo, ki je zelo blizu naravni. Le v nižjih in lažje dostopnih legah se odraža vpliv bolj intenzivnega gospodarjenja, ki ga je omogočala lažja dostopnost. Že v 18. stoletju so tukaj obratovale prve steklarne ali glažute, ki so izdelovale pretežno steklenice za zdravilno vodo iz Rogaške Slatine.

Kmetje so v svojih gozdovih gospodarili razumno; sečnjo so prilagodili velikosti in potrebam posestva. Prevladujoči bukovi gozdovi so ponujali le drva in oglje, a je bilo ta dva proizvoda težko vnovčiti z dobičkom. Po boškem pogorju je bilo zelo razširjeno žganje apna. Priložnostna obrt je cvetela, vse dokler niso po drugi svetovni vojni začeli prodajati gašenega hidratiziranega apna v vrečah. Za kurjenje so apnarji uporabljali les slabše kvalitete in vejevino. Na večjih mestih še danes najdemo ostanke opuščenih apnenic.

Po letu 1945 so gozdove izkoriščali ne sistematsko in brez gospodarskega načrta. Edini cilj je bil zagotoviti načrtovane količine lesa. Ker je bil takoj po vojni Boč še zmeraj pretežno neodprt z gozdnimi cestami, se je to odražalo tudi pri izkoriščanju gozdov. Šele z izgradnjo prvih kamionskih cest so gozdarji lahko pristopili k načrtnemu izkoriščanju.

Kot zanimivost naj omenimo, da so arheologi na Formilah izvrtali vrtino, da bi dobili oprijemljive podatke o morebitni arheološki lokaciji. Preiskave cvetnega prahu iz vrtin so pokazale, da je človek tu že pred več stoletji posegal v gozdove ter s tem spreminjal deleže glavnih drevesnih vrst (jelka in bukev).

Leta 1982 je bila oblikovana gozdnogospodarska enota Boč v mejah, kot jih poznamo še danes. Po usmeritvah takratnega območnega gozdnogospodarskega načrta enota obravnava gozdove, ki so na desnem bregu reke Dravinje in se nahajajo v občinah Slovenska Bistrica, Poljčane in Makole. Tako je prišlo do združitve sosednjih gozdnogospodarskih enot.

Do večjih sprememb lastništva v gozdnogospodarski enoti je prišlo v letu 2002, ko je država z odločbo o denacionalizaciji konventu magdalenk vrnila po drugi svetovni vojni podržavljeno posest v Studenicah, ki poleg samostanskega kompleksa in kmetijskih površin, zajema tudi okrog 250 ha gozda na severnem pobočju Boča. V letu 2008 je bila celotna posest magdalenk prenešana na Mariborsko škofijo. Omenjeni gozdovi so od konca leta 2016 spet v lasti Republike Slovenije.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Ker je podatek tekoče evidence poseka na ravni GGE ob 5 % tveganju izven intervala zaupanja količine poseka, ugotovljenega na SVP, se pri analizah navaja tudi točkovna ocena poseka iz SVP.

Vse analize po lastništvih, temeljijo na lastniški strukturi ugotovljeni ob urejanju pred desetimi leti. Realizacija načrtovanega poseka je po evidencah znašala 59,5 %, po SVP pa 75,6 %.

Preglednica 41/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2011 - 2020	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih s SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	22.295	17.257	77,4	23.716	11.573	106,4
Listavci	177.313	101.443	57,2	127.225	27.726	71,8
Skupaj	199.608	118.700	59,5	150.941	31.189	75,6

Ocena poseka na SVP znaša 5,421 m³/ha/leto (Preglednica 42) in se pri 5 % tveganju značilno razlikuje od evidence poseka (4,26 m³/ha/leto).

Iz primerjave podatkov poseka pridobljenih na SVP s podatki evidenc o posekani lesni masi na nivoju GGE je razvidno, da je bilo evidentiranega 78,6 % poseka, ugotovljenega na SVP. Ocena poseka pridobljena na SVP je za državne gozdove slaba (relativni odklon zaupanja 31,5 %), pa vendar leži evidentiran posek znotraj intervala zaupanja in ga lahko smatramo kot verodostojnega. Podobno velja za zasebne gozdove, kjer evidentiran posek leži zelo blizu spodnje meje, vendar še znotraj intervala zaupanja.

Preglednica 42: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum	Površina (ha)	Evidenca (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP					
			Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (± m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)	
GGE	Iglavci	2.784,52	0,62	276	0,852	3,523	0,416	48,8
	Listavci	2.784,52	3,64	276	4,569	8,440	0,996	21,8
	Skupaj	2.784,52	4,26	276	5,421	9,494	1,120	20,7
Državni gozdovi	672,01	6,36	59	7,706	9,524	2,430	31,5	
Ostali gozdovi	2.112,51	3,60	217	4,799	9,412	1,252	26,1	

*Opomba: V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom kjer ukrepi niso dovoljeni

Pri izračunu poseka po SVP ni bila upoštevana površina gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni.

Preglednica 43: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Ostali gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	9.653	141.285	150.938	12.642	36.028	48.670	22.295	177.313	199.608
Izveden - m ³	5.407	70.545	75.952	11.850	30.898	42.748	17.257	101.443	118.700
Izveden SVP - m ³	10.394	90.990	101.386	14.614	37.174	51.788	23.716	127.225	150.940
Realizacija - evid	56,0	49,9	50,3	93,7	85,8	87,8	77,4	57,2	59,5
Realizacija - SVP	107,7	64,4	67,2	115,6	103,2	106,4	106,4	71,8	75,6
Povp. drevo - m ³	0,99	0,92	0,92	1,54	1,03	1,13	1,31	0,95	0,99

Ker podatki za prikaz realizacije poseka po rastiščnogojitvenih razredih za ureditveno obdobje 2012–2021 temeljijo na (nepopolni) tekoči evidenci poseka, se podatki, ki jih prikazuje Preglednica 44, navajajo le na nivoju GGE. Prav tako so samo na nivoju GGE prikazani podatki za obdobje 2002–2011.

Preglednica 44/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje		Načrtovani posek	Realiziran evidentiran posek	Realizacija sečnje po evidenci	Skupna realizacija možnega poseka po evidenci	Realiziran posek SVP	Realizacija sečnje SVP	Skupna realizacija možnega poseka SVP
		m ³	m ³	%	%	m ³	%	%
2002–2011	Iglavci	15.253	10.639	69,8	8,6			
	Listavci	108.564	77.661	71,5	62,7			
	Skupaj	123.817	88.300	71,3	71,3			
2012–2021	Iglavci	22.295	17.257	77,4	8,7	23.716	106,4	11,9
	Listavci	177.313	101.443	57,2	50,8	127.225	71,8	63,7
	Skupaj	199.608	118.700	59,5	59,5	150.941	75,6	75,6

Tako v zasebnih, kot v državnih gozdovih se kot verodostojen podatek lahko uporablja evidentirani posek, saj je ta znotraj intervala zaupanja realiziranega poseka, ocenjenega na SVP. Na nivoju celotne GGE sta (zaradi večjega vzorca in posledično ožjega intervala zaupanja) evidentiran skupni posek in evidentiran posek listavcev izven intervala zaupanja količine poseka, ocenjene na SVP.

Preglednica 45/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	9.653	141.285	150.938	12.642	36.028	48.670	22.295	177.313	199.608
Izveden - m ³	5.407	70.545	75.952	11.850	30.898	42.748	17.257	101.443	118.700
Realizacija - %	56,0	49,9	50,3	93,7	85,8	87,8	77,4	57,2	59,5
Povp. drevo - m ³	0,99	0,92	0,92	1,54	1,03	1,13	1,31	0,95	0,99

Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.								
Iglavci	m ³	756	3.174	866	410	119	76	6	5.407	11,4	42,9
	%	14,0	58,7	16,0	7,6	2,2	1,4	0,1	100,0		
Listavci	m ³	8.674	40.440	9.834	6.869	2.991	1.333	404	70.545	10,0	43,7
	%	12,3	57,4	13,9	9,7	4,2	1,9	0,6	100,0		
Skupaj	m³	9.430	43.614	10.700	7.279	3.110	1.409	410	75.952	10,1	43,6
	%	12,4	57,4	14,1	9,6	4,1	1,9	0,5	100,0		

Državni gozdovi

		Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.								
Iglavci	m ³	3.228	6.402	737	1.169	314	0	0	11.850	20,1	77,4
	%	27,2	54,1	6,2	9,9	2,6	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	7.264	17.281	1.464	3.009	1.782	7	91	30.898	16,3	67,9
	%	23,5	56,0	4,7	9,7	5,8	0,0	0,3	100,0		
Skupaj	m³	10.492	23.683	2.201	4.178	2.096	7	91	42.748	17,2	70,3
	%	24,5	55,5	5,1	9,8	4,9	0,0	0,2	100,0		

Skupaj GGE

		Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.								
Iglavci	m ³	3.984	9.577	1.603	1.579	432	76	6	17.257	16,2	61,8
	%	23,1	55,5	9,3	9,2	2,5	0,4	0,0	100,0		
Listavci	m ³	15.939	57.721	11.298	9.877	4.773	1.340	496	101.443	11,3	49,0
	%	15,7	57,0	11,1	9,7	4,7	1,3	0,5	100,0		
Skupaj	m³	19.923	67.298	12.901	11.456	5.205	1.416	502	118.700	11,9	50,5
	%	16,8	56,6	10,9	9,7	4,4	1,2	0,4	100,0		

Delež negovalnega poseka (predvsem redčenja) v zasebnem sektorju se je zmanjšal v primerjavi s tistim izpred desetih let, povečal pa se je delež sanitarnega poseka (večinoma zaradi vetroloma leta 2019 v odsekih 9 A, 8 A in 8 B, v manjši meri pa tudi zaradi žledoloma v letu 2014). Povečal se je tudi posek za gozdno infrastrukturo in krčitve.

V državnih gozdovih so spremembe manjše. Najbolj opazno se je zmanjšal delež poseka oslabelega drevja, povečal pa delež sanitarnega poseka in poseka za gozdno infrastrukturo. Nekoliko se je zmanjšal tudi delež redčenj.

Na ravni celotne GGE se je opazno znižal delež redčenj in poseka oslabelega drevja. Na drugi strani se je znatno zvišal delež sanitarnega poseka in poseka za gozdno infrastrukturo. Pri ostalih vrstah poseka so spremembe neznatne.

Pri analizi poseka po skupinah drevesnih vrst temeljijo podatki na (nepopolni) tekoči evidenci poseka.

Iz preglednice je razvidno, da večino poseka predstavlja bukev (62,3 %). Sledijo ji drugi trdi listavci (12,1 %), plemeniti listavci (7,5 %), jelka (7,3%), smreka (6,6 %) in hrast (2,9 %). Ostale drevesne vrste skupaj predstavljajo 1,3 % poseka, posamezno pa so vse pod 0,7 %.

V primerjavi s posekom v prejšnjem ureditvenem obdobju, se je najbolj povečal posek smreke, jelke, bukve in plemenitih listavcev, medtem pa se je znatno zmanjšal posek drugih trdih listavcev. V poseku se je nekoliko povečal še delež hrasta, pri drugih skupinah drevesnih vrst pa ni bilo večjih sprememb. V tem obdobju je v primerjavi s prejšnjim v evidentiranem poseku višji delež iglavcev.

Preglednica 47/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

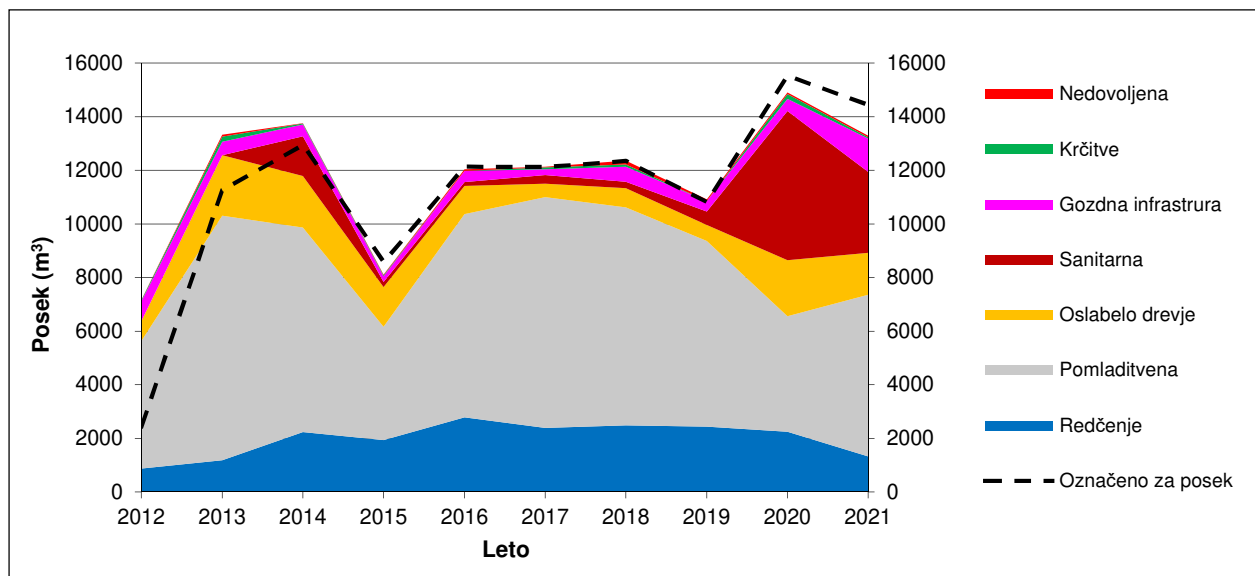
Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	6,6	17,7	0,8
Jelka	7,3	17,0	0,9
Bor	0,3	4,2	0,0
Macesen	0,2	8,8	0,0
Ostali igl.	0,1	26,6	0,0
Bukev	62,3	13,1	7,4
Hrast	2,9	5,1	0,3
Pl. Ist.	7,5	7,5	0,9
Dr. tr. Ist.	12,1	10,0	1,4
Meh. Ist.	0,7	26,2	0,1
Skupaj iglavci	14,5	16,2	1,7
Skupaj listavci	85,5	11,3	10,1
Skupaj	100,0	11,9	11,9

Pri analizi poseka po debelinskih razredih temeljijo podatki na (nepopolni) tekoči evidenci poseka.

Nizek delež poseka v 1. in 2. debelinskem razredu sovпада z nizkim deležem redčenj v tem obdobju. Ta so za lastnike gozdov zaradi nizkih cen tanjšega lesa manj zanimiva.

Preglednica 48/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,4	13,3	12,1	13,5	22,5	16,2	6,2
Listavci	6,7	9,6	11,7	12,2	12,8	11,3	36,2
Skupaj	6,7	9,9	11,7	12,3	14,0	11,9	42,4

Grafikon 2: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

Če ne upoštevamo prvega leta veljavnosti načrta, se je višina evidentiranega poseka po letih gibala med 7.149 m³ leta 2015, ko je bila najnižja in 14.909 m³ leta 2020, ko je bila najvišja, predvsem

zaradi sanitarne sečnje po vetrolomu. Sanitarna sečnja je opazno narasla tudi po žledolomu leta 2014. Podatki v grafikonu temeljijo na delno neustrezni tekoči evidenci poseka.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Najnižja realizacija je bila pri obžetvah, pripravi tal ter negi gošče, letvenjaka in mlajšega drogovnjaka. V državnih gozdovih je opazno višja stopnja realizacije pri vseh načrtovanih delih. Presežena je bila načrtovana zaščita s količenjem ali tulci, močno preseženo pa ostalo varstvo pred divjadjo. Izvedeno je bilo tudi dve tretjini načrtovane zaščite z ograjo in polovica načrtovane priprave sestoja. Izvedeno je bilo približno tretjino načrtovane sadnje, nege gošče in nege letvenjaka in četrtno nege mlajšega drogovnjaka. Nega mladja ni bila načrtovana, bila je pa izvedena na manjši površini (0,17 ha). V zasebnih gozdovih je bilo v letih 2019 in 2020 nenačrtovano izločenih tudi nekaj pogodbenih ekocelic brez ukrepanja (naravni razvoj biotopov) – nekdanji gozdni rezervat Kolarnica in del površine varovalnih gozdov severozahodno od vrha Boča.

Preglednica 49/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	44,95	17,08	38,0	11,71	11,1	94,8	56,66	28,18	49,7
Priprava tal	ha	4,04	0,65	16,1	0	0	0	4,04	0,65	16,1
Sadnja	ha	4,82	1,68	34,9	0	0	0	4,82	1,68	34,9
Obžetev	ha	18,8	0,1	0,5	0	0	0	18,8	0,1	0,5
Nega gošče	ha	22,84	7,25	31,7	8,51	3,19	37,5	31,35	10,44	33,3
Nega letvenjaka	ha	66,11	15,35	23,2	29,35	17,14	58,4	95,46	32,49	34,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	67,22	12,21	18,2	27,35	11,34	41,5	94,57	23,55	24,9
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	250	300	120	0	0	0	250	300	120
Zaščita z ograjo	m	1.500	1.010	67,3	0	0	0	1.500	1.010	67,3
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	500	0	0	0	60	0	500	60	12,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	2,5	12,5	500	0	6	0	2,5	18,5	740
Nega mladja	ha	0	0,17	-	0	0	-	0	0,17	-
Naravni razvoj biotopov	*m ³	0	2.316,00	-	0	0	-	0	2.316,00	-
Varstvo pred žuželkami	dni	0	0	-	0	4,35	-	0	4,35	-

*Opomba: Naravni razvoj (ekocelice brez ukrepanja) so s podpisom pogodb z zasebnimi lastniki bile izločene na površini 22,12 ha v odsekih 12 B in 23 B.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest

Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest v preteklem obdobju ni bilo. S strani zasebnih lastnikov oziroma investitorjev sta bili podani le dve pobudi. Ena za rekonstrukcijo, s katero bi gozdno cesto odmaknili od zasebne hiše, ter ena novogradnja, ki bi služila kot nadomestilo za izgubo občinske ceste ob širitvi kamnoloma v Poljčanah. Nobena od pobud v preteklem obdobju ni bila realizirana.

Gradnja gozdnih vlak

Na področju odpiranja gozdov z vlakami, je v preteklem obdobju zaznati močan pospešek v zadnjem delu preteklega obdobja. Skupaj je bilo v preteklem obdobju zgrajenih ali rekonstruiranih 18.634 metrov vlak, kar je dobrih 30% več kot v obdobju 2002-2011. Eden od pomembnejših razlogov za povečano gradnjo vlak med zasebnimi lastniki je sofinanciranje gradenj vlak iz Programov razvoja podeželja za programski obdobji 2007-2013 in 2014-2020.

Preglednica 50: Pregled dinamike gradenj gozdnih vlak

Leto	Zasebni gozd (m)		Državni gozd (m)		Skupaj (m)	
	Novogradnja	Rekonstrukcija	Novogradnja	Rekonstrukcija	Novogradnja	Rekonstrukcija
2012	2.428	-	182	-	2.610	-
2013	-	-	-	-	0	-
2014	1.352	-	825	-	2.177	-
2015	1.376	1558	995	-	2.371	1.558
2016	736	-	410	-	1.146	-
2017	966	-	-	-	966	-
2018	391	-	1.271	-	1.662	-
2019	185	-	163	-	348	-
2020	1.053	600	2.881	15	3.934	615
2021	707	300	240	-	947	300
Skupaj	9.194	2.458	6.967	15	16.161	2.473

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Posebnih aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov ni bilo. Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov so bili smiselno vključeni med gozdnogojitvene ukrepe.

Po aktiviranju državnih sredstev Gozdnega sklada je bilo v zasebnih gozdovih v letih 2019 in 2020 zaradi krepitve drugih funkcij gozda v zasebnih gozdovih izločenih nekaj ekocelic, kjer v naslednjih 20 letih ni dovoljeno nikakršno ukrepanje z namenom krepitve naravnega razvoja biotopov. V ta namen je bilo sklenjenih šest dolgoročnih pogodb, s katerimi je bilo lastnikom iz Gozdnega sklada izplačanih 46.320 EUR.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012 – 2021

Preglednica 51/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2012 do 2021 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,0	0,0	3,58	3,78	0,0	0,0	7,36

V kmetijske namene je bilo izkrčenih 3,58 ha gozdov. Na zahodnem pobočju nad dolino Bele se je v preteklem desetletju nadaljevala širitev površin za pridobivanje in separacijo dolomitne kamnine. Posegi v gozdove za druge namene v preteklem obdobju niso bili evidentirani.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012 – 2022

Gozdnogojitveni cilji, usmeritve in ukrepi

Izvedeni ukrepi

Posek

Skupna realizacija načrtovanega poseka v gozdnogospodarski enoti je bila 59,9 % po evidencah oz. 75,6 % po SVP. Realizacija načrtovanega poseka je bila precej višja v državnih gozdovih, kjer je bila tudi bistveno bolj evidentirana. Največja razhajanja med podatki s SVP in evidentiranim posekom so pri iglavcih v zasebnih gozdovih, kjer imamo tudi največjo vzorčno napako. V strukturi poseka so na ravni načrtovanega prevladovala pomladitvene sečnje (56,6 %), nenačrtovano je visok delež poseka oslabelega drevja in sanitarnega poseka (20,6 %), delež redčenj je bil le 16,8 % (načrtovano 45,8 %).

Gojitvena dela

Izveden obseg gojitvenih del je bil znatno nižji od načrtovanega.

Preglednica 52: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Delež (%)
Naravna obnova*	ha	56,66	28,18	49,7
Umetna obnova**	ha	4,82	1,68	34,9
Nega***	ha	221,38	66,65	30,1

Opomba: * Naravna obnova je obseg ukrepa priprava sestoja za naravno obnovo.

** Umetna obnova je enaka obsegu sadnje.

*** Obseg nege je seštevek ukrepov: nega mladja, nega gošče, nega letvenjaka in nega drogovnjaka

Učinki ukrepov

Lesna zaloga

V preteklem ureditvenem obdobju je bil načrtovan dvig povprečne lesne zaloge iz 356,9 m³/ha na 368 m³/ha; ob zadnjem urejanju je bila ugotovljena povprečna lesna zaloga 365,9 m³/ha (povprečna lesna zaloga se je povečala za 9,0 m³/ha). Ciljna lesna zaloga tako za las ni bila dosežena.

Razmerje razvojnih faz

Razmerje razvojnih faz, ugotovljeno ob zadnjem urejanju, se je nekoliko približalo ciljnemu deležu debeljakov in sestojev v obnovi, še vedno pa je daleč od zastavljenega cilja. Povečal se je delež sestojev v obnovi in zmanjšal delež debeljakov. Delež drogovnjakov in mladovij je ostal praktično enak.

Preglednica 53: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem

	Razmerje razvojnih faz (%)			
	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obn.
Stanje 2012	5	19	65	11
Cilj 2021	7	17	46	30
Stanje 2022	5	20	60	15

Razmerje med skupinami drevesnih vrst

Zabeležene so bile nenačrtovane spremembe v obliki povečanja deleža jelke, plemenitih in mehkih listavcev. Nenačrtovano se je rahlo zmanjšal delež bukke in opazno zmanjšal delež hrasta ter drugih trdih listavcev. Delež smreke se je zmanjšal nekoliko bolj od načrtovane spremembe. Delež jelke, plemenitih in mehkih listavcev se je nekoliko povečal, kljub načrtovanemu zmanjšanju.

Preglednica 54: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list	Meh.list
Stanje 2012	4,4	5,1	0,7	0,3	0,1	56,2	6,6	11,9	14,4	0,3
Cilj 2021	4,3	4,6	0,7	0,3	0,1	56,8	7,0	11,5	14,5	0,2
Stanje 2022	4,2	5,7	0,6	0,3	0,1	56,0	6,0	12,2	14,0	0,9

Presoja postavljenih ciljev, smernic in ukrepov

Ciljna lesna zaloga je bila glede na načrtovani možni posek in prirastek postavljena realno (368 m³/ha). Zaradi nekoliko nižjega dejanskega prirastka, kot je bil za preteklo ureditveno obdobje postavljen ob urejanju pred desetimi leti, ciljna lesna zaloga ni bila dosežena. Struktura poseka glede na neuskklajeno razmerje razvojnih faz, ki smo ga ugotovili pred desetimi leti, ni bila načrtovana povsem pravilno. Delež pomladitvenih sečenj bi moral biti znatno večji. Ciljna drevesna sestava je bila načrtovana glede na načrtovan posek in predviden prirastek po glavnih skupinah drevesnih vrst (iglavci, listavci) in nekoliko odstopa od realne. Zaradi zaraščanja bi namreč lahko pričakovali povečevanje deleža pionirskih vrst oz. mehkih listavcev. Pričakovali bi lahko tudi povečevanje deleža jelke, zaradi njenega ugodnega odzivanja na klimatske spremembe. Realizacija gojitvenih del ni bila v skladu z načrtom. Načrtovan obseg sadnje je bil realiziran polovično. Dela povezana z nego mladovij in drogovnjakov so bila načrtovana v prevelikem obsegu, kar kaže tudi načrtovan obseg teh del za naslednje ureditveno obdobje, ki je ob približno enaki površini mladovij, znatno nižji.

Cilji, usmeritve in ukrepi za zagotavljanje ostalih funkcij gozdov

Pred desetimi leti je bila opravljena natančna valorizacija funkcij gozdov. Postavljene so bile tudi smernice za gospodarjenje z gozdovi s poudarjenimi funkcijami gozdov. Pri gospodarjenju so se postavljene usmeritve dosledno upoštevale.

Odnos gozd – divjad

Usmeritve za urejanje odnosov med gozdom in divjadjo so bile ustrezno postavljene. Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali zastavljeni ukrepi.

Gradnja gozdnih prometnic

Gozdne ceste

V preteklem gozdnogospodarskem načrtu sta bili izločeni dve prednostni območji za gradnjo gozdnih cest. Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest v preteklem obdobju ni bilo.

Gozdne vlake

V gozdnogospodarskem načrtu za preteklo ureditveno obdobje so bila izločena prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak. Na teh območjih in izven njih je bilo zgrajenih 16,2 km gozdnih vlak in opravljenih rekonstrukcij vlak v skupni dolžini 2,5 km.

5 Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Gozdnogospodarska enota Boč je bila nazadnje preoblikovana leta 1982 z združitvijo delov gozdnogospodarskih enot Boč, Zahodne Haloze, Makole, Slovenska Bistrica in Slovenska Bistrica SLP-2. Površina gozdov se je skozi desetletja postopno povečevala do leta 2012. V zadnjem desetletju je razlika med novo določeno gozdno površino in izvedenimi krčitvami blizu ničle, skupna površina gozdov se je celo nekoliko zmanjšala (za 0,83 ha). Na površino ima vpliv tudi natančnejša digitalizacija gozdnega roba. Na novo določene površine gozda merijo 23,67 ha, krčitev za kmetijske namene je bilo 3,58 ha, novo izločenih gozdnih površin je 20,98 ha. Krčitev za namen širitve kamnolomov je bilo 3,78 ha.

5.1.2 Lesna zaloga , prirastek in možni posek

O razvoju gozdnih fondov so za obravnavano GGE zanesljivi podatki na razpolago od leta 1982. Takrat sta bila s polno premerbo in okularnimi ocenami ugotovljena povprečna lesna zaloga 222 m³/ha in prirastek 5,5 m³/ha. Ob urejanju leta 1992 je bila ocenjena nekoliko nižja povprečna lesna zaloga (219,1 m³/ha). Sledi obdobje visoke akumulacije prirastka, saj je v obdobju 1992–2002 evidentiran posek znašal le 2,3 m³/ha/leto. Tako je bila leta 2002, ko so se gozdni fondi prvič ocenjevali z meritvami na zdajšnji mreži SVP, ugotovljena lesna zaloga 288,3 m³/ha in prirastek 8,27 m³/ha. Visoka akumulacija prirastka se nadaljuje tudi v naslednjem obdobju, ko je bila po nizkem evidentiranem poseku (3,23 m³/ha/leto), ugotovljena lesna zaloga 356,8 m³/ha. V zadnjem desetletju se je lesna zaloga povečala za 2,6 % in znaša 365,9 m³/ha; pri iglavcih za 4,5 %, pri listavcih pa za 2,3 %. Prirastek se je v zadnjem obdobju zmanjšal za 5,9 %, razlog za razliko je verjetno staranje gozdov. Za izračun prirastnih odstotkov je bila uporabljena enaka metoda kot pred 10-timi leti, so se pa za različne drevesne vrste tvorili nekoliko drugačni stratumi kot takrat (tudi to lahko prispeva k razlikam v rezultatu).

Preglednica 55/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1982	2.606,54	30	192	222	0,7	4,8	5,5	0,7	3,3	3,9
1992	2.685,34	23,3	195,8	219,1	0,50	5,72	6,22	0,4	1,9	2,3
2002	2.736,40	31,5	256,8	288,3	1,05	7,23	8,27	0,39	2,84	3,23
2012	2.805,61	38,0	318,9	356,8	0,99	7,38	8,37	0,62 (0,85)**	3,62 (4,57)**	4,23 (5,42)**
2022	2.804,78	39,7	326,2	365,9	1,00	6,88	7,88	0,84*	6,86*	7,70*

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

**Opomba: Za leto 2011 je v oklepaju naveden še posek po SVP

Razmerje med iglavci in listavci se zadnjih 30 let ni bistveno spreminjalo. Delež iglavcev je zmeraj znašal med 10,6 in 11,0 %. Podatki kažejo na postopno povečevanje deleža jelke, plemenitih in mehkih listavcev. Delež smreke, hrasta in drugih trdih listavcev se je zmanjšal, spremembe deležev drugih drevesnih vrst v skupni lesni zalogi pa so majhne.

Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1992 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1992	3,8	5,8	0,8	0,2	0,0	60,4	5,9	7,4	14,6	1,1
2002	4,6	5,2	0,7	0,4	0,1	55,7	6,8	11,6	14,5	0,4
2012	4,4	5,1	0,7	0,3	0,1	56,2	6,6	11,9	14,4	0,3
2022	4,2	5,7	0,6	0,3	0,1	56,0	6,0	12,2	14,0	0,9

Glede na preteklo ureditveno obdobje, se je lesna zaloga povečala za 2,5 odstotne točke. Povečanje lesne zaloge je bilo največje v petem debelinskem razredu in je bilo večje pri iglavcih. Prirastek se je zmanjšal za 5,9 odstotne točke, največ v prvem in drugem debelinskem razredu. Prirastek se je

pri listavcih zmanjšal v vseh debelinskih razredih, razen v petem. Pri iglavcih se je močno povečal v petem debelinskem razredu.

Preglednica 57/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	110,0	99,2	100,0	94,2	114,9	104,5	100,0	75,0	76,0	82,6	168,2	101,0	105,8
Listavci	80,0	94,8	98,9	100,8	115,6	102,3	72,5	79,5	86,2	94,7	134,7	93,2	108,6
Skupaj	80,0	95,2	99,1	100,0	115,5	102,5	74,5	79,1	84,8	92,9	139,2	94,1	108,3

Pri izračunu pričakovane lesne zaloge so bili za zasebne gozdove (Preglednica 58) uporabljeni podatki o poseku ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. V državnih gozdovih je višina poseka povzeta po evidencah. Skupna višina poseka za GGE je seštevek posekov v obeh sektorjih lastništev. Podatki po lastniških kategorijah so agregirani na lastništva in površine gozdov ugotovljene ob urejanju pred desetimi leti.

Razhajanja med ob zadnjem urejanju ugotovljeno in pričakovano (bilančno izračunano) lesno zalogo so relativno majhna in temeljijo v precenjenem prirastku za preteklo ureditveno obdobje.

Preglednica 58/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah

Skupaj GGE

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	106.512	894.573	1.001.085
Vrast	2.609	10.095	12.704
Prirastek (letni*10)	27.904	206.931	234.835
Realiziran posek	22.244	121.888	144.134
Pričakovana zaloga	114.781	989.711	1.104.490
Ugotovljena zaloga	111.302	914.889	1.026.191
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	97,0	92,4	92,9

Zasebni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	47.542	704.863	752.405
Vrast	485	7.012	7.497
Prirastek (letni*10)	12.595	161.449	174.044
Realiziran posek (po SVP)	10.394	90.990	101.386
Pričakovana zaloga	50.228	782.334	832.560
Ugotovljena zaloga	46.913	634.654	681.567
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	93,4	81,1	81,9

Državni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	58.970	189.710	248.680
Vrast	2.124	3.083	5.207
Prirastek (letni*10)	15.309	45.482	60.791
Realiziran posek (po evidenci)	11.850	30.898	42.748
Pričakovana zaloga	64.553	207.377	271.930
Ugotovljena zaloga	64.389	280.235	344.624
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	99,7	135,1	126,7

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

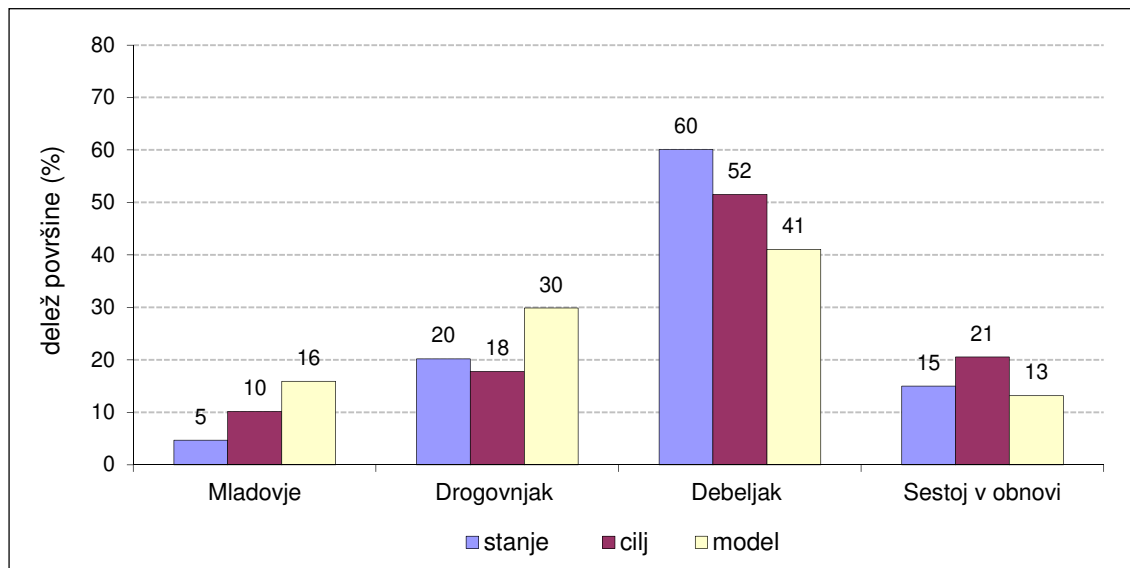
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno razmerje razvojnih faz je bilo izračunano s tehtanjem modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih, povzetih iz Osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2021), pri čemer je utež predstavljala površina RGR. Na enak način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje.

Iz spodnje preglednice (Preglednica 59) in grafikona (Grafikon 3) je razvidno, da dejansko razmerje razvojnih faz ni usklajeno z modelnim stanjem. Premalo je mladovij in drogovnjakov, preveč pa debeljakov in sestojev v obnovi. Ob izvedenih načrtovanih sečnjah se bo povečal delež mladovij in sestojev v obnovi, ter zmanjšal delež debeljakov. Delež drogovnjakov se bo nekoliko zmanjšal. Zaradi sedanje majhne površine mladovij, v kratkem času ne bo mogoče povečati deleža drogovnjakov. Na to lahko ciljamo šele čez 30 ali več let.

Preglednica 59/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	128,51	4,6	20	15,9	445,36	-71,1
Drogovnjak	572,49	20,4	37	29,9	838,02	-31,7
Debeljak	1.692,54	60,3	51	41,1	1.151,70	47,0
Sestoj v obnovi	411,24	14,7	16	13,2	369,70	11,2
Skupaj	2.804,78	100,0	125	100,0	2.804,78	

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V gozdovih na strmih pobočjih, v katerih sta poudarjeni varovalna in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, je zaradi naravnih razmer lesnoproizvodna funkcija sekundarnega pomena. S prilagojenim načinom izkoriščanja teh gozdov funkciji ne bosta ogroženi.

Na območjih, ki so izločena kot mirne cone in se prekrivata biotopska in lesnoproizvodna funkcija je možno zagotoviti trajnost obeh funkcij ob upoštevanju varstvenih režimov za mirne cone.

Turistična in estetska funkcija sta poudarjeni ob gozdni učni poti in na vrhu Boča. Na tem območju so poudarjene tudi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in hidrološka funkcija. Z načrtovanimi ukrepi je možno zagotoviti trajnost vseh funkcij.

Vsi ukrepi na območju GGE so načrtovani v takšnem obsegu, da je zagotovljena krepitev vseh funkcij gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območju GGE zagotavljajo krepitev vseh funkcij gozdov.

Usmeritve za krepitev in usklajevanje funkcij gozdov so podane v Poglavlju 6.2.2

6 Cilji, usmeritve in ukrepi

6.1 Splošni cilji

Glede na analizirano stanje gozdov in njihovega okolja, valorizacijo funkcij gozdov, zahtev lastnikov gozdov in javnosti ter upošteva cilje Osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko ... (2021) smo določili naslednje cilje gospodarjenja z gozdovi:

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji

- Skupinsko raznodobni gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 2 (1,4) %, jelka 7 (5,7) %, r. bor 2 (3,4) %, dr. igl. 1 %, bukev 59 (63,6) %, hrast 8 (8,9) %, pl. lst. 10 (7,6) %, dr. trd. lst. 10 (7,8) %, meh. lst. 1 (1,5) %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 16 %, drogovnjaki 30 %, debeljaki 41 %, sestoji v obnovi 13 %.
- Ciljna lesna zaloga: 369 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 25 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji

- Skupinsko raznodobni gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 4 %, jelka 6 %, dr. igl 1 %, bukev 55 %, pl. lst. 13 %, hrast 6 %, dr. tr. lst 14 %, meh. lst. 1 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 10 %, drogovnjaki 18 %, debeljaki 52 %, sestoji v obnovi 20 %.
- Ciljna lesna zaloga: 367 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 22 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

S pomladitvenimi sečnjami je v prihodnje potrebno zagotavljati dolgoročno ciljno površino mladovja (16 %). Strukture gozdov po razvojnih fazah v naslednjem desetletju ne bo mogoče približati k modelnemu stanju. Ob realizaciji načrtovanega poseka se bo v naslednjem desetletju povečal delež mladovij in sestojev v obnovi. Ne bo pa mogoče v kratkem času, zaradi sedanje majhne površine mladovij, povečati deleža drogovnjakov.

V naslednjem desetletju se drevesna sestava ne bo bistveno spremenila.

Lesna zaloga se bo v naslednjem desetletju neznatno povečala.

Kakovost drevja bo mogoče povečati z dosledno izvedbo negovalnih del, še posebej z izvedbo nege letvenjakov in drogovnjakov.

Dolgoročni cilj bi lahko bil dosežen v štiridesetih letih.

Dohodek od lesa, zaposlitev in oskrba z lesom za domačo porabo

Lastniki s površino gozda nad 10 ha so odvisni od dohodkov iz gozda. Ta jim mora trajno zagotavljati kakovosten les za prodajo na trgu. Manjšim lastnikom (pretežen del zasebne posesti) mora les zagotavljati občasne prihodke in les za domačo porabo. Dolgoročno je potrebno povečati količine kakovostnega lesa in z uvajanjem cenejših in ekološko sprejemljivih tehnologij znižati proizvodne stroške. Lastnike gozdov je potrebno motivirati za intenzivnejše gospodarjenje z gozdom (posek, nega) ter tako k povečanju kvalitete lesnih sortimentov. Lastnikom in prebivalcem enote mora manj kakovosten les zadovoljiti pretežen del potreb po energiji za ogrevanje.

Gozd in les pridobljen iz njega mora omogočati tudi zaposlitev in tako socialno varnost lokalnemu prebivalstvu.

Varovalna in zaščitna vloga gozda

Gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom terena nad 35°, gozdovi s skalovitostjo oziroma kamenitostjo nad 70 % površine in gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom nad

25° imajo 1. stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije. Proizvodnja lesa v teh gozdovih mora biti prilagojena ukrepom s katerimi krepimo njihovo varovalno vlogo.

Vloga gozda za zagotavljanje biotske raznovrstnosti, habitatov in varstva narave

Ohraniti je potrebno biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski, vrstni in genski ravni, izboljšati in ohraniti stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000. Velik del prostora obravnavane GGE je zaradi ugodnega stanja habitatov vrst vključen v EPO in območja NATURE 2000. Ohranjenost ugodnega stanja gozdnih habitatov, vključno z ohranitvijo naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini, sodi med najpomembnejše cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Hidrološka vloga gozdov

Hidrološka vloga je na 2. stopnji poudarjena na 918,25 ha gozdov. Zajema območja, ki spadajo po občinskih uredbah o varstvenih območjih v širše vodovarstveno območje in območje apnenčaste matične podlage. Cilj je oblikovati gozdove, ki bodo zagotavljali zadrževanje in postopno oddajanje vode ter ohranjali naravno ravnovesje vodnih in obvodnih ekosistemov. Ohraniti je potrebno kakovostne, neoporečne in količinsko bogate vire pitne vode.

Varovanje naravnih vrednot in kulturne dediščine

Na območju obravnavane GGE je več naravnih vrednot in objektov kulturne dediščine. Funkcija varovanja naravnih vrednot je na 1. stopnji poudarjena na 27,19 ha gozdnega prostora, funkcija varovanja kulturne dediščine pa na 1,86 ha. S prilagojenim gospodarjenjem jih je potrebno ohraniti.

Rekreacija in turizem

Gozdovi ob planinskih poteh in ob gozdni učni poti, v bližini planinskega doma in razglednega stolpa na Boču ter v okolici samostana v Studenicah nudijo rekreacijo za prebivalce okoliških krajev. Turizem v GGE ne predstavlja pomembne panoge za zagotavljanje dohodka. Rekreacijo in turizem je potrebno usmerjati v predele, kjer ne prihaja do konfliktov z ostalimi rabami gozdov, gozdove namenjene tem dejavnostim pa je potrebno opremiti z ustrežno rekreacijsko in turistično infrastrukturo, ki bo reševala morebitne konflikte s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcijo ohranjanja naravnih vrednot in funkcijo ohranjanja kulturne dediščine.

Pridobivanje drugih gozdnih dobrin

Ta vloga gozda je poudarjena na območjih, kjer se v gozdu izvaja čebelja paša, to je v sestojih z večjim deležem medonosnih drevesnih vrst (jelka, gorski javor, lipa in smreka). V pozno poletnem in jesenskem času gozdove pogosto obiskujejo gobarji. Funkcija je poudarjena tudi v sestojih z višjim deležem kostanja. Glede pridobivanja dohodkov od teh dejavnosti je pomembno le čebelarjenje, medtem ko ima nabiranje in prodaja ostalih gozdnih dobrin pomen le ob obilnejših letinah. Na območju GGE je izločen 208 ha velik semenski sestoj plemenitih listavcev (gorski in ostrolistni javor, veliki jesen in gorski brest) Boč–Formile.

Lov in z okoljem usklajene populacije prostoživečih živali v gozdu

Ta cilj je prisoten na celotnem območju GGE. Namen tega cilja je zagotoviti trajno gospodarsko rabo vseh lovnih vrst divjadi in izboljšati usklajenost na področju gozd – prostoživeče živali v smislu izboljšanja bivanjskih in prehranskih zmožnosti gozda za ohranjanje z okoljem usklajenih, vitalnih populacij gozdnih živali.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Povečati izkoriščenost proizvodnega potenciala gozdnih rastišč.

- Z zmernim in selektivnim akumuliranjem prirastka povečevati lesno zalogo.
- V debeljakah, katerih priraščanje je dobro, naj se ne izvaja sečenj, oz. samo posek oslabelega drevja.

- V obnovo naj se uvedejo vsi že pomlajeni sestoji, katerih vrednostni prirastek je že kulminiral.
- V sestojih v obnovi naj se pospešeno zaključuje z obnovo.
- Načrtovani možni posek v gozdovih naj na ravni GGE doseže 98 % odstotkov prirastka.
- Z nego gozdov in pravočasnim obnavljanjem gozdnih sestojev povečati kakovost gozdnih lesnih sortimentov.
- V sestojih z močno spremenjeno ali izmenjano drevesno sestavo pospeševati vsak pojav rastišču bolj primernih drevesnih vrst (bukev, jelka in pl. listavci).

Ohranjati in vzpostaviti pestre krajinske vzorce z gozdnimi prvinami ter ohranjati strnjeno velikih sklenjenih gozdnih območij

- Ohranjati primeren delež gozdov v krajini. Pozornost nameniti tudi obvodni drevnini in skupinam drevja sredi kmetijskih površin.
- Dovoliti krčenje gozdov v primerih, če krčenje ne pomeni bistvenega okrnjenja ekološke funkcije gozdov ali če javni interes, zaradi katerega je krčenje potrebno, presega ekološki pomen gozdov.
- Posamezne zaraščajoče površine je treba preučiti z vidika ekoloških funkcij, deleža gozda v krajini in primernosti za kmetijsko rabo ter se odločiti, ali jih poskušati ohraniti v kmetijski rabi ali pa jih prepustiti gozdu.
- Ohraniti in vzpostaviti pestre krajinske vzorce in biotsko raznovrstnost v krajini, tudi s sodelovanjem pri ohranjanju tradicionalnih kmetijskih rab.
- Preprečiti deljenje velikih sklenjenih gozdnih območij.

Intenzivirati gospodarjenje z zasebnimi gozdovi

- Pospeševati uporabo sodobnih tehnologij in organizacijskih oblik pri delu v gozdu.
- Spodbujati povezovanje lastnikov gozdov.
- Zagotoviti izvedbo potrebnih gojitvenih in varstvenih del v gozdovih s povečanjem izkoriščanja spodbud za gojitvena in varstvena dela.
- Intenzivirati usposabljanje lastnikov gozdov za delo v gozdu.
- Pospeševati sodobne oblike organiziranosti zasebnih lastnikov gozdov na področju pridobivanja lesa.
- Lastnike gozdov je treba intenzivneje vključevati v procese gozdarskega načrtovanja in intenzivirati vse oblike svetovanja.

Upoštevati predpise s področja upravljanja z vodami

V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov. Potrebno je sodelovanje s službo pristojno za vode in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, potencialna erozijska, plazljiva, območja).

Usmeritve, ki so zapisane za hidrološko funkcijo, veljajo tudi za celotno območje GGE, oziroma za vse posege na varovana, varstvena in ogrožena območja s področja upravljanja z vodami. Na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati vse veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov, za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno pridobiti, v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, vodno soglasje.

Ukrepi za doseganje okoljskih ciljev preprečevanja poslabšanja stanja voda in doseganje dobrega stanja voda, ki se nanašajo na ukrepe za preprečevanje onesnaženja površinskih voda, preprečevanje ali omejevanje vnašanja onesnaževal v podzemno vodo in preprečevanje poslabšanja hidromorfoloških značilnosti voda, so zasnovani na podlagi obvez in priporočil:

Obveze:

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.

- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulat) pobrati v ustrezne posode.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.
- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila:

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS potrebno določiti režim uporabe gozdne ceste.
- Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25 % vodozbirnega območja.
- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70 %.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 (2002 in nasl.) pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1 (2002 in nasl.),
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Zagotavljanje ugodnega stanja gozdnih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti

- Pri obnavljanju sestojev s sadnjo je treba dajati prednost rastišču prilagojenim domačim vrstam in lokalnim proveniencam.
- S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim gospodarjenjem ohranjati ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohranjati:
 - raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah,

- ustrezno količino nežive gozdne mase (odmrlo drevje),
- značilno sestavo biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov,
- površino evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov.
- Ohranjati vlogo varovalnih gozdov v prostoru in jo krepiti.
- Ohranjati mrežo ekocelic in obstoječih gozdnih rezervatov.
- Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov.
- Ohranjati površino gozdov in manjših gozdnih prvin, vključno s posameznim drevjem, z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Funkcijam gozda prilagojena raba gozdnega prostora za turizem in rekreacijo

- Upoštevati členitev gozdnega prostora glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostma, kot je opredeljena z Gozdnogospodarskim načrtom za mariborsko ... (2021) (Karta G).

Povečati obseg in vzpodbujati dejavnosti, ki uporabljajo les

- Na kmetijah spodbujati razvoj dopolnilnih dejavnosti, ki so povezane z lesom.
- Izobraževati lastnike gozdov in jim svetovati o možnostih in tehnologijah nadaljnje obdelave lesa.
- Vzpostaviti pošten, zaupljiv in strokoven odnos med javno gozdarsko službo in lastniki gozdov, kakor tudi izvajalci gozdnih del v gozdovih.
- Stimulirati tržne mehanizme (npr. licitacije najbolj vrednega lesa) za zmanjšanje domače porabe najbolj kvalitetnih sortimentov.

Prednostne naloge za gojenje in varstvo gozdov

- Pri gospodarjenju z gozdovi dosledno upoštevati gozdnogojitvene smernice in ukrepe na nivoju sestoja in ne na nivoju odseka.
- Ukrepi naj bodo površinsko koncentrirani in ne razpršeni.
- Pospeševati naravno obnovo gozdov in pri tem izkoristiti semenska leta.
- Obnovo gozdov s sadnjo izvajati le v sestojih, kjer ni možnosti za naravno nasemenitev in vznik ključnih vrst. Sajnjo izvajati v obliki spolniten; nekvalitetna vrzelasta mladovja spolniti s sadnjo rastiščem primernih drevesnih vrst. Večjepovršinska obnova je možna le v primerih naravnih ujm, boleznii ali škodljivcev.
- Pri zaključku obnove je potrebno odstraniti vsa odrasla drevesa in morebitne ostanke polnilnega sloja starega sestoja. Nov sestoj graditi na kakovostnem podmladku, ne pa na podstojnih drevesih starega sestoja. Po možnosti zaključiti obnovo pri višini mladja do 1 m.
- Posebno pozornost posvetiti območjem, kjer so se razrasle invazivne tujerodne vrste, s poudarkom na njihovem odstranjevanju.
- Iz gozda odstraniti vse zaščitne materiale (tulci, ograje) po tem, ko jim je prenehala funkcija.
- V gozdovih z močno spremenjeno ali izmenjano drevesno sestavo za vsako ceno ohranjati posamično drevje ali skupine rastišču domačih drevesnih vrst (bukev, jelka, graden in plemeniti listavci).
- Ohranjati manjšinske drevesne vrste.
- Opraviti načrtovana redčenja drogovnjakov.
- Dosledno izvajati sanitarne sečnje in posek oslabelih, nevitalnih dreves.
- S povečevanjem deleža mlajših razvojnih faz in malopovršinsko strukturiranih gozdov ohraniti in izboljšati življenjsko okolje za divjad ter s tem pomagati k usklajevanju staleža rastlinojede divjadi s prehrambno kapaciteto gozda.
- Za ohranitev vrstne pestrosti avtohtonih živalskih vrst pospeševati naravno zgradbo sestojev, zlasti je potrebno ohranjati plodonosne drevesne in grmovne vrste. Primerno

oblikovati in vzdrževati gozdne robove, ki so lahko namenjene za prehrano divjadi. Ohranjati je potrebno negozdne površine znotraj večjih kompleksov gozdov.

- V gozdovih ohranjati posamezne osebke in skupine starejšega in ekološko pomembnega drevja. Pri tem puščati tudi zdrava in suha drevesa, ki so primerna za gnezdenje duplarjev in za ptice, ki gnezdiijo v krošnjih.

Prednostne naloge za tehnologijo gozdne proizvodnje

- Spodbujati in promovirati je potrebno uporabo sodobnih, novih tehnologij pri delu v gozdu, ki povzročajo manj škod, so ekološko čistejša in bolj varna za delo. Uporaba novih tehnologij zahteva drugačno pripravo dela. Ob uvajanju novih tehnologij je potrebna presoja sprejemljivosti na varovanih območjih.
- Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu.
- Izboljšati je potrebno organiziranost lastnikov gozdov in promovirati delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih.
- Povečati je potrebno odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami, ki jih moramo načrtovati kompleksno, ne glede na posestne meje, lastnike gozdov pa seznanjati, poučiti o koristih vlaganj v gozdne prometnice.
- V skladu s potrebami je potrebno dopolniti sistem zbiranja in razporejanja sredstev za vzdrževanje gozdnih cest (višino sredstev za vzdrževanje gozdnih cest je potrebno uskladiti z javno rabo gozdnih cest, določiti režime rabe gozdnih cest, zagotoviti sanacijo gozdnih cest po ujmah).

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, zato Karta št. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, ni izdelana.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Pri gospodarjenju za krepitev in uskladitev funkcij gozdov upoštevati vse vloge gozda, nasprotja pa reševati selektivno. Gospodarjenje za različne vloge je vključeno v vse nivoje gospodarjenja, od načrtovanja do izvedbe. Vsaka vloga zahteva diferencirane oblike gospodarjenja, ki jih je možno vključiti v gospodarjenje za lesnoproizvodno vlogo.

Pri konkretnem gospodarjenju z gozdovi je pomembno upoštevati, da nastopajo vloge v prostoru velikopovršinsko, na manjših površinah (otoško), kot koridorji (ob linijah) in točkovno.

Velik delež gozdov v zasebni lasti pomeni močno izražen zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih vlog kot so rekreacija, turizem, estetska vloga in ohranjanje biotske raznovrstnosti, srečuje z interesom lastnika, ki je premoženjskega značaja. Javni interes izražajo ljudje na najrazličnejše načine in je velikokrat v nasprotju z interesom lastnika gozda. Zato bo potrebno urediti odnose med obema interesoma pozorno in pravno korektno.

Območja na katerih je poudarjenih več funkcij na različnih stopnjah, narekujejo kompleksno obravnavanje gozdnega prostora in gospodarjenja z gozdom.

Podane so usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij prve in druge stopnje poudarjenosti. V vseh gozdovih, kjer so funkcije poudarjene na tretji stopnji, gospodariti po načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti.

Gozdnogojitvene usmeritve so istočasno tudi usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Zagotoviti stalno zastrtost gozdnih tal, uspešno naravno pomlajevanje, zaradi zagotovitve mehanske trdnosti sestojev tudi razgibano zgradbo sestojev. Gospodariti malopovršinsko, vitalnosti dati prednost pred kvaliteto, prilagoditi sečnjo in tehnologijo spravila lesa. Izogibati se vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije. Na plazljivih območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno

stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

V gozdovih na strminah in erodibilni matični podlagi je potrebno smiselno upoštevati usmeritve, ki so sicer predpisane za z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.) razglašene varovalne gozdove:

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarega drevja,
- malo površinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazljivih in erozijskih območjih,
- sanacijo poškodovanih tal z namenom preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasno izvedbo vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda,
- raba biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami,
- v varovalnih gozdovih na strminah je priporočljivo pomlajevanje v vrzelih, ki ne sledijo padnici terena.

Usmeritve za ogrožena območja, ki izhajajo iz zakona o vodah in usmeritev Direkcije Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju DRSV)

Za **poplavna območja** se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Prikazana so poplavna območja, načrtovani posegi pa usklajeni z omejitvami iz predhodne točke ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008 in nasl.). Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

Površine območij poplavne nevarnosti so navedene v poglavju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 (2002 in nasl.) prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

V GGE je 3.366,15 ha površin (80,2 %) potencialnih erozijskih območij z zahtevnimi ukrepi in 703,79 ha površin (16,8 %) z običajnimi ukrepi. Celotno območje GGE obsega 4.197,86 ha (Preglednica 154 v Poglavju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

V GGE je 3.827,08 ha površin (91,2 %) plazljivih območij. Celotno območje GGE obsega 4.197,86 ha (Preglednica 154 v Poglavju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Plazovitih območij v GGE ni

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo

V vseh gozdovih, še posebej pa na območjih s poudarjeno hidrološko funkcijo 2. stopnje, je potrebno režim gospodarjenja prilagoditi omenjeni funkciji (naravi prijazna tehnologija, neoporečni stroji, uporaba biološko razgradljivih olj, prilagojena gradnja vlak). Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcijo druge stopnje je potrebno dosledno upoštevati veljavni predpis o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja ter prepovedi, omejitve in pogoje iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje. Pri tem ohraniti naravno strukturo gozdov in skupin drevja ter se izogibati večjim nihanjem lesne zaloge na večjih površinah. Pri gozdnogojitvenih delih in pri sečnji izvajati dela z jakostmi, ki niso pretirano visoke. Ob potokih selektivno redčiti obvodno drevnino, sestoje obnavljati malopovršinsko, z rastiščem primernimi drevesnimi vrstami. V bližini potokov in njihovih pritokov ne graditi gozdnih prometnic in začasnih skladišč. Ob zaključku sečnje odstraniti sečne ostanke iz vseh strug, jarkov in drugih vodnih virov.

Vsa dela načrtovati in opravljati v skladu s pravnimi akti, ki varujejo vodne vire.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 (2002 in nasl.) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Med vode 1. reda prištevamo reko Dravinjo, preostali vodotoki pa spadajo med vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavila voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (2018).

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. V 14. členu ZV-1 je določeno, da zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1

določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda;
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem;
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije;
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih;
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode);
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave;
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih;
- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase;
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki;
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi;
- odlaganje odpadkov.

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00).

V obravnavani GGE se nahajajo tri vodovarstvena območja na občinskem nivoju s III. vodovarstvenim režimom (V-1G/71, Cerovec 2 in Stojno selo). Za širše vodovarstveno območje na občinskem nivoju je potrebno upoštevati določila, ki jih za gospodarjenje z gozdnimi zemljišči predpisuje Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov v občini Šmarje pri Jelšah ter ukrepih za zavarovanje kakovosti in količine vode (Uradni list RS, št. 9/95).

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016).

Referenčnih odsekov, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016), v GGE ni.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti:

Gozd na območju Gozdnih rezervatov Boč in Boč–Plešivec prepustiti naravnemu razvoju. Naravnemu razvoju naj se prepusti tudi gozd v ekocelicah. Na območju naravnih vrednot upoštevati usmeritve za naravne vrednote, ohranjati površino gozdov in preprečevati zaraščanje negozdnih površin z vzdrževanjem gozdnih jas in robov. Gospodarjenje z gozdovi izvajati tako, da se ohranja raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah in krepí vsestranska odpornost gozdov. Pospeshevati minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste. Gozdove pomlajevati naravno in na način, ki bo drevesno sestavo čim bolj približal naravni.

Usmeritve za 2. stopnjo poudarjenosti:

V gozdovih določiti »ekocelice« z gojitvenimi načrti za vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste in prepustiti posamezna drevesa ali manjše skupine drevja staranju in naravnemu razvoju. V ta namen izbrati drevje, ki ni zanimivo z vidika izkoriščanja (sušice, drevje z dupli ...). Ohranjati mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in jezerca) in druge negozdne ekosisteme (jase). Ob vodotokih in stoječih vodah ohranjati gozdove in gozdne koridorje.

Usmeritve za EPO in Natura 2000 so povzete po Naravovarstvenih smernicah ... (2022).

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Varstvene usmeritve za posebna varstvena območja (Natura 2000)

Splošne varstvene usmeritve

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami

Celoten gozdni prostor SAC (POO) Boč – Haloze - Donačka gora 3000118, Dravinja s pritoki 3000306

- Ohranja naj se čimbolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Ohranja naj se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov. Ohrani naj se vsaj 30 % delež razvojnih faz starejšega debeljaka in sestoja v obnovi.
- Ohranja naj se pestra struktura razvojnih faz z bogatim grmovnim in zeliščnim slojem, pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne grmovne in drevesne vrste.
- Ohranja naj se presvetljene gozdove, gozdne jase, strukturirane gozdne robove, površine v obnovi.
- Na območju presvetljenih gozdov, gozdnih jas, strukturiranih gozdnih robovih in na površinah v obnovi naj se ohranja zlasti rastline iz rodov *Lamium*, *Urtica*, *Epilobium*, *Corylus*, *Rubus*, *Lonicera*, *Salix*, *Quercus*, *Eupatorium*, *Origanum*, *Solidago* in *Cirsium*.
- Ohranja naj se mokrotne habitate v gozdu (luže, mlakuže, vodne kotanje) in zamočvirjene gozdne površine.
- Izvaja naj se skupinsko postopno gospodarjenje s pomlajevanjem v manjših pomladitvenih jedrih.
- Zagotavlja naj se čim bolj naravno drevesno sestavo ter omogoča naravno pomlajevanje. Obnova gozda naj poteka z rastišču primernimi drevesnimi vrstami.
- Na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.
- Ohranja naj se vsaj 3% mrtve lesne mase od celotne lesne zaloge. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja v prid debelejšemu drevju B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Predvsem ob vodotokih naj se ohranjajo stoječa odmirajoča drevesa, starejša manjvredna drevesa in drevesa z dupli – habitatno drevje.
- Krčenje gozda naj se ne izvaja na območju POO Dravinja s pritoki (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).

Konkretne varstvene usmeritve za vrsto močvirski krešič (*Carabus variolosus*):

- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu (zveznost vodnega toka, minimalni ekološki pretok, strukturo brežin in obrežne vegetacije).
- Ohranja naj se obrečno drevnino mehcolesne in trdolesne loke (v oddaljenosti 25 m od stoječih in tekočih voda ter na poplavnih območjih oz. območjih pogoste prisotnosti vode, močvirnih gozdovih naj se pušča izredno debela drevesa vrb, jelš, jesenov in topolov). Na teh območjih naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).
- Ohranja naj se pretežni del sestojev s strnjanim sklepom krošenj v 10 m pasu ob vodotoku.

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Vzdrževanje pasišč (travišč) v gozdu.
- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.

Celoten gozdni prostor SAC (POO) Cona koščaka - potoki

- Na pretežnem delu cone naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.¹
- V coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- V coni naj se ne uporablja fitofarmacevtskih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja.

- Na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.
- Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja.
- Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- V coni naj se krčenje gozda ne izvaja (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja močvirskega krešiča, zamočvirjene gozdne površine).

Celoten gozdni prostor SPA (POO) Cona Boč – javorovi gozdovi

- Umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju cone.
- Preprečuje naj se krčitve tovrstnega habitatnega tipa na nivoju GGE.
- Izboljša oz. obnovi naj se sonaravna drevesna sestava.
- Pri obnovi gozda naj se daje prednost kvalitetnemu mladju značilnih drevesnih vrst za HT 9180 (predvsem: gorski javor, veliki jesen in gorski brest), skrbi naj se za ohranitev semenjakov, pri redčenju naj se daje prednost kakovostnim osebkom gorskega javora, velikega jesena in gorskega bresta.
- Izboljša naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo.
- Trajno naj se ohranja vsaj 30% delež starejših sestojev z odraslim drevjem (razširjeni debelinski razred B in C).
- Pomlajevanje naj se izvaja v manjših pomladitvenih jedrih.
- Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij GHT javorovih gozdov.
- Posamezni semenski sestoji v ugodnem stanju naj se prepustijo naravnemu razvoju.
- Upravljanje z divjadjo naj se načrtuje tako, da se številčnost velike rastlinojede divjadi vzdržuje na ravni, ki zagotavlja nemoteno naravno pomlajevanje gozdnih habitatnih tipov.
- Kjer je zaradi prekomerne rastlinojede divjadi onemogočena naravna obnova sestojev, naj se mladje zaščiti z zaščitnimi ograjami.

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Ohranjanje biotopov – naravni razvoj.
- Priprava sestoja za naravno obnovo.
- Priprava tal za naravno nasemenitev ali setev.
- Priprava tal za sadnjo.
- Sadnja.
- Obžetev.
- Nega mladja.
- Zaščita mladja z ograjo.
- Vzdrževanje zaščitne ograje.

Upravljalvska cona Boč – bukovi gozdovi

- V coni naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območjih ekocelic, varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov.
- Preprečuje naj se krčitve ohranjenih gozdov.
- Pri obnovi gozda naj se daje prednost bukovemu mladju, skrbi naj se za ohranitev bukovih semenjakov, pri redčenju naj se daje prednost kakovostnim bukovim osebkom.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo.
- Izboljša naj se povezljivost območja nahajanja HT.
- Izboljša naj se obstoječe stanje HT 9110 (predvsem sestojev, ki so na drugi stopnji ohranjenosti – spremenjeni gozdovi).
- Ohranja naj se delež odmrlega lesa (predvsem stoječega) v gozdu (v povprečju vsaj 6% odmrlega lesa glede na lesno zalogo znotraj cone). Odmrl les mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, zlasti pa debelinske razrede nad 30 cm.
- Odmrla in živa drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli oziroma gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik se ohranja kot habitatno drevje.
- Trajno naj se ohranja vsaj 30% delež starejših razvojnih faz gozda (razširjeni debelinski razred B in C).
- Ohranja naj se omejene in nadzorovane izgube populacije alpskega kozlička zaradi zaleganja v sveže posekan les: bukov les posekan med 15. majem in 15. avgustom transportirati iz gozda v največ dveh tednih po poseku (v tem obdobju se na območju cone vrste ne skladišči bukovih drv in hlodovine).
- Pomlajevanje naj se izvaja v manjših pomladitvenih jedrih.
- Upravljanje z divjadjo naj se načrtuje tako, da se številčnost velike rastlinojede divjadi vzdržuje na ravni, ki zagotavlja nemoteno naravno pomlajevanje gozdnih habitatnih tipov.

Znotraj cone naj se ne vzpostavlja krmišč za divjad z močno in sočno krmo (koruza, pesa, jabolka, ipd.). Lokacije krmišč za divjad se določi v dogovoru z ZRSVN v skladu z usmeritvami za Lovsko upravljalvska območja.

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Ohranjanje biotopov – naravni razvoj.
- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.
- Priprava sestoja za naravno obnovo.
- Priprava tal za naravno nasemenitev ali setev.
- Obžetev.
- Nega mladja.

Upravljalvska cona Boč – suha travišča

- Traviščem v gozdnem prostoru naj se določi 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- S košnjo in drugimi potrebnimi ukrepi se preprečuje zaraščanje travniških površin. Intenzivneje se ukrepa na površinah v zaraščanju (s strojnim mulčenjem se revitalizira degradirane travniške površine), na ohranjenih travnikih pa se s pozno košnjo vzdržuje obstoječe stanje.
- Prioriteta za izvajanje ukrepov so zaraščajoča se zemljišča, ki bodo ob izdelavi naslednjih gozdnogospodarskih načrtov določena kot gozd oziroma drugo gozdno zemljišče.
- Na traviščih naj se ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic, rampnih prostorov ter skladišč lesa. Preko travišč naj se ne vlačijo lesa, na njih naj se ne skladiščijo lesa oz. pušča sečnih ostankov. V primerih, ko ni drugih možnosti za spravilo lesa, naj se spravilo izvaja na način, da se ne poškoduje travna ruša oziroma se po spravilu vzpostavi prvotno stanje.
- Gnojenje travišč naj se ne izvaja.

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Vzdrževanje pasišč (travišč) v gozdu.

Upravljalvska cona Boč - brazdar

- V coni naj se določi 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območjih gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov in ekocelic brez ukrepanja.
- Ohranja naj se obstoječe gozdne rezervate.
- Ohranja naj se mreža ekocelic brez ukrepanja znotraj upravljalvske cone na vsaj 5 % površine cone izven gozdnih rezervatov. Predlagamo umeščanje ekocelic v odsekih: 9A, 9B, 10A, 11A, 11B, 11C, 11D, 11E, 12A, 12C, 12D, 12F, 13D, 15D, 16A, 16D, 18A, 18B, 18D, 18G, 21A, 21B, 21C, 23A, 23B, 25A, 25B, 25C, 25E, 26A, 28D, 29E
- V gozdnih rezervatih in obstoječih ekocelicah naj se gospodarjenje ne izvaja vključno z morebitno sanacijo naravnih ujm.
- V varstvenem pasu gozdnih rezervatov (1-2 sestojni višini) naj se podaljša proizvodna doba na tak način, da bo delež sestojev z odraslim drevjem vsaj 50%. Na teh območjih predlagamo umeščanje ekocelic brez ukrepanja.
- V odsekih, kjer so nahajališča brazdarja in v njihovih sosednjih odsekih se v gozdu pušča vsa odmrta stoječa in ležeča biomasa. V primeru podrtih dreves zaradi ujm (vetrolomi, žledolomi, snegolomi) ali zaradi prenamnožitve s podlubniki se o odstranitvi dreves z območja posvetuje z ZRSVN.
- Vsa drevesa, ki se jih v gozdu pusti kot odmrlo biomaso, naj se ustrezno označi in evidentira.
- Količino ležečega odmrlega drevja debelinskih razredov B in C (nad 30 cm, preferenčno nad 50 cm) dolgoročno (dve ureditveni obdobji) povečati na vsaj 5 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo znotraj cone. V ta namen naj se na širših območjih nahajališč brazdarja
- vzpostavi vsaj 2 podrtici na ha, prednostno drevja nad 50 cm premera (jelka, bukev)

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Ohranjanje biotopov – naravni razvoj.
- Načrtno puščanje stoječe/ležeče biomase v gozdu.

Socialne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Za zavarovana območja in območja naravnih vrednot je potrebno upoštevati predpisani varstvene režime iz aktov o zavarovanju in so navedene v nadaljevanju (Naravovarstvene smernice ..., 2022). Pred posegi na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot je potrebno kontaktirati pristojno službo za ohranjanje narave (ZRSVN, OE Maribor).

Splošne varstvene usmeritve za naravne vrednote

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- Na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- Na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.

- Na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- Na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.
- Na krajinski vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjšuje krajinska pestrost ter da se ne uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti krajinskih elementov ter njihove razporeditve v prostoru.
- Na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve

Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Na naravni vrednoti se lahko izvaja takšne športne in rekreacijske aktivnosti, zaradi katerih se bistveno ne spreminjajo fizične lastnosti naravne vrednote (npr. z obsežnim odstranjevanjem skal, pritrjevanjem klinov, jeklenih vrvi in podobnim).

Geološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.

- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopskim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Delov naravne vrednote se ne lomi, razbija, odkopava ali odnaša v takem obsegu, da se uniči nahajališče oziroma okrne lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Z namenom preprečitve erozije, neugodnega delovanja atmosferilij in vegetacije se naravno vrednoto lahko fizično zaščiti (prekrije), odstrani vegetacijo in podobno.

Hidrološke naravne vrednote

- Ne slabša se kvalitete vode. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopskim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Botanične naravne vrednote

- Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, oranjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopskim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

Zoološke naravne vrednote

- Posege, dejavnosti in aktivnosti na naravni vrednoti se izvaja tako, da se način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti kar najbolj prilagodita življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir, npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, gozdarska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče, se opravljajo po gnezdenju ali poleganju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo.
- Živali se ne vznemirja, preganja, nabira, zastruplja ali drugače uničuje.
- Sestave zoocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst.
- Eksplozij ali drugih dejanj, ki povzročajo močan hrup ali vibracije, se ne izvaja.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopskim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Naravno vrednoto se obiskuje na način in v času, ki je za živali najmanj moteč. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za živalsko vrsto, ki je na

človekovo prisotnost izjemno občutljiva, se obiskovanje naravne vrednote lahko časovno (npr. v času razmnoževanja) ali prostorsko omeji ali prepove.

- Rekreatijske in športne aktivnosti se preusmerja na spoznavanje in doživljanje narave.

Ekosistemske naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.

Drevesne naravne vrednote

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Oblikovane naravne vrednote

- Rastlin, ki so bistveni sestavni del oblikovane naravne vrednote, se ne trga, lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za dela z rastlinami v skladu z namenom njihovega oblikovanja, izvajanja ukrepov varstva vrtno-arhitekturne dediščine na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upošteva zgodovinske zasnove, ali za sanacijske ukrepe na drevesih.
- Izvaja se le tiste gradnje, ki so povezane z obnovitvijo ali vzdrževanjem naravne vrednote, ali izvajanjem ukrepov varstva vrtno-arhitekturne dediščine na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upošteva zgodovinske zasnove.

Konkretne varstvene usmeritve za zavarovana območja:*Preglednica 60: Konkretne varstvene usmeritve za zavarovana območja*

Zap. št.	Ime	Usmeritev
1	Gozdni rezervat Boč	Prepovedano je predvsem:
2	Gozdni rezervat Boč–Plešivec	<ul style="list-style-type: none"> - sekati, obsekavati, lomiti, ruvati in kako drugače uničevati oz. poškodovati drevesa, grmovje in zelišča ter njihove dele;
3	Gozdni rezervat v soteski Kolarnici	<ul style="list-style-type: none"> - spreminjati življenjske razmere na rastišču, npr. odstranjevati zemljo, odkrivati korenine, zasipavati deblo, rastišče ali površino nad koreninami, občasno ali stalno poplaviti rastišče, spreminjati višino podtalnice, kislost oz. alkalnost tal, izpuščati škodljive tekočine ali plinaste snovi oz. odlagati kakršnekoli odpadne snovi na rastišču ali v njegovem vplivnem območju ipd.; - spreminjati obstoječo rastlinsko strukturo, zastrtost oz. osončenost rastišča (npr. razgaljati krošnjo drevesa, deblo oz. druge rastlinske dele), kakor tudi spreminjati mikroklimatske značilnosti biotopa, npr. z nadelavo presek; - v gozdni sistem vnašati nesamonikle vrste; - graditi kakršnekoli objekte ali naprave v območju naravne dediščine ali v njenem vplivnem območju, npr. prometnice vseh vrst, žičnice, drče... - krmljenje divjadi, postavljanje solnic, gradnja obor za divjad; - zatiranje žuželk s kemičnimi sredstvi; <p>Izjemoma je s soglasjem pristojne naravovarstvene službe mogoče:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje označevalnih in pojasnjevalnih tabel v obrobju gozda na samostojnih nosilcih; - nabiranje semen, plodov in drugih rastlinskih delov za analize; - označiti in opremiti primerno pešpot v takšni obliki, ki ne bo negativno posegala v stabilnost gozdnega ekosistema niti tega ne bodo povzročali obiskovalci.
4	Šodergraben	<p>za površinsko geomorfološko naravno dediščino:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepovedana je graditev cest in vseh vrst stavb na ožjem območju geomorfološke naravne dediščine; <p>za hidrološko naravno dediščino:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepovedano je graditi stavbe vseh vrst na bregu ali v neposredni bližini bregov ; - posegati v obrežno vegetacijo (npr. redčiti ali sekati grmovje, zasaditi bregove ipd.); <p>Izjemoma je s soglasjem pristojne naravovarstvene službe možno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - graditi poti, mostove in infrastrukturne objekte na ožjem območju hidrološkega objekta oz. vodnega toka; - posegati v obrežno vegetacijo (npr. redčiti ali sekati grmovje, zasaditi bregove ipd.);
5	Leneš, območje osamelega krasa	<p>za hidrološko in površinsko geomorfološko naravno dediščino</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepovedana je graditev cest in vseh vrst stavb na ožjem območju naravne dediščine;

Konkretne varstvene usmeritve za naravne vrednote:

Preglednica 61: Konkretne varstvene usmeritve za naravne vrednote

Ident. št.	Ime	Usmeritev:
6133	Šodrski slap	- Slap in okolico se ohranja v naravni podobi. - Slap se nahaja v območju, kjer se z gozdovi ne gospodari. Zaradi tega posebne usmeritve v zvezi z gospodarjenjem z gozdovi niso potrebne.
6245	Stari grad - zimzelena hrast	- Dreves se ne sme posekati ali poškodovati. - Možna je odstranitev – posek morebitnih konkurentov.
6147	Močnikovi tisi	- Preko ravnega prostora dreves (tloris krošnje + vsaj 2 m) naj se ne gradi gozdnih prometnic. Prav tako se ne gradi gozdnih prometnic, ki bi lahko imele vpliv na spremembe rastiščnih pogojev, izven tega prostora. - Preko rastišča naj se ne vlačijo lesa in na rastišču naj se ne skladišči lesa. - Na rastišču naj se ne parkira sredstev za prevoz, spravilo in transport. - Na drevesu se lahko izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča v radiju krošnje +2 m naj se ne spreminja. V vplivnem območju drevesa naj se ne krči ali spreminja gozdnega roba.
7094OP	Zgornje Poljčane - rastišče velikonočnice	- Dreves se ne podira na rastišče, se jih na njem ne skladišči ali transportira.
7319	Šuštarica - nahajališče apnencev s fosili	- Gradnja vlak in cest in drugi posegi v tla se načrtujejo v minimalni meri in le v sodelovanju z naravovarstveno službo. - V primeru najdb fosilov ob izvajanju zemeljskih del se te javijo na ZRSVN.
7355	Hrastovec pod Bočem - nahajališče premoga in sige	- V vplivnem območju vhoda v nekdanji rudnik se ne načrtuje gradnje vlak, cest in drugih posegov v tla.
14V	Boč pri Poljčanah	- Gradnja cest in vlak in drugi posegi v tla se načrtujejo v minimalni možni meri. - V gozdovih se ne seka na golo in ne vnaša neavtohtonih rastlinskih vrst.
698	Studenice - kraški izvir	- Območje je zavarovano. Smiselno naj se upoštevajo vsebine zapisane v tabeli 1 (Zavarovana območja), št. 307
744	Šodergraben - osameli kras	- Območje je zavarovano. Smiselno naj se upoštevajo vsebine zapisane v tabeli 1 (Zavarovana območja), št. 290
6118	Boč - gozd na ovršnem delu	- Območje je zavarovano. Smiselno naj se upoštevajo vsebine zapisane v tabeli 1 (Zavarovana območja), št. 279
6119	Boč - Plešivec - pragozd	- Območje je zavarovano. Smiselno naj se upoštevajo vsebine zapisane v tabeli 1 (Zavarovana območja), št. 280
6120	Kolarnica - gozd	- Območje je zavarovano. Smiselno naj se upoštevajo vsebine zapisane v tabeli 1 (Zavarovana območja), št. 283
6140	Bela - habitat ogroženih živalskih vrst	- Na ožjem območju naravne vrednote naj se ne gradi cest in vseh vrst stavb ter se ne izvaja zemeljskih del ki bi spremenila lastnosti območja.
7358	Bela - rastišče termofilne flore 2	- Na ožjem območju naravne vrednote naj se ne gradi cest in vseh vrst stavb ter se ne izvaja zemeljskih del ki bi spremenila lastnosti območja.
7332	Bela - rastišče termofilne flore 1	
7356	Štodrež	- Gradnja vlak in cest in drugi posegi v tla se načrtujejo v minimalni meri in le v sodelovanju z naravovarstveno službo. - Načrtuje se selektivno redčenje obvodne drevnine, ki naj se ne seka na golo. - Sečni ostanki naj se ne odlagajo v strugo potoka. - Odmirajoča in ekonomsko nezanimiva drevesa v oddaljenosti 10 m od struge potoka naj se puščajo v gozdu.
6125	Leneš - osameli kras	- Območje je zavarovano. - Smiselno naj se upoštevajo vsebine zapisane v preglednici Preglednica 60: Konkretne varstvene usmeritve za zavarovana območja
6139	Novake - trstišče 1	Ta skupina naravnih vrednot se večinoma nahaja izven gozda, nekatere naravne vrednote pa mejijo nanj. Njihova osnovna značilnost je značaj mokrišča in gre za nižinske vodotoke, mrtvice in mokrotne travnike. Sestavni del vseh so tudi posamezna drevesa, skupine dreves ali obvodna zarast. Ker je del GGN tudi poglavje o gospodarjenju s posamičnim drevjem in skupinami drevja v krajini, naj bodo te usmeritve zapisane tam, v kolikor pa se oceni, da ima lahko gospodarjenje v bližnjih gozdovih tudi neposredni vpliv na te naravne vrednote (n.pr. spravilo les preko njih, skladiščenje lesa, vpliv na vodni režim) pa se usmeritve nanašajo tudi na gospodarjenje s temi odseki.
4495V	Dravinja	
6115	Studenice - mokrišče	
6274	Novake - mlinščica	
6461	Globoko - mrtvica	
6564	Modraže - mrtvica	
6736	Varoš - mrtvica 3	

Ident. št.	Ime	Usmeritev:
7108	Poljčane - mrtvica	- Ohranjajo se posamična drevesa v krajini. - Preko območja mokrotnih travnikov (trstišča) naj ne potekajo pravilne poti. - Dela naj se izvajajo pozimi ali v času, ko so tla suha. - Ne vnaša se neavtohtonih rastlinskih vrst. - Zagotavlja se naravno drevesno sestavo in sestavo razvojnih faz - Primerno število dreves naj se prepusti naravni razgradnji - Po potrebi je možno odstranjevati nagnjena in težka drevesa, ki bi lahko ogrozila stabilnost brežin. - Na ožjem območju naravne vrednote naj se ne gradi cest in vseh vrst stavb ter se ne izvaja zemeljskih del ki bi spremenila lastnosti območja.
7110	Novake - mrtvica	
7433	Štatenberg - mokrotni travniki	
7434	Globoko - mokrotni travniki	
7435	Makole - mokrotni travniki	
7439	Krasna - mokrotni travniki	
7440	Župjek - mokrotni travniki	
7441	Loke - mokrotni travniki	
40252	Jama v kamnolomu nad Studenicami	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.
41731	Jama pod kamnolomom pri Studenicah	Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve: - Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote. - Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča. - Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode. - Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti. - Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
42204	Belojača	
43379	Brezno pod Domišaki	
44659	Belikovka	
44660	Spodnja Resenca	
44661	Zgornja Resenca	
44662	Šoštarca	
44663	Kolarnica	
44664	Zgornja Belikovka	
48403	Stari grad 3 (Resenca)	
48404	Stari grad 4 (Resenca)	
48405	Stari grad 5 (Resenca)	
48709	Stari Grad 1	
48710	Stari Grad 2	
48923	Stari grad 6	
48924	Stari grad 7	

Opombe:

* - V stolpcih »Stopnja poudarjenosti« je naveden predlog poudarjenosti stopnje **funkcije varovanja naravnih vrednot in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti**.

V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot so:

z oznako **V** označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen),

z oznako **OP** označene naravne vrednote, pri katerih so Gauss-Kruegerjeve koordinate zaokrožene na 5 km (4. člen).

Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON.

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli, kot so gradnja gozdnih prometnic:

Investitorja se seznanja z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno organizacijo za ohranjanje narave (Zavod RS za varstvo narave, v nadaljevanju ZRSVN). Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter

- predlog ukrepa varstva (in-situ ali ex-situ varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti in-situ niti ex-situ varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen;
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru;
- območje naselbinske dediščine, varuje se:
 - morfološka zasnova naselja,
 - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
 - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
 - varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
 - odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se:

- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi;
- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje memorialne dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
 - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;
- območje druge dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
 - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine so prikazane v spodnji preglednici. Posamezne enote kulturne dediščine in splošne usmeritve so navedene v opisih odsekov v obrazcih E4.

Preglednica 62: Varstvene usmeritve za enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru

ID enote	Ime	Režim/Podrežim	Usmeritev
10196	Zbelovska Gora - Cerkev Matere božje	vplivno območje	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnim robom. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
6981	Dežno pri Makolah - Znamenje	dediščina	Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
3399	Studenice - Cerkev sv. Lucije	vplivno območje spomenika	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnim robom. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.

ID enote	Ime	Režim/Podrežim	Usmeritev
6915	Stari Grad - Grad Štatenberg	spomenik	Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
3132	Stari Grad - Cerkev sv. Ane	vplivno območje spomenika	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnim robom. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
20224	Stari Grad - Kapelica pri cerkvi sv. Ane	dediščina	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnim robom.
15284	Studence - Vaško jedro	spomenik	Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
707	Studence - Samostan dominikank	spomenik	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnim robom.
6988	Ljubično - Znamenje	spomenik	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnim robom.
20223	Stari Grad - Jermanska kapelica	dediščina	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnim robom.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino Zakon o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKD-1) (2008 in nasl.) predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.);
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitve arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1 (2008 in nasl.), ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Usmeritve za gospodarjenje z zaščitno funkcijo

Krepiti in ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo gozda. Spodbujati drevesne vrste, ki dobro koreninijo. Skrbeti za gozdni rob in njegovo vertikalno strukturo. Skrbeti za pravočasni posek prestarih in oslabeledih dreves, gozdno proizvodnjo izvajati v primernem letnem času. Obnova gozdov s poudarjeno zaščitno funkcijo naj bo malopovršinska.

Usmeritve za gospodarjenje z raziskovalno funkcijo

V obravnavani GGE so gozdovi s poudarjeno raziskovalno funkcijo prepuščeni naravnemu razvoju. Potrebna je spremljava stanja in sprememb v teh gozdovih. Vzpodbuditi je potrebno raziskovalno delo.

Usmeritve za gospodarjenje s klimatsko funkcijo in higiensko-zdravstveno funkcijo

Krepiti in ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo gozda. Skrbeti za gozdni rob in njegovo vertikalno strukturo. Obnova teh gozdov naj poteka malopovršinsko.

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko, turistično, estetsko funkcijo in poučno funkcijo

Pospeševati, ohranjati, varovati in vzdrževati estetsko zanimive drevesne in skupine le-teh. Ohranjati drevesa izjemnih dimenzij. Ukrepiti malopovršinsko. Velikopovršinski posegi so dopustni samo izjemoma, v primeru sanacij. Gozdni rob naj bo horizontalno in vertikalno razgiban. Suha in nevarna drevesa ob poteh posekati, po končani proizvodnji vzpostaviti popolni gozdi red in urediti poti. Obveščanje javnosti o načrtovanih delih v teh gozdovih.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Osnovna usmeritev za razvoj življenjskih razmer divjadi temelji na ohranjanju in krepitvi naravnih življenjskih pogojev za prostoživeče živalske vrste in njihove habitate. Gre za niz biemeliorativnih in biotehničnih ukrepov v okolju, ki se izvajajo preko lovskih organizacij in lastnikov zemljišč. Usmeritve za območje GGE so natančneje opredeljene v Lovsko upravljavskem načrtu za Ptujsko – Ormoško LUO, za obdobje 2021-2030. Zelo pomembno je optimalno usklajevanje odnosov med gozdnim in kmetijskim prostorom, ter divjadjo oziroma ostalimi živalskimi vrstami. Zagotoviti je potrebno ohranitev biotske pestrosti gozdnega ekosistema v pogledu trajnosti. Dolgoročno je nujno težiti k vzpostavitvi naravne drevesne sestave glede rastiščnih pogojev, hkrati pa je potrebno zagotoviti ustrezno strukturo gozdnih sestojev. Za divjad je še posebej pomembno vzdrževanje plodonske flore, zagotavljanje primerne deleža mladovij, vzdrževanje gozdnega roba, travnikov v gozdnem prostoru, gozdnih ostankov in posamičnih dreves v kmetijski krajini, remiznih površin, obvodnih biotopov, mokrišč in ostalih, posameznim vrstam pogojenih habitatov. V GGE Boč je potrebno v bodoče povečevati delež travnih površin na pogorju Boča in tistih delih enote, kjer je delež gozda nadpovprečno visok. Gospodarjenje z gozdovi je potrebno prilagajati življenjskim procesom posameznih živalskih vrst (sečnja v zimskem času, prilagojeno gospodarjenje v zimovališčih, ohranitev posameznih dreves za duplarje ...). V izjemnih zimskih razmerah je potrebno izvajati sečnjo z namenom prehrane divjadi. Zagotoviti je potrebno omejitev oz. kanaliziranje pohodnikov v primerna območja, kjer ni pričakovati konfliktov s prostoživečimi živalskimi vrstami. Krmljenje divjadi naj se izvaja skladno z Lovsko upravljavskimi načrti oziroma Letnimi načrti lovišč v GGE. Prioritetno je zalaganje privabljalnih krmišč za divjega prašiča, skladno z navodili pa naj se izvaja tudi zimsko krmljenje muflona in poljske divjadi. S stališča usmerjanja razvoja gozdov je v bodoče potrebno težiti k izravnavi starostne strukture gozdov v GGE in s tem zagotoviti zadostno prehransko bazo ter vzpostaviti ugodne habitatne pogoje divjim živalim, kot sestavnemu delu gozdne biocenoze. Na območju, kjer je vpliv parkljarjev prekomeren (pogorje Boča), je potrebno uskladiti vpliv rastlinojede divjadi na gozd. Številčnost muflona na Boču, kot neavtohtone vrste, je potrebno uskladiti z okoljem, ter mu onemogočiti kakršnokoli širitev izven osrednjega območja. Po potrebi je treba mladovje ustrezno zaščititi pred objedanjem.

Najpomembnejši vzvod za doseg ravnovesja med gozdom in divjadjo v GGE je ustrezna višina in struktura odstrela divjadi. Glede na stanje v populacijah posameznih vrst divjadi je potrebno uravnavati njihovo starostno razmerje in spolno strukturo. Za trajno rešitev prekomernega vpliva muflona je potrebno urediti krmljenje na celotnem območju upravljanja z vrsto in poenotiti dolgoročne cilje za omenjeno območje. Uresničitev zastavljenih usmeritev bo možna le s tvornim sodelovanjem med gozdarji, lovci in lastniki zemljišč.

Temeljne usmeritve za razvoj in krepitev življenjskih razmer prostoživečih živali so:

- Pri gospodarjenju z gozdovi si prizadevati za povečevanje deleža mladovij in ohranitev pestrosti drevesnih vrst.
- Vzdrževanje ugodnega stanja za divjad v mirnih conah.
- Ohranjanje in povečevanja deleža pašnih površin.
- Ureditev prometa na stranskih cestah tako, da je dovoljena vožnja le za potrebe gozdarstva, gozdne proizvodnje, intervencij ter lovstva.
- Ureditev pešpoti.
- Ohranitev deleža travnih površin tudi z intenzivnim gospodarjenjem z gozdnim robom.
- Določitev zimovališč in mirnih con.
- Ob težkih in dolgih zimah sečnja v zimovališčih v soglasju z lastnikom in javno gozdarsko službo.
- Gozdni rob v celoti ohraniti in z njim gospodariti tako, da bo lahko zadovoljeval potrebe po prehrani in kritju prostoživečim živalim. Gozdni rob ob kmetijskih površinah se naj oblikuje galerijsko.
- Vzdrževati je potrebno vodne vire v gozdu, grmišča in obrečne pasove.

- Načrtno naj se pušča biomasa v gozdu. Izbrane duplarice in odmirajoča, polomljena drevesa se označujejo in puščajo v gozdu tako, da so v prostoru čimbolj enakomerno razporejene.
- Pri negi v vseh razvojnih fazah ohranjati in pospeševati plodnosne drevesne in grmovne vrste.
- Seznanjanje lastnikov gozdov s pomenom izboljšanja življenjskih pogojev za prosto živeče divje živali tudi v smislu zmanjševanja škod na gozdnih in kmetijskih površinah.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

V gozdnogospodarski enoti so bili z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) razglašeni varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom.

Varovalni gozdovi

V gozdnogospodarski enoti je bilo z Uredbo izločenih 128,06 ha varovalnih gozdov. V to kategorijo spadajo gozdovi gospodarskega razreda 28005 – Gozdovi na strmih legah. Pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi je potrebno upoštevati režim gospodarjenja z varovalnimi gozdovi, ki jih določa Uredba. Pri gospodarjenju mora Zavod zagotavljati (5. člen Uredbe):

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarega drevja;
- malo površinsko izvajanje sečenj;
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov;
- ročno spravilo oziroma spravilo z žičnimi žerjavi;
- sanacijo poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije;
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug;
- pravočasno izvedbo vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda in
- rabo biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

V varovalnih gozdovih niso cilj donosi, temveč optimalno opravljanje varovalne funkcije. Vsi ukrepi so malopovršinski. Drevesa naj bodo krošnjata, dobro zakoreninjena in močno korenasta. Želena razmerje med višino drevesa in prsnim premerom je pod 80, po možnosti pod 50. Zagotavljati horizontalno in vertikalno strukturiranost sestojev.

Sekati posamično do skupinsko. Poseka naj se ostarelo drevje za razbremenitev pobočij in preprečitev nastanka erozijskih žarišč. V mladosti sestoje intenzivno redčiti. Ne pustiti, da sestoji velikopovršinsko preidejo v terminalno fazo (pravočasna pomladitev).

Izogibati se gradnji strmih vlak. Sekati pozimi v zmrzali in snegu ter kadar je teren suh, nikakor pa, kadar je razmočen.

Gozdovi s posebnim namenom

Gozdovi s posebnim namenom v katerih ukrepi niso dovoljeni so gozdni rezervati Boč, Boč-Plešivec in v soteski Kolarnici v skupni površini 21,09 ha. Namenjeni so gozdarskim raziskavam, v njih ne gospodarimo, prepustimo jih naravnemu razvoju.

Gozdovi s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, so zajeti v geomorfološki rezervat Šodergraben in Leneš, v krajinski park Boč–Donačka gora ter gozdovi na območjih naravnih spomenikov : Jama Belojača, požiralnik v Klečah, Studenice–kraški izviri nad samostanom, Šodrski Slap, Kamnolomi Bele. Vsi navedeni gozdovi so razglašeni z odloki o varovanju naravne in kulturne dediščine.

Krajinski park in geomorfološka rezervata sta namenjena ohranitvi kulturne krajine tega območja ter ohranitvi naravnih karakteristik objektov naravne dediščine. Na razglašenem območju je predvideno ohranjanje značilnosti, kar je možno doseči s tradicionalno kmetijsko in gozdarsko rabo prostora ter s posegi, ki so v skladu z ekološkimi in krajinsko-estetskimi značilnostmi prostora.

V sestojih v gozdovih s posebnim namenom so pri gospodarjenju določene omejitve, ki so navedene v poglavju Prikaz funkcij gozdov. V njih je prepovedana vsaka dejavnost, ki bi spremenila tipično podobo gozda ter s tem vplivala na gozdna rastišča in razvoj gozdnih sestojev.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Med pomembne objekte protipožarnega varstva lahko štejemo celotno omrežje gozdnih cest, saj te veliko prispevajo k dostopnosti terena. Posebej izdelanih in vzdrževanih opazovalnic za gozdne požare ali drugih namenskih objektov protipožarnega varstva v gozdovih GGE Boč ni. Table, ki opozarjajo na nevarnost gozdnih požarov so postavljene na začetku nekaterih gozdnih, lokalnih in državnih cest.

Dober pregled nad gozdovi je možen z nekaterih glavnih prometnic. Na celotnem območju gozdnogospodarske enote je kar nekaj točk, od koder je dober pregled na velik del gozdnega prostora. Take točke so stolp Boč, Sveta Ana in Plešivec.

Kljub majhni možnosti požara je treba dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari. 33. člen Zakona o gozdovih določa:

- V gozdu ni dovoljeno kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in bolezni gozdnega drevja, ki ogrožajo gozdove (skladno z določili odločbe, ki jo v zvezi s tem izda ZGS lastniku gozda).
- Prepovedano je požigati travišča in ledine na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd. Sežiganje rastlinskih ostankov na njivah je dovoljeno le ob stalni navzočnosti polnoletne osebe, ki ima ogenj pod nadzorom.

Glavne usmeritve za protipožarno varstvo v GGE so:

- redno vzdrževanje gozdnih prometnic za omogočanje dostopa do ogroženih sestojev,
- informiranje lokalne skupnosti o točkah, kjer bi bilo primerno postavljati urejena kurišča.
- izvajanje preventivnega informiranja obiskovalcev z informacijskimi tablamami o varstvu pred požari,
- obveščanje lastnikov gozdov, zlasti tistih, ki imajo tudi kmetije, o preventivnih ukrepih varstva pred požari,
- omejitev izvajanja gozdarskih del v ogroženih sestojih v času povečane požarne ogroženosti,
- ob daljnovidih zagotoviti primerno oddaljenost drevja od elektrovodov,
- v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom) je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnega prostora.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V gozdnogospodarski enoti Boč so na parceli 322/10 v k.o. Studenice s površino 207,96 ha registrirani štiri semenski objekti.

Preglednica 63: Registrirani semenski sestoji v GGE

Reg. št.	Ime	Drevesne vrste	Odd/ods	Lastništvo
3.0388	Formile-gorski javor	Gorski javor	Oddelki 13,14-del,15,16-del	državno
3.0389	Formile-ostrolistni javor	Ostrolistni javor	Oddelki 13,14-del,15,16-del	državno
3.0390	Formile-veliki jesen	Veliki jesen	Oddelki 13,14-del,15,16-del	državno
3.0391	Formile-gorski brest	Gorski brest	Oddelki 13,14-del,15,16-del	državno

Usmeritve za semenski sestoj »Formile-gorski javor« (kategorija: izbran): nega v podporo fenotipsko kvalitetnim drevesom gorskega javorja. Pridobivanje semen se priporoča s plezanjem iz vsaj 10 dreves iz različnih skupin dreves .

Usmeritve za semenski sestoj »Formile-ostrolistni javor« (kategorija: znano poreklo): nega v podporo fenotipsko kvalitetnim drevesom ostrolistnega javorja. Pridobivanje semen se priporoča s plezanjem iz vsaj 10 dreves, ki so načeloma dve drevesni višini narazen.

Usmeritve za semenski sestoj »Formile-veliki jesen« (kategorija: izbran): nega v podporo vitalnim drevesom. Sledenje vitalnih dreves velikega jesena skozi več vegetacijskih dob (+ drevesa se označijo). Pridobivanje semen se priporoča s plezanjem iz vsaj 10 dreves, ki so načeloma dve drevesni višini narazen. Pridobivanje cepičev pozimi.

Usmeritve za semenski sestoj »Formile-gorski brest« (kategorija: znano poreklo): nega ni predpisana. Označba posameznih dreves glede na opaženo toleranco na holandsko brestovo bolezen. Pridobivanje semen se priporoča s plezanjem iz vsaj 10 dreves.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Pri izbiri ustrezne tehnologije so odločilne reliefne razmere ter lastniška struktura gozdov.

Motorna žaga bo tudi v naslednjem desetletju ostala glavno orodje pri sečnji. Najprimernejši način spravila lesa tudi v bodoče ostaja traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji z različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Prednosti traktorske tehnologije so predvsem v veliko manjših nabavnih stroških, v manjših dimenzijah in lastni teži strojev, v cenejšem vzdrževanju, enostavnejšem rokovanju s stroji ter v večji fleksibilnosti pri organizaciji dela. Pri traktorski tehnologiji je pomemben predvsem ustrezen izbor traktorja, vitla ter ostale opreme. Pri mali posesti nabava zmogljivejših strojev in specialne opreme za delo v gozdu ni ekonomična, zato se priporoča najemanje storitev sečnje in spravila s strani za to dobro usposobljenih in opremljenih izvajalcev gozdnih del. Najemanje storitev sečnje in spravila lesa v drobnih posestih je priporočljivo tudi predvsem z vidika varnosti in zdravja pri delu, saj se s tem možnosti za nezgode pri delu v gozdu močno zmanjšajo. Dobro opremljanje s traktorji in specialno gozdarsko opremo (daljinsko vodeni vitli, traktorske prikolice z nakladalnimi dvigali) je priporočljivo le za večje lastnike in tiste, ki bi zraven svojega dela v gozdu lahko v lokalnem okolju nudili storitve tudi drugim lastnikom gozdov. Za zbiranje lesa se mora tudi v zasebnem sektorju vedno bolj uveljavljati uporaba daljinsko vodenih priklopnih vitlov, kar omogoča varnejše delo. Pri spravilu je vlačenje lesa po tleh priporočljivo v čim večji meri zamenjati za izvoz s traktorskimi prikolicami. Traktorske prikolice predvsem olajšajo deponiranje lesa na mestih primernih za kamionski odvoz, saj se okrogli les lahko zloži na poljubnem primernem mestu za kamionski odvoz tudi nekaj sto metrov od gozdne parcele, skladovnice pa so zaradi zlaganja neprimerno manjše od lesa ki je narampan ob cestah ob vlačanju z vitlom.

Pri tehnologiji žičničnega spravila, je zaradi majhnih kompleksov in kratkih pravilnih razdalj, ki so krajše od 400 m, še v naprej najprimernejša uporaba lažjih in srednjih večbobskih žičnih žerjavov z avtomatskimi vozički. Tehnološki napredek je možen z uvajanjem uporabe daljinskega vodenja vozička, ki omogoča optimalnejše pozicioniranje vozička na nosilki, kar zmanjšuje pogostost poškodb na drevju. Zelo pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, ki posedujejo gozdove na žičničarskih terenih, o prednostih žičničnega spravila in jih odvracati od gradnje traktorskih vlak v strmih terenih.

Najprimernejši čas aktivnosti je zimski čas. Za spravilo lesa koristimo suhe periode in čas zmrzali. Pri redčenjih v gostih in kvalitetnih drogovnjakih se poslužujemo tehnologije vravnih linij. Zaželeno je, da so nosilci sestojja označeni, ogroženi nosilci pa tudi individualno zaščiteni. Pomembno je kontrolirati osnovno in najvažnejše sekundarno omrežje – stalne vlake (prevoznost po končanem delu, odvodnjavanje, priključki na ceste...) in sečne ostanke, če so le ti odstranjeni iz strug potokov in hudournikov.

V manjšem delu enote, predvsem na ovršnih delih Boča in Plešivca je najprimernejša oblika tehnologije kombinacija ročne in strojne sečnje in spravila. Kjerkoli to relief omogoča je ob predpogoju da so razmere suhe in tla nosilna, priporočljiva uporaba strojne tehnologije. Slednja je tako z vidika varnosti in zdravja pri delu, kot z vidika učinkov in poškodb na sestoji, najučinkovitejša metoda dela v gozdu. V omenjeni enoti so reliefne in sestojne danosti za strojno sečnjo (harvester in forvarder) primerne v delih oddelkov 13, 15, 18, 21, 24, in 25. Strojna sečnja je priporočljiva pri izvedbi drugih redčenj na večjih površinah in pri obnovi zastaranih sestojev. Pri izdelavi sortimentov v vetrolomih, žledolomih in snegolomih večjih razsežnosti je uporaba strojne sečnje zaželena s stališča varnega dela in krajšega časa izdelave, kar zmanjšuje pogoje za nastanek namnožitev škodljivcev.

Pred začetkom strojne sečnje je potrebno natančno načrtovanje in priprava sestojev. Sečne poti morajo biti opredeljene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta, na terenu pa označene pred pričetkom strojne sečnje. Upoštevati je potrebno vse dejavnike, ki bi lahko ogrozili posamezne funkcije gozda in zato predpisati omejitve:

- v zaščiteneh območjih (NATURA 2000) in v okolici biokoridorjev se strojna sečnja izvaja prilagojeno naravovarstvenim ciljem za varovane habitatne tipe in živalske vrste. Na zimovališčih se dela ne izvajajo v času zadrževanja divjadi na tem območju. V gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami se dela izvajajo izven sezone največjega obiska;
- poškodbe gozdnih tal in sestojev: v začetku vegetacijske dobe strojna sečnja ni priporočljiva; na manj nosilnih tleh izvajamo strojno sečnjo takrat, ko so tla zmrznjena ali suha; na sečnih poteh se morajo stroji gibati po vejnih preprogah in prekiniti delo takoj ko začne prihajati do poškodbe tal

Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju in s tem povečati dodano vrednost lesu. Povečati je potrebno število kmetij z dopolnilno dejavnostjo primarne predelave lesa, saj lahko ta dejavnost pomembno prispeva k razvoju podeželja.

Uporaba obnovljivih virov energije, ob postopnem opuščanju fosilnih goriv, bo v naslednjem desetletju pospeševala proizvodnjo sekancev iz sečnih ostankov, nekvalitetnega lesa in drobnega materiala iz redčenj. Zato bodo sekalni stroji v bodoče nov dodaten člen v tehnologiji pridobivanja lesa.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Splošne usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor:

- V gozdovih s posebnim namenom, v katerih gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni, in v varovalnih gozdovih, posegi v prostor niso dovoljeni.
- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov v gozdni in gozdnati krajini je dopustno na račun gozda osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.
- Umeščanje objektov v prostor mora biti v skladu z veljavno zakonodajo.
- Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na

posamezni lokaciji. Odmik je potreben zaradi zagotavljanja funkcij gozdov in tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov.

Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove, razen navedenih kriterijev, upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala ter zlasti kriterij najmanjše prizadetosti ekoloških in socialnih funkcij.

Konkretnejše usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor:

- Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je treba upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz veljavnih gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu Zakona o gozdovih (1993 in nasl.).
- Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi v gozdnih rezervatih (gozdovi s posebnim namenom) in v varovalnih gozdovih mora biti v skladu z določili Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.).
- Posege v prostor, ki lahko bistveno poslabšajo življenjske razmere divjadi, je treba omejiti ali opustiti v celoti, kot zahteva 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.).
- Pri posegih v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, je treba upoštevati 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.).
- Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati omejitve opredeljene v 31. členu Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.).
- S posegi v prostor ni dovoljeno zapirati dostopov do gozda po gozdnih vlakah, poteh in stezah.
- V območju gozdov se lahko načrtuje oziroma gradi le naslednje nezahtevne oziroma enostavne objekte: gozdna cesta, grajena gozdna vlaka, obora za rejo divjadi, zajetje, vrtina ali vodnjak za lastno oskrbo s pitno vodo, vrtina ali vodnjak, ki je potrebna za raziskave, čebelnjak, gozdna učna pot, kolesarska steza, planinska pot, sprehajalna pot, trimaska steza. Navedeni posegi so dopustni le, če vplivi posega v gozd ne bodo negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozdov.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih:

- Posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob.
- Sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih, so v skladu s 5. odstavkom 32. člena Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.) prepovedani v času gnezdenja ptic in poganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.
- V kmetijski krajini si mora lastnik zemljišča oziroma izvajalec del prizadevati za ohranjanje oziroma novo osnovanje skupin drevja in grmovja tako, da pusti najmanj eno desetino površine v prvotni zarasti.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov:

Posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov je potrebno zagotoviti naslednje minimalne odmike:

- stavbe morajo biti od gozdnega roba odmaknjene vsaj 25 m,
- drugi objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča morajo biti od gozdnega roba odmaknjeni najmanj 1,0 m,
- če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik od zgoraj navedenih, če je iz soglasja/mnenja Zavoda za gozdove Slovenije razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

Podrobnejše usmeritve za krčitve gozdov:

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno:

- gozdni rezervati;
- varovalni gozdovi;
- gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno:

- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij;
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer);
- sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer);
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave.

Plazovita območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov:

V skladu s karto verjetnosti plazenj (merilo 1:250.000) je na območju GGE 3.827,08 ha gozdov, v katerih je določena velika do zelo velika verjetnost pojavljanja plazov.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 88. člena Zakona o vodah za poseg, ki lahko pospešuje plazenje zemljišč na dejanskih plazljivih območjih (kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (10. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom Zakona o vodah smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.

*Opomba: navkljub dejstvu, da so po 88. členu zakona o vodah krčitve na plazljivih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem so izdelane karte verjetnosti plazenj, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.

Potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi:

V skladu z Opozorilno karto erozijskih območij (merilo 1:250.000) je na območju GGE 3.366,15 ha gozdov, kjer so določena potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 87. člena Zakona o vodah za poseg na dejanskih erozijskih območjih (zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode), in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (9. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom Zakona o vodah smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.

*Opomba: navkljub dejstvu, da so po 87. členu zakona o vodah krčitve na erozijskih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta erozije, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.

Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma:

Območja, na katerih sta mogoča ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakah in drugih poteh, so prikazana na karti G v prostorskem delu osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2021).

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V gozdnogospodarski enoti je evidentiranih 22,20 ha daljnovodov.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov;

- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je od 5 do 8 let;
- čiščenje tras DV in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic;
- pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov;
- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati takšne ukrepe, da se za prostoživeče živali zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovan posek predstavlja 21,1 % od lesne zaloge in 97,8 % od prirastka. Je za 8,2 % višji od načrtovanega v preteklem ureditvenem obdobju. Načrtovanih pomladitvenih sečenj je 63,0 %, redčenj 36,9 %, sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja pa le 0,1 % od skupnega možnega poseka. Listavci predstavljajo 89,1 % v možnem poseku.

Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m ³	8.691	14.857	40	23.588		
	%	36,8	63,0	0,2	100,0	21,2	84,1
Listavci	m ³	71.014	121.163	249	192.426		
	%	36,9	63,0	0,1	100,0	21,0	99,7
Skupaj	m³	79.705	136.020	289	216.014		
	%	36,9	63,0	0,1	100,0	21,1	97,8

Načrtovan možen posek v zasebnih gozdovih predstavlja 20,4 % od lesne zaloge in 94,7 % od prirastka zasebnih gozdov. Načrtovano je, da bo 58,8 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj, 40,9 % v obliki redčenj in 0,1 % v obliki sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja. Listavci predstavljajo 93,1 % v možnem poseku zasebnih gozdov.

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m ³	4.225	5.307	11	9.543		
	%	44,3	55,6	0,1	100,0	20,3	81,7
Listavci	m ³	52.845	76.385	89	129.319		
	%	40,9	59,0	0,1	100,0	20,4	95,9
Skupaj	m³	57.070	81.692	100	138.862		
	%	41,1	58,8	0,1	100,0	20,4	94,7

Načrtovan možen posek v državnih gozdovih predstavlja 22,4 % od lesne zaloge in 103,7 % od prirastka državnih gozdov. Načrtovano je, da bo 70,5 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj, 29,3 % v obliki redčenj in 0,2 % v obliki sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja. Listavci predstavljajo 81,8 % v možnem poseku državnih gozdov.

Državni gozdovi

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m ³	4.466	9.550	29	14.045		
	%	31,8	68,0	0,2	100,0	21,8	85,8
Listavci	m ³	18.169	44.778	160	63.107		
	%	28,8	70,9	0,3	100,0	22,5	108,8
Skupaj	m³	22.635	54.328	189	77.152		
	%	29,3	70,5	0,2	100,0	22,4	103,7

Redčenja so načrtovana na 85,4 % površin drogovnjakov, s povprečno jakostjo pri iglavcih 19 % in pri listavcih 21 % od lesne zaloge ter na 54,0 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 10 % in pri listavcih 12 % od lesne zaloge. V obnovo se uvede 38,2 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 25 % in pri listavcih 27 % od lesne zaloge. V sestojih v obnovi se nadaljuje z obnovo na 85,4 % površin s povprečno jakostjo sečenj 45 % od lesne zaloge iglavcev in 46 % od lesne zaloge listavcev. Obnova se zaključi na 14,6 % površin sestojev v obnovi. Pod »drugo« so v spodnji preglednici prikazane površine gozdov, ki so prepuščeni naravnemu razvoju, oz. je v njih predviden samo posek oslabelega drevja ali pa ukrepi za ohranjanje redkih in ogroženih biotopov. Takšnih je 8,2 % površin vseh gozdov.

Preglednica 65: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastiščnogojitvenih razredih

RGR	Mlad.	Drogovnjaki			Debeljaki				Sestoji v obnovi			Skupaj
	pov. (ha)	pov. (ha)	redč. %	drug. %	pov. (ha)	redč. %	obn. %	drug. %	pov. (ha)	nad. obn. %	konč. pos. %	pov. (ha)
05012	32,32	226,94	81,7	18,3	652,73	60,8	37,4	1,8	148,64	83,7	16,3	1060,63
06012	41,29	127,24	95,7	4,3	554,3	64,0	34,3	1,7	112,88	83,0	17,0	835,71
07012	51,78	128,46	93,5	6,5	317,61	42,9	42,3	14,8	123,51	91,7	8,3	621,36
16012	2,68	52,24	100,0	0,0	75,64	19,4	75,2	5,4	13,11	64,5	35,5	143,67
20005	0,44	37,20	25,1	74,9	77,48	15,1	26,6	58,3	13,10	85,9	14,1	128,22
21012	0,00	0,41	0,0	100,0	14,78	0,0	0,0	100,0	0,00	0,0	0,0	15,19
Skupaj	128,51	572,49	85,4	14,6	1692,54	54,0	38,2	7,8	411,24	85,4	14,6	2804,78

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8)

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Priprava sestoja je predvidena na 108,30 ha debeljakov, ki jih bomo uvajali v obnovo in v sestojih v obnovi, v katerih bomo nadaljevali obnovo. Nega mladovij je predvidena na 11,10 ha površin. Sadnja je načrtovana na 0,50 ha, kjer ni mogoče pričakovati podmladka z zadovoljivo sestojno zasnovo. Setev je predvidena na 2,00 ha v istem odseku. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s količenjem. Novogradnje zaščitnih ograj so predvidene na dveh lokacijah rastišč plemenitih listavcev, obstoječe naj se vzdržujejo. Posajene sadike naj se po potrebi obžejejo s tremi do štirimi ponovitvami. Nega gošče in letvenjaka je predvidena predvsem v sestojih boljše zasnove in tesnejšega sklepa, z višjim deležem plemenitih listavcev. Nega mlajših drogovnjakov je predvidena na 51,76 ha. To so tanjši drogovnjaki, v katerih z redčenji še ni pričakovati donosov. Ukrep »Naravni razvoj biotopov« kaže skupno površino ekocelic.

Preglednica 66/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	54,55	53,75	108,30
Sadnja	ha	0,50	0,00	0,50
Setev	ha	2,00	0,00	2,00
Obžetev	ha	12,50	0,00	12,50
Nega mladja	ha	4,10	7,00	11,10
Nega gošče	ha	18,15	7,13	25,28
Nega letvenjaka	ha	31,76	23,52	55,28
Nega ml. drogovnjaka	ha	34,66	17,10	51,76
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	3.000	0	3.000
Zaščita z ograjo	m	0	1.200	1.200
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	100	300	400
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0	5	5
Naravni razvoj biotopov*	ha	44,46	2,61	47,07**

*Opomba: Naravni razvoj biotopov vključuje vse sestojke s smernico 20 (ekocelica brez ukrepanja) – v zasebnih gozdovih so že bile izvedene v letih 2019 in 2020 s podpisom pogodbe (gozdni sklad) v odsekih 12 B in 23 B.

**Opomba: Sestoj R024 (0,99 ha) v odseku 15 A je v okviru projekta Life-IP Natura bil načrtovan kot ena izmed ekocelic brez ukrepanja v GGE Boč. Na novo je načrtovana izločitev 47,07 - 22,12 = 24,95 ha ekocelic v območju varovalnih gozdov na severnem pobočju Boča (odsek 12 C)

Načrtovana je sadnja 1.000 sadik črnega bora na eni lokaciji, površine 0,5 ha (del sestoja R090 v odseku 9 A) in setev na 2 ha. Sadike se zaščiti s količenjem (3 količki ob vsaki sadiki). V drugem delu istega sestoja/odseka se izvede setev bukve.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so podrejeni usmeritvam in pomenijo njihovo konkretizacijo. Z ukrepi želimo v največji meri aktivirati oziroma usmerjati naravne prehranske in bivalne potenciale v GGE. Pri teh opravilih ločimo ukrepe, ki jih izvaja gozdarska stroka (načrtovanje in priprava ukrepov sadnje in zaščite sadik, usmerjanje razvoja gozdov z gojitvenimi in varstvenimi deli, načrtovanje v lovstvu ...), ukrepe, ki so v domeni lastnikov zemljišč (sadnja, zaščita, nega gozdov, košnja in spravilo sena na pasiščih v gozdu, varovanje posesti, varstvo pred podlubniki ...) in ukrepe, ki jih izvajajo lovske organizacije (ukrepi v življenjskem okolju divjadi, varovanje lovišč, lov divjadi...). Slednji so podrobno navedeni v Lovskoupravljaljskih načrtih in Letnih načrtih lovišč za predmetno območje. Z njimi skušamo čimbolj usklajevati ravnovesje med divjadjo in gozdom oz. kmetijskimi površinami na omenjenem območju. Natančno so določene lokacije, vrste in obseg del, ki jih izvajajo upravljavci lovišč. V GGE Boč naj se poveča delež travnih površin v gozdnem prostoru predvsem v območju, kjer se poleg srnjadi in gamsa pojavlja tudi muflon (severne lege Boča in Plešivca). Koristi naj se morebitne preseke pod elektrovodi in ostale primerne površine. Zaraščanje obstoječih travnikov naj se prepreči. Dosledno naj se izvaja vzdrževanje gozdnih robov in grmišč, kot tudi zalaganje krmišč in solnic. Z nameni preprečevanja prekomernih škod naj se izpostavljene kmetijske površine varuje pred divjimi prašiči, prvenstveno naj se uporablja tehnična sredstva (električne pastirje).

Krmljenje divjadi naj se izvaja skladno z Navodili o upravljanju z divjadjo v Sloveniji, ki so zajeta v predmetnem Lovsko upravljavskem načrtu. Upošteva naj se stanje populacij divjadi v soodvisnosti od naravnih potencialov okolja. Krmljenje naj poteka na točno določenih mestih, in sicer tako, da se s tem ne povzroča dodatnih motenj pri delovanju okolja. Hkrati pa je potrebno spremljati ter ocenjevati vplive krmljenja na divjad (ocena velikosti, razširjenosti, spolne in starostne strukture populacij). Pomembno je tudi vzdrževanje vodnih virov v gozdu vključno s kalužami, krmljenje poljske divjadi, vzdrževanje remiznih površin, obvodnih pasov, gozdnih ostankov in obdelovanje krmnih njiv. Postavitev lovskotehničnih objektov v okolju mora biti smiselno locirana v prostor, pri čemer je potrebno upoštevati ostale souporabnike prostora.

V gozdnogojitvenih načrtih so prav tako opredeljeni številni ukrepi z namenom krepitve funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, kot so sadnja sadik plodonosnih drevesnih vrst, namensko puščanje plodonosnega drevja v gozdovih, ohranitev primernih travnikov in grmišč za divjad, oblikovanje zimovališč za divjad in s tem povezani ukrepi varovanja (ohranjanje vodnih teles v okolju, puščanje biomase, ohranjanje grmišč, gozdnih robov, ...). V mirnih conah mora biti gospodarjenje z

gozdom (sečnja, spravilo, gradnja gozdnih vlak) prilagojeno pomembnejšim življenjskim ciklusom divjadi (npr. času reprodukcije in vzgoje mladičev, prezimovanju). Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno zagotoviti primeren delež starega, trhlega in primerno debelega drevja, ki zagotavlja življenjski prostor nekaterim vrstam duplarjev, sov in ujed. Dolgoročno je potrebno čim prej vzpostaviti modelno stanje razvojnih faz gozdnih sestojev v smislu trajnosti. Še posebej je za rastlinojede parkljarje pomembno zagotoviti ustrezen delež naravnih mladovij, rastišču primerne drevesne sestave. Svetovanje in načrtovanje omenjenih ukrepov spada v permanentno delo revirnih gozdarjev. Turistično-rekreativne aktivnosti je potrebno sezonsko in prostorsko usmerjati z upoštevanjem zgoraj navedenih potreb divjadi. V ta namen je izjemnega pomena sodelovanje z lokalno skupnostjo in lastniki zemljišč na območju GGE.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Pod Ukrepom »Naravni razvoj biotopov« je načrtovano prepuščanje naravnemu razvoju gozdov znotraj ekocelic. Puščanje odmrle biomase in habitatnega drevja naj se v dogovoru z lastniki gozdov načrtuje v okviru gozdnogojitvenega načrtovanja. Vsako takšno drevo naj bo na terenu označeno, v gozdnogojitvenem načrtu pa opisano in locirano s koordinatami. Puščanje stoječega odmrlega in habitatnega drevja je še posebej zaželeno v naslednjih upravljavskih conah NATURE 2000: Cona Boč, Cona koščaka – potoki, Boč – javorovi gozdovi, Boč – brazdar, Boč – bukovi gozdovi. Za izboljšanje življenjskih pogojev rastlinojedih parkljarjev je načrtovano vzdrževanje travinj.

Za krepitev varovalne in zaščitne funkcije sta načrtovana »Posek težkega drevja v varovalnih gozdovih« in »Razrez ter sidranje drevja v varovalnih gozdovih«.

Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov so sicer smiselno vključeni med gozdnogojitvene ukrepe.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Pri strokovnih odločitvah o upravičenosti gradnje prometnic je potrebno analizirati trenutne razmere spravila lesa, preveriti ostale funkcije gozda ter morebitne omejitve pri gospodarjenju, ki izvirajo iz tega naslova ter oceniti ekonomski učinek gradnje nove prometnice. Gozdne prometnice moramo načrtovati kompleksno, ne glede na posestne meje. Lastnike gozdov moramo osveščati o koristih vlaganj v gozdne prometnice. Gozdne prometnice je potrebno načrtovati in graditi tako, da se pri tem kar najmanj škoduje gozdnemu ekosistemu. Upoštevati je potrebno tudi vedno večjo pogostost in intenziteto neurij.

Pri odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami moramo upoštevati zakonske predpise in strokovne smernice, ki se nanašajo na to področje, možnost financiranja lastnikov gozdov in dosežena soglasja lastnikov zemljišč po katerih bodo potekale načrtovane prometnice.

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati naravovarstvene smernice:

- za zavarovana območja (naravni spomeniki, naravni rezervati, krajinski park Boč–Donačka gora);
- za naravne vrednote lokalnega pomena in naravne vrednote državnega pomena;
- za območja pričakovanih naravnih vrednot (Haloze);
- za ekološko pomembna območja (EPO Boč – Haloze – Donačka gora, EPO Dravinjska dolina);
- za posebna varstvena območja – Natura 2000 (SCI Ljubična – Zgornje Poljčane, SCI Boč – Haloze – Donačka gora, SCI Dravinja pri Poljčanah, SPA Dravinjska dolina).

Pri gradnji gozdnih prometnic je za izdelavo zemeljskih izkopov najprimernejša bagska tehnologija z uporabo bagske žlice. Pri odvodnih napravah – prepustih, predvsem manjših dimenzij, se lahko namesto betonskih cevi vgrajujejo plastične cevi, saj je polaganje plastičnih cevi kakovostnejše zaradi enostavnejše manipulacije, boljših hidravličnih lastnosti ter daljših dimenzij. Vtočne in iztočne glave prepustov, podporni in oporni zidovi, naj bodo po možnosti grajeni iz okoliškega naravnega kamna. Vzдолžni nakloni novih gozdnih prometnic naj bodo zaradi vedno pogostejših in intenzivnejših poletnih neurij s kratkotrajnimi a silovitimi padavinami čim manjši, vzdolžno in prečno odvodnjavanje pa čim bolj pogosto.

Gozdne ceste

Območje gozdnogospodarske enote je preprejeno s cestnim omrežjem; gostota cest znaša nad 46 m/ha, kar pomeni, da je v povprečju gozd v enoti, glede na konfiguracijo terena, dobro odprt za intenzivno gospodarjenje. Ta odprtost pa ni enakomerna, saj je zahodni del enote zaradi orografskih značilnosti manj preprejen s prometnicami kot vzhodni gričevnati del.

Pri gradnji gozdnih cest je potrebno dati prednost tistim projektom, kjer se organizirajo interesne skupine in je med lastniki zemljišč doseženo zadostno soglasje za gradnjo najugodnejše trase ceste na podlagi elaborata ničelnic.

Nove gozdne ceste, ki se bodo načrtovale, bodo glede na namen, rabo in tehnične elemente razvrščene v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Pri projektiranju se naj upoštevajo skromnejši gabariti, kar pomeni manjši poseg v gozdni prostor in zmanjšano koncentracijo meteornih voda.

Pri vzdrževanju gozdnih cest je v skladu s splošnimi klimatskimi razmerami potrebno dati prednost kakovostnemu odvodnjavanju cest. Le dobro odvodnjavanje lahko zadrži negativni vpliv vodne erozije ob vedno pogostejših in silovitih nalivih v poletnem obdobju.

Gozdne vlake

Na območju obravnavane enote je prepovedana gradnja vlak na območju gozdnega rezervata Boč (odsek 11 C, 13 E) in gozdnega rezervata Boč - Plešivec (odsek 25 B).

Zaradi reliefnih razmer ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna) je območje gozdnogospodarske enote ponekod pomanjkljivo odprto z omrežjem gozdnih vlak, ki ne omogoča optimalnega spravila lesa (na 24,2 % površine enote je predvidena kombinacija ročnega in traktorskega spravila). Potreba po gradnjah gozdnih vlak je večja v zasebnih gozdovih, vendar so realne možnosti za gradnjo, kljub raznim načinom subvencioniranja, manjše. S povečanim interesom lastnikov za gospodarjenje, če želimo realizirati možni posek, bo potrebno zgraditi precej novih vlak.

Največja omejitev za odpiranje gozdov je drobna posestna struktura zasebnih gozdov, zato se bo nadaljnje gostitev gozdnih vlak izvajala v predelih, kjer bo obstajal skupen interes in volja lastnikov gozdov (tudi izven prednostnih predelov), na podlagi strokovnih kriterijev (elaborat vlak). Obseg vlaganj bo močno odvisen tudi od subvencij za novogradnje vlak. Pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, ki posedujejo gozdove na žičničarskih terenih, o prednostih žičničnega spravila in jih odvrčati od gradnje traktorskih vlak v strmih terenih.

V gozdovih je potrebno posodobiti gozdne vlake, ki so bile v preteklosti primerne za animalno spravilo lesa, z rekonstrukcijo pa bodo primerne za mehanizirano in bolj varno spravilo lesa. Obstoječe gozdne vlake je potrebno glede na poškodbe na kritičnih mestih nujno dodatno utrjevati.

Državne in občinske javne ceste ter njihovo posodabljanje (asfaltiranje) spreminjajo prometne in pravilne razmere. Ob priključkih vlak na te ceste vedno ni možno skladiščiti lesa, pravilna sredstva z verigami ne morejo več na asfalt itd., zato je potrebno bodisi načrtovati pomožna skladišča lesa ob javnih cestah, bodisi opraviti spravilo z gozdarskimi prikolicami na bližnja primerna mesta.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11)

7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

Območje gozdnogospodarske enote delimo na gozdnato in gozdno krajino.

V gozdni in gozdnati krajini niso potrebne usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem in skupinami drevja zunaj naselij. To je območje strnjenih gozdov. Južna pobočja porašča termofilna vegetacija, severnejša hladoljubna. Območje je pomembno z okoljskega vidika v smislu ohranjanja biotske pestrosti in drugih naravnih vrednot. Območja strnjenih gozdov so slovenska krajinska vrednota. Značilni biotopi gozdnate krajine so: gozdni robovi (zunanji in notranji), staro drevje, sušice, podrtice, vodne kotanje in izviri ter gozdovi ob potokih. Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno načrtno skrbeti za vertikalno in horizontalno strukturo gozdnih robov, prepustiti posamezna drevesa oz. posamezne skupine dreves vseh debelinskih razredov naravnemu razvoju, puščati v gozdu drevje z dupli.

V ravninskem delu enote pri Poljčanah in ob Dravinji je stanje bistveno drugačno. Območje odlikuje velika pestrost biotopov, mokrotni travniki, mejice, samotna drevesa, vrbe glavače, zaraščeni mrtvi rokavi in depresije z ohranjenimi močvirji. Usmeritve za gospodarjenje s tem prostorom so dane z naravovarstvenimi smernicami.

Usmeritve za gospodarjenje z mejicami:

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debla ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). Ohranjati obstoječo rastlinsko strukturo, zastornost in osončenost, ohranjati posamezna odrasla drevesa. Z drevjem in grmovjem gospodariti panjevsko in gospodariti s posameznim drevesom ali skupino dreves, sečnjo izvajati v primernem letnem času (gnezdenje ptic). Skrbeti za ohranjanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst ter ustreznega števila sušic in drevesnih dupel. Ohranjati mejice, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med posameznimi ostanki gozda v agrarni krajini.

Usmeritve za gospodarjenje z obvodno drevnino:

Ohranjati gozdove ob rekah in potokih, ker vplivajo na zaščito bregov pred erozijo, na temperaturni režim, uravnavajo tok podtalnice, varujejo sosednja zemljišča pred poplavami, so biotop redkih rastlinskih vrst ter predstavljajo pomemben biotop za nevretenčarje, ptice in sesalce. Ohranjati gozdove in pasove ob potokih, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med različnimi biotopi. Z gozdovi gospodariti posamično ali skupinsko prebiralno ter zagotavljati naravno pestrost. V ozkih ostankih gozda ob vodotokih gospodariti posamično prebiralno in težiti k čim večjemu deležu starega drevja. Kjer je možno, prepustiti nekaj dreves naravnemu propadanju za duplarje. V dolinah ob potokih, kjer se pojavljajo jelševja in vrbovja, je potrebno preprečiti vsako osuševanje območij in regulacije potokov. Dovoljeno je selektivno redčenje drevnine. V obvodnih pasovih ni dovoljeno graditi stavb ali stalnih objektov.

8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celotno GGE ter ločeno za državno in zasebno lastništvo. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na modelno sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti, prikazane so v prilogi načrta, poglavje 12.5. Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE Boč:

- Razmeroma ugodni pogoji za spravilo. Gostota primarnih traktorskih vlak je ustrezna. Traktorsko spravilo je predvideno na 69,0 %, traktorsko spravilo kombinirano še z ročnim predspravilom na 24,9 %, spravilo lesa z žičnicami pa na 6,1 % površine gozdov. Povprečna pravilna razdalja znaša cca 410 m.
- Gostota produktivnih cest v enoti znaša 46,9 m/ha in zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.
- Ugodna struktura poseka. Skupna količina drevja, ki ga je v naslednjem desetletju možno posekati, se je glede na preteklo ureditveno obdobje povečala za 8,2 %. Predviden je manjši delež poseka iz redčenj (36,9 %) in večji delež iz pomladitvenega poseka (63,0 %), kateri omogoča večji dohodek. Ugodnejša struktura možnega poseka je v državnih gozdovih, kjer znaša delež pomladitvenega poseka 70,5 %, kar je za 11,7 odstotnih točk več kakor v zasebnih gozdovih.
- Nezadovoljiva kakovost drevja. Iz analiza strukture drevja po kakovostnih razredih je razvidno, da prevladuje drevje dobre kakovosti (63,1 %). Drevja z odlično kakovostjo je 5,9 %, delež drevja s prav dobro kakovostjo je 14,7 %, kar pomeni, da prevladujejo sortimenti povprečne kakovosti, ter da je le malo vrednejših sortimentov.
- V zasebnih in državnih gozdovih niso potrebna obsežnejša dela za obnovo gozdov ter s tem povezana varstvena dela.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi nista upoštevana stroška izgradnje gozdnih prometnic in nenačrtovanih varstvenih del ter strošek javne gozdarske službe. Upoštevan je prispevek za vzdrževanje gozdnih cest.

Vsi prihodki in odhodki so določeni v EUR/neto m³. Vrednosti za 1 m³ se nanašajo na neto lesno maso.

Preglednica/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Skupaj GGE	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	7.923.668	65,0	4.378.717	64,9	12.302.385	65,0
Strošek poseka in spravila	2.814.925	23,1	1.453.492	21,5	4.268.417	22,5
Razlika	5.108.743	41,9	2.925.225	43,4	8.033.968	42,4

Preglednica/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	12.302.385	65,0	100,0
Stroški sečnje in spravila	4.268.417	22,5	34,7
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	148.652	0,8	1,2
krepitev funkcij gozdov	0	0,0	0,0
Stroški vzdrževanje gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	138.147	0,7	1,1
vzdrževanje vlak	47.346	0,3	0,4
Stroški skupaj	4.602.562	24,3	37,4
Dohodek	7.699.823	40,7	62,6
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	37.029	0,2	0,3
Predvidene spodbude za vzdrž. gozdnih prometnic	0	0,0	0,0
Skupaj predvidene spodbude	37.029	0,2	0,3
Stroški - spodbude	4.565.533	24,1	37,1
Dohodek - (stroški+spodbude)	7.736.852	40,9	62,9

Preglednica/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	7.923.668	65,0	100,0
Stroški sečnje in spravila	2.814.925	23,1	35,5
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	847.63	0,7	1,1
krepitev funkcij gozdov	0	0,0	0,0
Stroški vzdrževanje gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	73.803	0,6	0,9
vzdrževanje vlak	30.478	0,3	0,4
Stroški skupaj	3.003.969	24,6	37,9
Dohodek	4.919.699	40,4	62,1
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	37.029	0,3	0,5
Predvidene spodbude za vzdrž. gozdnih prometnic	0	0,0	0,0
Skupaj predvidene spodbude	37.029	0,3	0,5
Stroški - spodbude	2.966.940	24,3	37,4
Dohodek - (stroški+spodbude)	4.956.728	40,7	62,6

Preglednica/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	4.378.717	64,9	100,0
Stroški sečnje in spravila	1.453.492	21,5	33,2
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	63.889	0,9	1,5
krepitev funkcij gozdov	0	0,0	0,0
Stroški vzdrževanje gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	64.344	1,0	1,5
vzdrževanje vlak	16.868	0,3	0,4
Stroški skupaj	1.598.593	23,7	36,5
Dohodek	2.780.124	41,2	63,5
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	0	0,0	0,0
Predvidene spodbude za vzdrž. gozdnih prometnic	0	0,0	0,0
Skupaj predvidene spodbude	0	0,0	0,0
Stroški - spodbude	1.598.593	23,7	36,5
Dohodek - (stroški+spodbude)	2.780.124	41,2	63,5

Podrobna ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi na nivoju odsekov je pokazala, da je v celotni enoti predvideni možni posek z ekonomskega vidika realen oziroma izvedljiv. Kriterij za presojo realnosti možnega poseka je vrednost lesa na panju: -4,17 EUR v zasebnih gozdovih in -12,52 EUR v državnih gozdovih.

Dohodek od lesa (upoštevaje predvidene spodbude) v GGE je zaradi razmeroma ugodnih naravnih razmer razmeroma velik. V zasebnih gozdovih znaša 40,7 EUR/m³, v državnih gozdovih pa 41,2 EUR/m³. Vrednost lesa na kamionski cesti je kljub povprečni kakovosti lesa razmeroma velika. Iz preglednic je tudi razvidno, da je vrednost lesa na panju (dohodek) v državnih gozdovih nekoliko večja kot v zasebnih, čeprav so v kalkulaciji upoštevani enaki stroški poseka in spravila.

V strukturi stroškov gozdnih del v prihodnjem ureditvenem obdobju so stroški gojitvenih in varstvenih del razmeroma majhni. V zasebnih gozdovih predstavljajo 1,1 %, v državnih gozdovih pa 1,5 % od vrednosti prihodka. Največji strošek načrtovanih gojitvenih in varstvenih del je v obeh lastniških kategorijah nega gozdov. V zasebnih gozdovih predstavlja 57 %, v državnih gozdovih pa 40 % od stroška načrtovanih gojitvenih del.

Potrebe po financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove znašajo ob predpostavki, da bodo vsa načrtovana dela tudi izvršena, 37.029 EUR.

Ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi v GGE bo v prihodnjem ureditvenem obdobju, ob izvedenem možnem poseku ter izvedbi predvidenih gojitvenih in varstvenih del, v gozdovih obeh lastniških kategorij, razmeroma ugodna.

9 Rastiščnogojitveni razredi

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

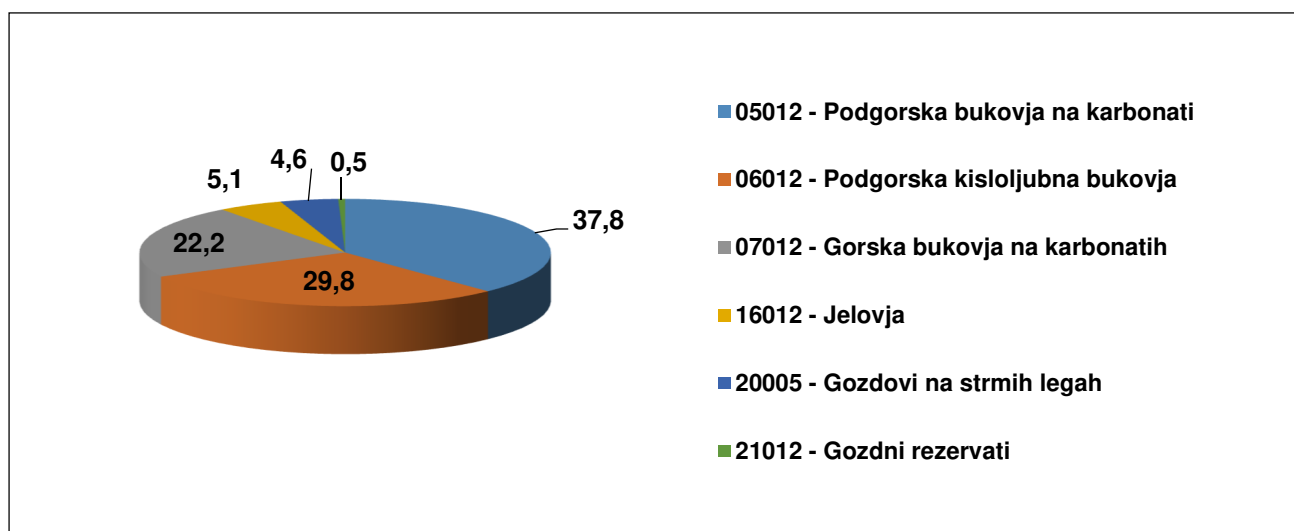
Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani znotraj kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju so upoštevane: enotne rastiščne razmere, razvojne težnje v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, gozdnogojitveni cilji in gojitvene usmeritve, način in intenzivnost gospodarjenja, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti.

Vsi rastiščnogojitveni razredi znotraj kategorij večnamenskih gozdov in gozdov s posebnim namenom v katerih so ukrepi dovoljeni so oblikovani po skupinah sorodnih rastišč. Rastiščnogojitvena razreda »Gozdni rezervati« in »Gozdovi na strmih legah« pa sta oblikovana na podlagi reliefnih značilnosti oz. funkcij, ki jih gozdovi v teh razredih opravljajo.

Znotraj gospodarskih kategorij gozdov je bilo oblikovanih šest rastiščnogojitvenih razredov:

- RGR 05012 – Podgorska bukovja na karbonatih; povezuje gozdove pretežno na rastiščih gradnovega bukovja na izpranih tleh,
- RGR 06012 – Podgorska kisloljubna bukovja; povezuje manj spremenjene gozdove pretežno na rastiščih kisloljubnega gradnovega bukovja,
- RGR 07012 – Gorska bukovja na karbonatih; povezuje pretežno bukove gozdove na rastiščih preddinarskega gorskega bukovja, preddinarskega zgornjegorskega bukovja z zasavsko konopnico in gorsko-zgornjegorskega javorovja z brestom,
- RGR 16012 – Jelovja; združuje jelovo-smrekove gozdove na rastiščih jelovja s praprotmi,
- RGR 20005 – Gozdovi na strmih legah (varovalni gozdovi),
- RGR 21012 – Gozdni rezervati; opredeljeni s funkcijo, ki jo opravljajo gozdovi.

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani zelo podobno, kot v preteklem ureditvenem obdobju.

Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Razvrščanje habitatnih tipov je usklajeno z Direktivo o habitatih (1992), Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012) ter Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000) (Kutnar, 2013).

Preglednica 67/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje
		554	Gradnovno bukovje na izpranih tleh
		591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje
		631	Preddinarsko gorsko bukovje
		636	Bukovje s polžarko in javorovo bukovje
681	Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico		
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	651	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovno bukovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatih - 05012

Rastiščnogojitveni razred Podgorska bukovja na karbonatih je s 1.060,63 ha največji v GGE in zajema 37,8 % njene površine. V njem so združeni gozdovi severnih in vzhodnih pobočjih dela Haloz, ki ga zajema GGE Boč. Tukaj gre večinoma za bolj razdrobljene gozdne površine. Del razreda tvorijo še nekaj večji gozdni kompleksi na zahodu gozdnogospodarske enote.

Večino gozdov v razredu je v zasebni lasti (80,6 %), ostali so državni.

Del gozdnih sestojev (421,24 ha ali 39,7 %) v RGR je v območju krajinskega parka Boč–Donačka gora in spadajo zaradi tega v kategorijo gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, ostali gozdovi pa so večnamenski. V tem RGR se nahaja tudi nekdanji gozdni rezervat Kolarnica, ki je zdaj naravni rezervat (ekocelica brez ukrepanja) v zasebni lasti.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del rastiščnogojitvenega razreda se nahaja znotraj območja EPO in Natura 2000, kjer je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na 2. stopnji, hkrati je ta del RGR-ja tudi krajinski park. Mestoma je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena tudi na 1. stopnji.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 68/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje
		554	Gradnovno bukovje na izpranih tleh
		591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje
		631	Preddinarsko gorsko bukovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovno bukovje
		621	Bazoljubno rdečeborovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV**a) Rastišče**

Prevladujoč rastiščni tip v RGR Podgorska bukovja na karbonatih je Gradново bukovje na izpranih tleh. Zaradi hitrega prehajanja rastišč iz enega v drugo je v RGR zajet tudi del ostalih rastiščnih tipov, predvsem Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje. Talni relief je brez večjih strmin in grebenov.

Proizvodna sposobnost rastišč v tem gospodarskem razredu znaša 7,4 m³/ha. Trenutni tekoči prirastek v gospodarskem razredu je 7,44 m³/ha, vendar na njegovi osnovi težko ocenimo izkoriščenost proizvodne sposobnosti rastišč v RGR zaradi neuravnoveženega razmerja razvojnih faz.

Povprečni rastiščni koeficient rastišč v obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu je 10,2.

Preglednica 69/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	19,12	1,8
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	9	244,13	23,0
554	Gradново bukovje na izpranih tleh	11	726,01	68,4
591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	5	50,40	4,8
621	Bazoljubno rdečeborovje	1	10,13	1,0
631	Preddinarsko gorsko bukovje	9	2,60	0,2
731	Kisloljubno gradново bukovje	11	8,24	0,8
	Skupaj	10,2	1.060,63	100,0

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve in gradna s primesjo kostanja in iglavcev (sušnejša tla). Na bolj vlažnih tleh so primešani plemeniti listavci. Zaradi manj intenzivnega gospodarjenja v pretežno zasebnih gozdovih se je mestoma izoblikovala malopovršinska raznodobna zgradba.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 338,5 m³/ha. V lesni zalogi močno prevladujejo listavci (92,5 %). Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 75,4 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 28,1 % lesne zaloge. Povprečen prirastek je 7,44 m³/ha.

Preglednica 70/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	8,7	16,4	26,4	19,8	28,7	25,2	7,5	0,60	8,1
Listavci	7,5	17,1	24,4	22,9	28,1	313,3	92,5	6,84	91,9
Skupaj	7,6	17,0	24,6	22,7	28,1	338,5	100,0	7,44	100,0

Razmerje drevesnih vrst

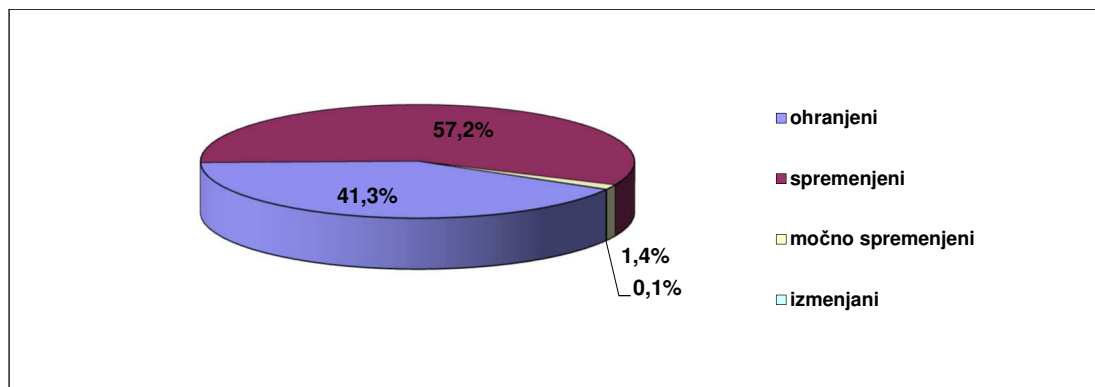
Primerjava dejanskega stanja po skupinah drevesnih vrst z naravnim pokaže, da primanjkuje bukve in hrasta, preveč pa je drugih trdih listavcev (predvsem kostanja, belega in črnega gabra) in iglavcev.

Preglednica 71/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	13,0	5,6	4,9	1,5	0,3	173,0	35,3	27,5	73,2	4,3
	%	3,8	1,7	1,4	0,4	0,1	51,2	10,4	8,1	21,6	1,3
Naravno stanje	%	-	-	1	-	-	70	13	6	8	2

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji s spremenjeno (57,2 %) in ohranjeno (41,3 %) drevesno sestavo. Gozdov z močno spremenjeno drevesno sestavo je 1,4 %, izmenjanih pa le 0,1 % gozdne površine obravnavanega RGR.

Grafikon 5: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja s dobro ali pomanjkljivo sestojno zasnovo in tesnim sklepom. Drogovnjaki so z dobro sestojno zasnovo, pomanjkljivo negovani ali nenegovani in s tesnim ali normalnim sklepom krošenj. Prevladujejo debeljaki z normalnim in tesnim sklepom krošenj in so pomanjkljivo negovani. Dobra četrtina površin sestojev v obnovi je nenegovana.

Preglednica 72/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	32,32	11,2	48,0	26,9	13,9	0,0	44,8	55,2	0,0	42,5	5,1	20,5	31,9
Drogovnjak	226,94	8,2	50,0	27,7	14,1	2,9	52,2	44,9	0,0	63,4	29,9	6,2	0,5
Debeljak	652,73					8,5	81,5	10,0	0,0	29,2	49,0	20,6	1,2
Sestoj v obnovi	148,64					1,3	71,9	26,8	0,0				
Skupaj	1.060,63					6,0	72,8	21,2	0,0				

Kakovost drevja

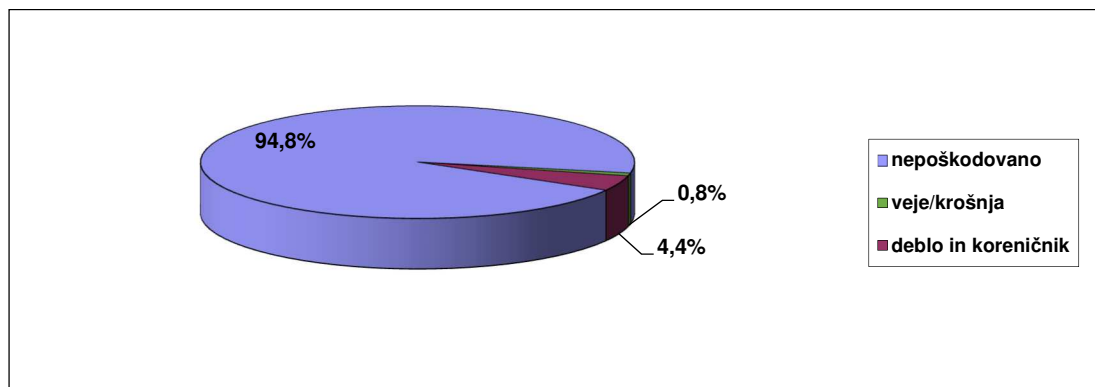
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Ta je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšemu od 30 cm, na vzorcu 727 dreves.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	14	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Jelka	22	0,0	4,5	95,5	0,0	0,0
Bor	15	0,0	0,0	26,7	73,3	0,0
Macesen	9	0,0	11,1	88,9	0,0	0,0
Bukev	351	2,8	11,7	72,1	13,1	0,3
Hrast	69	11,6	20,3	56,5	11,6	0,0
Pl. Ist.	105	10,5	20,0	53,3	16,2	0,0
Dr. tr. Ist.	133	0,0	2,3	52,5	44,4	0,8
Meh. Ist.	9	0,0	11,1	66,7	22,2	0,0
Skupaj iglavci	60	0,0	3,3	78,4	18,3	0,0
Skupaj listavci	667	4,3	12,0	63,6	19,8	0,3
Skupaj	727	4,0	11,3	64,7	19,7	0,3

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila ocenjena na SVP. Poškodovanih je 5,2 % dreves. Struktura poškodb je razvidna iz grafikona.

Grafikon 6: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 20,1 odmrlih dreves/ha, oz. 16,4 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Sadnja je bila presežena, sicer na majhni površini, podobno zaščita s količenjem ali tulci. Ostalo varstvo pred divjadjo je bilo močno preseženo. Vsa ostala načrtovana dela so bila opravljena v manjšem obsegu ali pa sploh ne.

Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	12,94	3,30	25,5
Sadnja	ha	0,12	0,20	166,7
Nega gošče	ha	11,00	1,12	10,2
Nega letvenjaka	ha	18,78	4,30	22,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	23,79	3,90	16,4
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	250,00	300,00	120,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	2,50	8,50	340,0
Priprava tal	ha	0,00	0,65	0,0
Obžetev	ha	0,00	0,10	0,0
Nega mladja	ha	0,00	0,17	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v ureditvenem obdobju 2002 – 2012 ob majhnem obsegu sečenj in visokem prirastku močno povečala, v zadnjem ureditvenem obdobju pa se je priraščanje upočasnilo, verjetno predvsem zaradi staranja gozdov. Lesna zaloga se je v zadnjih 20 letih povečala za 73,8 m³/ha oz. za 27,9 %.

Preglednica 74/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	1.036,63	19,6	245,2	264,8	0,62	7,10	7,72	0,15	2,61	2,75
2012	1.064,99	22,8	298,4	321,2	0,56	7,16	7,72	0,20	3,02	3,22
2022	1.060,63	25,2	313,3	338,6	0,60	6,84	7,44	0,49	6,62	7,11

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V zadnjih 20 letih ni bilo velikih razlik v drevesni sestavi. Nekoliko je narasel delež jelke in plemenitih listavcev, padel pa delež bukke in hrasta.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	3,8	1,2	1,7	0,6	0,0	52,8	11,2	7,0	21,1	0,6
2012	3,5	1,3	1,8	0,5	0,0	50,0	11,4	7,9	23,2	0,4
2022	3,8	1,7	1,4	0,4	0,1	51,2	10,4	8,1	21,6	1,3

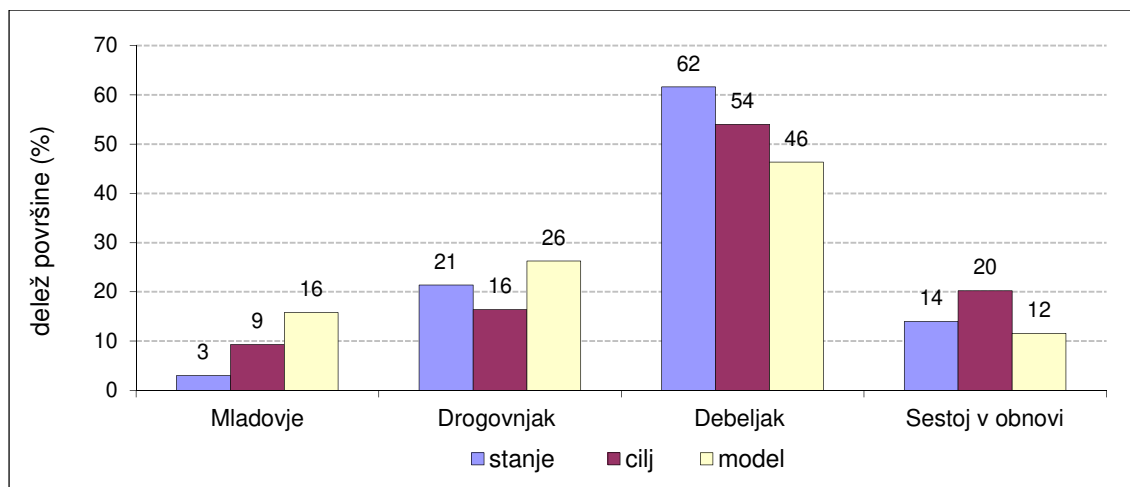
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa mladovij in drogovnjakov.

Preglednica 75/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	32,32	3,0	20,5	15,8	167,90	-81
Drogovnjak	226,94	21,4	34	26,3	278,47	-19
Debeljak	652,73	61,6	60	46,3	491,41	33
Sestoj v obnovi	148,64	14,0	15	11,6	122,85	21
Skupaj	1.060,63	100,0	129,5	100,0	1.060,63	

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo v naslednjem desetletju povečal delež mladovij. Znižal se bo površinski delež debeljakov in sestojev v obnovi. Zaradi sedanje majhne površine mladovij, v naslednjem ureditvenem obdobju ni možno povečati površinskega deleža drogovnjakov.

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 3 %, jelka 3 %, o. igl. 2 %, bukev 52 %, hrast 11 %, plem. list. 8 %, dr. tr. list 21 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 9 %, drogovnjak 17 %, debeljak 54 % in sestoji v obnovi 20 %.
- Ciljna lesna zaloga je 342 m³/ha; končna lesna zaloga je 496 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A2, B.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 129 let. Pomladitvena doba traja 15 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: V obstoječih mladovjih je potrebno izvesti nego. Nego gošče izvedemo v primeru večjega števila silakov in predrastkov ter v goščah z večjim deležem plemenitih listavcev in hrasta. Nego letvenjaka je treba izvesti zgodaj, da tako povečamo stojnost in pospešimo preraščanje letvenjakov v drogovnjake. Pri uravnavanju zmesi v gošči in letvenjaku bo bukev osnovna drevesna vrsta. Pospeševati graden in pl. listavce, na račun kostanja in belega gabra. Oblikujemo skupinsko mešanost glavnih drevesnih vrst. V primeru, da so v mladovjih še zmeraj posamezna drevesa starega sestoja, le-te odstranimo.

Drogovnjaki: V tanjših drogovnjakih z boljšimi zasnovami izvedemo nego mlajših drogovnjakov. Z izbiralnimi redčenji nadaljujemo v starejših drogovnjakih: srednja jakost in pogostost. Predvidena povprečna intenzivnost redčenj drogovnjakov je 17 % lesne zaloge pri iglavcih in 20 % pri listavcih. Intenzivnost redčenj naj se prilagodi sestojni zasnovi, sklepu krošenj in drevesnim vrstam.

Debeljaki: V debeljakih s tesnejšim in normalnim sklepom nadaljujemo z izbiralnimi redčenji s povprečno intenziteto pri iglavcih 10 % in pri listavcih 12 %. Debeljake s slabšo kvaliteto drevja in rahlim ali vrzelastim sklepom krošenj uvedemo v obnovo. Pomladitvene sečnje izvesti na večjih površinah. Pomladitvena jedra naj dosegajo premer ene do dveh drevesnih višin. Prevladuje posredna nega pomladka s pomočjo sklepa starega sestoja. V obnovo naj se uvede 37,4 % površin debeljakov s povprečno intenziteto sečenj pri iglavcih 26 % in pri listavcih 27 %. Kot semenska drevesa pustimo ključne drevesne vrste (bukve, graden in plemeniti listavci). Hkrati s pomladitvenimi sečnjami odstranimo tudi podstojno drevje (priprava sestoja na naravno obnovo.) Za uspešno obnovo sestojev je nujno potrebno spremljati pojav semenskih let. V ostalih debeljakih izvajamo le posek oslabeledih dreves oz. sanitarne sečnje. Debeljake, ki so opredeljeni kot ekocelice prepustimo naravnemu razvoju.

Sestoji v obnovi: Obnovo zaključimo na vsaj 16 % površin sestojev v obnovi. Končni posek naj se izvede, preden gošča preide v letvenjak. V tako nastalih mladovjih po potrebi že izvajamo nego. Druge dinamiko obnove prilagodimo stanju podmladka in kvaliteti drevja starega sestoja. Predvidena povprečna intenziteta sečenj je 50 % lesne zaloge pri iglavcih in listavcih. V okviru prve pomladitvene sečnje posekamo tudi kostanj panjastega izvora.

Usmeritve za drevesno sestavo:

V RGR bomo še povečali delež bukve in hrasta ter ohranili delež plemenitih listavcev. Zmanjšujemo delež ostalih trdih listavcev. Vrstna mešanost glavnih drevesnih vrst naj bo skupinska do sestojna, plemeniti listavci v šopih ali skupinah ostali trdi listavci pa posamično ali v polnilnem sloju.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo. Ohraniti posamezna drevesa z dupli. V gozdu naj se načrtno pušča odmrta in odmirajoča drevesa (predvsem debelo drevje).

Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za 3,4 m³/ha. Razmerje med deležem iglavcev in listavcev se bo neznatno spremenilo v prid iglavcem.

Preglednica 76/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	7,5	92,5	100,0
- ciljno %	7,7	92,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	25,2	313,3	338,5
- ciljna (m ³ /ha)	26,4	315,5	341,9
Prirastek (m ³ /ha)	0,60	6,84	7,44
Možni posek (m ³ /ha)	4,8	66,2	71,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,49	6,62	7,11
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,3	21,1	21,0
Intenziteta m. p. prirastek (%)	81,2	96,8	95,6
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek predstavlja 21,0 % od lesne zaloge in 95,5 % od prirastka. 59,8 % od skupnega poseka je načrtovanih pomladitvenih sečenj.

Preglednica 77/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m ³	2.118	3.033	14	5.165	19,3	80,7
	%	41,0	58,7	0,3	100,0		
Listavci	m ³	28.062	42.079	107	70.248	21,1	96,8
	%	39,9	59,9	0,2	100,0		
Skupaj	m³	30.180	45.112	121	75.413	21,0	95,5
	%	40,0	59,8	0,2	100,0		

Nenačrtovano je bilo leta 2019 izločena ekocelica brez ukrepanja s pogodbo z gozdnim skladom na zasebni posesti v odseku 23 B (nekdanji gozdni rezervat Kolarnica - strmo pobočje zahodno od Šodergrabna) na skupni površini 5,90 ha.

Preglednica 78/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	27,65	27,65
Nega mladja	ha	2,30	2,30
Nega gošče	ha	10,66	10,66
Nega letvenjaka	ha	12,20	12,20
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,43	11,43
Naravni razvoj biotopov	ha	5,90	5,90

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012

Rastiščnogojitveni razred obsega 29,8 % vseh gozdov v gozdnogospodarski enoti. Povezuje gozdove na bolj zakisanih – distričnih tleh, ki običajno pripadajo združbi bukve z belkasto bekico. Gre za rastišča bukovih gozdov, katerim so primešani hrast, beli gaber in kostanj, na vlažnejših legah pa tudi veliki jesen, gorski javor in jelša. S slabšanjem talnih razmer se povečuje delež kostanja in iglavcev (smreke in rdečega bora), zmanjšuje se delež bukve.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del rastiščnogojitvenega razreda se nahaja znotraj območja EPO in Natura 2000, kjer je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na 2. stopnji, hkrati je ta del RGR-ja tudi krajinski park. Mestoma je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena tudi na 1. stopnji.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Ime rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91K0	Ilirski bukovni gozdovi	554	Gradnovo bukovje na izpranih tleh
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovni gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		771	Jelovje s praprotni

**Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni*

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje rastiščni tip Kisloljubno gradnovo bukovje. Gre za podgorska bukova rastišča na zmerno kisljih tleh.

Povprečni rastiščni koeficient rastiščnih tipov obravnavanega RGR je 11,0.

Preglednica 80/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
554	Gradnovo bukovje na izpranih tleh	11	4,90	0,6
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	830,05	99,3
771	Jelovje s praprotni	17	0,76	0,1
	Skupaj	11,0	835,71	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve, s primesjo kostanja in gradna. Na najbolj sušnih tleh je primešan rdeči bor. Na bolj vlažnih tleh so primešani plemeniti listavci. Zaradi manj intenzivnega gospodarjenja v pretežno zasebnih gozdovih se je mestoma izoblikovala malopovršinska raznodobna zgradbo.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 357,1 m³/ha. V lesni zalogi z 93,8 % močno prevladujejo listavci. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 77,0 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 34,7 % lesne zaloge. Povprečen prirastek je 7,72 m³/ha. Razporeditev lesne zaloge po debelinskih razredih, z maksimumom v petem debelinskem razredu, kaže na velik delež starejših gozdov.

Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	6,3	23,4	26,8	15,9	27,6	22,0	6,2	0,55	7,1
Listavci	5,7	16,9	19,9	22,4	35,1	335,1	93,8	7,17	92,9
Skupaj	5,7	17,3	20,3	22,0	34,7	357,1	100,0	7,72	100,0

Razmerje drevesnih vrst

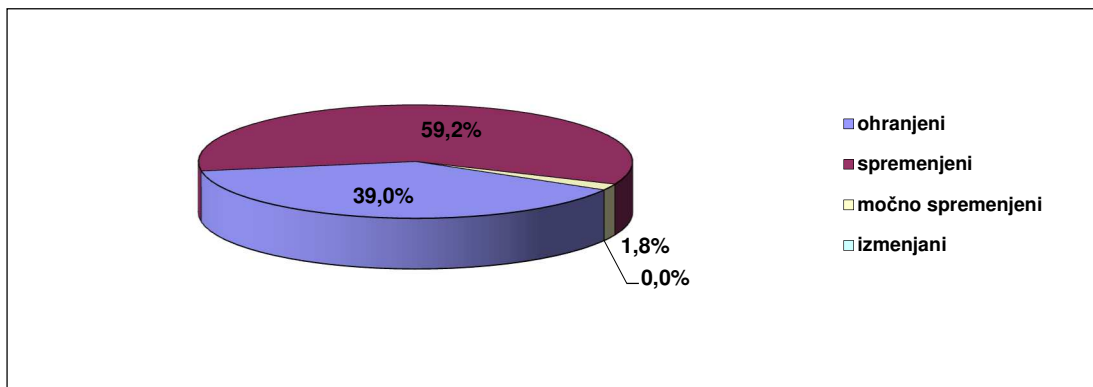
Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je odmaknjena od naravnega stanja; premalo je predvsem hrasta in bora, preveč pa bukve in drugih trdih listavcev.

Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	13,4	6,2	1,3	0,9	0,1	243,7	21,4	18,8	46,4	4,9
	%	3,8	1,7	0,4	0,3	0,0	68,1	6,0	5,3	13,0	1,4
Naravno stanje	%	1	1	10	0	0	62	13	3	8	2

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji s spremenjeno in ohranjeno drevesno sestavo (98,2 %). Gozdov z izmenjano drevesno sestavo v obravnavanem RGR ni.

Grafikon 8: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Majhna površina mladovij je pomanjkljivo negovana, z bogato sestojno zasnovo. Dobra četrtina površin mladovij je z vrzelastim in rahlim sklepom krošenj. Drogovnjaki imajo pomanjkljivo do dobro sestojno zasnovo, so pomanjkljivo negovani ali nenegovani s prevladujočim tesnim sklepom krošenj. Prevladujejo debeljaki z normalnim in tesnim sklepom krošenj in so večinoma pomanjkljivo negovani. Sestoji v obnovi so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	15,01	50,3	20,8	28,9	0,0	13,2	72,5	14,3	0,0	74,0	0,0	20,8	5,2
Drogovnjak	182,60	17,5	34,8	47,1	0,6	9,9	59,2	30,9	0,0	76,4	11,7	9,8	2,1
Debeljak	498,48					15,7	79,0	5,3	0,0	26,9	59,0	12,9	1,2
Sestoj v obnovi	219,54					4,9	84,8	10,3	0,0				
Skupaj	835,71					13,1	83,6	12,9	0,0				

Kakovost drevja

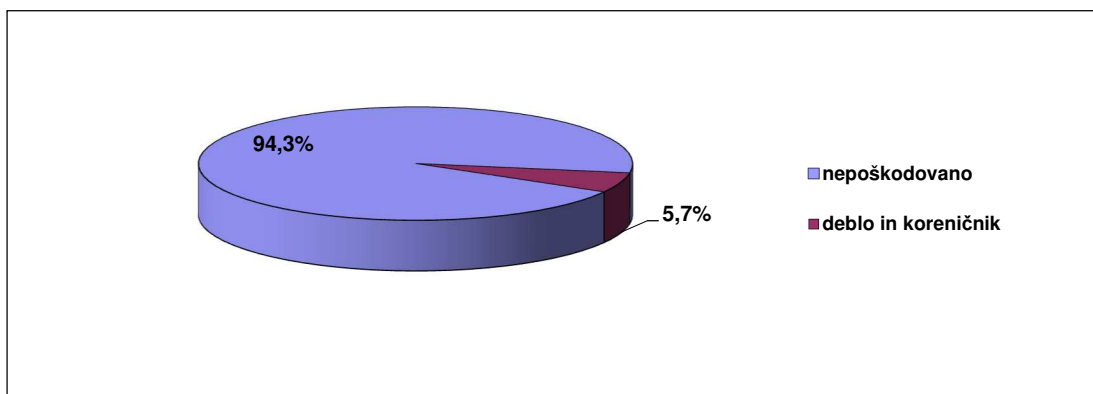
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje dobra kakovost drevja. Pri listavcih je razporeditev dreves po kakovostnih razredih širša kot pri iglavcih; nekoliko več je dreves prav dobrega kakovostnega razreda, pa tudi nekoliko več dreves zadovoljivega kakovostnega razreda. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšemu od 30 cm, na vzorcu 543 dreves.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	21	0,0	4,8	90,4	4,8	0,0
Jelka	18	0,0	5,6	94,4	0,0	0,0
Bukev	339	7,7	13,0	71,6	7,4	0,3
Hrast	27	14,8	25,9	44,5	14,8	0,0
Pl. lst.	49	4,1	20,4	65,3	10,2	0,0
Dr. tr. lst.	78	0,0	5,1	53,9	41,0	0,0
Meh. lst.	11	9,1	0,0	63,6	27,3	0,0
Skupaj iglavci	39	0,0	5,1	92,3	2,6	0,0
Skupaj listavci	504	6,5	12,9	66,7	13,7	0,2
Skupaj	543	6,1	12,3	68,5	12,9	0,2

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila ocenjena na SVP. Poškodovanih je 5,7 % dreves. Ugotovljene so bile le poškodbe na deblu in koreničniku, kot posledica sečnje in spravila lesa.

Grafikon 9: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 15,0 odmrlih dreves/ha, oz. 18,3 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Največ odmrlega drevja je v II. razširjenem debelinskem razredu, prevladuje stoječe odmrlo drevje.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Najvišja stopnja realizacije je bila dosežena pri pripravi sestoja (89,9 %) in pri negi letvenjaka (52,5 %). Opravljena je bila slaba tretjina načrtovane nege gošče in nege ml. drogovnjaka. Načrtovano ostalo varstvo pred divjadjo ni bilo izvedeno.

Preglednica 84/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	8,72	7,84	89,9
Nega gošče	ha	11,26	3,51	31,2
Nega letvenjaka	ha	24,85	13,04	52,5
Nega ml. drogovnjaka	ha	18,52	5,40	29,2
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	4,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

V zadnjih dveh desetletjih se je lesna zaloga povečala za 64,0 m³/ha, oz. za 21,8 %. Bilančna razhajanja med dvigom lesne zaloge, prirastkom in posekom, so posledica pomanjkljivih evidenc poseka in tudi nekoliko precenjenega prirastka v preteklih ureditvenih obdobjih.

Preglednica 85/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	799,17	15,6	277,5	293,1	0,51	8,38	8,89	0,13	2,93	3,06
2012	832,51	18,1	346,3	364,4	0,47	8,04	8,52	0,22	4,01	4,23
2022	835,71	22,0	335,1	357,1	0,55	7,17	7,72	0,49	6,89	7,37

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V zadnjih 20 letih se je opazno zvišal delež bukve, znižal pa delež drugih trdih listavcev, hrasta in plemenitih listavcev. Nekoliko se je zvišal tudi delež smreke, pri ostalih vrstah pa ni opaznih razlik.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.
2002	2,8	1,9	0,4	0,2	63,9	7,7	6,3	16,2
2012	3,0	1,4	0,4	0,2	69,4	6,7	4,3	14,0
2022	3,8	1,7	0,4	0,3	68,1	6,0	5,3	13,0

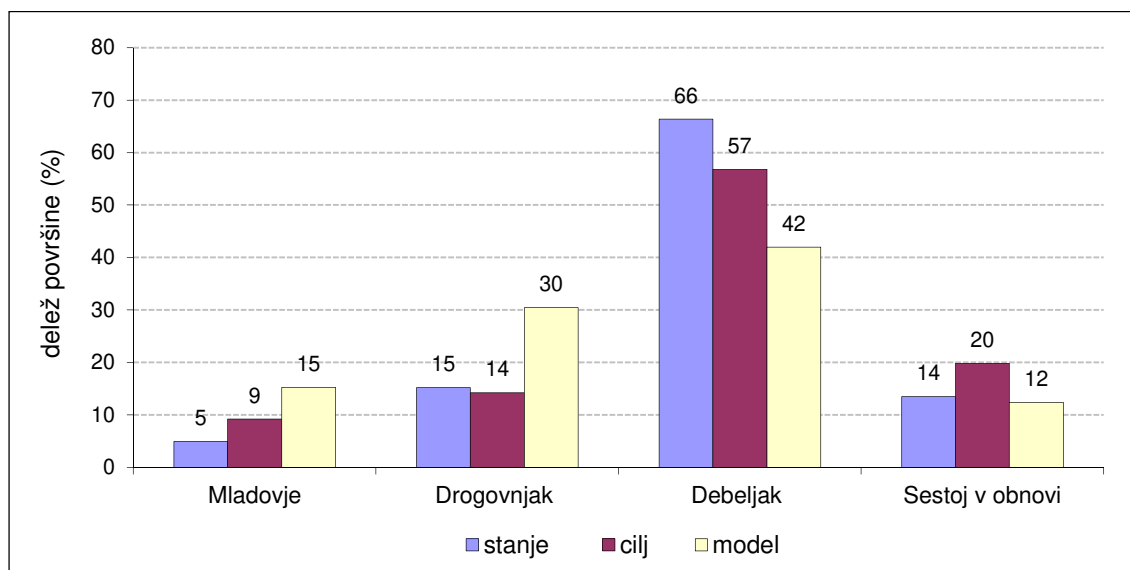
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa mladovij in drogovnjakov.

Preglednica 86/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	41,29	4,9	18,5	15,2	127,25	-68
Drogovnjak	127,24	15,2	37	30,5	254,50	-50
Debeljak	554,3	66,4	51	42,0	350,79	58
Sestoj v obnovi	112,88	13,5	15	12,3	103,17	9
Skupaj	835,71	100	121,5	100,0	835,71	

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo v naslednjem desetletju povečal delež mladovij in sestojev v obnovi. Znižal se bo površinski delež debeljakov. Delež drogovnjakov se bo nekoliko znižal zaradi sedanje premajhne površine mladovij, ki bi lahko preraščala v drogovnjake.

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 3 %, jelka 2 %, o. igl. 1 %, bukev 69 %, hrast 7 %, pl. lst. 6 %, Dr. tr. list. 12 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 9 %, drogovnjak 14 %, debeljak 57 %, sestoji v obnovi 20 %.
- Ciljna lesna zaloga je 361 m³/ha; končna lesna zaloga je 504 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A2, B.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 121,5 let. Pomladitvena doba traja 15 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Intenzivna nega mladovja. Pri negi mladovja dati prednost uravnavanju zmesi drevesnih vrst s kvalitetnim lesom (pomoč hrastu in plemenitim listavcem). Pri negi gošče odstranimo predrastke in silake. Težimo k skupinski mešanosti glavnih drevesnih vrst. Z zgodnjo nego letvenjakov povečujemo stabilnost in še zmeraj pomagamo hrastu in plemenitim listavcem. Iz mladovij odstranimo morebitne ostanke starega sestoja.

Drogovnjaki: Izbiralno redčenje prednostno izvedemo v pomanjkljivo negovanih drogovnjakih s tesnim sklepom krošenj. Povprečne intenzitete redčenj naj bodo 21 % lesne zaloge pri iglavcih in listavcih. Pri redčenjih mlajših drogovnjakov pomagamo hrastu in plemenitim listavcem. Če je možno, naj se redčenja opravijo izven vegetacijske dobe, saj se tako zmanjšajo možnosti poškodb po spravilu.

Debeljaki: V tanjših debeljakih še izvajamo izbiralno redčenje, še posebej v sestojih, kjer prevladuje bukev. Povprečna intenziteta sečenj naj bo 9 % lesne zaloge pri iglavcih in 12 % pri listavcih. V obnovo naj se uvede 34 % debeljakov. Najprej tisti s slabšo kvaliteto drevja. Predvidene intenzitete sečenj naj bodo 23 % lesne zaloge pri iglavcih in 27 % pri listavcih. Pomladitvena jedra naj bodo velika eno do dve drevesni višini. Z ukrepom priprave sestoja za naravno obnovo odstraniti grmovnice in drevesa pod meritvenim pragom. Pri načrtovanju obnov je potrebno upoštevati transportno mejo in najpogostejše smeri močnih vetrov. V debeljake s sproščenim sklepom krošenj

in s še visokim vrednostnim prirastkom na površini 9,47 ha, naj se v tem ureditvenem obdobju ne posega.

Sestoji v obnovi: V sestojih s strnjenim pomladkom zaključiti obnovo (17 % površin). Končni posek naj se izvede preden gošča preide v letvenjak. V sestojih z neustreznim podmladkom ohranjamo semenska drevesa. V sestojih v obnovi na površini 93,66 ha naj se nadaljuje z obnovo. Povprečna intenziteta sečenj naj bo 55 % lesne zaloge pri iglavcih in 51 % pri listavcih. S skrbno načrtovanimi in izvedenimi pomladitvenimi sečnjami je potrebno ohraniti obstoječ podmladek, še posebej v sestojih v obnovi, kjer je ta že prerasel v letvenjake ali celo drogovnjake.

Usmeritve za drevesno sestavo

V rastiščnogojitvenem razredu bomo povečali delež hrasta in bukve, ohranili delež plemenitih listavcev in zmanjšali delež trdih listavcev (predvsem belega gabra). Vrsta mešanost glavnih drevesnih vrst naj bo skupinska do sestojna, plemeniti listavci in trdi listavci pa naj bodo primešani šopasto ali posamično.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo. Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju zvišala za 3,5 m³/ha. Razmerje iglavcev in listavcev se ne bo bistveno spremenilo.

Preglednica 87/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	6,2	93,8	100,0
- ciljno %	6,3	93,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	22,0	335,1	357,1
- ciljna (m ³ /ha)	22,7	338,0	360,6
Prirastek (m ³ /ha)	0,55	7,17	7,72
Možni posek (m ³ /ha)	4,8	68,8	73,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,49	6,89	7,38
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,1	20,6	20,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	88,5	96,1	95,5
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek v predstavlja 20,7 % od lesne zaloge in 95,5 % od prirastka. Predvidenih pomladitvenih sečenj je 58,1 % od skupnega poseka v RGR.

Preglednica 88/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m ³	1.696	2.371	4.067	22,1	88,6
	%	41,7	58,3	100,0		
Listavci	m ³	24.113	33.452	57.565	20,6	96,1
	%	41,9	58,1	100,0		
Skupaj	m ³	25.809	35.823	61.632	20,7	95,5
	%	41,9	58,1	100,0		

Načrtovana so predvsem gojitvena dela, povezana z osnovanjem in nego mladovij

Preglednica 89/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestaja	ha	30,55	30,55
Nega mladja	ha	3,70	3,70
Nega gošče	ha	8,02	8,02
Nega letvenjaka	ha	20,70	20,70
Nega ml. drogovnjaka	ha	14,43	14,43

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Gorska bukovja na karbonatih - 07012

Rastiščnogojitveni razred Gorska bukovja na karbonatih v GGE Boč predstavlja gozdove na severovzhodnih in severnih pobočjih zgornjega pasu masiva Boča v osrednjem delu enote. Prevladuje velika posest, 61,1 % gozdov je državnih. Velika večina gozdnih sestojev (589,25 ha ali 94,8 %) v RGR je v območju krajinskega parka Boč–Donačka gora in zaradi tega spadajo v kategorijo gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni. 32,11 ha ali 5,2 % površine je večnamenskih gozdov.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na večini površine RGR je na prvi ali drugi stopnji poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO, Natura 2000, mestoma mirne cone) in funkcija varovanja naravnih vrednot (Krajinski park Boč–Donačka gora). Mestoma se pojavlja tudi funkcija varovanja gozdnih zemljišč.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 90/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Ime rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91K0	Ilirski bukovji gozdovi	631	Preddinarsko gorsko bukovje
		636	Bukovje s polžarko
		681	Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	651	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovji gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR »12012« opredeljujeta rastišči Preddinarsko gorsko bukovje in Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico. Znatno delež je tudi Gorsko-zgornjegorskega javorovja z brestom. Tukaj so prevladujejo nagnjena in strma pobočja montanskega pasu ter hladne in vlažne lege. Tla so globoka, rahla in skeletoidna. Proizvodna sposobnost rastišč v tem RGR znaša 9,7 m³/ha, trenutni tekoči letni prirastek pa 8,44 m³/ha.

Povprečni rastiščni koeficient rastišč v obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu je 8,5.

Preglednica 91/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
631	Preddinarsko gorsko bukovje	9	465,72	74,9
636	Bukovje s polžarko	7	2,58	0,4
651	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7	73,83	11,9
681	Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	7	78,70	12,7
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	0,53	0,1
	Skupaj	8,5	621,36	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Zgradba gozda v obravnavanem RGR je v glavnem velikopovršinsko raznodobna.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 406,8 m³/ha. V lesni zalogi je 88,3 % listavcev. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 80,2 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 50,3 % lesne zaloge. Debelega drevja je več pri iglavcih kot pri listavcih. Povprečen prirastek je 8,44 m³/ha.

Preglednica 92/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,8	9,4	14,7	21,4	50,7	47,5	11,7	1,23	14,6
Listavci	7,9	12,8	13,8	15,3	50,2	359,3	88,3	7,21	85,4
Skupaj	7,4	12,4	13,9	16,0	50,3	406,8	100,0	8,44	100,0

Razmerje drevesnih vrst

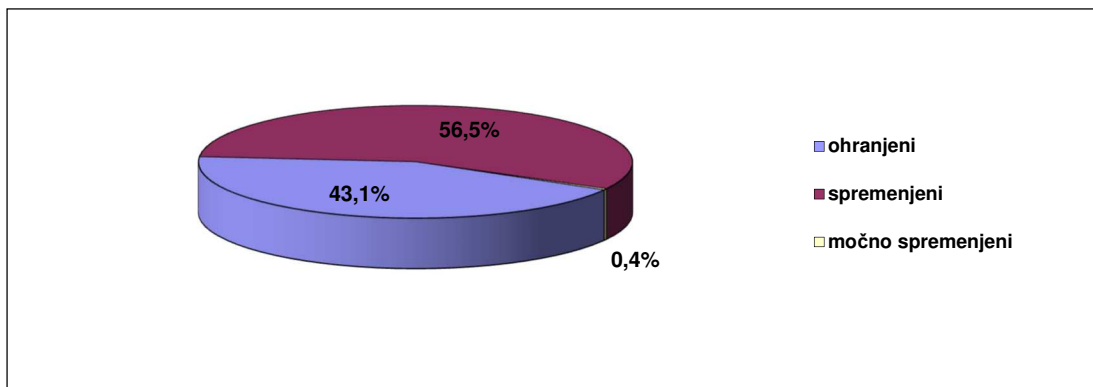
Dejansko stanje odstopa od naravnega, primanjkuje bukve, preveč pa je plemenitih listavcev, jelke in drugih trdih listavcev. Med plemenitimi listavci so: gorski javor (13,9 %), veliki jesen (6,7 %), ostrolistni javor (2,7 %), gorski brest (1,3 %), lipa in lipovec (0,6 %) in češnja (0,3 %). Med drugimi trdimi listavci prevladuje črni gaber (4,3 %) in kostanj (1,5 %), pojavlja pa se še mali jesen (0,6 %) in beli gaber (0,3 %).

Preglednica 93/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	11,3	35,6	0,6	222,5	3,9	104,3	28,1	0,4
	%	2,8	8,7	0,2	54,6	1,0	25,7	6,9	0,1
Naravno stanje	%	0	9	-	65	-	17	8	1

Ohranjenost gozdov

Skoraj vsi gozdovi so uvrščeni v kategorijo spremenjenih ali ohranjenih gozdov. Močno spremenjenih je le 0,4 % površin, izmenjanih pa v tem RGR ni.

Grafikon 11: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo pomanjkljivo negovana mladovja z mešano sestojno zasnovo, s tesnim in vrzelastim sklepom krošenj. Drogovnjaki so z dobro in bogato sestojno zasnovo, z normalnim in rahlim sklepom krošenj ter pomanjkljivo negovani ali nenegovani. Debeljaki imajo normalen ali rahel sklep krošenj in so pomanjkljivo negovani ter negovani. Sestoji v obnovi so pomanjkljivo negovani in negovani.

Preglednica 94/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	51,78	33,4	21,2	25,2	20,2	6,5	56,9	16,5	20,1	56,7	13,2	4,6	25,5
Drogovnjak	128,46	31,5	58,2	7,7	2,6	15,3	55,1	29,6	0,0	67,9	25,7	6,4	0,0
Debeljak	317,61					25,9	66,7	7,4	0,0	4,6	45,2	45,1	5,1
Sestoj v obnovi	123,51					37,5	47,8	14,7	0,0				
Skupaj	621,36					24,4	59,7	14,2	1,7				

Kakovost drevja

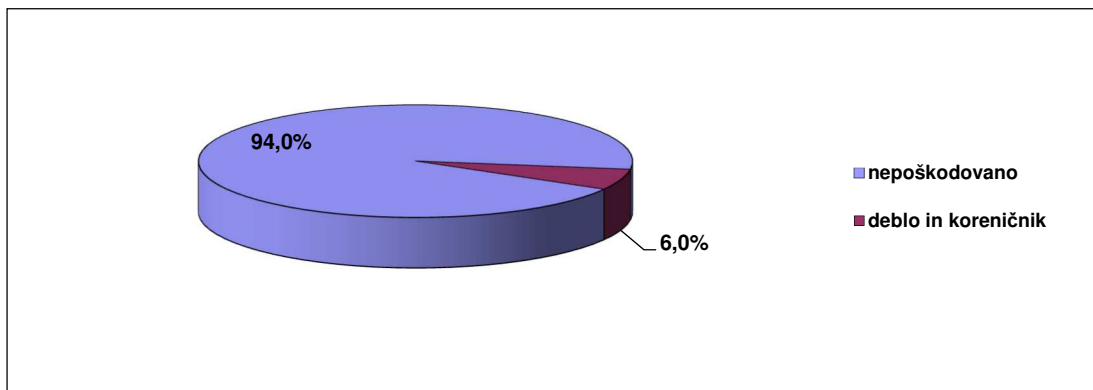
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje dobra do prav dobra kakovost drevja. Pri listavcih je razporeditev dreves po kakovostnih razredih širša kot pri iglavcih; nekoliko več je dreves prav dobrega in odličnega kakovostnega razreda. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšemu od 30 cm, na vzorcu 391 dreves.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	16	0,0	18,8	68,7	12,5	0,0
Jelka	35	11,4	17,1	60,1	11,4	0,0
Macesen	7	0,0	57,1	42,9	0,0	0,0
Bukev	172	12,2	26,2	45,9	15,7	0,0
Hrast	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Pl. lst.	136	14,0	33,1	47,8	5,1	0,0
Dr. tr. lst.	24	0,0	0,0	58,3	41,7	0,0
Skupaj iglavci	58	6,9	22,4	60,4	10,3	0,0
Skupaj listavci	333	12,0	27,0	47,8	13,2	0,0
Skupaj	391	11,3	26,3	49,6	12,8	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila ocenjena na SVP. Poškodovanih je 6,0 % dreves. Zabeležene so bile samo poškodbe na deblu in koreničniku, kot posledica poškodb pri sečnji in spravilu ali kotalečih kamnov/skal na strmih pobočjih.

Grafikon 12: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 11,1 odmrlih dreves/ha, oz. 7,3 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Prevladuje odmrlo drevje znotraj prvega razširjenega debelinskega razreda, slabih 57 % ležečega, ostalo stoječe.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gozdnogojitvena dela niso bila realizirana v skladu z načrtom. Najvišja, dvotretjinska stopnja realizacije je bila dosežena pri zaščiti z ograjo in negi gošče. Realizirala se je tudi skoraj polovica načrtovane priprave sestoja, slaba četrtnina nege ml. drogovnjaka in petina nege letvenjaka. Priprava tal in obžetev se ni realizirala, verjetno je bila pred 10 leti neustrezno načrtovana. Nenačrtovano se je v okviru projekta Life-IP Natura izvedlo izločanje ekocelice brez ukrepov oz. naravni razvoj biotopov v državnem gozdu na površini 0,99 ha (sestoj R024 v odseku 15 A).

Preglednica 95/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	30,89	14,70	47,6
Priprava tal	ha	4,04	0,00	0,0
Sadnja	ha	4,70	1,48	31,5
Obžetev	ha	18,80	0,00	0,0
Nega gošče	ha	6,21	3,98	64,1
Nega letvenjaka	ha	41,07	7,98	19,4
Nega ml. drogovnjaka	ha	43,32	9,80	22,6
Zaščita z ograjo	m	1.500,00	1.010,00	67,3
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	500,00	60,00	12,0
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	606,60	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 103,7 m³/ha, oz. za 34,2 %. V zadnjem desetletju se je priraščanje zmanjšalo, verjetno zaradi staranja gozdov in višje jakosti poseka.

Preglednica 96/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	615,94	35,8	267,3	303,0	1,12	6,94	8,07	0,63	3,28	3,91
2012	621,31	46,1	339,1	385,2	1,19	7,46	8,66	0,88	4,44	5,33
2022	621,36	47,5	359,3	406,7	1,23	7,21	8,44	0,98	8,41	9,38

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Spremembe v drevesni sestavi gozdov v zadnjih dveh ureditvenih obdobjih so relativno majhne. Nekoliko se je zmanjšal delež bukke in smreke, povečal pa delež plemenitih listavcev, jelke in drugih trdih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	4,0	7,4	0,0	0,4	0,0	58,0	1,1	23,1	6,0	0,0
2012	3,7	8,1	0,0	0,2	0,0	55,7	1,0	25,6	5,7	0,0
2022	2,8	8,7	0,0	0,2	0,0	54,6	1,0	25,7	6,9	0,1

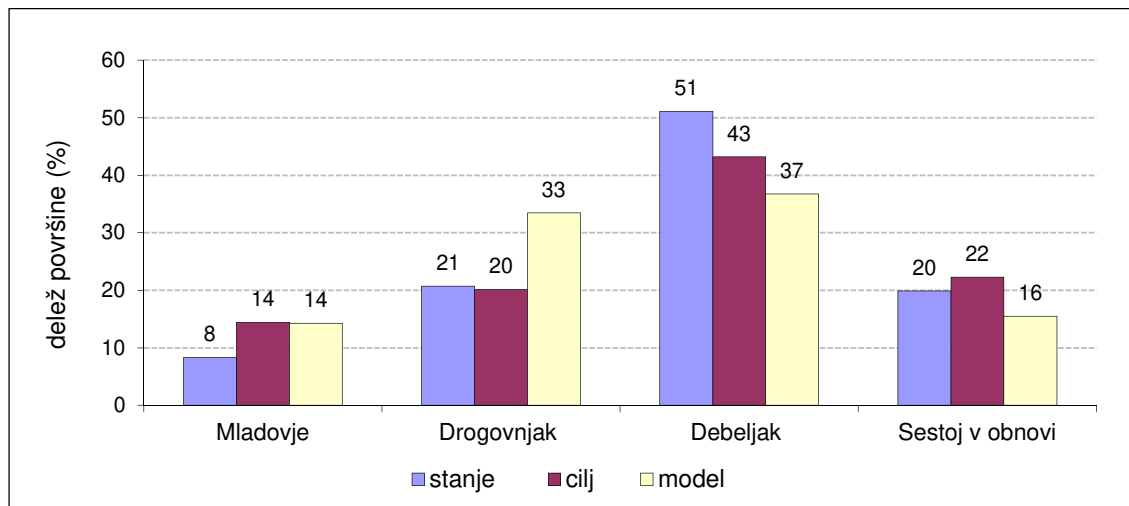
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa mladovij in drogovnjakov.

Preglednica 97/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	51,78	8,3	17,5	14,3	88,77	-42
Drogovnjak	128,46	20,7	41	33,5	207,97	-38
Debeljak	317,61	51,1	45	36,7	228,25	39
Sestoj v obnovi	123,51	19,9	19	15,5	96,37	28
Skupaj	621,36	100	122,5	100,0	621,36	

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo zmanjšal delež debeljakov in povečal delež mladovij. Nekoliko višji bo delež sestojev v obnovi in neznatno nižji delež drogovnjakov.

Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 2 %, jelka 10 %, bukev 56 %, hrast 1 %, pl. Ist. 26 %, dr. tr. list. 5 %
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 14 %, drogovnjak 20 %, debeljak 43 %, sestoji v obnovi 22 %.
- Ciljna lesna zaloga je 398 m³/ha; končna lesna zaloga je 542 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A2, B.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 122,5 let. Pomladitvena doba traja 19 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Intenzivna nega mladovij. V mladovju dati prednost uravnavanju zmesi drevesnih vrst v korist plemenitih listavcev in jelke, še posebej v mladovjih s prevladujočim deležem bukve. Z nego gošče odstranimo predrastke in silake bukve. Z nego v letvenjakih začnemo zgodaj, da povečamo stojnost in pospešimo prehod v naslednjo razvojno fazo. Prednost pri negi imajo nenegovani deli sestojev, ki imajo hkrati odlične sestojne zasnove. Dosledno morajo biti opravljena prva redčenja s čimer se bo povečala stojnost teh mladih sestojev in omogočilo hitro preraščanje v drogovnjake.

Drogovnjaki: Intenzivna nega drogovnjakov z izbiralnimi redčenji. Zelo pomembno je izvesti nego mlajših drogovnjakov. Pri izbiri nosilcev dajemo prednost jelki in plemenitim listavcem. V preteklosti nenegovane sestoje redčiti šibko in pogosto, da ohranimo njihovo stojnost. Povprečna jakost redčenj iglavcev naj bo 18 % lesne zaloge in listavcev 22 % lesne zaloge. Če je možno, naj se redčenja opravijo izven vegetacijske dobe in se tako zmanjšajo možnosti poškodb po spravilu. Drogovnjake na površini 6,67 ha prepustimo naravnemu razvoju.

Debeljaki: V tanjših debeljakih še izvajamo izbiralno redčenje, še posebej v sestojih, kjer prevladuje bukev. Redčimo s povprečno jakostjo 8 % lesne zaloge pri iglavcih in 10 % pri listavcih. V debeljakih izvedemo svetlitvena redčenja. Presvetljene debeljake slabše kvalitete uvedemo v obnovo. Oblikujemo pomladitvena jedra premera ene do dve drevesne višine. Pomladek negujemo s pomočjo sklepa krošenj starega sestoja. Na mestih, kjer se v mladovju pojavlja jelka, dalj časa ohranjamo star sestoj in s tem povečujemo zastrtost tal. V obnovo uvedemo 42 % površin debeljakov s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj 23 % lesne zaloge pri iglavcih in 27 % pri listavcih. Debeljake, ki so opredeljeni kot ekocelice (1 ha), prepustimo naravnemu razvoju, enako tudi tiste

brez načrtovanih ukrepov (43 ha). Z ukrepom priprave sestoja za naravno obnovo odstranimo grmovnice in drevesa pod meritvenim pragom.

Sestoji v obnovi: Obnovo zaključimo na vsaj 8 % površin sestojev v obnovi. Končni posek izvedemo v delih s strnjenim podmladkom, še preden gošča preide v letvenjak. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo pri iglavcih 40 % lesne zaloge in pri listavcih 51 %. Pomladek negujemo s pomočjo sklepa krošenj starega sestoja. Na mestih, kjer se v mladovju pojavlja jelka, dalj časa ohranjamo star sestoj in s tem povečamo zastrtost tal. Kadar je naravna obnova zaradi vpliva divjadi neuspešna na večjih površinah, površino obnovimo s sadnjo sadik bukve in plemenitih listavcev. Sadike in morebitno naravno mladje zaščitimo z žičnato ograjo.

Usmeritve za drevesno sestavo

Vrstna mešanost bukve naj bo skupinska do sestojna. Plemeniti listavci in jelka naj se pojavljajo v šopih ali gnezdih.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

Pri gospodarjenju je potrebno upoštevati usmeritve navedene v poglavju 6.2.2.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju zmanjšala za 9,3 m³/ha. Neznatno se bo povečal delež iglavcev in zmanjšal delež listavcev.

Preglednica 98/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	11,7	88,3	100,0
- ciljno %	11,9	88,1	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	47,5	359,3	406,8
- ciljna (m ³ /ha)	50,1	347,4	397,5
Prirastek (m ³ /ha)	1,23	7,21	8,44
Možni posek (m ³ /ha)	9,7	84,0	93,8
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,98	8,41	9,38
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,6	23,4	23,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	79,4	116,6	111,2
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek v predstavlja 23,1 % od lesne zaloge in 111,2 % od prirastka. Predvidenih pomladitvenih sečenj je 69,3 % od skupnega poseka v RGR.

Preglednica 99/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

	Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.				
	Redčenja	Pomladitv.					
Iglavci	m ³	1.751	4.292	26	6.069	20,6	79,5
	%	28,9	70,7	0,4	100,0		
Listavci	m ³	15.976	36.122	142	52.240	23,4	116,6
	%	30,6	69,1	0,3	100,0		
Skupaj	m³	17.727	40.414	168	58.309	23,1	111,2
	%	30,4	69,3	0,3	100,0		

Načrtovana je postavitev dveh večjih ograj za zaščito naravnega mladja na rastiščih plemenitih listavcev oz. v javorovjih. Na območju vetroloma v odseku 9 A je na grebenu (površine 0,5 ha) načrtovana sadnja 1000 osebkov črnega bora in zaščita s količenjem, v istem odseku nižje na pobočju, na površini 2 ha pa setev bukve. Ostali načrtovani ukrepi so usmerjeni v osnovanje in nego mladovij.

Preglednica 100/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	37,10	37,10
Sadnja	ha	0,50	0,50
Setev	ha	2,00	2,00
Obžetev	ha	2,50	12,50
Nega mladja	ha	3,10	5,10
Nega gošče	ha	5,30	5,30
Nega letvenjaka	ha	20,88	20,88
Nega ml. Drogovnjaka	ha	16,70	16,70
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	3.000,00	3.000,00
Zaščita z ograjo	m	1.200,00	1.200,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	400,00	400,00
Naravni razvoj biotopov	ha	0,99	0,99

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Jelovja - 16012

Rastiščnogojitveni razred Jelovja vključuje gozdove v višjem pasu enote, na severnih strmih do zmerno strmih pobočjih v osrednjem delu pogorja Boč. V veliki večini (98,4 %) gre za državne gozdove. Vsi gozdovi spadajo v kategorijo gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na območju celotnega RGR-ja je na drugi stopnji poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO, Natura 2000) in funkcija varovanja naravnih vrednot (Krajinski park Boč-Donačka gora).

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 101/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Ime rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
		771	Jelovje s praprotmi

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Obravnavan rastiščnogojitveni razred opredeljuje rastiščni tip Jelovje s praprotmi. Gre za edafsko pogojene jelove gozdove na zmerno hladnih legah in vlažnih rastiščih. Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljata jelka in smreka, ki sta jima primešana bukev in gorski javor. Gre za rodovitna rastišča z visokim povprečnim rastiščnim koeficientom 17.

Preglednica 102/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
771	Jelovje s praprotmi	17	143,67	100,0
	Skupaj	17	143,67	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni gozdove smreke, jelke, bukve in plemenitih listavcev.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 428,8 m³/ha. V lesni zalogi z deležem 55,2 % prevladujejo iglavci. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 82,5 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 47,4 % lesne zaloge. Povprečni prirastek je 10,08 m³/ha/leto.

Preglednica 103/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,5	8,2	15,9	23,4	48,0	236,7	55,2	6,09	60,4
Listavci	8,7	14,0	14,8	15,7	46,8	192,1	44,8	3,99	39,6
Skupaj	6,4	10,8	15,4	20,0	47,4	428,8	100,0	10,08	100,0

Razmerje drevesnih vrst

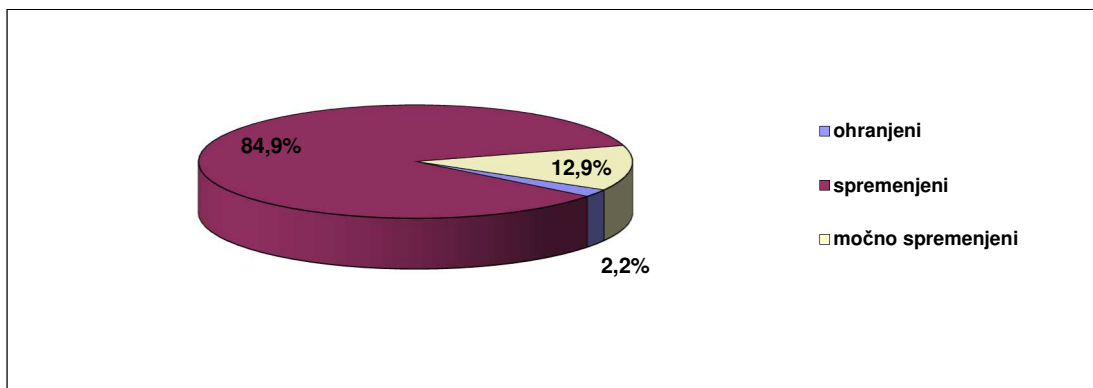
Razmerje drevesnih vrst v lesni zalogi odstopa od naravnega stanja; preveč je bukve in plemenitih listavcev, premalo pa jelke in smreke. Druge iglavce v celoti predstavlja duglazija, med plemenitimi listavci prevladujeta gorski javor (6,8 %) in veliki jesen (1 %), med drugimi trdimi listavci pa kostanj (1,1 %) in beli gaber (0,5 %).

Preglednica 104/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	71,2	162,4	3,1	144,1	1,2	34,7	7,9	4,2
	%	16,6	37,9	0,7	33,6	0,3	8,1	1,8	1,0
Naravno stanje	%	20	60	-	12	3	4	1	-

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji s spremenjeno in močno spremenjeno drevesno sestavo (97,8 %). Ostali gozdovi imajo ohranjeno drevesno sestavo.

Grafikon 14: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo nenegovana mladovja z dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo in tesnim ali vrzelastim sklepom krošenj. Drogovnjaki so dobre ali bogate zasnove in pomanjkljivo negovani. Tesen sklep krošenj ima 68,2 % površin drogovnjakov. Debeljaki imajo normalen ali rahel sklep krošenj in so pomanjkljivo do dobro negovani. Sestoji v obnovi so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 105/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	2,68	0,0	39,6	60,4	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	39,6	0,0	0,0	60,4
Drogovnjak	52,24	37,3	60,9	0,6	1,2	7,9	90,4	1,7	0,0	68,2	30,6	0,0	1,2
Debeljak	75,64					38,4	61,6	0,0	0,0	5,0	33,3	35,2	26,5
Sestoj v obnovi	13,11					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj	143,67					23,1	74,4	2,5	0,0				

Kakovost drevja

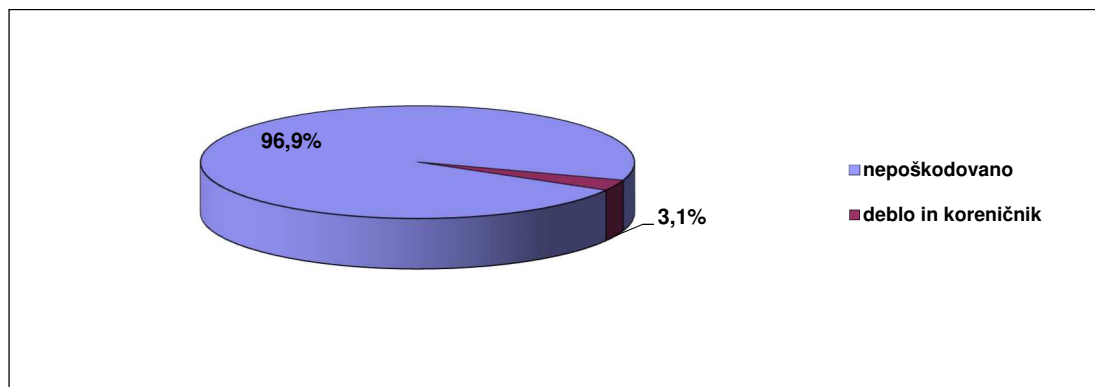
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje dobra kakovost drevja. Kakovost listavcev je bolj razporejena. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšemu od 30 cm, na vzorcu 101 drevesa.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	18	0,0	16,7	77,7	5,6	0,0
Jelka	45	0,0	8,9	91,1	0,0	0,0
Bukev	28	0,0	14,3	64,3	21,4	0,0
Pl. Ist.	8	0,0	12,5	62,5	25,0	0,0
Dr. tr. Ist.	1	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	63	0,0	11,1	87,3	1,6	0,0
Skupaj listavci	38	2,6	13,2	63,1	21,1	0,0
Skupaj	101	1,0	11,9	78,2	8,9	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila ocenjena na SVP. Poškodovanih je 3,1 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in korenčniku, kot posledica poškodb pri sečnji in spravilu.

Grafikon 15: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 3,5 odmrlih dreves/ha, oz. 1,8 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). – vzorec je samo eno drevo – stoječi suhi listavec 10-29 cm premera.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena povsem v skladu z načrtom (Preglednica 106). Presežena je bila priprava sestojev. Izvedeno je bilo tri četrtine načrtovane nege gošče in letvenjaka. Nekoliko slabše je bila realizirana nega mlajšega drogovnjaka (57,6 % načrtovane). Nenačrtovano, a izvedeno je bilo varstvo pred žuželkami in ostalo varstvo pred divjadjo.

Preglednica 106/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,99	1,59	160,6
Nega gošče	ha	1,74	1,33	76,4
Nega letvenjaka	ha	9,57	7,17	74,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	7,72	4,45	57,6
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	4,35	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	6,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 68,3 m³/ha, oz. 18,9 %. V zadnjem ureditvenem obdobju se je povprečna lesna zaloga obravnavanega RGR zaradi visoke realizacije poseka in precenjenega prirastka zmanjšala za 15,2 m³/ha oz. 3,4 %.

Preglednica 107/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	141,69	204,0	156,6	360,5	7,44	4,36	11,80	2,76	3,62	6,38
2012	143,55	248,6	195,3	444,0	6,86	4,67	11,53	5,29	4,86	10,15
2022	143,67	236,7	192,1	428,8	6,09	3,99	10,08	5,48	5,27	10,75

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V zadnjih 20 letih je opazno padel delež smreke, povečal pa se je delež jelke in bukve.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	20,7	35,0	0,0	0,1	0,8	32,0	0,2	9,4	1,6	0,2
2012	21,4	34,0	0,0	0,0	0,7	33,8	0,3	7,9	1,8	0,1
2022	16,6	37,9	0,0	0,0	0,7	33,6	0,3	8,1	1,8	1,0

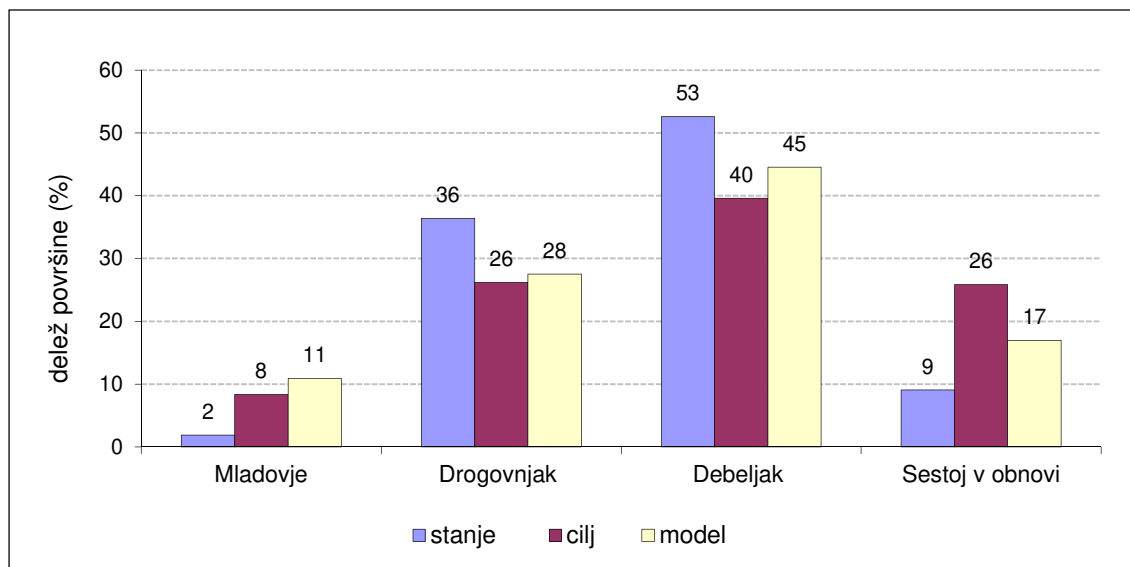
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Delež površin razvojnih faz ni usklajen z modelnim stanjem. Preveč je debeljakov in drogovnjakov, premalo pa mladovij in sestojev v obnovi.

Preglednica 108/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	2,68	1,9	13,5	10,9	15,70	-83
Drogovnjak	52,24	36,4	34	27,5	39,55	32
Debeljak	75,64	52,6	55	44,5	63,98	18
Sestoj v obnovi	13,11	9,1	21	17,0	24,43	-46
Skupaj	143,67	100	123,5	100,0	143,67	

Ob realiziranem načrtovanem poseku se bo povečal delež mladovij in močno povečal delež sestojev v obnovi. Deleži razvojnih faz se bodo približali modelnim, z izjemo sestojev v obnovi, ki jih bo v naslednjem desetletju verjetno preveč.

Grafikon 16: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 15 %, jelka 41 %, o. igl 1 %, bukev 33 %, plem. list. 8 %, o. list. 2%.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 8 %, drogovnjak 26 %, debeljak 40 %, sestoji v obnovi 26 %.
- Ciljna lesna zaloga je 422 m³/ha; končna lesna zaloga je 690 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A2, B.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Mladovja: Intenzivna nega mladovij. Pri uravnavanju zmesi dajemo prednost plemenitim listavcem in jelki. Glavnina ukrepanja je usmerjena v nego letvenjakov. Izvedemo jo čim prej, da povečamo stojnost.

Drogovnjaki: Intenzivno izbiralno redčenje drogovnjakov. Zelo pomembno je izvesti nego mlajših drogovnjakov. Pri izbiri nosilcev dajemo prednost jelki in plemenitim listavcem. Povprečna jakost redčenj iglavcev in listavcev naj bo 20 % lesne zaloge.

Debeljaki: V tanjših debeljakih še izvajamo izbiralno redčenje, še posebej v čistih bukovih sestojih. Povprečna jakost redčenj iglavcev in listavcev naj bo 11 % lesne zaloge. V obnovo uvedemo 75 % debeljakov, povprečne jakosti sečenj naj bodo 27 % pri iglavcih in 30 % pri listavcih. V vseh ostalih debeljakih izvajamo zgolj posek oslabelega drevja in akumuliramo lesno zalogo.

Sestoji v obnovi: Obnovo pospešeno nadaljujemo v delih z najslabšo kvaliteto matičnega sestoja in pomladkom z dobro zasnovano. Pomladek negujemo s pomočjo sklepa krošenj starega sestoja. Na mestih, kjer se v mladovju pojavlja jelka, dalj časa ohranjamo star sestoj in s tem povečamo zastrtost tal. Obnovo zaključimo na vsaj 35 % površin sestojev v obnovi. V ostalih sestojih v obnovi, kjer nadaljujemo pomladitev je intenziteta sečenj pri iglavcih 69 % in pri listavcih 71 % od lesne zaloge.

Usmeritve za drevesno sestavo

V mlajših razvojnih fazah, pospešujemo plemenite listavce in jelko. Zadosten delež jelke zagotovimo s počasnim sproščanjem podmladka.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo. Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju zmanjšala za 6,5 m³/ha. Razmerje med lesno zalogo iglavcev in listavcev se bo nekoliko spremenilo v prid iglavcev.

Preglednica 109/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	55,2	44,8	100,0
- ciljno %	57,5	42,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	236,7	192,1	428,8
- ciljna (m ³ /ha)	242,9	179,4	422,3
Prirastek (m ³ /ha)	6,09	3,99	10,08
Možni posek (m ³ /ha)	54,7	52,6	107,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,48	5,27	10,75
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	23,1	27,4	25,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	90,0	132,1	106,6
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek predstavlja 25,1 % od lesne zaloge in 106,6 % od prirastka. V skupnem načrtovanem poseku je predvidenih 67,8 % pomladitvenih sečenj in 32,2 % redčenj.

Preglednica 110/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m ³	3.083	4.789	7.872	23,1	90,0
	%	39,2	60,8	100,0		
Listavci	m ³	1.882	5.688	7.570	27,4	131,9
	%	24,9	75,1	100,0		
Skupaj	m³	4.965	10.477	15.442	25,1	106,6
	%	32,2	67,8	100,0		

Glavnina načrtovanih gozdnogojitvenih ukrepov je povezana s pomladitvijo gozdov in nego mlajših razvojnih faz.

Preglednica 111/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	10,80	10,80
Nega gošče	ha	1,30	1,30
Nega letvenjaka	ha	1,50	1,50
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,20	9,20
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	5,00	5,00

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 2005

V rastiščnogojitveni razred Gozdovi na strmih legah, so uvrščeni gozdovi s poudarjeno varovalno funkcijo na strmih zahodnih (11 A, B, C, E) in severnih pobočjih Boča (12 A, B, C), na strmih severnih pobočjih nad Studenicami (14 B), na območju osamelega krasa Leneša (20 E) in na strmem pobočju vzhodno od Šodergrabna (28 H). Kot varovalni gozdovi so razglašeni z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.).

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

V vseh gozdovih je poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč na 1. stopnji in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter funkcija varovanja naravnih vrednot.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 112/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Ime rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje
		591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje
		631	Preddinarsko gorsko bukovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovno bukovje
		771	Jelovje s praprotni

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

V gospodarskem razredu prevladujejo preddinarsko-dinarska bukova rastišča.

Preglednica 113/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	9	1,97	1,5
591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	5	37,26	29,1
631	Preddinarsko gorsko bukovje	9	64,73	50,5
731	Kisloljubno gradnovno bukovje	11	22,49	17,5
771	Jelovje s praprotni	17	1,77	1,4
	Skupaj	8,3	128,22	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Zgradba gozda je velikopovršinsko skupinsko raznodobna, na določenih delih tudi enomerna.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 357,8 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (96,1 %). V lesni zalogi je 49,1 % drevja debelejšega od 50 cm.

Preglednica 114/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Skupaj		Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)								
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	3,0	10,7	12,3	18,0	56,0	14,0	3,9	0,36	5,1
Listavci	7,9	13,2	14,3	15,7	48,9	343,8	96,1	6,61	94,9
Skupaj	7,8	13,1	14,2	15,8	49,1	357,8	100,0	6,97	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Drevesna sestava je odmaknjena od naravnega stanja; preveč je plemenitih in drugih trdih listavcev, premalo pa bukve.

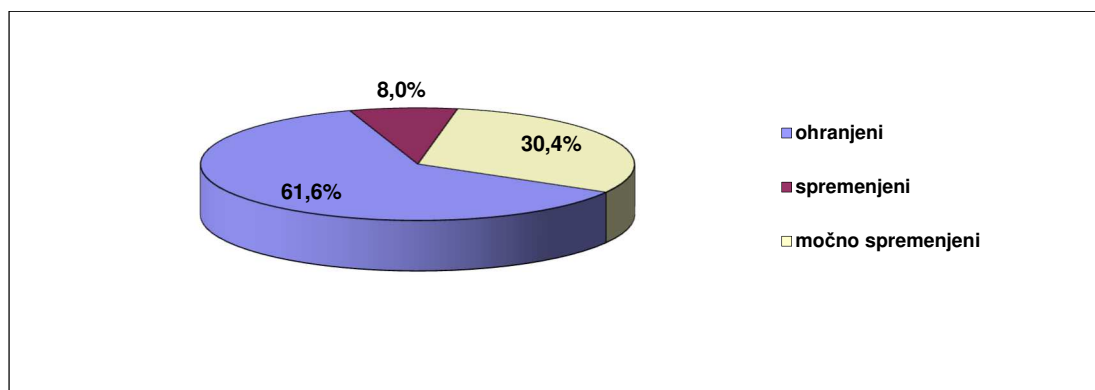
Preglednica 115/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	3,9	10,0	179,9	27,9	69,1	66,9
	%	1,1	2,8	50,3	7,8	19,3	18,7
Naravno stanje	%	0	6	71	2	7	11

Opomba: Naravno stanje drevesne sestave je povzeto po rastiščnem tipu Preddinarsko gorsko bukovje, ki prevladuje v tem RGR

Ohranjenost gozdov

61,6 % gozdov ima ohranjeno drevesno sestavo, 30,4 % močno spremenjeno in 8,0 % spremenjeno. Gozdov z izmenjano drevesno sestavo ni.

Grafikon 17: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Majhna površina mladovij je nenegovana, s pomanjkljivo sestojno zasnovo in normalnim sklepom. Drogovnjaki so nenegovani ali pomanjkljivo negovani, z dobro sestojno zasnovo in tesnim sklepom krošenj. Debeljaki so pomanjkljivo negovani do nenegovani, z normalnim do rahlim sklepom krošenj.

Preglednica 116/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,44	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Drogovnjak	37,20	0,0	81,0	19,0	0,0	0,0	17,7	82,3	0,0	77,6	17,1	5,3	0,0
Debeljak	77,48					11,9	53,4	34,7	0,0	0,0	51,1	48,9	0,0
Sestoj v obnovi	13,10					14,1	85,9	0,0	0,0				
Skupaj	128,22					8,6	46,2	45,2	0,0				

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem ureditvenem obdobju je bila na majhnih površinah načrtovana priprava sestoja ter nega gošče, letvenjaka in mlajšega drogovnjaka. Realizirana je bila slaba polovica načrtovane nege gošče in četrtnina priprave sestoja. Nega letvenjaka in ml. drogovnjaka ni bila realizirana. Nenačrtovano je bilo leta 2020 izvedeno izločanje ekocelic brez ukrepanja s pogodbami z gozdnim skladom na zasebni posestih v odseku 12 B (SZ od vrha Boča) na skupni površini 14,82 ha.

Preglednica 117/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	3,12	0,75	24,0
Nega gošče	ha	1,14	0,50	43,9
Nega letvenjaka	ha	1,19	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,22	0,00	0,0
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	1.709,40	-

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

V zadnjih 20 letih se je lesna zaloga povečala za 70,5 m³/ha oz. 24,5 %, naraščanje lesne zaloge se je v zadnjem desetletju kljub zelo nizki jakosti sečnje skoraj ustavilo.

Preglednica 118/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	127,62	11,1	276,1	287,2	0,31	5,41	5,72	0,17	1,49	1,67
2012	128,06	11,7	343,0	354,7	0,30	7,33	7,62	0,15	1,01	1,16
2022	128,22	14,0	343,8	357,7	0,36	6,61	6,97	0,32	3,75	4,07

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V zadnjih dveh desetletjih se drevesna sestava ni bistveno spreminjala. Padel je delež plemenitih listavcev in smreke, narasel pa delež drugih trdih listavcev in jelke.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	1,6	2,2	0,0	0,0	0,0	50,5	7,2	22,7	15,8	0,0
2012	1,6	1,7	0,0	0,0	0,0	46,9	10,1	23,8	15,9	0,0
2022	1,1	2,8	0,0	0,0	0,0	50,3	7,8	19,3	18,7	0,0

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Obravnavan RGR gradijo na 0,3 % površin mladovja, na 29,0 % površin drogovnjaki na 60,5 % površin debeljaki in na 10,2 % površin sestoji v obnovi.

Preglednica 119/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR

Razvojna faza	Stanje	
	Površina	Delež
	ha	%
Mladovje	0,44	0,3
Drogovnjak	37,20	29,0
Debeljak	77,48	60,5
Sestoj v obnovi	13,10	10,2
Skupaj	128,22	100,0

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 1 %, jelka 3 %, bukev 51 %, hrast 8 %, plem. list. 19 %, dr.tr.list. 18 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 5 %, drogovnjak 23 %, debeljak 57 % in sestoji v obnovi 15 %.
- Ciljna lesna zaloga je 387 m³/ha; končna lesna zaloga je 466 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A2, B.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Gospodarjenje v teh gozdovih je podrejeno poudarjeni varovalni funkciji in funkciji ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Naravnemu razvoju naj se z izločanjem ekocelic prepusti 31 % gozdov obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda. Še na dodatnih 26 % gozdov ukrepi niso načrtovani, oz. se v njih izvaja samo posek oslabeled dreves. Pri negi ima krepitev stojnosti sestojev prednost pred kakovostjo drevja. Pri redčenjih je potrebno krepiti stojnost sestojev. Če so stroški spravila previsoki, naj se posekana drevesa pustijo v sestoji.

Drogovnjaki: V drogovnjakih s tesnim sklepom, ki imajo dobre sestojne zasnove in so dostopni izvesti izbiralna redčenja. Jakost ukrepov mora biti nizka.

Debeljaki: V mlajših debeljakih, še izvedemo šibka redčenja, s ciljem ohraniti vitalnost sestoja. Z obnovo začnemo v nevitarnih delih, kjer je ogrožena stojnost in s tem varovalna vloga gozda.

Sestoji v obnovi: Obnovo pospešeno nadaljujemo v razgrajenih delih z ogroženo stojnostjo. Cilj obnove so mešani, malopovršinsko raznomerni in raznodobni sestoji domačih drevesnih vrst. Pri oblikovanju pomladitvenih jeder pazimo, da si le-ta ne sledijo v smeri padnice pobočja.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

Na strmih pobočjih, kjer je nevarnost plazjenja, zaradi razbremenitve tal vzdrževati nižje lesne zaloge. Pri izbiri nosilcev funkcij dajati prednost vitalnosti pred kvaliteto. Sestoje obnavljati naravno. Izogibati se vsem posegom v gozdove, ki bi povečali ogroženost zaradi površinske in globinske erozije. Prilagoditi sečnjo in tehnologijo spravila lesa poudarjeni varovalni funkciji.

Če posekana drevesa ni možno spraviti, naj se zavarujejo (sidrajo) in pustijo v gozdu. Pospešujejo naj se drevesne vrste z močnejšim koreninskim sistemom (jelka, javor, bukev, gaber, d. kostanj).

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za 29,0 m³/ha. Neznatno se bo povečal delež listavcev.

Preglednica 120/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	3,9	96,1	100,0
- ciljno %	3,7	96,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	14,0	343,8	357,8
- ciljna (m ³ /ha)	14,3	372,5	386,8
Prirastek (m ³ /ha)	0,36	6,61	6,97
Možni posek (m ³ /ha)	3,2	37,4	40,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,32	3,75	4,07
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	23,1	10,9	11,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	90,0	56,7	58,4
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek predstavlja 11,4 % od lesne zaloge in 58,4 % od prirastka. V skupnem načrtovanem poseku je predvidenih 80,4 % pomladitvenih sečenj in 19,6 % redčenj.

Preglednica 121/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m ³	43	372	415	23,2	90,9
	%	10,4	89,6	100,0		
Listavci	m ³	981	3.822	4.803	10,9	56,6
	%	20,4	79,6	100,0		
Skupaj	m³	1.024	4.194	5.218	11,4	58,4
	%	19,6	80,4	100,0		

Preglednica 122/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	2,20	2,20
Naravni razvoj biotopov	ha	40,18	40,18

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012

V obravnavani GGE sta izločena gozdni rezervat Boč (odseka 11 C in 13 E) in gozdni rezervat Boč–Plešivec (odsek 25 B), razglašena na podlagi Uredbe o varovalnih ... (2005 in nasl.). Oba rezervata sta v lasti države.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na prvi stopnji je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, raziskovalna funkcija ter funkcija ohranjanja naravnih vrednot.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 123/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Ime rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	631	Preddinarsko gorsko bukovje
		636	Bukovje s polžarko

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdni rezervati so izločeni na rastiščih gorskih bukovij.

Preglednica 124/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

	Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Pov. (ha)	Delež (%)
GR Boč	631	Preddinarsko gorsko bukovje	9	6,01	39,5
	636	Bukovje s polžarko	7	3,79	25,0
GR Boč–Plešivec	631	Preddinarsko gorsko bukovje	9	5,39	35,5
		Skupaj	8,5	15,19	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

V rezervatu Boč prevladujejo enomerne sestojne strukture v razvojni fazi debeljaka.

Pri opisu sestojev v rezervatu Boč–Plešivec, se je iz enega sestoja tvorilo tri nove – dva debeljaka, ki se razlikujeta predvsem po strukturi in drevesni sestavi in manjši drogovnjak med njima.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga v gozdnih rezervatih je 554,8 m³/ha. V lesni zalogi je dobrih 90 % listavcev. V lesni zalogi je 58,9 % drevja debelejšega od 50 cm. Prirastek je ocenjen na 10,62 m³/ha letno.

Preglednica 125/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		Letni prirastek	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	1,5	3,7	9,8	20,8	64,2	55,0	9,9	1,41	13,3
Listavci	3,7	9,4	12,3	16,1	58,5	499,8	90,1	9,21	86,7
Skupaj	3,5	8,9	12,1	16,6	58,9	554,8	100,0	10,62	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V Gozdnem rezervatu Boč je drevesna sestava na večini površine ohranjena (odsek 11 C - 6,01 ha), drugod (odsek 13 E – 3,79 ha) pa spremenjena. V gozdnem rezervatu Boč–Plešivec je ohranjena naravna drevesna sestava. Skupno gledano je v gozdnih rezervatih na treh četrтинah površine drevesna sestava ohranjena, na četrтini pa spremenjena.

Preglednica 126/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	7,6	47,3	349,5	1,5	124,3	24,6
	%	1,4	8,5	63,0	0,3	22,4	4,4
Naravno stanje	%	-	8	74	-	11	8

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Lesna zaloga gozdnih rezervatov se je v zadnjem desetletju povečala za 80,8 m³/ha. Pri listavcih se je lesna zaloga močno povečala, pri iglavcih pa nekoliko zmanjšala. Spremembe v lesni zalogi in drevesni sestavi gozdnih rezervatov so lahko precenjene, saj (zaradi majhnosti površin) v celoti temeljijo na okularnih ocenah.

Preglednica 127/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	14,82	73,7	310,3	384,0	2,14	8,60	10,74	0,19	0,00	0,19
2012	15,19	90,8	383,2	474,0	2,25	8,09	10,34	0,00	0,00	0,00
2022	15,19	55,0	499,8	554,8	1,41	9,21	10,63	0,00	0,00	0,00

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V zadnjem ureditvenem obdobju se je zmanjšal delež smreke, jelke in plemenitih listavcev, povečal pa delež bukke. Med plemenitimi listavci je zastopan gorski javor, veliki jesen, ostrolistni javor in gorski brest.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	5,0	14,2	0,0	0,0	0,0	58,1	0,0	17,8	4,9	0,0
2012	4,4	14,7	0,0	0,0	0,0	53,5	0,0	23,9	3,5	0,0
2022	1,4	8,5	0,0	0,0	0,0	63,0	0,3	22,4	4,4	0,0

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Gozdni rezervat Boč je v razvojni fazi debeljaka. Slabih 8 % gozdov v Gozdnem rezervatu Boč-Plešivec je v razvojni fazi drogovnjaka, ostalo so debeljaki.

Preglednica 128/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR

Razvojna faza	Površina	Delež
	ha	%
Drogovnjak	0,41	2,7
Debeljak	14,78	97,3
Skupaj	15,19	100,0

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdove prepustiti naravnemu razvoju in spremljati njihov razvoj. Ukrepi so prepovedani.

10 Literatura

- Baza prostorskih podatkov ZGS. 2021. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Direktiva o habitatih. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.
- Geodetske podlage ZGS. 2019. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Boč 2002–2011. 2002. Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor.
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Boč 2012–2021. 2013. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor.
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2011–2020. 2011. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2021–2030, osnutek. 2021. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.
- Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.
- Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. *Gozdarski vestnik*, 70, 4: 195–214.
- Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). *Gozdarski vestnik*, 71, 5-6: 259–275.
- Martinčič A., Wraber T., Jogan N., Podobnik A., Turk B., Vreš B., Ravnik V., Frajman S., Strgulc-Krajšek B., Trčak B., Bačič T., Fischer M. A., Eler K., Surina B. 2007. Mala flora Slovenije, Ključ za določevanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založba: 968 str.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Boč 2022–2031. 2022. Maribor, Zavod RS za varstvo narave - OE Maribor.
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 - ZPNačrt in 61/17 - ZUreP-2.
- Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov v občini Šmarje pri Jelšah ter ukrepih za zavarovanje kakovosti in količine vode. 1995. Uradni list RS, št. 9/95.
- Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19.
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja. 2009. Uradni list. RS, št. 25/09.
- Pravilnik o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov iz gozdov v lasti Republike Slovenije. 2017. Uradni list RS, št. 30/17 in 195/20.
- Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda. 2018. Uradni list RS, št. 58/18.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16 in 52/22.

- Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVrD). 2009. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <http://giskd6s.situla.org/evrd/> (dostopano 3. marec 2022).
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Program upravljanja območij natura 2000 za obdobje 2017–2020. 2017. Ljubljana, Vlada republike Slovenije (9. april 2017).
- Račnik M., 2003. Znano in neznano o Remšniku. Remšnik, samozal.
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.
- Smernice s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. februar 2020. Ljubljana, MOP.
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture. 2017. Maribor, ZVKDS OE Maribor.
- Strokovne podlage s področja voda za potrebe prostorskega plana RS-elementi vodnega gospodarstva. Podjetje za urejanje hudournikov, Ljubljana, PUH 1999.
- Trajanova M., 2020. Kamnine med Veliko Kopo in Velikim vrhom na Pohorju. *Proteus*, 83, 2-4: 67–74.
- Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. *Gozdarski vestnik*. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.
- Uredba o ekološko pomembnih območjih. 2004. Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18.
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16.
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20.
- Uredba o prostorskem redu Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.
- Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 - odl. US, 17/08 in 46/14 - ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 - popr.
- Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 - ZNOrg.
- ZG (Zakon o gozdovih).1993. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16.
- ZGS. 2020. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih rastiščnih tipov.
- ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2004. (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb.
- ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20. Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. *Gozdarski vestnik*. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.
- ZG (Zakon o gozdovih).1993. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16.
- ZGS. 2020. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih rastiščnih tipov.
- Wraber M. 1969. Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. *Vegetatio*, The Hague, 17, 1-6: 176–199.

11 Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev: Ruben ŠPRAH mag. inž. gozd., Marko FURMAN, gozd. inž.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah: Anton KUNSTEK, inž. gozd.

Izdelava kart: Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Tekstni del načrta:

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: 6.2.8, 8.

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3.

Ruben ŠPRAH, mag. inž. gozd.: Uvod, 1.1, 1.2, 1.7, 2, 3.1 do 3.8, 3.10, 4.2.1 - del, 4.2.6, 5, 6.1, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.4, 6.2.9, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 7, 9, 10, 11, 12, 13.

Boris KLEMENČIČ, univ. dipl. inž. gozd.: 1.4, 1.5, 1.8, 4

mag. Igor KOPŠE, univ. dipl. inž. gozd.: 1.3, 4.2.3, 6.2.7, 6.3.5.

Nenad ZAGORAC, univ. dipl. inž. gozd.: 1.6, 6.2.5, 6.2.6.

Datum določitve osnutka: 16. 5. 2022

Datum določitve predloga:

Podpisniki:

Nosilec izdelave načrta:

Ruben ŠPRAH, mag. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Maribor:

mag. Jožef MRAKIČ, univ. dipl. inž. gozd.

v.d. direktorja ZGS:

mag. Janez LOGAR, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor

Maribor, 16. 5. 2022

12 Priloge

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	1.864,89	939,89	0,00	2.804,78
Delež (%)	66,49	33,51	0,00	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	% od lesne zaloge			% na PR
								igl.	lst.	sk.	
05012-Podgorska bukovja na karbonati	633,49	22,4	321,9	344,2	0,51	6,99	7,51	19,7	22,0	21,8	100,0
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	473,68	14,2	332,9	347,1	0,33	7,07	7,39	21,8	20,8	20,8	97,8
07012-Gorska bukovja na karbonatih	32,11	8,6	238,9	247,5	0,20	4,96	5,16	25,7	20,5	20,6	98,9
VECNAMENSKI GOZDOVI skupaj	1.139,28	18,6	324,1	342,7	0,43	6,97	7,39	20,4	21,4	21,4	99,1
05012-Podgorska bukovja na karbonati	421,24	29,9	300,7	330,7	0,75	6,62	7,36	18,9	20,1	20,0	89,7
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	362,03	32,3	337,9	370,2	0,84	7,31	8,15	22,3	20,2	20,4	92,8
07012-Gorska bukovja na karbonatih	589,25	49,6	365,8	415,4	1,29	7,34	8,62	20,5	23,5	23,2	111,6
16012-jelovja	143,67	236,7	192,1	428,8	6,09	3,99	10,08	23,1	27,4	25,1	106,6
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI skupaj	1.516,19	57,7	324,6	382,4	1,48	6,81	8,30	21,5	22,0	22,0	101,2
05012-Podgorska bukovja na karbonati	5,90	0,0	297,5	297,5	0,00	6,31	6,31	0,0	0,0	0,0	0,0
21012-Gozdni rezervati	15,19	55,0	499,8	554,8	1,41	9,21	10,63	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	21,09	39,6	443,2	482,8	1,02	8,40	9,42	0,0	0,0	0,0	0,0
20005-Gozdovi na strmih legah	128,22	14,0	343,8	357,7	0,36	6,61	6,97	23,2	10,9	11,4	58,4
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	128,22	14,0	343,8	357,7	0,36	6,61	6,97	23,2	10,9	11,4	58,4
Skupaj vsi gozdovi	2.804,78	39,7	326,2	365,9	1,00	6,88	7,88	21,2	21,0	21,1	97,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	128,51	4,6						
Drogovnjak	572,49	20,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	1.692,54	60,3	71,76	4,2	13,6	57,8	27,6	1,0
Sestoj v obnovi	411,24	14,7	225,08	54,7	4,5	65,9	25,8	3,8
Skupaj	2.804,78	100,0	296,84	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	128,51	32,4	28,1	27,8	11,7	6,9	57,5	27,6	8,0	58,1	6,9	13,7	21,3
Drogovnjak	572,49	17,6	51,5	24,5	6,4	7,5	55,6	36,9	0,0	68,6	24,2	6,4	0,8
Debeljak	1.692,54					16,1	75,4	8,5	0,0	21,5	50,8	24,6	3,1
Sestoj v obnovi	411,24					13,6	69,5	16,9	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0								
Skupaj	2.804,78												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	7,3	17,0	23,6	20,0	32,1	4,2	15,3
Jelka	3,6	8,9	15,8	21,7	50,0	5,7	20,9
Bor	10,2	20,7	27,8	16,7	24,6	0,6	2,2
Macesen	8,6	20,4	27,5	17,9	25,6	0,3	1,0
Ostali igl.	7,7	13,9	23,2	21,9	33,3	0,1	0,3
Bukev	6,4	14,9	19,0	20,7	39,0	56,0	204,8
Hrast	6,9	16,6	22,1	22,0	32,4	6,0	21,9
Pl. lst.	8,5	15,7	17,9	17,4	40,5	12,2	44,7
Dr. tr. lst.	8,2	17,9	22,0	20,4	31,5	14,0	51,3
Meh. lst.	9,0	21,1	24,1	18,3	27,5	0,9	3,4
Iglavci	5,6	13,0	19,8	20,7	40,9	10,8	39,7
Listavci	7,1	15,7	19,6	20,3	37,3	89,2	326,2
Skupaj	6,9	15,4	19,6	20,3	37,8	100,0	365,9

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	7,4	17,1	23,8	20,0	31,7	4,4	15,9
Jelka	3,7	8,9	15,9	21,8	49,7	5,8	21,3
Bor	10,2	20,7	27,9	16,6	24,6	0,6	2,4
Macesen	8,6	20,4	27,5	17,9	25,6	0,3	1,0
Ostali igl.	7,7	13,9	23,2	21,9	33,3	0,1	0,3
Bukev	6,5	15,1	19,3	21,0	38,1	56,1	205,3
Hrast	6,7	16,6	22,6	22,5	31,6	6,0	21,8
Pl. lst.	8,8	16,2	18,3	17,6	39,1	11,8	43,1
Dr. tr. lst.	7,9	17,8	22,3	20,7	31,3	13,9	50,6
Meh. lst.	9,0	21,1	24,1	18,3	27,5	1,0	3,6
Iglavci	5,7	13,1	20,0	20,7	40,5	11,2	40,9
Listavci	7,0	15,8	19,9	20,5	36,8	88,8	324,4
Skupaj	6,9	15,5	19,9	20,6	37,1	100,0	365,3

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,10	0,15	0,19	0,19	0,37	12,7	1,00
Listavci	0,95	1,36	1,37	1,26	1,94	87,3	6,88
Skupaj	1,05	1,51	1,56	1,45	2,31	100,0	7,88

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,10	0,15	0,20	0,20	0,38	13,0	1,04
Listavci	0,94	1,38	1,40	1,28	1,93	87,0	6,95
Skupaj	1,04	1,53	1,60	1,48	2,31	100,0	7,99

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	23.588	21,2											
Listavci	192.426	21,0											
Skupaj	216.014	21,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	108,30	108,30											
Sadnja	ha	0,50	0,50											
Setev	ha	2,00	2,00											
Obžetev	ha	2,50	12,50											
Nega mladja	ha	9,10	11,10											
Nega gošče	ha	25,28	25,28											
Nega letvenjaka	ha	55,28	55,28											
Nega ml. drogovnjaka	ha	51,76	51,76											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	3.000	3.000											
Zaščita z ograjo	m	1.200	1.200											
Vzdrž. zašč. ograj	m	400	400											
Ostalo var pred divjadjo	dni	5,00	5,00											
Naravni razvoj biotopov	ha	47,07	47,07											

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatih - 05012

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	854,45	206,18	0,00	1.060,63
Delež (%)	80,6	19,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	9,3	17,8	26,6	19,1	27,2	3,8	13,0
Jelka	5,4	9,9	24,3	24,6	35,8	1,7	5,6
Bor	11,3	21,0	28,2	16,0	23,5	1,4	4,9
Macesen	7,8	13,9	26,7	20,8	30,8	0,4	1,5
Ostali igl.	8,1	11,5	25,9	21,3	33,2	0,1	0,3
Bukev	7,1	16,4	24,1	23,7	28,7	51,2	173,1
Hrast	7,3	16,9	24,5	23,1	28,2	10,4	35,3
Pl. lst.	8,0	18,1	25,0	21,8	27,1	8,1	27,5
Dr. tr. lst.	8,2	18,2	24,9	21,7	27,0	21,6	73,2
Meh. lst.	9,1	20,0	25,8	19,7	25,4	1,3	4,3
Iglavci	8,7	16,4	26,4	19,8	28,7	7,5	25,2
Listavci	7,5	17,1	24,4	22,9	28,1	92,5	313,3
Skupaj	7,6	17,0	24,6	22,7	28,1	100,0	338,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,11	0,11	0,14	0,10	0,14	8,1	0,60
Listavci	0,90	1,39	1,64	1,39	1,52	91,9	6,84
Skupaj	1,01	1,50	1,78	1,49	1,66	100,0	7,44

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	286,15	45,2	330,87	52,2	14,93	2,4	1,54	0,2	633,49	59,7
Gpn, ukrepi so dovoljeni	151,65	36,0	269,59	64,0	0,00	0,0	0,00	0,0	421,24	39,7
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	0,0	5,90	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	5,90	0,6
Skupaj vsi gozdovi	437,80	41,3	606,36	57,2	14,93	1,4	1,54	0,1	1.060,63	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,4	10,7	12,1	0,2	2,9	3,1	1,6	13,6	15,2	6,5
30 - 49 cm	0,2	3,8	4,0	0,0	0,5	0,5	0,2	4,3	4,5	8,6
50 in več cm	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	1,3
Skupaj	1,6	14,9	16,5	0,2	3,4	3,6	1,8	18,3	20,1	16,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	32,32	3,0							
Drogovnjak	226,94	21,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	652,73	61,6	20,28	3,1	16,0	74,8	5,8	3,4	
Sestoj v obnovi	148,64	14,0	80,55	54,2	3,4	64,1	31,5	1,0	
Skupaj	1.060,63	100,0	100,83	9,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,89	4,43	0,00	0,00	0,00	77,76	1,19	4,60	11,78	0,18	100,83
%	0,09	0,43	0,00	0,00	0,00	7,56	0,12	0,45	1,15	0,02	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	14	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Jelka	22	0,0	4,5	95,5	0,0	0,0
Bor	15	0,0	0,0	26,7	73,3	0,0
Macesen	9	0,0	11,1	88,9	0,0	0,0
Bukev	351	2,8	11,7	72,1	13,1	0,3
Hrast	69	11,6	20,3	56,5	11,6	0,0
Pl. Ist.	105	10,5	20,0	53,3	16,2	0,0
Dr. tr. Ist.	133	0,0	2,3	52,5	44,4	0,8
Meh. Ist.	9	0,0	11,1	66,7	22,2	0,0
Skupaj iglavci	60	0,0	3,3	78,4	18,3	0,0
Skupaj listavci	667	4,3	12,0	63,6	19,8	0,3
Skupaj	727	4,0	11,3	64,7	19,7	0,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	4,4
Veje/krošnja	0,8
Osutost	0,0
Skupaj	5,2

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	4.530	2.122	46,9	3,0
Listavci	66.588	32.192	48,3	45,3
Skupaj	71.118	34.315	48,3	48,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	4,4	12,3	0,4
Jelka	0,8	6,1	0,1
Bor	0,8	4,3	0,1
Macesen	0,2	4,8	0,0
Ostali igl.	0,1	30,7	0,0
Bukev	57,4	11,5	5,8
Hrast	6,0	5,3	0,6
Pl. Ist.	6,6	8,4	0,7
Dr. tr. Ist.	22,6	9,7	2,3
Meh. Ist.	1,1	27,7	0,1
Skupaj iglavci	6,2	8,7	0,6
Skupaj listavci	93,8	10,1	9,4
Skupaj	100,0	10,0	10,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,0	10,5	7,3	7,5	11,6	8,7	2,0
Listavci	6,6	9,7	10,1	10,6	11,7	10,1	30,2
Skupaj	6,6	9,7	9,8	10,4	11,7	10,0	32,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	3,8	1,2	1,7	0,6	0,0	52,8	11,2	7,0	21,1	0,6
2012	3,5	1,3	1,8	0,5	0,0	50,0	11,4	7,9	23,2	0,4
2022	3,8	1,7	1,4	0,4	0,1	51,2	10,4	8,1	21,6	1,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	5.165	19,3											
Listavci	70.248	21,1											
Skupaj	75.413	21,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	27,65	27,65											
Nega mladja	ha	2,30	2,30											
Nega gošče	ha	10,66	10,66											
Nega letvenjaka	ha	12,20	12,20											
Nega ml. drogovnjaka	ha	11,43	11,43											
Naravni razvoj biotopov	ha	5,90	5,90											

Rastičnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukova - 06012

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	698,55	137,16	0,00	835,71
Delež (%)	83,6	16,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	7,2	26,6	27,9	13,9	24,4	3,8	13,4
Jelka	4,0	14,6	23,9	20,9	36,6	1,7	6,2
Bor	5,0	19,3	26,3	19,8	29,6	0,4	1,3
Macesen	10,6	39,5	33,3	7,8	8,8	0,3	0,9
Ostali igl.	10,8	40,5	32,3	7,6	8,8	0,0	0,1
Bukev	5,5	16,4	19,6	22,9	35,6	68,1	243,5
Hrast	5,8	17,1	20,1	22,2	34,8	6,0	21,4
Pl. lst.	6,2	19,2	21,3	20,3	33,0	5,3	18,8
Dr. tr. lst.	6,0	18,1	20,6	21,3	34,0	13,0	46,4
Meh. lst.	7,1	21,8	22,9	17,4	30,8	1,4	4,9
Iglavci	6,3	23,4	26,8	15,9	27,6	6,2	22,0
Listavci	5,7	16,9	19,9	22,4	35,1	93,8	335,1
Skupaj	5,7	17,3	20,3	22,0	34,7	100,0	357,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,06	0,14	0,14	0,08	0,12	7,1	0,55
Listavci	0,75	1,51	1,45	1,46	2,00	92,9	7,17
Skupaj	0,81	1,65	1,59	1,54	2,12	100,0	7,72

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	199,11	42,0	274,57	58,0	0,00	0,0	0,00	0,0	473,68	56,7
Gpn, ukrepi so dovoljeni	127,09	35,1	220,06	60,8	14,88	4,1	0,00	0,0	362,03	43,3
Skupaj vsi gozdovi	326,20	39,0	494,63	59,2	14,88	1,8	0,00	0,0	835,71	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,7	6,3	7,0	0,7	1,1	1,8	1,4	7,4	8,8	4,1
30 - 49 cm	0,0	4,3	4,3	0,0	0,5	0,5	0,0	4,8	4,8	9,1
50 in več cm	0,0	1,4	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	1,4	5,1
Skupaj	0,7	12,0	12,7	0,7	1,6	2,3	1,4	13,6	15,0	18,3

Preglednica/Rf1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	41,29	4,9								
Drogovnjak	127,24	15,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	554,30	66,4	22,51	4,1	5,5	67,3	27,2	0,0		
Sestoj v obnovi	112,88	13,5	64,08	56,8	7,1	77,2	15,7	0,0		
Skupaj	835,71	100,0	86,59	10,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	1,14	6,97	0,00	0,00	0,00	69,18	0,38	3,65	5,18	0,09	86,59
%	0,14	0,88	0,00	0,00	0,00	8,71	0,05	0,46	0,65	0,01	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	21	0,0	4,8	90,4	4,8	0,0
Jelka	18	0,0	5,6	94,4	0,0	0,0
Bukev	339	7,7	13,0	71,6	7,4	0,3
Hrast	27	14,8	25,9	44,5	14,8	0,0
Pl. Ist.	49	4,1	20,4	65,3	10,2	0,0
Dr. tr. Ist.	78	0,0	5,1	53,9	41,0	0,0
Meh. Ist.	11	9,1	0,0	63,6	27,3	0,0
Skupaj iglavci	39	0,0	5,1	92,3	2,6	0,0
Skupaj listavci	504	6,5	12,9	66,7	13,7	0,2
Skupaj	543	6,1	12,3	68,5	12,9	0,2

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	5,7
Veje/krošnja	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	5,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	3.696	1.872	50,6	3,1
Listavci	57.585	33.364	57,9	54,4
Skupaj	61.281	35.235	57,5	57,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	3,2	12,4	0,4
Jelka	1,7	14,4	0,2
Bor	0,1	3,5	0,0
Macesen	0,3	17,8	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	73,3	12,2	8,5
Hrast	3,1	5,3	0,4
Pl. Ist.	4,4	12,0	0,5
Dr. tr. Ist.	12,9	10,8	1,5
Meh. Ist.	1,0	19,9	0,1
Skupaj iglavci	5,3	12,5	0,6
Skupaj listavci	94,7	11,6	11,0
Skupaj	100,0	11,6	11,6

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,0	10,4	9,4	12,1	16,8	12,5	2,2
Listavci	5,8	7,9	9,9	12,1	15,9	11,6	40,1
Skupaj	5,8	8,0	9,8	12,1	16,0	11,6	42,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	2,8	1,9	0,4	0,2	0,0	63,9	7,7	6,3	16,2	0,6
2012	3,0	1,4	0,4	0,2	0,0	69,4	6,7	4,3	14,0	0,6
2022	3,8	1,7	0,4	0,3	0,0	68,1	6,0	5,3	13,0	1,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	4.067	22,1											
Listavci	57.565	20,6											
Skupaj	61.632	20,7											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	30,55	30,55											
Nega mladja	ha	3,70	3,70											
Nega gošče	ha	8,02	8,02											
Nega letvenjaka	ha	20,70	20,70											
Nega ml. drogovnjaka	ha	14,43	14,43											

Rastičnogojitveni razred: Gorska bukovja na karbonatih - 07012

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	241,47	379,89	0,00	621,36
Delež (%)	38,9	61,1	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	5,2	10,7	17,3	22,8	44,0	2,8	11,3
Jelka	3,3	8,9	13,8	20,9	53,1	8,7	35,6
Macesen	7,9	9,4	19,7	25,9	37,1	0,2	0,6
Bukev	6,8	11,7	13,2	15,3	53,0	54,6	222,6
Hrast	4,3	9,8	12,4	16,0	57,5	1,0	3,9
Pl. lst.	9,7	14,6	14,8	15,1	45,8	25,7	104,3
Dr. tr. lst.	10,6	15,8	15,6	15,3	42,7	6,9	28,1
Meh. lst.	9,3	16,7	15,8	15,8	42,4	0,1	0,4
Iglavci	3,8	9,4	14,7	21,4	50,7	11,7	47,5
Listavci	7,9	12,8	13,8	15,3	50,2	88,3	359,3
Skupaj	7,4	12,4	13,9	16,0	50,3	100,0	406,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,07	0,13	0,19	0,26	0,58	14,6	1,23
Listavci	1,29	1,30	1,07	0,98	2,58	85,4	7,21
Skupaj	1,36	1,43	1,26	1,24	3,16	100,0	8,44

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	32,11	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	32,11	5,2
Gpn, ukrepi so dovoljeni	235,47	40,0	351,20	59,6	2,58	0,4	0,00	0,0	589,25	94,8
Skupaj vsi gozdovi	267,58	43,1	351,20	56,5	2,58	0,4	0,00	0,0	621,36	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,9	3,6	4,5	0,6	4,8	5,4	1,5	8,4	9,9	4,3
30 - 49 cm	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,6	0,3	0,6	0,9	1,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	1,2
Skupaj	0,9	3,9	4,8	0,9	5,4	6,3	1,8	9,3	11,1	7,3

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	51,78	8,3							
Drogovnjak	128,46	20,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	317,61	51,1	24,83	7,8	19,7	37,8	42,5	0,0	
Sestoj v obnovi	123,51	19,9	63,61	51,5	2,2	57,3	28,5	12,0	
Skupaj	621,36	100,0	88,44	14,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	1,33	3,56	0,00	0,00	0,00	54,26	0,15	21,07	8,07	0,00	88,44
%	0,23	0,63	0,00	0,00	0,00	9,53	0,03	3,70	1,42	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	16	0,0	18,8	68,7	12,5	0,0
Jelka	35	11,4	17,1	60,1	11,4	0,0
Macesen	7	0,0	57,1	42,9	0,0	0,0
Bukev	172	12,2	26,2	45,9	15,7	0,0
Hrast	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Pl. lst.	136	14,0	33,1	47,8	5,1	0,0
Dr. tr. lst.	24	0,0	0,0	58,3	41,7	0,0
Skupaj iglavci	58	6,9	22,4	60,4	10,3	0,0
Skupaj listavci	333	12,0	27,0	47,8	13,2	0,0
Skupaj	391	11,3	26,3	49,6	12,8	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/korenecnik	6,0
Veje/krošnja	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	6,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	5.560	5.476	98,5	12,2
Listavci	39.364	27.614	70,2	61,5
Skupaj	44.924	33.090	73,7	73,7

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	7,3	27,7	1,0
Jelka	9,0	15,5	1,2
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,2	10,8	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	65,7	16,3	9,1
Hrast	0,5	6,8	0,1
Pl. lst.	11,5	6,2	1,6
Dr. tr. lst.	5,6	13,5	0,8
Meh. lst.	0,2	95,8	0,0
Skupaj iglavci	16,5	19,1	2,3
Skupaj listavci	83,5	13,1	11,5
Skupaj	100,0	13,8	13,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,8	8,5	11,5	15,7	26,2	19,1	8,8
Listavci	8,6	12,1	20,0	15,8	11,2	13,1	44,4
Skupaj	8,5	11,8	18,8	15,7	13,0	13,8	53,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	4,0	7,4	0,0	0,4	0,0	58,0	1,1	23,1	6,0	0,0
2012	3,7	8,1	0,0	0,2	0,0	55,7	1,0	25,6	5,7	0,0
2022	2,8	8,7	0,0	0,2	0,0	54,6	1,0	25,7	6,9	0,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	6.069	20,6											
Listavci	52.240	23,4											
Skupaj	58.309	23,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	37,10	37,10											
Sadnja	ha	0,50	0,50											
Setev	ha	2,00	2,00											
Obžetev	ha	2,50	12,50											
Nega mladja	ha	3,10	5,10											
Nega gošče	ha	5,30	5,30											
Nega letvenjaka	ha	20,88	20,88											
Nega ml. drogovnjaka	ha	16,70	16,70											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	3.000	3.000											
Zaščita z ograjo	m	1.200	1.200											
Vzdrževanje zašč. ograj	m	400	400											
Naravni razvoj biotopov	ha	0,99	0,99											

Rastičnogojitveni razred: Jelovja - 16012

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2,23	141,44	0,00	143,67
Delež (%)	1,6	98,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,6	10,0	20,2	26,1	37,1	16,6	71,2
Jelka	3,5	7,3	14,0	22,2	53,0	37,9	162,4
Ostali igl.	6,6	9,3	19,3	25,6	39,2	0,7	3,1
Bukev	8,3	13,5	14,5	15,6	48,1	33,6	144,1
Hrast	3,9	10,4	13,1	16,4	56,2	0,3	1,2
Pl. lst.	9,9	15,2	15,4	15,8	43,7	8,1	34,7
Dr. tr. lst.	5,6	11,6	13,6	16,1	53,1	1,8	7,9
Meh. lst.	21,4	26,8	22,2	15,3	14,3	1,0	4,2
Iglavci	4,5	8,2	15,9	23,4	48,0	55,2	236,7
Listavci	8,7	14,0	14,8	15,7	46,8	44,8	192,1
Skupaj	6,4	10,8	15,4	20,0	47,4	100,0	428,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,42	0,58	1,00	1,38	2,71	60,4	6,09
Listavci	0,78	0,77	0,61	0,54	1,29	39,6	3,99
Skupaj	1,20	1,35	1,61	1,92	4,00	100,0	10,08

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi so dovoljeni	3,18	2,2	121,99	84,9	18,50	12,9	0,00	0,0	143,67	100,0
Skupaj vsi gozdovi	3,18	2,2	121,99	84,9	18,50	12,9	0,00	0,0	143,67	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,0	3,5	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	3,5	1,8
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	3,5	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	3,5	1,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	2,68	1,9							
Drogovnjak	52,24	36,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	75,64	52,6	1,17	1,5	0,0	89,7	10,3	0,0	
Sestoj v obnovi	13,11	9,1	8,28	63,2	6,4	70,3	23,3	0,0	
Skupaj	143,67	100,0	9,45	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,14	2,79	0,00	0,00	0,00	5,34	0,00	0,97	0,03	0,18	9,45
%	0,10	1,98	0,00	0,00	0,00	3,79	0,00	0,69	0,02	0,13	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	18	0,0	16,7	77,7	5,6	0,0
Jelka	45	0,0	8,9	91,1	0,0	0,0
Bukev	28	0,0	14,3	64,3	21,4	0,0
Pl. lst.	8	0,0	12,5	62,5	25,0	0,0
Dr. tr. lst.	1	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. lst.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	63	0,0	11,1	87,3	1,6	0,0
Skupaj listavci	38	2,6	13,2	63,1	21,1	0,0
Skupaj	101	1,0	11,9	78,2	8,9	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	3,1
Veje/krošnja	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	3,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	8.098	7.594	93,8	49,6
Listavci	7.211	6.980	96,8	45,6
Skupaj	15.309	14.573	95,2	95,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	19,0	20,3	4,3
Jelka	32,4	21,8	7,4
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,7	25,6	0,2
Bukev	39,6	26,5	9,0
Hrast	0,0	2,6	0,0
Pl. lst.	7,4	21,5	1,7
Dr. tr. lst.	0,6	8,2	0,1
Meh. lst.	0,3	122,0	0,1
Skupaj iglavci	52,1	21,3	11,9
Skupaj listavci	47,9	24,9	11,0
Skupaj	100,0	22,9	22,9

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	11,3	19,8	18,9	16,5	26,8	21,3	52,9
Listavci	12,2	20,3	26,0	23,5	30,0	24,9	48,6
Skupaj	11,9	20,1	21,5	19,0	28,3	22,9	101,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	20,7	35,0	0,0	0,1	0,8	32,0	0,2	9,4	1,6	0,2
2012	21,4	34,0	0,0	0,0	0,7	33,8	0,3	7,9	1,8	0,1
2022	16,6	37,9	0,0	0,0	0,7	33,6	0,3	8,1	1,8	1,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	7.872	23,1											
Listavci	7.570	27,4											
Skupaj	15.442	25,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	10,80	10,80											
Nega gošče	ha	1,30	1,30											
Nega letvenjaka	ha	1,50	1,50											
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,20	9,20											
Ostalo var. pred divjad.	dni	5,00	5,00											

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 2005

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	68,19	60,03	0,00	128,22
Delež (%)	53,2	46,8	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,0	10,9	12,4	17,9	55,8	1,1	3,9
Jelka	2,9	10,6	12,3	18,1	56,1	2,8	10,0
Bor	24,8	18,8	18,8	18,8	18,8	0,0	0,0
Bukev	5,9	11,1	13,1	15,7	54,2	50,3	179,9
Hrast	10,6	15,3	15,1	14,8	44,2	7,8	27,9
Pl. list.	6,2	11,8	13,6	16,0	52,4	19,3	69,1
Dr. tr. list.	14,3	19,4	17,9	15,6	32,8	18,7	66,9
Iglavci	3,0	10,7	12,3	18,0	56,0	3,9	14,0
Listavci	7,9	13,2	14,3	15,7	48,9	96,1	343,8
Skupaj	7,8	13,1	14,2	15,8	49,1	100,0	357,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,02	0,05	0,05	0,06	0,18	5,1	0,36
Listavci	1,20	1,14	0,96	0,91	2,40	94,9	6,61
Skupaj	1,22	1,19	1,01	0,97	2,58	100,0	6,97

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	78,92	61,6	10,27	8,0	39,03	30,4	0,00	0,0	128,22	100,0
Skupaj vsi gozdovi	78,92	61,6	10,27	8,0	39,03	30,4	0,00	0,0	128,22	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,0	8,0	8,0	0,0	4,0	4,0	0,0	12,0	12,0	5,3
30 - 49 cm	0,0	6,0	6,0	0,0	4,0	4,0	0,0	10,0	10,0	21,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0	4,0	15,0
Skupaj	0,0	14,0	14,0	0,0	12,0	12,0	0,0	26,0	26,0	41,3

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	0,44	0,3							
Drogovnjak	37,20	29,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	77,48	60,5	2,23	2,9	0,0	16,1	83,9	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	13,10	10,2	8,56	65,3	11,8	57,8	30,4	0,0	0,0
Skupaj	128,22	100,0	10,79	8,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,33	1,08	0,00	0,00	0,00	5,53	0,17	0,67	3,01	0,00	10,79
%	0,26	0,85	0,00	0,00	0,00	4,33	0,13	0,52	2,36	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Jelka	4	0,0	0,0	75,0	25,0	0,0
Bukev	32	0,0	15,6	53,1	31,3	0,0
Pl. lst.	8	12,5	0,0	75,0	12,5	0,0
Dr. tr. lst.	28	0,0	3,6	53,5	42,9	0,0
Skupaj iglavci	4	0,0	0,0	75,0	25,0	0,0
Skupaj listavci	68	1,5	8,8	55,9	33,8	0,0
Skupaj	72	1,4	8,3	57,0	33,3	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	2,8
Veje/krošnja	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	2,8

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	411	193	47,0	2,8
Listavci	6.565	1.294	19,7	18,5
Skupaj	6.976	1.487	21,3	21,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	3,8	8,0	0,1
Jelka	9,0	17,1	0,3
Bor	0,2	23,8	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	59,1	4,1	1,9
Hrast	5,7	1,9	0,2
Pl. lst.	9,7	1,3	0,3
Dr. tr. lst.	11,8	2,4	0,4
Meh. lst.	0,7	0,0	0,0
Skupaj iglavci	13,0	12,9	0,4
Skupaj listavci	87,0	2,9	2,8
Skupaj	100,0	3,3	3,3

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,4	2,8	8,5	29,6	10,4	12,9	1,5
Listavci	1,9	2,0	3,5	4,6	2,7	2,9	10,1
Skupaj	1,9	2,0	3,7	5,5	3,0	3,3	11,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	1,6	2,2	0,0	0,0	0,0	50,5	7,2	22,7	15,8	0,0
2012	1,6	1,7	0,0	0,0	0,0	46,9	10,1	23,8	15,9	0,0
2022	1,1	2,8	0,0	0,0	0,0	50,3	7,8	19,3	18,7	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	415	23,2											
Listavci	4.803	10,9											
Skupaj	5.218	11,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	2,20	2,20											
Naravni razvoj biotopov	ha	40,18	40,18											

Rastičnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	15,19	0,00	15,19
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	1,3	3,3	9,9	20,5	65,0	1,4	7,6
Jelka	1,5	3,8	9,8	20,9	64,0	8,5	47,3
Bukev	3,8	9,6	12,4	16,1	58,1	63,0	349,4
Hrast	0,0	10,7	10,7	16,1	62,5	0,3	1,5
Pl. lst.	3,7	9,2	12,2	16,1	58,8	22,4	124,3
Dr. tr. lst.	3,3	9,2	12,2	16,1	59,2	4,4	24,6
Iglavci	1,5	3,7	9,8	20,8	64,2	9,9	55,0
Listavci	3,7	9,4	12,3	16,1	58,5	90,1	499,8
Skupaj	3,5	8,9	12,1	16,6	58,9	100,0	554,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,03	0,06	0,15	0,30	0,87	13,3	1,41
Listavci	0,86	1,36	1,35	1,46	4,19	86,7	9,21
Skupaj	0,89	1,42	1,50	1,76	5,06	100,0	10,62

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	11,40	75,0	0,00	0,0	3,79	25,0	0,00	0,0	15,19	100,0
Skupaj vsi gozdovi	11,40	75,0	0,00	0,0	3,79	25,0	0,00	0,0	15,19	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Drogovnjak	0,41	2,7								
Debeljak	14,78	97,3	0,74	5,0	52,7	47,3	0,0	0,0		
Skupaj	15,19	100,0	0,74	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	0,11	0,00	0,00	0,00	0,58	0,00	0,05	0,00	0,00	0,74
%	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00	0,33	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	0,0
Veje/krošnja	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	0,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	5,0	14,2	0,0	0,0	0,0	58,1	0,0	17,8	4,9	0,0
2012	4,4	14,7	0,0	0,0	0,0	53,5	0,0	23,9	3,5	0,0
2022	1,4	8,5	0,0	0,0	0,0	63,0	0,3	22,4	4,4	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	0	0,0											
Listavci	0	0,0											
Skupaj	0	0,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan. s ponov.											

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	942,69	16,7	332,8	349,5	0,38	7,16	7,54	21,2	21,0	21,0	97,5
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	848,11	35,2	345,4	380,6	0,91	7,34	8,25	19,9	20,7	20,6	95,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	5,90	0,0	297,5	297,5	0,00	6,31	6,31	0,0	0,0	0,0	0,0
VAROVALNI GOZDOVI	68,19	19,0	385,5	404,4	0,50	7,05	7,55	20,7	10,6	11,1	59,3
Skupaj vsi gozdovi	1.864,89	25,2	340,3	365,5	0,63	7,23	7,86	20,3	20,4	20,4	94,7

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	77,58	4,2
Drogovnjak	316,61	17,0
Debeljak	1.233,61	66,1
Sestoj v obnovi	237,09	12,7
Skupaj:	1.864,89	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	3,7
Jelka	2,4
Bor	0,4
Macesen	0,3
Ostali igl.	0,0
Bukev	59,3
Hrast	7,7
Pl. Ist.	9,5
Dr. tr. Ist.	15,4
Meh. Ist.	1,1
Iglavci	6,9
Listavci	93,1
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,8	16,9	23,9	19,7	32,7	6,9	25,2
Listavci	6,6	15,9	20,7	21,5	35,3	93,1	340,3
Skupaj	6,6	16,0	20,9	21,4	35,1	100,0	365,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	9.543	20,3											
Listavci	129.319	20,4											
Skupaj	138.862	20,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	54,55	54,55											
Sadnja	ha	0,50	0,50											
Setev	ha	2,00	2,00											
Obžetev	ha	2,50	12,50											
Nega mladja	ha	4,10	4,10											
Nega gošče	ha	18,15	18,15											
Nega letvenjaka	ha	31,76	31,76											
Nega ml. drogovnjaka	ha	34,66	34,66											
Zaščita s količ ali tulci	kos	3.000	3.000											
Vzdrževanje zašč. ograj	m	100	100											
Naravni razvoj biotopov	ha	44,46	44,46											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
VECNAMENSKI GOZDOVI	196,59	27,3	282,8	310,0	0,64	6,06	6,70	18,2	23,8	23,3	108,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	668,08	86,4	298,3	384,6	2,21	6,14	8,35	22,4	24,0	23,7	109,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	15,19	55,0	499,8	554,8	1,41	9,21	10,63	0,0	0,0	0,0	0,0
VAROVALNI GOZDOVI	60,03	8,2	296,5	304,7	0,19	6,12	6,31	29,8	11,3	11,8	57,2
Skupaj vsi gozdovi	939,89	68,5	298,2	366,7	1,74	6,17	7,91	21,8	22,5	22,4	103,7

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	50,93	5,4
Drogovnjak	255,88	27,2
Debeljak	458,93	48,9
Sestoj v obnovi	174,15	18,5
Skupaj:	939,89	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	5,0
Jelka	12,2
Bor	1,1
Macesen	0,2
Ostali igl.	0,2
Bukev	49,3
Hrast	2,7
Pl. lst.	17,6
Dr. tr. lst.	11,2
Meh. lst.	0,5
Iglavci	18,7
Listavci	81,3
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,7	10,1	16,9	21,4	46,9	18,7	68,5
Listavci	8,1	15,0	17,1	17,5	42,3	81,3	298,2
Skupaj	7,4	14,1	17,1	18,2	43,2	100,0	366,7

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	14.045	21,8											
Listavci	63.107	22,5											
Skupaj	77.152	22,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	53,75	53,75											
Nega mladja	ha	5,00	7,00											
Nega gošče	ha	7,13	7,13											
Nega letvenjaka	ha	23,52	23,52											
Nega ml. drogovnjaka	ha	17,10	17,10											
Zaščita z ograjo	m	1.200	1.200											
Vzdrževanje zašč. ograj	m	300	300											
Ostalo var. pred divjadjo	dni	5,00	5,00											
Naravni razvoj biotopov	ha	2,61	2,61											

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
19001A	32	32	30	35	32	33	30	30
19001B	32	32	32	34	32	34	30	30
19001C	36	36	34	38	36	38	34	32
19001D	32	32	30	34	31	33	30	30
19002A	32	32	30	35	32	34	30	30
19002B	32	32	30	34	32	32	30	30
19002C	32	30	30	33	30	30	28	28
19002D	30	30	30	31	30	30	28	28
19003A	32	32	32	36	31	34	30	30
19003B	32	32	32	35	32	34	30	30
19003C	31	31	30	32	30	30	30	28
19004A	30	30	28	33	30	30	28	26
19004B	34	34	32	38	36	38	34	32
19004C	32	32	32	37	34	37	32	30
19005A	34	32	32	37	32	34	32	30
19005B	32	32	32	34	32	33	30	30
19005C	32	32	32	36	31	33	30	30
19005D	32	32	30	34	31	32	30	30
19005E	32	30	30	33	30	30	28	28
19006A	34	32	32	36	32	33	30	30
19006B	32	32	30	36	32	34	32	30
19006C	34	32	32	33	32	32	30	30
19007A	33	32	30	36	32	34	30	30
19007B	32	32	31	34	31	32	30	30
19008A	32	32	30	35	31	33	30	30
19008B	34	32	32	35	31	33	30	30
19008C	30	30	28	33	30	30	30	30
19008D	34	32	32	38	33	36	32	30
19009A	32	32	32	35	32	34	30	30
19009B	32	32	32	36	33	34	30	30
19009C	32	32	32	37	32	34	30	30
19009D	32	32	32	33	32	32	28	28
19010A	34	32	30	37	34	35	30	30
19010B	34	34	32	38	34	36	32	30
19010C	32	32	30	35	32	34	30	30
19011A	32	32	30	35	31	33	30	30
19011B	32	32	30	34	30	32	30	30
19011C	32	32	30	34	30	32	30	30
19011D	32	32	30	37	32	34	32	30
19011E	32	32	30	33	30	32	30	30
19012A	32	32	30	36	31	34	30	30
19012B	32	32	30	35	32	34	32	30
19012C	32	32	30	35	31	34	30	30
19012D	32	32	30	35	32	34	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
19012E	32	32	30	35	32	34	30	30
19012F	32	32	30	36	32	34	30	30
19012G	32	32	30	36	32	34	30	30
19012H	32	32	32	35	32	34	30	30
19013A	32	32	32	36	32	34	31	30
19013B	36	36	32	38	32	37	32	30
19013C	34	34	34	37	34	37	32	30
19013D	32	32	32	36	32	35	30	30
19013E	32	32	32	36	31	34	30	30
19014A	34	34	30	38	34	36	32	30
19014B	34	34	30	38	32	36	32	30
19014C	34	34	32	37	34	36	32	30
19014D	36	36	32	38	36	36	32	32
19014E	32	32	30	35	31	34	30	30
19015A	32	32	32	37	32	37	32	30
19015B	34	34	32	35	32	34	30	30
19015C	32	32	32	37	32	37	30	30
19015D	34	32	32	34	30	33	30	30
19016A	30	32	29	33	31	32	30	30
19016B	32	32	30	33	31	33	30	30
19016C	30	30	30	34	32	34	30	30
19016D	32	32	32	37	32	36	30	30
19016E	30	30	30	35	30	34	30	30
19016F	30	30	30	35	32	34	30	30
19017A	32	32	30	36	32	34	30	30
19017B	32	32	32	34	32	34	30	30
19017C	34	34	32	36	32	35	32	30
19018A	32	34	32	38	34	36	32	30
19018B	32	34	32	36	32	34	30	30
19018C	32	32	32	36	32	34	30	30
19018D	32	30	28	34	30	32	30	30
19018E	34	34	32	38	32	36	32	30
19018F	32	32	32	35	32	34	30	30
19018G	32	30	30	34	32	32	30	30
19019A	32	32	32	37	33	35	32	30
19019B	32	32	32	37	32	35	32	30
19019C	32	32	32	37	33	35	32	30
19019F	31	30	30	35	31	33	31	30
19019G	30	30	30	34	33	34	30	30
19019H	30	30	30	34	31	33	30	30
19020A	34	34	32	37	33	36	32	30
19020B	32	32	32	35	32	34	30	30
19020C	32	32	32	35	32	34	30	30
19020D	32	32	30	35	31	34	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
19020E	32	32	32	36	34	34	30	30
19020F	32	32	30	36	32	34	30	30
19020G	32	32	32	35	34	34	32	30
19021A	32	30	30	35	32	34	30	30
19021B	34	36	32	36	34	34	30	30
19021C	34	34	32	34	32	34	30	30
19021D	32	32	30	35	33	34	30	30
19021E	32	32	30	35	34	35	30	30
19022A	35	35	32	38	33	36	32	30
19022B	32	32	32	36	33	34	32	30
19022C	33	33	32	37	33	35	32	30
19023A	34	34	32	38	34	36	32	32
19023B	30	30	28	33	30	30	30	30
19023C	35	35	32	37	33	35	32	30
19023D	35	35	32	38	33	37	32	32
19024A	35	35	34	38	33	36	32	30
19024B	35	35	32	37	33	36	32	32
19025A	35	35	32	38	34	36	32	32
19025B	35	35	34	38	34	37	32	32
19025C	35	35	34	39	34	38	34	32
19025D	34	34	34	38	34	38	34	32
19025E	34	34	34	38	34	36	34	32
19026A	32	32	32	37	32	36	32	30
19026B	32	32	32	36	33	34	30	30
19027A	34	34	32	38	34	36	32	32
19027B	32	32	32	36	33	34	32	30
19027C	34	34	34	38	34	36	32	32
19028A	31	32	32	36	34	36	32	32
19028B	32	32	30	36	33	34	32	30
19028C	32	32	30	35	33	34	32	30
19028D	34	32	32	35	33	34	32	30
19028E	32	32	30	35	32	33	32	30
19028F	32	32	30	34	32	34	30	30
19028H	30	30	28	33	31	32	30	30
19029A	35	33	32	38	34	36	32	30
19029B	33	33	32	36	33	36	34	32
19029C	34	34	32	36	33	36	30	30
19029D	32	32	30	32	30	30	30	30
19029E	34	34	32	36	34	36	32	32
19030A	30	30	30	34	32	33	30	30
19030B	32	32	30	34	32	34	30	30
19030C	32	32	30	34	32	32	30	30
19031A	32	32	30	32	32	30	30	30
19031B	32	32	30	36	33	35	32	30
19031C	32	32	30	32	32	32	32	30
19031D	32	32	30	32	32	30	30	30
19031E	30	30	30	35	31	33	30	30
19031F	30	30	30	33	31	32	30	30
19031G	32	32	30	36	33	35	32	30
19031H	32	32	30	34	32	33	30	28
19032A	32	32	32	34	32	34	30	30
19032B	32	32	32	34	32	32	30	30
19032C	32	32	30	31	31	31	30	30
19033A	32	32	30	32	32	32	30	30
19033B	32	32	30	34	32	34	30	30
19033C	32	32	30	34	31	34	32	30
19033D	32	32	30	34	31	34	30	30
19033E	30	30	30	32	30	30	30	28
19033F	32	32	30	34	32	34	30	30
19033G	32	32	30	34	32	34	32	30
19033H	32	32	30	32	32	32	30	30
19033I	32	32	30	34	32	34	30	30
19034A	32	32	30	36	33	34	32	30
19034B	32	32	32	36	33	34	30	30
19034C	32	32	30	35	32	34	32	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
19035A	32	32	30	32	32	32	32	30
19035B	32	32	30	36	33	34	32	30
19036A	33	33	32	37	34	35	32	30
19036B	34	34	32	36	33	35	32	30
19036C	34	34	32	37	34	35	32	30
19036D	32	32	30	35	32	34	32	30
19036E	32	32	30	34	30	32	30	30
19037A	31	31	30	34	32	33	30	30
19037B	30	30	30	32	31	32	30	30
19037C	30	30	30	32	30	31	30	28
19037D	32	32	30	32	30	30	30	30
19038A	30	30	30	34	32	34	30	30
19038B	32	32	30	34	32	32	30	30
19038C	30	30	30	32	30	31	30	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
05012	SM	068	0,0479	0,0372	0,0313	0,0275	0,0249	0,0230	0,0216	0,0204	0,0195	0,0187	0,0181	0,0175	0,0170	0,0166
	JE	294	0,0381	0,0337	0,0313	0,0298	0,0287	0,0280	0,0274	0,0269	0,0265	0,0262	0,0259	0,0257	0,0255	0,0253
	OI	959	0,1041	0,0417	0,0215	0,0140	0,0113	0,0106	0,0108	0,0114	0,0122	0,0130	0,0139	0,0147	0,0154	0,0162
	BU	960	0,0401	0,0327	0,0286	0,0260	0,0242	0,0228	0,0218	0,0210	0,0204	0,0198	0,0194	0,0190	0,0187	0,0184
	HR	590	0,0641	0,0335	0,0230	0,0188	0,0170	0,0162	0,0160	0,0160	0,0162	0,0164	0,0166	0,0169	0,0171	0,0173
	PL	963	0,0612	0,0469	0,0390	0,0339	0,0304	0,0279	0,0259	0,0243	0,0231	0,0221	0,0212	0,0205	0,0198	0,0193
	TL	770	0,0368	0,0280	0,0232	0,0201	0,0179	0,0163	0,0151	0,0142	0,0134	0,0128	0,0122	0,0118	0,0114	0,0111
	ML	823	0,0599	0,0398	0,0286	0,0215	0,0165	0,0129	0,0101	0,0080	0,0062	0,0047	0,0035	0,0025	0,0016	0,0008
06012	SM	068	0,0479	0,0372	0,0313	0,0275	0,0249	0,0230	0,0216	0,0204	0,0195	0,0187	0,0181	0,0175	0,0170	0,0166
	JE	294	0,0381	0,0337	0,0313	0,0298	0,0287	0,0280	0,0274	0,0269	0,0265	0,0262	0,0259	0,0257	0,0255	0,0253
	OI	959	0,1041	0,0417	0,0215	0,0140	0,0113	0,0106	0,0108	0,0114	0,0122	0,0130	0,0139	0,0147	0,0154	0,0162
	BU	961	0,0370	0,0305	0,0269	0,0246	0,0230	0,0219	0,0210	0,0203	0,0197	0,0192	0,0188	0,0185	0,0182	0,0180
	HR	590	0,0641	0,0335	0,0230	0,0188	0,0170	0,0162	0,0160	0,0160	0,0162	0,0164	0,0166	0,0169	0,0171	0,0173
	PL	963	0,0612	0,0469	0,0390	0,0339	0,0304	0,0279	0,0259	0,0243	0,0231	0,0221	0,0212	0,0205	0,0198	0,0193
	TL	771	0,0647	0,0445	0,0333	0,0261	0,0212	0,0176	0,0148	0,0126	0,0108	0,0094	0,0081	0,0071	0,0062	0,0054
	ML	823	0,0599	0,0398	0,0286	0,0215	0,0165	0,0129	0,0101	0,0080	0,0062	0,0047	0,0035	0,0025	0,0016	0,0008
07012	SM	068	0,0479	0,0372	0,0313	0,0275	0,0249	0,0230	0,0216	0,0204	0,0195	0,0187	0,0181	0,0175	0,0170	0,0166
	JE	294	0,0381	0,0337	0,0313	0,0298	0,0287	0,0280	0,0274	0,0269	0,0265	0,0262	0,0259	0,0257	0,0255	0,0253
	OI	959	0,1041	0,0417	0,0215	0,0140	0,0113	0,0106	0,0108	0,0114	0,0122	0,0130	0,0139	0,0147	0,0154	0,0162
	BU	962	0,0527	0,0392	0,0317	0,0269	0,0236	0,0212	0,0193	0,0178	0,0167	0,0157	0,0149	0,0142	0,0136	0,0130
	HR	590	0,0641	0,0335	0,0230	0,0188	0,0170	0,0162	0,0160	0,0160	0,0162	0,0164	0,0166	0,0169	0,0171	0,0173
	PL	964	0,0540	0,0399	0,0320	0,0270	0,0235	0,0209	0,0190	0,0175	0,0162	0,0152	0,0143	0,0136	0,0130	0,0124
	TL	772	0,0492	0,0277	0,0196	0,0158	0,0138	0,0127	0,0120	0,0116	0,0114	0,0112	0,0111	0,0111	0,0111	0,0111
	ML	823	0,0599	0,0398	0,0286	0,0215	0,0165	0,0129	0,0101	0,0080	0,0062	0,0047	0,0035	0,0025	0,0016	0,0008
16012	SM	068	0,0479	0,0372	0,0313	0,0275	0,0249	0,0230	0,0216	0,0204	0,0195	0,0187	0,0181	0,0175	0,0170	0,0166
	JE	294	0,0381	0,0337	0,0313	0,0298	0,0287	0,0280	0,0274	0,0269	0,0265	0,0262	0,0259	0,0257	0,0255	0,0253
	OI	959	0,1041	0,0417	0,0215	0,0140	0,0113	0,0106	0,0108	0,0114	0,0122	0,0130	0,0139	0,0147	0,0154	0,0162
	BU	962	0,0527	0,0392	0,0317	0,0269	0,0236	0,0212	0,0193	0,0178	0,0167	0,0157	0,0149	0,0142	0,0136	0,0130
	HR	590	0,0641	0,0335	0,0230	0,0188	0,0170	0,0162	0,0160	0,0160	0,0162	0,0164	0,0166	0,0169	0,0171	0,0173
	PL	964	0,0540	0,0399	0,0320	0,0270	0,0235	0,0209	0,0190	0,0175	0,0162	0,0152	0,0143	0,0136	0,0130	0,0124
	TL	772	0,0492	0,0277	0,0196	0,0158	0,0138	0,0127	0,0120	0,0116	0,0114	0,0112	0,0111	0,0111	0,0111	0,0111
	ML	823	0,0599	0,0398	0,0286	0,0215	0,0165	0,0129	0,0101	0,0080	0,0062	0,0047	0,0035	0,0025	0,0016	0,0008
20005	SM	068	0,0479	0,0372	0,0313	0,0275	0,0249	0,0230	0,0216	0,0204	0,0195	0,0187	0,0181	0,0175	0,0170	0,0166
	JE	294	0,0381	0,0337	0,0313	0,0298	0,0287	0,0280	0,0274	0,0269	0,0265	0,0262	0,0259	0,0257	0,0255	0,0253
	OI	959	0,1041	0,0417	0,0215	0,0140	0,0113	0,0106	0,0108	0,0114	0,0122	0,0130	0,0139	0,0147	0,0154	0,0162
	BU	962	0,0527	0,0392	0,0317	0,0269	0,0236	0,0212	0,0193	0,0178	0,0167	0,0157	0,0149	0,0142	0,0136	0,0130
	HR	590	0,0641	0,0335	0,0230	0,0188	0,0170	0,0162	0,0160	0,0160	0,0162	0,0164	0,0166	0,0169	0,0171	0,0173
	PL	964	0,0540	0,0399	0,0320	0,0270	0,0235	0,0209	0,0190	0,0175	0,0162	0,0152	0,0143	0,0136	0,0130	0,0124
	TL	772	0,0492	0,0277	0,0196	0,0158	0,0138	0,0127	0,0120	0,0116	0,0114	0,0112	0,0111	0,0111	0,0111	0,0111
	ML	823	0,0599	0,0398	0,0286	0,0215	0,0165	0,0129	0,0101	0,0080	0,0062	0,0047	0,0035	0,0025	0,0016	0,0008
21012	SM	068	0,0479	0,0372	0,0313	0,0275	0,0249	0,0230	0,0216	0,0204	0,0195	0,0187	0,0181	0,0175	0,0170	0,0166
	JE	294	0,0381	0,0337	0,0313	0,0298	0,0287	0,0280	0,0274	0,0269	0,0265	0,0262	0,0259	0,0257	0,0255	0,0253
	OI	959	0,1041	0,0417	0,0215	0,0140	0,0113	0,0106	0,0108	0,0114	0,0122	0,0130	0,0139	0,0147	0,0154	0,0162
	BU	962	0,0527	0,0392	0,0317	0,0269	0,0236	0,0212	0,0193	0,0178	0,0167	0,0157	0,0149	0,0142	0,0136	0,0130
	HR	590	0,0641	0,0335	0,0230	0,0188	0,0170	0,0162	0,0160	0,0160	0,0162	0,0164	0,0166	0,0169	0,0171	0,0173
	PL	964	0,0540	0,0399	0,0320	0,0270	0,0235	0,0209	0,0190	0,0175	0,0162	0,0152	0,0143	0,0136	0,0130	0,0124
	TL	772	0,0492	0,0277	0,0196	0,0158	0,0138	0,0127	0,0120	0,0116	0,0114	0,0112	0,0111	0,0111	0,0111	0,0111
	ML	823	0,0599	0,0398	0,0286	0,0215	0,0165	0,0129	0,0101	0,0080	0,0062	0,0047	0,0035	0,0025	0,0016	0,0008

12.4 Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Odseki z novim načrtom niso bili preoblikovani.

12.5 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Preglednica: Cene sortimentov

Sk. drev. vrst	Sk. drev. vrst	Sortiment	EUR/m ³
11	smreka	Hlodovina I	110,00
11	smreka	Hlodovina II	90,00
11	smreka	Hlodovina III	78,99
11	smreka	Ostali les	45,00
21	jelka	Hlodovina I	90,00
21	jelka	Hlodovina II	78,00
21	jelka	Hlodovina III	70,00
21	jelka	Ostali les	46,00
30	bori	Hlodovina	60,00
30	bori	Ostali les	40,10
34	macesen	Hlodovina I	102,50
34	macesen	Hlodovina II	90,00
34	macesen	Hlodovina III	81,00
34	macesen	Ostali les	50,50
39	ostali iglavci	Celulozni les	37,44
40	bukev	Hlodovina I	80,00
40	bukev	Hlodovina II	70,00
40	bukev	Hlodovina III	62,50
40	bukev	Ostali les	54,00
50	hrast	Hlodovina	150,00
50	hrast	Ostali les	70,00
55	kostanj	Hlodovina	87,20
55	kostanj	Ostali les	36,22
60	plemeniti listavci	Hlodovina	70,00
60	plemeniti listavci	Ostali les	62,00
70	drugi trdi listavci	Drva	49,23
80	mehki listavci	Prostor. les	40,68
90	topoli, črna jelša	Hlodovina	74,86
90	topoli, črna jelša	Ostali les	40,00

Pri izračunu so uporabljene povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2021 (Vir: Baza podatkov ZGS, 2022).

Cena gozdnega dela:

- za posek v vseh gozdovih: 17,78 EUR/uro,
- za spravilo v vseh gozdovih: 32,09 EUR/uro,
- za gojitvena in varstvena dela: 16,75 EUR/uro.

13 Prostorski del načrta

13.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 129: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	indeks (%)*
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	2.805,61	100
1b) Novo določene površine gozdov	23,67	0,84
1c) Novo izločene gozdne površine	20,98	0,75
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	3,58	0,13
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	2.804,78	99,97
Površine v zaraščanju (niso gozd)	53,78	
Druga gozdna zemljišča	22,20	

* osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

13.2 Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje", so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 130: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	1.882,94	64,7
Ostala površina	1025,22	35,3
Skupaj	2.908,16	100,0

V GGE je opredeljenih 1.882,94 ha gozdov, kjer se pojavljajo funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrolška funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska funkcija ter obenem funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija, ki se po svojem namenu ne izključujejo. Te površine se pojavljajo v večini gozdov enote v strnjem kompleksu gozdov Boča in Plešivca.

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda", so izrisana območja, kjer so na istem območju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1),

2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno z 2. stopnjo poudarjenosti (S2),

3 - območje - z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2),

4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Preglednica 131: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	2,72	0,1
2. območje (E1, S2)	45,48	1,6
3. območje (E2, S1)	0,00	0,0
4. območje (E2, S2)	5,30	0,2
Ostala površina	2.854,66	98,2
Skupaj	2.908,16	100,0

Območja gozdov, kjer se pričakujejo, oz. so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov v GGE:

1. območje v okolici vojaškega stolpa na vrhu Boča (na prvi stopnji hkrati poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in obrambna funkcija).

2. območje – gozdovi ob planinskih poteh in ob gozdni učni poti, v bližini planinskega doma na Boču ter v okolici samostana v Studenicah (hkrati izražena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na prvi stopnji in turistična funkcija na drugi stopnji).

4. območje – gozdovi pri Studenicah (na drugi stopnji hkrati izražena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in turistična funkcija).

13.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010).

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,

2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,

3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,

4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,

5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 132: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	390,21	14,0
2 - velika	859,22	30,6
3 - srednja	1.333,46	47,5
4 - majhna	193,58	6,9
5 - brez načrtovanih ukrepov	28,31	1,0
Skupaj	2.804,78	100,0

V GGE prevladuje srednja intenzivnost gospodarjenja z gozdovi, ki zavzema 47,5 % površine. Sledijo območja z veliko (30,6 %) in z zelo veliko intenzivnostjo gospodarjenja (14,0 %). Območij z majhno intenzivnostjo gospodarjenja je 6,9 %. Območij brez načrtovanih ukrepov je 1,0 %. Predeli s srednjo intenzivnostjo gospodarjenja so razporejeni po celotnem območju enote. Območja gozdov z veliko in zelo veliko intenzivnostjo gospodarjenja zgoščeni predvsem na območju Velike in Male kope ter Plešivca, kjer je predvidena obnova gozdov ter intenzivnejši ukrepi za nego in varstvo gozdov. Gozdovi z majhno intenzivnostjo ukrepov prevladujejo v gozdovih na strmih pobočjih v pogorju Boča.

13.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) ter s 44. členom Zakona o gozdovih (1993 in nasl.).

Preglednica 133: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
Večnamenski gozdovi	1.139,28	40,6
GPN, ukrepi so dovoljeni	1.516,19	54,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni	21,09	0,8
Varovalni gozdovi	128,22	4,6
Skupaj	2.804,78	100,0

Gozdovi v GGE Boč so bili uvrščeni v štiri gospodarske kategorije. Prevladujejo GPN, v katerih so ukrepi dovoljeni in pa večnamenski gozdovi. Med gozdove s posebnim namenom v katerih so ukrepi dovoljeni so uvrščeni gozdovi v KP Boč – Donačka gora. Gozdov s posebnim namenom v katerih ukrepi niso dovoljeni je 21,09 ha, to so gozdni rezervati Boč, Boč–Plešivec in naravni rezervat Kolarnica. Varovalnih gozdov je v enoti 128,22 ha, gre pa za gozdove na strmih legah.

13.5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

13.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

13.6.1 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališča in mirnih con.

V GGE Boč je bilo prepoznanih 684,09 ha mirnih con.

Preglednica 134: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Grmišča	-	-
Zimovališča	-	-
Mirne cone	684,09	24,4
Skupaj GGE	2.804,78	100,0

13.6.2 Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 135: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov) %
EPO			
Zbelovska gora	1,73	0,48	0,0
Boč - Haloze - Donačka gora	2167,87	1686,87	60,1
Dravinjska dolina	354,76	10,42	0,4
Ljubična - Zgornje Poljčane	0,30	0,02	0,0
EPO Skupaj	2524,66	1697,79	60,5
NATURA 2000			
POV - Dravinjska dolina	319,50	1,86	0,1
POO - Boč - Haloze - Donačka gora	2169,48	1687,35	60,2
POO - Dravinja s pritoki	171,35	9,35	0,3
NATURA 2000 skupaj	2660,33	1698,56	60,6

V GGE so tri območja Natura 2000: POV Dravinjska dolina, POO - Boč - Haloze - Donačka gora, POO - Dravinja s pritoki.

V GGE je pomembno EPO območje Boč–Haloze–Donačka gora, ki obsega več kot polovico gozdov.

13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 v merilu 1 : 25.000, so za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje) – ni na območju OE Maribor.

Na karti so prikazana tudi vodovarstvena območja.

Preglednica 136: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

	Površina	Delež (%)
Vodovarstvena območja - državni	0,00	
Vodovarstvena območja - občinski	340,28	8,11
Referenčni odseki linije	0,00	
Referenčni odseki na jezerih		
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	24,69	0,59
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	136,64	3,25
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	10,95	0,26
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	2,57	0,06
Območje veljavnosti rezultatov	249,75	5,95
Območje pogostih poplav	0,31	0,01
Območje redkih poplav	0,87	0,02
Območje zelo redkih poplav	32,36	0,77
Poplavni dogodki – Območje poplave	18,68	0,44
Plazovita območja		
Ni verjetnosti pojavljanja plazov	370,78	8,83
Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	426,60	10,16
Majhna verjetnost pojavljanja plazov	708,07	16,87
Srednja verjetnost pojavljanja plazov	568,63	13,55
Velika verjetnost pojavljanja plazov	1.469,58	35,01
Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	654,20	15,58
Erozijska območja - Običajni ukrepi	703,79	16,77
Erozijska območja - Zahtevni ukrepi	3.366,15	80,19
Erozijska območja - Strogi ukrepi	0,00	0,00
Celotna površina GGE	4.197,86	100,00

13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so gozdni rezervati, varovalni gozdovi ter gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine ter območja gozdov, kjer so potencialna erozijska območja z zahtevnimi ukrepi in območja gozdov, kjer je verjetnost pojavljanja plazov velika do zelo velika.

Preglednica 137: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	1.665,50	59,4
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	1.127,77	40,2
Krčenje gozda je dopustno	11,51	0,4
Skupaj	2.804,78	100,0

13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.9.1 Odprtost gozdov s prometnicami

Dolžina gozdnih cest v GGE znaša 28,1 km, javnih cest pa 106,3 km. Gostota produktivnih cest v GGE znaša 49,8 m/ha. Gostota prometnic v enoti zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.

Na karti št. 9a in so v merilu 1 : 50.000 prikazane gozdne ceste.

13.9.2 Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

V obravnavani GGE ni izločenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest.

Karta št. 9b v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest ni izdelana.

13.9.3 Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

V obravnavani GGE ni izločenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Karta št. 9c v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak ni izdelana.

